

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Πήραμε εντολή όχι λευκή επιταγή

«Οι πολίτες μάς έδωσαν εντολή να αλλάξουμε τα πράγματα, να δημιουργήσουμε μία καλύτερη Κύπρο, δεν μας έδωσαν όμως λευκή επιταγή» δηλώνει στην «Κ» ο Αβέρωφ Νεοφύτου, αποτιμώντας το εκλογικό αποτέλεσμα. Προβληματισμός για την αποχή, αναλαμβάνει πρωτοβουλία για συνεννόηση με την πολιτική ηγεσία για αναβάθμιση τη δημοκρατικής λειτουργίας. **Σελ. 13**

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Γυρίζουμε σελίδα και προχωράμε

«Πολλοί ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ θεωρούν ότι δεν λειτουργήσαμε διαφορετικά από τα υπόλοιπα κόμματα και δεν τα καταφέραμε να υπερασπιστούμε αποτελεσματικά τον κόσμο μέσα από όσα έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια», δηλώνει στην «Κ» ο Αντρός Κυπριανού. «Προχωρούμε μπροστά, χρειάζομαστε αλλαγές από τις κομματικές ομάδες βάσεις μέχρι και την ηγεσία του κόμματος» τονίζει. **Σελ. 12**

ΑΘΗΝΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Η ευθύνη ανήκει στον Νικόλα

«Χάσαμε τον πολιτικό μας προσανατολισμό και τον ρυθμιστικό μας ρόλο», διαμαρτύρεται η βουλευτής του ΔΗΚΟ, κρύνοντας στον πρόεδρο του κόμματος, Νικόλα Παπαδόπουλο, τις απώλειες στις ευρωεκλογές. «Ο ηγέτης πρέπει να συνθέτει και να ενώνει και όχι να διασπάζει», υποστηρίζει. **Σελ. 14**

Σοβαρές εξελίξεις στις Τράπεζες

Σημαντικές κινήσεις, παραιτήσεις και αλλαγές σε Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική

Πέρα από την αλλαγή των προσώπων στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία προμηνύει άμεση και δραστική εμπλοκή των μεγαλομετόχων της στη λήψη αποφάσεων, δρομολογούνται και σημαντικές αλλαγές στην Τράπεζα Κύπρου, όπου αναμένονται και παραιτήσεις μέσα στο καλοκαίρι. Η επικείμενη αύξηση

κεφαλαίου αναμένεται πως θα φέρει και αλλαγές στη σύσταση του ΔΣ της Τράπεζας, ενώ έχει ήδη σχεδιαστεί η ένταξη της μετοχής της στο χρηματιστήριο του Λονδίνου, μέσα στο επόμενο 12μηνο, με ταυτόχρονη διαγραφή της από το ΧΑΚ. Πολλές είναι οι συναλλαγές σε μετοχές της τράπεζας που

ήδη γίνονται, με επενδυτές να δείχνουν έντονο ενδιαφέρον. Στην Ελληνική Τράπεζα, αναμένεται αύξηση των ποσοστών Third Point και Wargaming, την ώρα που τα αποτελέσματα των δύο τραπεζών αποτελούν τη σημαντικότερη «καλή είδηση» των τελευταίων μηνών. **Οικονομική, σελ. 3**

Ευρώπη σε δίλημμα, μάχη για την Κομισιόν

Ευρώπη με αμφιθυμία και πολύ ευρωφοβία ανέδειξε η κάληψη της περασμένης Κυριακής. Με την άνοδο ακραίων και λαϊκιστών δείχνει να υποχωρεί η άποψη για μεγαλύτερη σύγκλιση. Την ίδια ώρα κορυφώνεται το παρασκήνιο για την προεδρία της Κομισιόν. **Σελ. 22, 23**

Ανοικτή γραμμή με Ουάσιγκτον

Επενδύει η Λευκωσία

Συντήρηση της δυναμικής που δημιούργησε η επίσκεψη του Αμερικανού αντιπροέδρου επιδιώκει η κυβέρνηση, θέλοντας να θεμελιώσει στρατηγική συνεργασία με την Ουάσιγκτον. Ανοικτό το θέμα της καθόδου και του Αμερικανού ΥΠΕΞ, Τζον Κέρι. Τα κενά στην ενεργειακή ασφάλεια δημιουργούν την ανάγκη για απευθείας συνεννόηση της Λευκωσίας με το Πεντάγωνο. **Σελ. 16**

Ανασχηματισμός στην Ελλάδα

Οι κινήσεις Σαμαρά

Ντόμινο εξελίξεων δρομολογούν στην Ελλάδα οι κάλπες της Κυριακής. Ο Αντώνης Σαμαράς διαμορφώνει έναν οδικό χάρτη που έχει αφετηρία τον ανασχηματισμό και εκτείνεται μέχρι την προεδρική εκλογή. Αναμένονται μετακινήσεις υπουργών του οικονομικού και κοινωνικού κύκλου, καθώς Σαμαράς και Βενιζέλος επιθυμούν να σηματοδοτήσουν ότι έλαβαν το μήνυμα των πολιτών. **Σελ. 17, 19**

Κόντρα 6 ρίχτερ Αβέρωφ-Χάρη

Με συνάντηση αποκλιμακώθηκε η ένταση αλλά έμειναν τραύματα

Συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο είχαν το βράδυ της Πέμπτης οι Αβέρωφ Νεοφύτου και Χάρης Γεωργιάδης, κρίνοντας σκόπημο να αποκλιμακώσουν την ένταση που προκλήθηκε μετά από τις ανακοινώσεις του ΔΗΣΥ σχετικά με τον Συνεργατισμό αλλά και τη γνωστοποίηση της επιλογής της Ειρένας Γεωργιάδου, στενής συνεργάτιδας του υπουργού Οικονομικών, στη θέση της

προέδρου του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας. Ρόλο στην κόντρα μεταξύ Νεοφύτου-Γεωργιάδη φέρεται να διαδραμάτισε και ο υφυπουργός παρά τω Πρόεδρω, Κωνσταντίνος Πετριδής ως «σύμμαχος» του υπουργού Οικονομικών. Ταυτόχρονα, από πλευράς της Πινδάρου διευκρινίζεται καθέτως ότι δεν υπάρχει διελκυστίνδα με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη. **Σελ. 4**

Ουκρανία: Μετά την κάληψη τα τανκς

Επικίνδυνα τεταμένο παραμένει το σκηνικό στην Ουκρανία όπου ο στρατός της χώρας ανέλαβε επιχείρηση εναντίον των φιλορώσων αυτονομιστών στις περιοχές του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ, αμέσως μετά τη θριαμβευτική νίκη του Πέτρο Ποροσένκο στις προεδρικές εκλογές της περασμένης Κυριακής. **Σελ. 22**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η λογική του παράλογου

Σε μία από τις πιο κρίσιμες στιγμές της οικονομίας, και ενώ διακυβεύεται το αν θα μπορέσει η Κύπρος να μπει σε ρυθμούς σταθερότητας, ξέσπασε στην κυβερνητική παράταξη μία δημόσια κόντρα «παλαιάς κοπής», με αφορμή ανακοινώσεις του ΔΗΣΥ σχετικά με διαρθρωτικές αλλαγές σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες αντανακλούσαν στον υπουργό Οικονομικών. Το πόσο και σε ποιο βαθμό έχει πληγεί το υπό αναστύλωση τραπεζικό σύστημα ουδείς μπορεί με σιγουριά να εκτιμήσει. Το σίγουρο είναι ότι δεν ωφελήθηκε. Η εκκευρία που εσπευσμένα επικεφαλής στην κρίση της κυβερνητικής παράταξης, αποτέλεσε ένδειξη πως αμφότερες οι πλευρές αντιλήφθηκαν την επικινδυνότητα της κατάστασης, ιδιαίτερα για την οικονομία. Αυτό που απαιτείται σήμερα, είναι κινήσεις και διορισμοί στη λογική της εξυγίανσης του τόπου και όχι στη λογική διαίωξης της παλαιοκομματικής πρακτικής που κατέστρεψε την Κύπρο, του ελέγχου δια ημετέρων, πάσας αρχής και εξουσίας.

KSPORTS

ΜΕΓΑΛΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΜΟΥΝΤΙΑΛ.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014

Η Ελλάδα στη Βραζιλία...

Η Εθνική Ελλάδας ετοιμάζεται για τη μεγάλη πρόκληση του Παγκοσμίου Κυπέλλου και ο Γιάννης Τοπαλίδης μιλάει στην «Κ» για την ομάδα.

ΑΠΟΕΛ

Η επόμενη μέρα στον Αρχάγγελο

Ο Νταβίντ Νασιμέντο έχει ήδη προχωρήσει τον προγραμματισμό, σε συνεργασία με τον Γιώργο Δώνη που έδωσε τις δικές του επισημολογίες.

ΑΕΛ

Το οικονομικό σε πρώτο πλάνο

Η κάλυψη του μπάτζετ τη νέα χρονιά είναι το μεγάλο εμπόδιο στην ΑΕΛ, με τον Σοφοκλέους να καλείται να το ισοζυγίσει ξανά και φέτος.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Μείωση που πονά αλλά αναγκαία

Η φυγή σημαντικών παικτών δεν είναι ευχάριστη, όμως στην Ομόνοια δεν είχαν πλέον άλλη επιλογή. Το μάξιμουμ που θα δίνεται είναι 150.000 ευρώ.

Στα Καταθετικά μας Σχέδια υπάρχει μια αξία πολύ πιο σημαντική.

Η Εμπιστοσύνη.
Γι' αυτό τα επιλέγεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Η φωνή της συνείδησης

«Ο μόνος τύραννος που δέχομαι είναι η σκληρή φωνή μέσα μου», έλεγε ο μεγάλος Ινδός στοχαστής και πολιτικός, Μαχάτιμα Γκάντι (1869-1948). Εξού και ο Γκάντι επέβαλε στον εαυτό του αυστηρή υπακοή στη συνείδησή του. Έχοντας καταστήσει την καθημερινότητά του λιτή και απέρριπτα, ζώντας με τα απολύτως απαραίτητα, έγινε το παράδειγμα ενός εμπνευσμένου ηγέτη, ο οποίος κατόρθωσε να κερδίσει την απελευθέρωση της αχανούς πατρίδας του, από τον βρετανικό αποικιακό ζυγό χωρίς να εμπλέξει τα εκατομμύρια των ρακένδυτων και πεινασμένων συμπατριωτών του σε αιματηρό αντιποικιακό πόλεμο. Ο Γκάντι, κάνοντας πράξη αυτό που διακήρυττε, ότι «πρέπει να είσαι η αλλαγή που θέλεις να έρθει», έγινε ο ηγέτης που ο κάθε λαός θα ήθελε να έχει. Η Κύπρος, 54 χρόνια μετά τη δοτή ανεξαρτησία, πληρώνοντας με αίμα και χρήμα, πραξικόπημα, εισβολή, ΧΑΚ, «Ήλιο», Μαρί, «κούρεμα» και την πολιτική διαπλοκή, όχι μόνο δεν αξιώθηκε να ανεξαρτητοποιηθεί αλλά κατέληξε σήμερα, ημικατεχόμενη, κατακρεωμένη και υποθηκωμένη σε ξενοφέρτα μνημόνια. Το κυριότερο, δεν αξιώθηκε έναν ηγέτη που να προσωποποιεί την αλλαγή που έχει ανάγκη. Γι' αυτό και στις τραγικές σημερινές συνθήκες, πέραν των μισών ψηφοφόρων (56%) δεν πήγαν στις κάλπες την περασμένη Κυριακή, αφού δεν πιστεύουν πλέον ότι το υφιστάμενο πολιτικό προσωπικό είναι άξιο να υπερβεί τις μικρότητές του, προς όφελος του ταλανιζόμενου συνόλου. Διότι ουδείς εκ των ηγετών μας επέβαλε στον εαυτό του αυστηρή υπακοή στον τύραννο της συνείδησης και ουδείς επεχείρησε, έστω και την υστάτη, να καταστεί παράδειγμα εμπνευσμένου ηγέτη, ζώντας με τα απολύτως απαραίτητα, όπως οι χιλιάδες των ανθρώπων γύρω

του. Αντίθετα. Ακόμα και μετά από αποτυχίες σαρωτικές, όπως π.χ. της ΕΔΕΚ, (απώλειες 43% σε σχέση με το 2009), δεν είδαμε τον Γ. Ομήρου, να αναλαμβάνει την οποία ευθύνη, παραιτούμενος. Ο Ν. Παπαδόπουλος (απώλεια 25% σε σχέση με το 2009), αντί να κοιμίζει νέο ήθος, βγήκε με την υπερφίαλη (και ψευδή) δήλωση ότι το ΔΗΚΟ κατέγραψε τις μικρότερες απώλειες. Το ΑΚΕΛ που μετά κόπων εξέλεξε τους δύο ευρωβουλευτές, εμφανίστηκε διά του Α. Κυπριανού, ευχαριστημένο παρόλο που σε σχέση με το 2009 έχασε μία μικρή πόλη (37.000) ψηφοφόρων. Ακόμα και ο κερδοσιμμένος ΔΗΣΥ, είχε απώλειες 11.500 χιλιάδων ψήφων, σε σύγκριση με το 2009 και έδωσε την εντύπωση ότι λόγω της τεράστιας απαξίωσης που άφησε βαριά σκιά με την αποχή, δεν πανηγύρισε. Φευ! Διότι πριν περάσουν 48 ώρες από την κάλπη, φάνηκε ότι η κυβερνητική παράταξη είχε τον του της στο ενδοπαρταζικό παιχνίδι του ελέγχου του τραπεζικού συστήματος, που αυτόματα σημαίνει επικράτηση επί του πολιτικού παιχνιδιού, το οποίο σήμερα υπαγορεύει τους όρους τεραστίων συμφερόντων, αρχής γενομένης με τους υδρογονάνθρακες. Η Ειρένα Γεωργιάδου ήταν απλώς η σταγόνα της κροχίζης που προκάλεσε την πρώτη ανάφλεξη στην κυβερνητική παράταξη και τώρα σαν σύγχρονη Ιφιγένεια αναμένει την ερμηνεία του χρησμού. Το γεγονός όμως είναι ότι ο τρωικός πόλεμος έχει ήδη κηρυχθεί. Γενικά ομιλούντες δε, είναι μάταιο να αναμένει πια κανείς ότι λόγω κρίσης το πολιτικό κατεστημένο θα αλλάξει μυαλά. Ίσως γι' αυτό οι πολιτικοί μας έστω και την υστάτη θα πρέπει να αναλογιστούν, το απόφθεγμα του Τζον Κένεντι: «Αυτοί που καθιστούν την ειρηνική αλλαγή αδύνατη, θα κάνουν τη βίαιη ανατροπή αναπόφευκτη»...

paraschos@kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Ποια είναι η Ειρένα ρε παιδιά;

Αν δεν σκύβεις στα προβλήματα, άλλα προβλήματα ανεβαίνουν στην επιφάνεια.

Περίεργο κοπέλι ο Δίας. Ήθελε να μάθει, τελικά είμαι ή δεν είμαι Βασιλιάς των Θεών στον Ομφαλό της Γης; Αν δεν, να τα μαζέψω και να πάω αλλού. Πάνει δύο αετούς, τους αφήνει να πετάξουν στον γαλανό ελληνικό ουρανό και εκεί που σμίξανε ξανά, κτίστηκε το μαντείο των Δελφών. Ηρμήσσε η ψυχή του Διός. Σου λέει, ΟΚ, είμαι στο σωστό μέρος, αφενός και αφετέρου, ας αφιερωθεί το μαντείο στον Απόλλωνα. Εγώ έχω άλλα ακίνητα.

Στο μαντείο, κουμάντο έκανε η Πυθία και οι μεταφραστές της. Έβγαζε τα μελλούμενα εκείνη, κάτι κραυγάζει σαν το κοριτσάκι του Εξορκιστή, τα μετέφραζαν οι επί καθήκοντι και διόταν ο χρησμός. Εγώ δεν χρειάζομαι τα παραπάνω για να σας πω δύο πράγματα. Μαντείο δεν κρατώ για να κτίσω ούτε και Πυθία για να προσλάβω. Θα θέλει και κοινωνικές ασφαλίσεις. Πρώτον, ποια θα είναι η επόμενη κίνηση του Χάρη Γεωργιάδη και δεύτερον, πότε θα γίνει η επόμενη παραίτηση-πρόσληψη της Ειρένας Γεωργιάδου σε άλλο πόστο. Ποια θα είναι λοιπόν η επόμενη κίνηση Γεωργιάδη; Δεν ξέρω. Αυτή είναι η απάντηση. Ούτε και εκείνος ξέρει όμως. Αν ήξερε, δεν θα προσλάμβανε την Ειρένα σαν Επίτροπο για να τη «μεταθέσει» δύο μήνες μετά. Ή έστω για να δώσει το «ΟΚ» στη μετάθεση / απόσπαση / μεταγραφή / παραίτηση / πρόσληψη, ό,τι και να είναι.

Επίσης, προβλέπω με το κληρονομικό χάρισμα που δεν έχω, ότι η Ειρένα θα μείνει αρκετό καιρό στην Ελληνική: Ωραιοτερο κτήριο, μεγαλύτερο γραφείο, σπουδαιότερος τίτλος, 150.000 ευρώ τον χρόνο, πού να βρει καλύτερα; Άρα δεν θα πάει αλλού. Εγώ πάντως επικροτώ χέρια πόδια την πρόσληψή της. Λειτουργεί αντίστροφα στη βαρεμάρα του Δημοσίου. Άλλοι μπαίνουν στο Δημοσίο, κάθονται σε μία καρέκλα, βαριούνται, γίνεται η καρέκλα λιμνική και φυτρώνουν νούφαρα στα πόδια από την ακινησία. Ή κιρσοί. Ενώ η Ειρένα, πήγε δύο μήνες επίτροπος και πριν μάθει πως λένε τον κύριο στο απέναντι γραφείο ή την κυρία που φέ-

νει τους καφέδες (εκ των βασικών πληροφοριών για να νιώσεις άνετα σε νέο περιβάλλον εργασίας), πάει παρακάτω. Τρομερό, μοναδικό, κυριακό, ευάερο και ευήλιο. Πριν από την πρόσληψη ως Επιτρόπου ήταν δεξί χέρι του Χάρη Γεωργιάδη. Σύμβουλος. Δύσκολη δουλειά, δεν το είπε εκείνη, εγώ το λέω.

Μόνο να βλέπεις τον Χάρη κάθε πρωί... Δικά της λόγια σε interview στο ΚΥΠΕ: «Μπορεί να υπηρετήσω από το γραφείο της Επιτρόπου αυτό το χρονικό διάστημα (δύο μήνες), αλλά ότι και κατά την διάρκεια της θητείας μου στο πλευρό του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη παρακολουθούσα στενά τη διαδικασία. (σ.σ. της Δημοσίας Μεταρρύθμισης). Μα το κατάλαβε και η Δημοσία Μεταρρύθμιση ότι κάποιος την παρακολουθεί. Φταρνιζόταν συνέχεια και όλο έλεγε, «κάποιος με σκέφτεται».

Μαζί σου Ειρένα. Σε νιώθω, μην ακούς. Και εγώ βλέπω μπάλα 20 χρόνια αλλά ακόμη, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις μου, να με βάλει η Ρεάλ δίπλα στον Ρονάλντο. Σε ευχαριστώ που απέδειξες ότι δεν πρέπει να εγκαταλείψω την ελπίδα.

Κι από την άλλη, πάλι δικά της λόγια απαντώντας στο αν ισχύει η φήμη που θέλει τους δημοσίου υπαλλήλους να είναι αργόσχολοι: «Μπορεί να υπάρχουν κάποιες στρεβλώσεις, αλλά τέτοιου είδους δηλώσεις υποτιμούν και τη δημόσια υπηρεσία, η οποία υπηρετήσε αυτό το κράτος με πολλή επάρκεια για πολλές δεκαετίες, αλλά και τα ίδια τα άτομα τα οποία στην πλειοψηφία τους είναι αξιόλογα». Αυτά τα αξιόλογα άτομα, πετάνε από θέση σε θέση σαν το «θα ζήσω ελεύθερο πουλί», κάθε δύο μήνες; Δεν ξέρω. Ο κυρ Νίκαιος μπας και ξερει; Πού να ξερει... Συμ-

περιφέρθηκε σαν σκάουτερ που βρήκε το «πολλά υποσχόμενο πουλί», μεταγραφή πριν προλάβει άλλος και μετά από δύο μήνες προπόνηση το βάζει βασικό. Το θέμα είναι, όπως σε κάθε νέο ποδοσφαιριστή που ο κόσμος δεν τον ξέρει, ότι δεσπόζει η ερώτηση. Ποια είναι η Ειρένα ρε παιδιά; Πόθεν ήρθε ας πούμε και μιλάμε για εκείνη όλοι μία εβδομάδα τώρα; Όχι σας προκαλώ: Πείτε σε δέκα δεύτερα ακόμη τρεις συμβούλους υπουργών. Τους είπατε; Αν τους ξέρετε, ε τι να πω. Τι έπρεπε να είχε κάνει η Ειρένα; Να πει, δεν δέχομαι. Μένω εκεί που είμαι. Το είπα; Όχι. Άρα τι γίνεται; Πού ζω; Πού πάω;

Μήπως τελικά η ιδέα του να φυλάξω πέντε ευρώ, να κτίσω ένα μαντείο και να προσλάβω μία Πυθία, δεν ακούγεται πια και τόσο κούκου;

tsikalasm@sppmedia.com

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

1 Στη Ζήλεια. Αγαπητή μου Ειρένα, όλοι αυτοί οι κακεντρεχείς ζηλεύουν τις ικανότητες αλλά και την ομορφιά σου. Εσύ τράβα μπρός και μη σε μέλει, όπως θα έκανε και η Αλίκη στο ναυτικό.

2 Στον Dirty Harry. Βρε Χάρη, βρε καλό μου, βρε χρυσό μου, σου είπε ο Πρόεδρος να πας να ξηλώσεις τον Αβέρωφ από Συνεργατισμό, Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική και εσύ κόντεψες να ξηλώσεις την κυβέρνηση.

3 Στον Όμορφο. Το μεγάλο ερώτημα είναι τι ρόλο έπαιξε ο όμορφος του τριγώνου, ο Κωνσταντίνος ο Μέγας του Προεδρικού. Το ήξερε για την ψηλή; Αν το ήξερε το είπε του Προέδρου; Ο Healthy τι είπε για τις 150.000 μισθό της gothic Ειρένας;

4 Στον τέταρτο. Αν νομίζετε βέβαια πως η παρέα εξαντλείται σε τρεις, γράψτε στις σημειώσεις σας ένα όνομα, μία ιστορία, έναν ακόμη υπάλληλο της wageaming: Η κυρία Μαριάνα Παντελίδου είναι η νέα δι-

3,2,1,0 εκτόξευση πυραύλου «Ειρένα».

ευθύνουσα σύμβουλος της Ελληνικής Τράπεζας. Όχι, ο κύριος Κεραινός δεν το ξέρει.

5 Στον πέμπτο. Ο πέμπτος της παρέας δεν είναι άλλος από τον Νικόλα Χατζηγιάννη, πρόεδρο του Συνεργατισμού, ο οποίος δεν κάνει τα... χατίρια των συναγωνιστών στο Παραλίμνι. Όμορφη παρέα, δεν νομίζετε;

6 Στη ζωή. Λοιπόν, είναι τα νέα golden boys and girls της Healthy κυβέρνηση, καλοσπουδασμένοι

όλοι και φιλόδοξοι. Το μέλλον τους ανήκει, όπως και το σύστημα που φτιάχνουν. Ε Αβέρωφ;

7 Στην ουσία. Το πρωτοσέλιδο και αυτό που πουλάει είναι οι 150.000 αποζημίωση της Ειρένας για να γίνει πρόεδρος. Η ουσία είναι πως το σκέφτηκαν οι μέτοχοι και ο Dirty Harry να κάνουν πρόεδρο Τράπεζας μία κοπέλα που πριν από έναν χρόνο κρατούσε τους φακέλους του Harry στη Βουλή. Η κρίση του Χάρη είναι ζητήμα και όχι οι 150.000.

@Anastasiadescy

Never mix business with pleasure

8 Στον Αβέρωφ. Εγώ σε είχα κ. πρόεδρε για έξιηνο, απρόβλεπτο σκακιστή που δεν χάνεις την ψυχραιμία σου εύκολα. Πώς την πάτησες έτσι;

9 Στον γρίφο. Γιατί μία εταιρεία που φτιάχνει παιχνίδια στο internet, με εκατοντάδες εκατομμύρια κέρδη και με παγκόσμιες δραστηριότητες να θέλει να μπλέξει με τα (Λερωμένα) πίτουρα της κυπριακής πολιτικής και οικονομικής ζωής, πρωτοδοτώντας μάλιστα και ΜΜΕ; Ερώτημα για γερούς λύτες.

10 Στον Healthy. Μετά τη θριαμβευτική επίσκεψη Μπίντεν και εν αναμονή του Κέρι, έμπλεξε στα τρίγωνα και πεντάγωνα του Χάρη. Αυτή δεν είναι Healthy κατάσταση Πρόεδρε...

Σχέδιο Cashback American Express®

Επιστροφή μετρητών στον λογαριασμό σας από το πρώτο ευρώ που ξοδεύετε στην Κύπρο

800 00 800
www.bankofcyprus.com.cy

AMERICAN EXPRESS

ΚΟΙΝΟ ΨΩΤΡΙΩΝ

Τράπεζα Κύπρου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ · Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ · Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ · Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ · Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ · Υπεύθυνος Αιετιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΓΙΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ · Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΑΣ

“ Η **MTN** καλύπτει απόλυτα **ΟΛΕΣ** τις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες μου. Έχω απεριόριστη και αξιόπιστη επικοινωνία από **κινητό, σταθερό** και **ίντερνετ**. Έχω **MTN**. ”

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ
ΣΥΝΘΕΤΗΣ • ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ
• ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ «ΜΟΥΣΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΑΚΙ»

MTN TriplePlay

Απεριόριστη και αξιόπιστη επικοινωνία από **κινητό, σταθερό** και **ίντερνετ, ΟΛΑ** με **χαμηλότερο πάγιο!**

κινητό

- Απεριόριστα λεπτά ομιλίας και SMS προς όλους
- 2 GB ίντερνετ στο κινητό

σταθερό

- Απεριόριστα λεπτά ομιλίας προς όλα τα σταθερά δίκτυα και κινητά MTN

ίντερνετ

- 4 MBPS ίντερνετ στο σπίτι ή στο γραφείο

ΟΛΑ
ΜΕ ΜΟΝΟ
€69
ΤΟΝ ΜΗΝΑ!

Για όρους και προϋποθέσεις www.mtn.com.cy

[f](#) [t](#) [v](#) [+](#) [in](#) /MTN Cyprus

Η MTN σου δίνει πάντα περισσότερα

Συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο είχαν το βράδυ της Πέμπτης οι Αβέρωφ Νεοφύτου και Χάρης Γεωργιάδης κρίνοντας σκόπιμο να αποκλιμακώσουν την ένταση που προκλήθηκε μετά από τις ανακοινώσεις του ΔΗΣΥ σχετικά με το Συνεργατισμό αλλά και την γνωστοποίηση της επιλογής της Ειρένας Γεωργιάδου, στενής συνεργάτιδας του υπουργού Οικονομικών, στη θέση της προέδρου του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας.

Τετ-α-τετ Αβέρωφ – Χάρης αποκλιμακώνει την ένταση

Η πρώτη επαφή των δύο για αποκλιμάκωση και συναίνεση ακολούθησε μία σφοδρή κόντρα με επίκεντρο την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τοπίου

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Συμφιλιοτική συνάντηση του προέδρου του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου και του υπουργού Οικονομικών, Χάρη Γεωργιάδη, την Πέμπτη το βράδυ, έθεσε τις βάσεις για την αποκλιμάκωση της μεταξύ τους αντιπαράθεσης, που προεκτάθηκε στο Προεδρικό και έθεσε σε κίνδυνο τη συνοχή ανάμεσα στον Συναγερμό και την κυβέρνηση. Η διένεξη μεταφέρθηκε στο προσκήνιο, την περασμένη Τετάρτη και Πέμπτη με ανακοινώσεις του ΔΗΣΥ που αμφισβητούσαν ανοιχτά επιλογές του υπουργού Οικονομικών ή ανθρώπων του περιβάλλοντός του, στον Συνεργατισμό και την Ελληνική Τράπεζα.

Η δημοσιοποίηση του θέματος φαίνεται πως είχε αποτέλεσμα, αφού όπως αντιλαμβάνεται η «Κ» άρχισε ήδη η εκτόνωση της μίνι αλλά σοβαρής ενδοοικογενειακής κρίσης.

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου θεώρησε πως ο Χάρης Γεωργιάδης, με τις ευχές του Νίκου Αναστασιάδη, επιχείρησε να ελέγξει συστηματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διορίζοντας τα λάθος πρόσωπα και αποκλείοντας τραπεζικά στελέχη επιλογής του προέδρου του ΔΗΣΥ.

Αφορμή της διαμάχης ήταν η προσπάθεια για έλεγχο του τραπεζικού συστήματος. Ο κ. Νεοφύτου και ηγετικά στελέχη του Συναγερμού, θεώρησαν ότι ο υπουργός Οικονομικών, επιχείρησε με συγκεκριμένους διορισμούς να ελέγξει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αποκλείοντας από θέσεις-κλειδιά πρόσωπα που συνδέονται με τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ. Εκτός από τους προαναφερόμενους, ρόλο στην κόντρα φέρεται να διαδραμάτισε και ο υφυπουργός παρά τω Προέδρω, Κωνσταντίνος Πετρίδης. Δευτερευούσης σημασίας κρίνονται οι ρόλοι (ως παίκτες στην ομάδα Χάρη Γεωργιάδη) του προέδρου της Επιτροπείας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, Νικόλα Χατζηγιάννη, της προοριζόμενης για την προεδρία του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας, τέως Επιτρόπου Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας, Ειρένας Γεωργιάδου και του μέλους του ΔΣ της Ελληνικής και ανώτατου στελέχους της εταιρείας Wargaming, Μαρίας Παντελίδου. Πολιτικοί κύκλοι ανέφεραν ότι οι αψιμαχίες της περασμένης εβδομάδας ήταν μέρος μιας εσωτερικής, ενδοκυβερνητικής, πάλης για μακροπρόθεσμη πρωτοκαθεδρία στο κράτος, την οικονομία και την ενέργεια. Η εκκεντρικότητα φαίνεται να επιτυγχάνεται είναι ακόμα εύθραυστη και χρειάζεται περαιτέρω κινήσεις και τήρηση προνοιών της αρχικής συμφωνίας για να αποκατασταθούν οι τραυματισμένες

Ρόλο στην κόντρα μεταξύ Νεοφύτου-Γεωργιάδη φέρεται να διαδραμάτισε και ο υφυπουργός παρά τω Προέδρω, Κωνσταντίνος Πετρίδης.

σχέσεις μεταξύ της Πινδάρου και των συνεργατών του Νίκου Αναστασιάδη στο Προεδρικό.

Βολές για τον Συνεργατισμό

Η πρώτη δημόσια ένδειξη για την έντονη δυσaréσκεια της Πινδάρου και του Αβέρωφ Νεοφύτου σε σχέση με τα τεκταινόμενα στον Συνεργατισμό εκδηλώθηκε την περασμένη Τετάρτη. Σε ανακοίνωσή της, η ηγεσία του ΔΗΣΥ τόνισε πως «η έγκριση που δώσαμε στη Βουλή για τον διορισμό του Συμβουλίου της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, δεν σημαίνει ότι είμαστε συνυπεύθυνοι για τις οποιεσδήποτε αποφάσεις του (Συμβουλίου) σχετικά με τη διοικητική ανασυγκρότηση του οργανισμού». Ο ΔΗΣΥ τόνιζε μάλιστα ότι «τα αποτελέσματα, θετικά ή αρνητικά, πιστώνονται ή χρεώνονται, αναλόγως, στη διοίκηση».

Πρόεδρος ΔΗΣΥ και υπουργός Οικονομικών συναντήθηκαν την Πέμπτη το βράδυ κι έβαλαν τις βάσεις για συναντίληψη και αποκατάσταση σχέσεων και συνεργασίας”.

Η «Κ» αντιλαμβάνεται πως η σκληρή ανακοίνωση κατά της διοίκησης του Συνεργατισμού, που ως γνωστόν διορίστηκε κατόπιν έγκρισης του υπουργού Οικονομικών και τηγάνει της εμπιστοσύνης του Χ. Γεωργιάδη, δεν ήλθε ως κεραυνός εν αιθρία. Το παρασκήνιο που οδήγησε την Πινδάρου να κάνει δήλωση είναι το εξής.

Τα πνεύματα άναψαν όταν η διοίκηση της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, διόρισε στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της Συνεργατικής Κοκκινοχωριών (στο Παραλίμπι) πρόσωπο από τη Λευκωσία, αντί πρόσωπο με παρελθόν στον Συνεργατισμό της περιοχής, το οποίο διακήρυττε ότι είχε τη στήριξη του Αβέρωφ Νεοφύτου και που ωστόσο λόγω μεγάλων δανειών στο ΣΠ, δεν ήταν fit and proper. Πάντως, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» όλη η Επιτροπεία του Συνεργατικού Κοκκινοχωριών προσκεπταί στον ΔΗΣΥ.

Η δυσaréσκεια, όμως, της Πινδάρου επεκτείνεται και σε ό,τι αφορά τη διοικητική αναδιάρθρωση των υπολοίπων ΣΠ (βλ. ανακοίνωση ΔΗΣΥ).

Το γεγονός ότι ο πρόεδρος του Συμβουλίου της ΣΚΤ, Νικόλας Χατζηγιάννης έχει στενές σχέσεις με τον Χάρη Γεωργιάδη, του οποίου προφανέστατα και λαμβάνει την έγκριση για τα ζητήματα του Συνεργατισμού, ενέτεινε την ένταση και μετέφερε την αντιπαράθεση στο Υπουργείο Οικονομικών.

Η προεδρία ΔΣ της Ελληνικής

Ο κόμπος έφθασε στο κτένι κατά τη διαδικασία ανανέωσης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Τράπεζας. Στην Πινδάρου θεώρησαν ότι ο υπουργός Οικονομικών και η κ. Μαρτίνα Παντελίδου, στέλεχος της εταιρείας Wargaming, μεγαλομέτοχου της Ελληνικής, επέβαλαν την τέως Επιτρόπου Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας, Ειρένα Γεωργιάδου, ως την κατεχόμενη υποψηφία για την προεδρία του ΔΣ της Τράπεζας. Η κ. Γεωργιάδου, πριν αναλάβει τη θέση της Επιτρόπου ήταν το δεξί χέρι του Χάρη Γεωργιάδη στο ΥΠΟΙΚ και προηγουμένως κοινοβουλευτική του συνεργάτης. Για το όλο θέμα φέρεται να ήταν ενήμερος και ο υφυπουργός παρά τω Προέδρω, Κωνσταντίνος Πετρίδης, γεγονός που ώθησε την ηγεσία του ΔΗΣΥ να θεωρήσει ότι στο όλο ζήτημα ενεπλάκη κι έδωσε την έγκρισή του και ο Νίκος Αναστασιάδης. Η κίνηση αποτέλεσε casus belli και ένδειξη για προσπάθεια του υπουργού Οικονομικών και του Προεδρικού να ελέγξουν και την Ελληνική με πρόσωπα που δεν είχαν την έγκριση και της Πινδάρου. Η αντίδραση ήταν έντονη και η ανακοίνωση του ΔΗΣΥ κατηγορηματική:

Με γραπτή δήλωση την Πέμπτη, ο εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ άφησε παντελώς ακάλυπτη την κ. Ειρένα Γεωργιάδου και μάλιστα χαρακτήρισε «ομολογούμενως προκλητική» την αντιμετώπιση της, ύψους 150.000 ευρώ. Τόνισε ότι η κ. Γεωργιάδου ως στέλεχος του Υπουργείου Οικονομικών εδώ και περίπου ένα χρόνο, αλλά και ως Επίτροπος Μεταρρύθμισης, είναι και πολιτικό πρόσωπο. Και έθεσε ζήτημα δεοντολογίας, που αφορά την ίδια, για το κατά πόσο μπορεί υπό τις περιστάσεις να ηγηθεί του ΔΣ της Ελληνικής.

Παρασκηνιακά, ο Αβέρωφ Νεοφύτου χαρακτήριζε μάλιστα εντελώς επιπόλαιο τον διορισμό της Ειρένας Γεωργιάδου και για καθαρά πολιτικούς λόγους. Φέρεται να υποστήριξε ότι από τη στιγμή που η μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας αποτελεί λάβαρο για την κυβέρνηση Αναστασιάδη, είναι τουλάχιστον άστοχο να αλλάξει ο Επίτροπος κάθε δύο μήνες. Εκφράστηκε, μάλιστα, η απορία πώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δέχθηκε αυτή την εξέλιξη, η οποία πλήττει τη διαδικασία κρατικής μεταρρύθμισης, αλλά και δίνει την εντύπωση ελέγχου από την κυβέρνηση μιας ιδιωτικής κυπριακής τράπεζας.

Κόντρα με προϊστορία

Η «Κ», πριν προχωρήσει σε δημοσίευση, ερεύνησε και συζήτησε το όλο ζήτημα με πρόσωπα που προσκείνται τόσο στον ΔΗΣΥ όσο και στο προεδρικό περιβάλλον. Είναι γνωστό ότι οι σχέσεις του Νίκου Αναστασιάδη με τον Αβέρωφ Νεοφύτου δεν ήταν πάντοτε αγαστές. Κατά περιόδους μάλιστα ήταν και κάπως ψυχρές. Παρ’ όλα αυτά, είναι κοινή εκτίμηση ανθρώπων που γνωρίζουν και τους δύο, ότι πολιτικά συμπληρώνουν και έχουν ανάγκη ο ένας τον άλλον.

Η κρίση του Μαρτίου του 2013, με τα επεισοδιακά Eurogroup και το κούρεμα καταθέσεων, προκάλεσε σοκ στην κυβέρνηση και πρόσκαιρη αδυναμία ουσιαστικού και επικοινωνιακού χειρισμού. Εκεί ακριβώς παρενέβη ο Α. Νεοφύτου, έδωσε λύσεις και πέτυχε στο αμέσως επόμενο διάστημα να τοποθετήσει σε θέσεις κλειδιά ανθρώπους της εμπιστοσύνης του.

Το γεγονός προκάλεσε έντονη ενόχληση στο Προεδρικό, που ενώ αρχικά εκτίμησε τη βοήθεια του κ. Νεοφύτου, θεώρησε στη συνέχεια ότι ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ κάπου υπερέβη τις δικαιότητες του. Ακολούθησε ο εκλογή του

ΔΣ της Τράπεζας Κύπρου και η ανάδειξη σε σημαίνουσες θέσεις προσώπων που συνδέονταν με τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ και τον υπουργό Οικονομικών. Η «Κ» αντιλαμβάνεται ότι μέχρι εκεί υπήρχε συναντίληψη τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα τραπεζικά. Η εικόνα άρχισε να καλεί όταν πρόσωπο της εμπιστοσύνης του κ. Νεοφύτου δεν διορίστηκε αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος, κάτω από Τζον Χούρικαν. Η δυσaréσκεια και η ενόχληση Αβέρωφ με τον υπουργό Οικονομικών, και κατά συνέπεια με τον Νίκο Αναστασιάδη, αυξήθηκε με τη διοικητική ανασυγκρότηση του Συνεργατισμού και την αλλαγή ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας.

Εκτόνωση και προοπτικές

Πολιτικοί κύκλοι τόνισαν στην «Κ» ότι τα όσα έλαβαν χώρα τις τελευταίες εβδομάδες στο προσκήνιο και το παρασκήνιο θα μπορούσαν να είναι η μαγιά για μία μεγαλύτερη και πιο σκληρή αντιπαράθεση με οριζόντιες βουλευτικές εκλογές του 2016 αλλά και τις αρχαιρεσίες στο ΔΗΣΥ την ίδια χρονιά. Ανέφεραν επίσης ότι ο Αβέρωφ Νεοφύτου φέρεται να ερμήνευσε τις κινήσεις του υπουργού Οι-

Ο ΔΗΣΥ άφησε εντελώς ακάλυπτη την Ειρένα Γεωργιάδου, θέτοντας θέμα δεοντολογίας για τον διορισμό της στην Ελληνική και χαρακτηρίζοντας προκλητικό τον μισθό της.

κοινωνικών και του υφυπουργού παρά τω Προέδρω, κ.κ. Γεωργιάδη και Πετρίδη, στον τραπεζικό τομέα ως ένδειξη πως απομακρύνθηκαν από τον ίδιο ή ακόμα κι ότι άρχισαν να εργάζονται εναντίον του. Η στενή σχέση και συνεργασία των δύο με τον Νίκο Αναστασιάδη ήγειρε ερωτηματικά στην Πινδάρου για το βαθμό εμπλοκής και του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας στην όλη υπόθεση. Η συνάντηση του προέδρου του ΔΗΣΥ και του υπουργού Οικονομικών την περασμένη Πέμπτη (ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες ανέφεραν ότι παρών ήταν και ο υφυπουργός παρά τω Προέδρω) φαίνεται πως έβαλε τέρμα στην ανοικτή διαπάλη, επέφερε εκκεντρικότητα, γεγονός που φάνηκε και στην αλλαγή τόνου των εμπλεκόμενων σε ιδιωτικές συζητήσεις με πολιτικούς φίλους και συνεργάτες. Μένει τώρα να διαφανεί στους επόμενους μήνες αν η κατάπαυση του πυρός είναι προσωρινή, ή αν θα λάβει τη μορφή ρυθμιζόμενης συναντίληψης και συμφωνίας. Επικεντρικά κρίσιμες αποφάσεις για τις αποκρατικοποιήσεις, το ΓεΣΥ, τα έργα υποδομής για την ενέργεια, το Κυπριακό και οι προκλήσεις για την κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα είναι αξιοσημείωτες. Σε ό,τι αφορά μάλιστα τη μεγάλη εικόνα, τη σχέση του Νίκου Αναστασιάδη με τον Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόσωπα που τους γνωρίζουν καλά τονίζουν ότι οι δύο ισχυροί παίκτες της κυπριακής πολιτικής σκηνής θα κληθούν πολύ σύντομα να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο οδούς. Να αποφασίσουν αν θα συνεργαστούν εν πλήρη αρμονία για να γυρίσει η οικονομία, να βγει από τα αδιέξοδα η Κύπρος και να ενισχυθεί ο Συναγερμός στις βουλευτικές εκλογές ή αν θα επιτρέψουν σε μικροπολιτικές ή μακροπολιτικές σκοπιμότητες να προκαλέσουν επιπτώσεις για τον τόπο, την κυβέρνηση, το κόμμα τους και τα στελέχη του.

Η Ειρένα Γεωργιάδου έλαβε το διορισμό της ως Επιτρόπου Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας την ίδια μέρα με τη Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, της οποίας την έγκριση χρειάζεται για επικυρωθεί η εκλογή της κ. Γεωργιάδου στην προεδρία του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας.

Αποτίμηση με σημειωτόν στην εσωστρέφεια

Η ανάλυση των ευρωεκλογών που έκανε το Εκτελεστικό Γραφείο του ΔΗΚΟ δεν επηρεάζει το σκηνικό ανήσυχης ηρεμίας

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

«**Βυζάζομε** νερό με το κουβαδάκι από την τρύπια βαρκούλα μας και πού και πού ρίχναμε και κανένα καβγά για να μην πλύνουμε», ήταν η απάντηση στελέχους του ΔΗΚΟ, στο ερώτημα της «Κ» το βράδυ της Παρασκευής, σχετικά με το τι διαδραματίστηκε στη συνεδρία του Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ, όπου αναλύθηκαν τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών και έγινε και σχετική αποτίμηση. Βαρειστημένα απάντησε το ίδιο στέλεχος και στο ερώτημά μας, πού εκτιμά να οδεύει η κατάσταση στο εσωκομματικό πεδίο. Θα εκτονωθούν οι αντιπαλότητες ή θα

«**Δεν πάει άλλο η κατάσταση με τα δύο ΔΗΚΟ κι αν είναι να συνεχίσουμε έτσι καλύτερα να χωρίσουμε.**»

συνεχίσει το ΔΗΚΟ να παρουσιάζει τις δύο γνωστές πια όψεις του, του «επίσημου» και του «ανεπίσημου»; «Θα σας πω ότι συμμερίζομαι την εκτίμηση που διατύπωσε μέλος της Γραμματείας απόψε, ότι δεν πάει άλλο η κατάσταση με τα δύο ΔΗΚΟ κι αν είναι να συνεχίσουμε έτσι καλύτερα να χωρίσουμε. Είμαστε φίλατε όπως εκείνο το τραγούδι του συγκωρεμένου του Μάριου Τόκα που λέει «ποιο από τα δύο κομμάτια πρέπει ν' αγαπάω»...

Παρατάξεις με αβολιδώτα

Πάντως από όποια σκοπιά και να βλέπουν τα πράγματα τα μέλη του Εκτελεστικού, είτε ως ακόλουθοι του Νικόλα Παπαδόπουλου είτε ως σύμμαχοι του Μάριου Καρογιάν, το γεγονός που προκύπτει από τη συ-

νεδρία ανάλυσης-αποτίμησης των αποτελεσμάτων των ευρωεκλογών είναι ένα: ότι ούτε η εσωκομματική αντιπολίτευση έθεσε θέμα ηγεσίας λόγω των εκλογικών απωλειών αλλά ούτε και η επίσημη ηγεσία έθεσε ζήτημα κυρώσεων για εκείνους που κατηγορήσε ότι δεν κίνησαν το δακτυλάκι τους στην προεκλογική περίοδο. Εντούτοις, οι δύο πλευρές παραμένουν, η καθεμία στο χαράκι της, επιδιόμενες σε αψιμαχίες και ανταλλάζοντας πυρά με αβολιδώτα. Μάλιστα, το μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου που μίλησε στην «Κ» εκτιμά ότι από πλευράς Μάριου Καρογιάν δεν φαίνεται να έχει εκπονηθεί οποιοδήποτε σχέδιο γενικής απεπιθέσεως, ενώ για την πλευρά του Νικόλα Παπαδόπουλου εκτιμά ότι τον βολεύει η παρέλευση του χρόνου, διότι βοηθά στην επούλωση των πληγών –για τις οποίες έχει πρωτίστως ο ίδιος μεγάλη ευθύνη– έτσι ώστε να παγιωθεί η κατάσταση ανήσυχης ηρεμίας και με τον προγραμματισμό που τον διακρίνει σταδιακά να εμπεδώσει την κυριαρχία του στο ΔΗΚΟ: «Τώρα πια, εκτιμώ ότι θα βάλει πλήρη για τις βουλευτικές εκλογές του 2016, χτίζοντας μεθοδικά συμμαχίες με ομάδες στο σκορποχώρι του Κέντρου» σημειώνει με έμφαση το μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου.

Μισή είναι η αποτίμηση

Άξονας της ανάλυσης και αποτίμησης που παρουσιάστηκε εγγράφως από τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, Νικόλα Παπαδόπουλο, και δόθηκε στη δημοσιότητα είναι το «άλλοθι» της μεγάλης αποχής πίσω από το οποίο κρύβονται οι εκλογικές απώλειες του κόμματος: «Το Δημοκρατικό Κόμμα θεωρεί το πολύ υψηλό ποσοστό της αποχής ως το κυρίαρχο στοιχείο των πρόσφατων Ευρωεκλογών και κατατάσσει την αντιμε-

«**Από πλευράς** Μάριου Καρογιάν δεν φαίνεται να έχει εκπονηθεί οποιοδήποτε σχέδιο γενικής απεπιθέσεως, ενώ την πλευρά του Νικόλα Παπαδόπουλου βολεύει η παρέλευση του χρόνου, ώστε σταδιακά να εμπεδώσει την κυριαρχία του στο ΔΗΚΟ», εκτιμά μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του κόμματος.

τώπιση των αιτίων που προκάλεσαν αυτή την αποχή ως ύψιστη και κρίσιμη προτεραιότητά του» [...] «Οφείλουμε άμεσα, όλα τα πολιτικά κόμματα, να λειτουργήσουμε συντεταγμένα και αποφασιστικά για να αναστραφεί η επικίνδυνη αυτή τάση (της αποχής). Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο, το Εκτελεστικό Γραφείο αποφάσισε να ζητήσει τη διεξαγωγή ειδικής συζήτησης στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με θέμα τη σχέση των πολιτών με την πολιτική και τους θεσμούς, προκειμένου να καταλήξουμε σε συγκεκριμένες αποφάσεις» [...] «επιβάλλεται όμως, να

εντείνουμε τον καθημερινό διάλογο και την καθημερινή επαφή μας με την κοινωνία, προκειμένου να αφογκραστούμε καλύτερα και με μεγαλύτερη ακρίβεια τους πολλούς και διαφορετικούς λόγους για τους οποίους οι πολίτες επέλεξαν την αποχή» [...] «Στο Δημοκρατικό Κόμμα, πέρα από την αυτοκριτική μας, είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε πολύ πιο γρήγορα στην κατεύθυνση της διαμόρφωσης μιας άλλου τύπου σχέσης με την κοινωνία». Σε ό,τι αφορά το εκλογικό αποτέλεσμα, η αποτίμηση της ηγεσίας του ΔΗΚΟ κινείται στη λογική του

«συνολικού πολιτικού πλαισίου μέσα στο οποίο διεξήχθησαν οι εκλογές, εκλογικεύοντας τις απώλειες: «Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν, το ποσοστό 10,83% του Δημοκρατικού Κόμματος δεν είναι ικανοποιητικό, είναι όμως ένα λογικό αποτέλεσμα υπό τις περιπτώσεις. Το 56,03% της αποχής σε συνδυασμό με το 17% των καινούργιων και πρωτοεμφανιζόμενων σε εκλογές κομμάτων και σχηματισμών, δημιούργησαν αναπόφευκτα εντελώς διαφορετικά και πολύ συγκεκριμένα δεδομένα». Αξιοπρόσεκτη είναι και η παρακάτω αναφορά: «Οι τηλεφωνικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν από τα τηλεοπτικά κανάλια την ημέρα των εκλογών, αποτυπώνουν μια εικόνα συγκριτικά αυξημένης αποχής των ψηφοφόρων μας (γύρω στο 60%) σε σύγκριση με το συνολικό ποσοστό της αποχής, καθώς και μετακινήσεις ψηφοφόρων μας, με πιο σημαντικές αυτές προς τον ΔΗΣΥ (13%) και προς τη Συμμαχία Πολιτών (7%)».

Απώλειες και ευθύνες

Η ηγεσία του ΔΗΚΟ εκτιμά ότι σε ένα συνολικό περιβάλλον μείωσης ψήφων και ποσοστών για όλα τα παραδοσιακά κόμματα, το κόμμα είχε, συγκριτικά, μικρότερες απώλειες, λόγω:

1. Καθυστερημένης εισόδου στην προεκλογική εκστρατεία, λόγω της β' φάσης των εσωκομματικών εκλογικών διαδικασιών.
2. Το ψηφοδέλτιο, αν και ποιοτικό και πολυσυλλεκτικό, δεν είχε γεωγραφικά ισοκατανομή.
3. Λόγω σίγουρης εκλογής ενός ευρωβουλευτή και εξίσου σίγουρης ή αδυναμίας εκλογής δεύτερου(!).
4. Η περιορισμένη έως μηδενική ανταπόκριση κάποιων στελεχών στα πλαίσια εξορμήσεων και οργανωτικής δράσης που καταρτίστηκαν από το Οργανωτικό Γραφείο και τις

Επαρχιακές Επιτροπές, καθώς και οι τοποθετήσεις κάποιων στελεχών στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που ξεπερνούσαν κατά πολύ το δικαίωμά τους να έχουν διαφορετική άποψη από την πλειοψηφία των συλλογικών οργάνων και τις αποφάσεις του κόμματος. Τέτοιες συμπεριφορές, πλήττουν το κύρος και την αξιοπιστία του κόμματος και δημιουργούν αρνητική εικόνα, που στη διάρκεια μιας προεκλογικής περιόδου δεν προσελκύει ψηφοφόρους αλλά, αντίθετα, απομακρύνει.

5. Η έντονη και σε μερικές περιπτώσεις μικροκομματική και αντιδεοντολογική πολεμική η οποία ασκήθηκε από τον πρόεδρο Αναστασιάδη εναντίον του ΔΗΚΟ, σε συνέχεια της ακύρωσης από τον ίδιο της προεκλογικής συμφωνίας που συνήψε με το κόμμα μας.

Τέλος, στην αποτίμηση σημειώνεται ότι «για την προβολή, ανάδειξη και διάδοση των πολιτικών μηνυμάτων χρησιμοποιήσαμε όσα επικοινωνιακά μέσα επέτρεπαν οι περιορισμένοι πόροι του κόμματος. Παράλληλα, αναπτύχθηκε και η οργανωτική προσπάθεια, η οποία κάλυψε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο με σειρά συγκεντρώσεων, συναντήσεων και συζητήσεων του Προέδρου, των ηγετικών στελεχών, βουλευτών, μελών των συλλογικών οργάνων και ασφαλώς των έξι υποψηφίων ευρωβουλευτών». Εντέχνως αποφεύγεται η όποια αναφορά στις μομφές από πλευράς τόσο στελεχών της ηγεσίας όσο και βουλευτών ότι στα ΜΜΕ εμφανίζονταν εκ μέρους του ΔΗΚΟ, μόνο μερικά στελέχη που είχαν την έγκριση του προέδρου του Κόμματος. Και ως κατάληξη επαναλαμβάνεται στην αποτίμηση, ότι, «συνολικά, το αποτέλεσμα αυτό καθ' αυτό δεν μας ικανοποιεί αλλά θεωρούμε πως, υπό τις περιστάσεις, είναι ένα λογικό αποτέλεσμα».

ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΟ!

Το BMW 518d Αυτόματο στην εκπληκτική τιμή των €36.900* που συμπεριλαμβάνει:

- Δερμάτινα καθίσματα
- BSI για να απολαμβάνετε δωρεάν προγραμματισμένο service για 10 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100.000 χλμ!
- Αυτόματος πιλότος
- Φώτα Xenon
- Αυτόματο κιβώτιο 8 σχέσεων
- Bluetooth-Υποδοχή USB
- Αισθητήρες βροχής/φώτων
- Αισθητήρες παρκαρίσματος

BMW 518d (1995cc) ΑΥΤΟΜΑΤΟ. €36.900*.

BMW EfficientDynamics

518d 4.5l/100 km 119 g/km

ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ, ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 77 77 16 00.

BMW 518d Αυτόματο: μικτή κατανάλωση καυσίμου: 4.5l/100 km, εκπομπές ρύπων CO2 119 g/km.

*Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνονται τα τέλη εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας. Ισχύει για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων.

Ανάσα στο ΑΚΕΛ η δεύτερη έδρα

Μικρή πίστωση χρόνου για διορθωτικές κινήσεις με επόμενο σταθμό τις βουλευτικές

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Ανακούφιση παρά ικανοποίηση φανερώσαν τα χαμόγελα στα πρόσωπα της ηγετικής ομάδας του ΑΚΕΛ το βράδυ που έκλεισαν οι κάλπες, όταν η καταμέτρηση των ψήφων άρχισε να επιβεβαιώνει τις προβλέψεις του εκλογικού επιτελείου ότι το κόμμα έστω και δύσκολα θα διατηρούσε και τις δύο έδρες στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Το τεστ της περασμένης Κυριακής ήταν κρίσιμο για την ηγεσία του ΑΚΕΛ, αφού τυχόν απώλεια της δεύτερης έδρας θα απαιτούσε πειστικές διορθωτικές κινήσεις και δεν αποκλείεται να οδηγούσε το πρώην κυβερνών κόμμα στον βυθό της εσωστρέφειας, ανακόπτοντας την προσπάθεια ανασύνταξης δυνάμεων που βρίσκεται σε εξέλιξη μετά την απώλεια της εξουσίας. «Τι έχετε να πείτε τώρα;» ρώτησε ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού απευθυνόμενος σε πηγαδάκι δημοσιογράφων που συγκεντρώθηκαν στα γραφεία του κόμματος το βράδυ των εκλογών, διατυπώνοντας παράνοια για «τη λυσοσάλα πολεμική» που ασκήθηκε κατά του κόμματος τότε και για τις προβλέψεις για απώλεια της δεύτερης έδρας.

Η ανακούφιση που προκάλεσε στο ΑΚΕΛ η επίτευξη του στόχου για διατήρηση των δύο εδρών δεν αφήνει στην ηγεσία περιθώρια εφησυχασμού, αφού οι αριθμοί αποτυπώνουν ανάγλυφα τις σοβαρές απώλειες που καταγράφει και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση με κυρίαρχο στοιχείο τις τεράστιες (και διαχρονικές μαζί) διαρροές από την περιφέρεια του ευρύτερου χώρου της Αριστεράς και τη συρρίκνωση της επιρροής του στον σκληρό κομματικό πυρήνα. Ενδεικτικά, το Πολιτικό Γραφείο του ΑΚΕΛ στην πρώτη αποτίμηση των εκλογών, παρότι χαρακτηρίζει το αποτέλεσμα ως ικανοποιητικό υπό τις περιστάσεις, σημειώνει τη μείωση της δύναμης του Κόμματος τόσο σε ποσοστά όσο και σε ψήφους, τα τελευταία χρόνια. «Το σώμα εκφράζει την αποφασιστικότητα της ηγεσίας του κόμματος να εργαστεί με σεξιδασμό και μεθοδικότητα για να μπο-

ρέσει το ΑΚΕΛ να επανακτήσει την απολεσθείσα του δύναμη, να διευρύνει και να ισχυροποιήσει τις σχέσεις εμπιστοσύνης με την εκλογική του βάση αλλά και ευρύτερα με τους εργαζόμενους και την κοινωνία», αναφέρεται. Η αποτίμηση του Π.Γ. για το εκλογικό αποτέλεσμα θα συζητηθεί στην Κεντρική Επιτροπή και θα τεθεί και ενώπιον της βάσης του κόμματος. Εκείνο που σημειώνουν με ικανοποίηση στο ΑΚΕΛ είναι η κατ' αρχην διαπίστωση ότι οι απώλειες δεν οφείλονται σε μεγάλη μετακίνηση ψηφοφόρων προς άλλα κόμματα αλλά αποδίδονται στην αποχή. «Οι ψηφοφόροι μας μάλιστα τιμώρησαν αποφεύγοντας την κάλπη και αυτό μοιάζει με δεύτερη ευκαιρία την οποία δεν πρέπει να χάσουμε», ανέφεραν στην «Κ» αξιωματούχοι του κόμματος υποδεικνύοντας την ανάγκη για εντατικοποίηση του διαλόγου με τη βάση, τη βελτίωση του τρόπου δουλειάς του επαγγελματικού μηχανισμού, της αποτελεσματικότερης παραγωγής πολιτικής, το άνοιγμα σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα και της αναζήτησης νέων εργαλείων επικοινωνίας. «Ουσιαστικά το αποτέλεσμα των εκλογών μάς επιτρέπει να εργαστούμε πάνω σε αυτά χωρίς πίεση αλλά όχι και με απεριόριστο χρόνο» σημείωσε κορυφαίο στέλεχος του κόμματος. Άλλα στελέχη προειδοποιούν ότι το εκλογικό αποτέλεσμα θα αποδειχθεί μπουρτανάκι και ότι «αυτή η ευκαιρία ενδεχομένως να είναι και η τελευταία» εάν δεν επιχειρηθεί ένας ειλικρινής διάλογος και μια βαθιά αυτοκριτική για λάθη, παραλείψεις και αποτυχίες. Το επόμενο δωδεκάμηνο θεωρείται ο ωφέλιμος χρόνος που έχει στη διάθεσή της η ηγεσία του ΑΚΕΛ μετά τις αλλαγές που επήλθαν σ' αυτήν τον περασμένο Δεκέμβριο. Επόμενος σταθμός για το ΑΚΕΛ θα είναι το τακτικό συνέδριο που θα διεξαχθεί σε έναν περίπου χρόνο και στο οποίο θα τεθούν οι άξονες πολιτικής για την επόμενη πενταετία, με ζητούμενο το κόμμα να πορευτεί στις βουλευτικές εκλογές του 2016 με τα λιγότερα δυνατά βαρίδια και να παραμείνει καθοριστική πολιτική δύναμη.

Στο ΑΚΕΛ σημειώνουν με ικανοποίηση ότι η μείωση της εκλογικής δύναμης οφείλεται στην αποχή και όχι σε μετακίνηση προς άλλα κόμματα.

Στην Πινδάρου γνωρίζουν ότι αν οι πολίτες δεν δουν οικονομική ανάκαμψη στην καθημερινότητά τους μέχρι τις βουλευτικές τότε το μέλλον των κομμάτων θα είναι εξαιρετικά δύσκολο.

Με ένα στοίχημα ο ΔΗΣΥ προσπερνά την αποχή

Ποντάρει στην οικονομία για να διατηρήσει καθαρή πρωτιά στις βουλευτικές

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Αποφασισμένοι να εργαστούν μαζί με την κυβέρνηση ώστε να αναστραφεί ρι κλίμα στην οικονομία και να φανούν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης μέχρι το 2016 είναι στον ΔΗΣΥ. Τη συγκεκριμένη χρονιά θα διεξαχθούν οι βουλευτικές εκλογές και στον Συναγερμό πιστεύουν πως εκεί, στην κάλπη για τη Βουλή, θα κριθούν όλα τα κόμματα και θα φανεί η πραγματική τους δύναμη μεταξύ των πολιτών. Με αυτό τον τρόπο προσπερνούν στην Πινδάρου το σοκ της αποχής στις ευρωεκλογές της περασμένης Κυριακής.

Δεν αγνοούν, ούτε υποβαθμίζουν το τεράστιο ποσοστό που άγγιξε το 54%, χωρίς να υπολογίζεται η αποχή στις κάλπες των Τ/Κ. Η ηγεσία του κόμματος θεωρεί όμως ότι σε σύγκριση με τις προηγούμενες ευρωεκλογές ο ΔΗΣΥ δεν ένωσε σημαντική πτώση στη στήριξη των πολιτών. Το 2009, τονίζουν συναγερμικά στελέχη, το κόμμα τους έλαβε γύρω στις 109.000 ψήφους και την περασμένη Κυριακή έλαβε 98.700. Η αποχή βέβαια στον Συναγερμό εκτοξεύεται στο 30%, αν συγκριθεί η απόδοση των ευρωεκλογών με τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές του 2011.

Μιλώντας με στελέχη του ΔΗΣΥ διαπιστώνει κανείς σαφέστατα μία ικανοποίηση σε σχέση με το αποτέλεσμα, το 37,75% της περασμένης Κυριακής. Υπογραμμίζουν

Το 2016 θα κριθούν όλα τα κόμματα και θα φανεί η πραγματική δύναμή τους λένε στην Πινδάρου.

ότι θα μπορούσαν να αγγίξουν και το 40% αν δεν εκτοξευόταν σε τέτοιο βαθμό η αποχή, ειδικά σε συναγερμικά προπύργια όπως η αστική Λευκωσία και η ελεύθερη Αμμόχωστος. Και αντικρούουν το επιχειρήματα ότι σε αυτό το ισχυρό ποσοστό ήταν και οι ψήφοι του ΕΥΡΩΚΟ για τον Δ. Συλλούρη. Υποστηρίζουν ότι το ΕΥΡΩΚΟ δεν έχει πια την ίδια δύναμη, αφού σημαντικό αν όχι το μεγαλύτερο μέρος της δύναμής του, οι πρώην Νέοι Ορίζοντες, έχουν ενταχθεί στη Συμμαχία Πολιτών.

Πλάνο μέχρι το 2016

Όπως και να έχουν τα πράγματα, πάντως, στον ΔΗΣΥ δίνουν έμφαση στα εξής για τα επόμενα δύο χρόνια:

- Θεωρούν ότι έχουν μπροστά τους έναν χρόνο χωρίς προεκλογικές εκστρατείες για να αναβαθμίσουν το πολιτικό τους προφίλ.

- Πιστεύουν πως οι πολίτες, δίνοντας τόσο μεγάλη πρωτιά σε ένα κόμμα που προωθεί την πιστή εφαρμογή των προνοιών του μνημονίου, ενέκριναν στην ουσία την

απόφαση του ΔΗΣΥ να παραθέσει πικρές αλήθειες κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας.

- Τους έδωσε πράσινο φως να συνεχίσουν με ανάλογο ύφος και μήνυμα.

- Τονίζουν ότι θα συνεχίσουν να επικεντρώνονται στην ουσία των πραγμάτων, αποφεύγοντας τους τακτικισμούς. Ο στόχος αυτός θεωρείται κάπως αισιόδοξος, αφού οι τακτικισμοί αποτελούν ακόμα το ψωμί της πολιτικής ζωής στο νησί και τα κομματικά στελέχη τους έχουν στη ραχοκοκαλιά τους.

- Αναγνωρίζουν ότι οι πολιτικές δυνάμεις την Κύπρο δεν παράγουν πολιτική, τουλάχιστον όχι στον βαθμό που το πράττουν κόμματα σε ώριμες πολιτικά χώρες της Ευρώπης. Επιμένουν, πάντως, ότι ο ΔΗΣΥ παράγει περισσότερη πολιτική από τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις.

- Επιδιώκουν, όπως λένε, να ενισχύσουν τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες που θα επιτρέψουν την ωρίμανση της πολιτικής σκηνής του νησιού.

Στην Πινδάρου γνωρίζουν, όμως, καλά ότι αν μέχρι το 2016 συντονισμένες κυβερνητικές κινήσεις δεν καταφέρουν να ανακόψουν την ύφεση και να φέρουν στην καθημερινή ζωή των πολιτών κάποια απτά σημάδια ανάκαμψης, τότε ο Συναγερμός, που στις ευρωεκλογές τον κάιψε η αποχή, θα υποστεί πλήρη και εμφανή πτώση στα ποσοστά του.

Προβληματισμός στην ΕΔΕΚ, χαρμολύπη στη Συμμαχία

Η διατήρηση της έδρας αποτρέπει τα χειρότερα για τους σοσιαλιστές, «παρών» με αξιώσεις δηλώνει πλέον ο Γιώργος Λιλλήκας

Την ιστορία του ποταμιού που άλλοι το βλέπουν μισοάδειο και άλλοι μισογεμάτο θυμίζει η ανάγνωση του εκλογικού αποτελέσματος για την ΕΔΕΚ, αναλόγως της οπτικής από την οποία αντικρίζει κάποιος τα δεδομένα. Η μείωση της εκλογικής επιρροής του κόμματος είναι δεδομένη και τα πρώτα μουντουριπτά έφθασαν ενώπιον της ηγεσίας του κινήματος.

Η διατήρηση της έδρας στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο απέτρεψε τα χειρότερα και δίνει στην ηγεσία την ευχέρεια χρόνου για διορθωτικές κινήσεις. Το εκλογικό αποτέλεσμα θα βρεθεί τη Δευτέρα στο μικροσκόπιο του Πολιτικού Γραφείου, ενώπιον του οποίου θα τεθεί η έκθεση που θα υποβάλει κατόπιν απόφασης της Πολιτικής Γραμματείας ο αναπληρωτής πρόεδρος του Κινήματος, Μαρίνος Σιζόπουλος, που είχε το γενικό πρόσταγμα της προεκλογικής εκστρατείας. «Όσοι εκτός Κινήματος ή ακόμη και εντός, επενδύουν σε αναταραχή θα διαψευστούν» δήλωσε στην «Κ», κληθείς να σχολιάσει τις πληροφορίες περί δυσφορίας. Εξέφρασε δε τη βεβαιότητα ότι η ηγεσία του

Η διατήρηση της εκλογικής έδρας απέτρεψε τα χειρότερα στην ΕΔΕΚ, παρά τη δυσφορία για τα χαμηλά ποσοστά.

Κινήματος «θα μελετήσει τα δεδομένα και θα κάνει τα βήματα που χρειάζεται για την ενίσχυσή του» κατέληξε.

Από την πρώτη ανάγνωση του εκλογικού αποτελέσματος φαίνεται ότι η συρρίκνωση της ΕΔΕΚ αποδίδεται σε διάφορους παράγοντες όπως είναι ο εφησυχασμός, η απροθυμία για κινητοποίηση, καθώς

και αδυναμίες του οργανωτικού μηχανισμού, που σε μεγάλο βαθμό οφείλονται και στη δεινή οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται το Κίνημα. Λάθη ενδεχομένως να αναζητηθούν και στην επικοινωνιακή πολιτική που ακολουθήθηκε. Ένας άλλος παράγοντας στον οποίο αποδίδεται μερίδιο της εκλογικής πτώσης του Κινή-

Η Συμμαχία έχασε την έδρα στην Ευρωβουλή αλλά έλαβε θέση στο Εθνικό Συμβούλιο.

ματος είναι η δυσφορία που εισέπρατταν στελέχη της ΕΔΕΚ από φίλους και ψηφοφόρους για τη στάση της Συμμαχίας των Σοσιαλιστών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έναντι της Κύπρου, τόσο σε ό,τι αφορά στα θέματα οικονομίας (κούρεμα, Μνημόνιο κ.λπ.) όσο και στο Κυπριακό. Σε κάθε περίπτωση στο στρατόπεδο της ΕΔΕΚ θεωρούν

ότι η συνεργασία με το Κίνημα Οικολόγων στέφθηκε με επιτυχία και υπάρχει προοπτική για συνέχισή της. Για την ανάγκη συνέχισης της συνεργασίας έκανε λόγο και ο

γ.γ. του Κινήματος Οικολόγων-Περιβαλλοντιστών «Μπορεί αριθμητικά να μην πήγαμε καλά αλλά κερδίσαμε σε επίπεδο πολιτικού ήθους, γεγονός που αργά ή γρήγορα

θα κεφαλαιοποιηθεί», δήλωσε το βράδυ των εκλογών ο Γιώργος Περδικής. Καθόλου τυχαία το βράδυ των εκλογών ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Γιαννάκης Ομήρου, έθεσε ξανά στην ατζέντα την αξίωση για συνένωση των κομμάτων του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου, με κριση αποδέκτη τη Συμμαχία Πολιτών του Γιώργου Λιλλήκα.

Στο στρατόπεδο της Συμμαχίας επικρατεί απογοήτευση για την απώλεια της έδρας αλλά κρατούν ως σημαντική επιτυχία το καθόλου ευκαταφρόνητο ποσοστό του 6,70% το οποίο την εδραϊώνει στο πολιτικό σκηνικό. Οι 17.549 ψήφοι που έλαβε η Συμμαχία στην παρθενική της εκλογική αναμέτρηση είναι μία αξιοπρεπέστατη βάση που της επιτρέπει να εκπροσωπείται στο Εθνικό Συμβούλιο. «Η Συμμαχία Πολιτών καθιερώνεται ως εθνική πολιτική δύναμη», ήταν η πρώτη αντίδραση του Γιώργου Λιλλήκα για το εκλογικό αποτέλεσμα, κάνοντας λόγο για μία πολύ ενθαρρυντική αφετηρία για το μέλλον. «Η Συμμαχία ήρθε για να παραμείνει», κατέληξε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Οι έξι κύπριοι ευρωβουλευτές, Δημήτρης Παπαδάκης, Νεοκλής Συλικιώτης, Τάκης Χατζηγεωργίου, Χρήστος Στυλιανίδης, Ελένη Θεοχάρους και Κώστας Μαυρίδης.

Το προφίλ των έξι ευρωβουλευτών

Οι ποιητές, ο ευρωπαϊστής, ο τεχνοκράτης, ο ακαδημαϊκός και ο αεικίνητος

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Οι ευρωεκλογές του 2014 μένουν στην ιστορία ως οι πρώτες με τόσο υψηλό ποσοστό αποχής, που άγγιξε το 57% αποχής, αριθμός πρωτόγνωρος για τα κυπριακά δεδομένα, που σαφώς στέλνει μήνυμα καταδίκης πολιτικών της Ε.Ε. αλλά και του τοπικού πολιτικού προσωπικού. Η ετυμλογία των Κυπρίων πολιτών που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία στέλνει στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο έξι εκπροσώπους της χώρας μας, δύο εξ αυτών με προϋπηρεσία. Οι έξι ευρωβουλευτές με διαφορετικές πολιτικές αφετηρίες, εμπειρίες και γνώσεις αναλαμβάνουν το μεγάλο στοίχημα: Την ανάκτηση της αξιοπιστίας, τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και των κυπριακών πολιτικών θεσμών. Οι νικητές στη μάχη των σταυρών προτίμησης, παρά τις

Αναλαμβάνουν σε μία περίοδο κατά την οποία οι Κύπριοι πολίτες απαξιώνουν τόσο τις πολιτικές της Ε.Ε. όσο και την κυπριακή κοιμματική ζωή.

διαφορετικές πολιτικές τους προεγγιώσεις στο Κυπριακό, υπήρξαν οι δύο επανεκλεγέντες βουλευτές και επομένως οι πιο έμπειροι, η Ελένη Θεοχάρους από τον ΔΗΣΥ και ο Τάκης Χατζηγεωργίου από το ΑΚΕΛ. Εκφραστής της λεγόμενης σκληρής γραμμής στο Κυπριακό η Ελένη Θεοχάρους έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Η γιγαντιά και ποιήτρια είναι η μόνη γυναίκα που εξελέγη με τα νούμερα να επιβεβαιώνουν τα ερωτήματα που διαθέτει σε διάφορους και διαφορετικούς πολιτικούς χώρους. Δίπλα της ξανά για δεύτερη θητεία στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο ο εξ αριστερών Τάκης Χατζηγεωργίου, ποιητής κι αυτός αλλά και δημοσιογράφος, με σφραγίδα στη νέα εποχή της δημόσιας τηλεόρασης, εδραιώθηκε στην πρώτη γραμμή των στελεχών του ΑΚΕΛ παρόλο που δεν προέρχεται από τον σκληρό κοιμματικό πυρήνα. Ο Τάκης Χατζηγεωργίου είναι εκφραστής της ρεαλιστικής σχολής σκέψης στο Κυπριακό με πλούσια επαναπροσεγγιστική δράση.

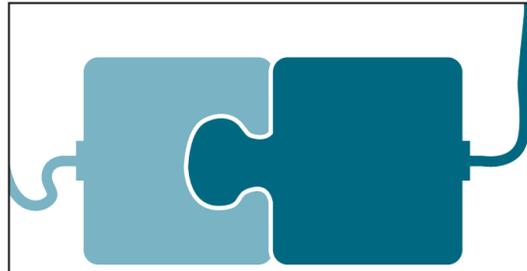
Στην ίδια γραμμή σε ό,τι αφορά το Κυπριακό πολιτεύεται και ο Χρήστος Στυλιανίδης. Το ενδιαφέρον του για τα κοινά τον έκαναν να εγκαταλείψει την οδοντιατρική και να ακολουθήσει τον δρόμο της πολιτικής. Ο τέως κυβερνητικός εκπρόσωπος με σπουδές στις διεθνείς σχέσεις και με ειδικευση τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, ανήκει στους φορείς του ευρωπαϊκού οράματος. Ο μετριοπαθής στενός συνεργάτης του Προέδρου Αναστασιάδη παραιτήθηκε από το κυβερνητικό αξίωμα για να διεκδικήσει έδρα στην Ευρωβουλή, αφού πιστεύει ότι το μέλλον της Κύπρου κρίνεται από τις απο-

φάσεις που λαμβάνονται στις Βρυξέλλες. Θεωρεί τον εαυτό του πιο ωφέλιμο μέσα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Διαθέτει σημαντικές γνώριμες σε ευρωπαϊκό επίπεδο τις οποίες θα αξιοποιήσει.

Ο Κώστας Μαυρίδης του ΔΗΚΟ, που εκτόπισε την απερχόμενη ευρωβουλευτή Αντιγόνη Παπαδοπούλου, σπούδασε στις ΗΠΑ και έχει διδακτορικό στη Διοίκηση με ειδίκευση στη Χρηματοοικονομική. Δίδαξε σε πανεπιστήμια στις ΗΠΑ, στην Ελλάδα, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στόχος του μέσα από την κατάρτιση του στον τομέα της διοίκησης και της χρηματοοικονομικής, είναι η ουσιαστική οικονομική αλληλεγγύη για την Κύπρο από την Ε.Ε. και η διεκδίκηση ευρωπαϊκών κονδυλίων για την κυπριακή οικονομία σε συνδυασμό με προγράμματα στέρησης. Τόσο στα θέματα οικονομίας όσο και στο Κυπριακό, οι θέσεις του Κώστα Μαυρίδη έχουν έντονο το στοιχείο της διεκδίκησης.

Η δεύτερη έδρα του ΑΚΕΛ κατέληξε τελικώς στον Νεοκλή Συλικιώτη, ο οποίος σπούδασε Μηχανολόγος Μηχανικός στη Γερμανία. Από τα φοιτητικά του χρόνια υπηρέτησε τις οργανώσεις της Αριστεράς. Τώρα ανήκει στην ηγετική ομάδα του ΑΚΕΛ. Τεχνοκράτης και αποτελεσματικός, ο Νεοκλής Συλικιώτης ανέλαβε το χαρτοφυλάκιο του υπουργού Εσωτερικών στην κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου και στη συνέχεια επί διακυβέρνησης Χριστόφια, ο οποίος του ανέθεσε το χειρισμό των θεμάτων ενέργειας. Διαδραματίσε σημαντικό ρόλο στο στον ενεργειακό τομέα και κυρίως στη διαδικασία ανόρυξης του φυσικού αερίου. Στόχος με τα νέα καθήκοντα που αναλαμβάνει είναι η αλλαγή πορείας πολιτικών στην Ε.Ε. και η αντίσταση στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφαρμόζει τόσο γενικά, όσο και ειδικότερα στην Κύπρο.

Ο νεοεκλεγείς ευρωβουλευτής Δημήτρης Παπαδάκης προέρχεται από τον κοιμματικό μηχανισμό της ΕΔΕΚ, αφού υπήρξε από τα νεανικά του χρόνια μέλος του κόμματος. Σπούδασε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και αναμείχθηκε ενεργά στο μαθητικό και φοιτητικό κίνημα ως αντιπρόεδρος της Σοσιαλιστικής Νεολαίας και πρόεδρος της Νεολαίας της ΕΔΕΚ. Διετέλεσε μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Πολιτικού Γραφείου της ΕΔΕΚ στη συνέχεια Εκπρόσωπος Τύπου και τέλος γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κινήματος. Έδωσε πολλές εκλογικές μάχες και τελικώς έκοψε πρώτος το νήμα, αφήνοντας εκτός τον απερχόμενο Σοφοκλή Σοφοκλέους. Αεικίνητος και δραστήριος ο Δημήτρης Παπαδάκης αντιλαμβάνεται τον δύσκολο ρόλο που έχει να διαδραματίσει στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και δηλώνει έτοιμος για μεγάλες μάχες. Μέσα από την πολυετή κοιμματική και πολιτική εμπλοκή του, θα διεκδικήσει ουσιαστική συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαδικασία επίλυσης του εθνικού θέματος.

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ-ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Πληροφορίες για τη χρήση Καρτών, ATM και Ηλεκτρονικής Τραπεζικής κατά το τριήμερο 6-9 Ιουνίου 2014

Με στόχο την περαιτέρω αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πελατών μας και στο πλαίσιο της απορρόφησης των εργασιών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί των πελατών της Λαϊκής Τράπεζας θα μεταφερθούν στα ηλεκτρονικά συστήματα της Τράπεζας Κύπρου.

Η μεταφορά θα γίνει το τριήμερο 6-9 Ιουνίου 2014 και η Τράπεζα έχει κάνει όλες τις αναγκαίες προεργασίες έτσι ώστε η μεταφορά να γίνει ομαλά και χωρίς να επηρεαστεί η εξυπηρέτηση των πελατών μας.

Οι πελάτες της Τράπεζας Κύπρου δεν θα επηρεαστούν από την ενοποίηση των ηλεκτρονικών συστημάτων. Μόνο όμως για το τριήμερο 6-9/6/14, η 1bank θα συνεχίσει να λειτουργεί κανονικά με εξαίρεση την πραγματοποίηση μεταφορών μεταξύ λογαριασμών.

Για την καλύτερη ενημέρωση των πελατών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας και σε συνέχεια των προσωπικών επιστολών που έχουν αποσταλεί, παραθέτουμε πιο κάτω πληροφορίες που αφορούν τη χρήση καρτών και ATM κατά τη διάρκεια του τριημέρου.

Θα επηρεαστεί η χρήση των καρτών και των ATM κατά τη διάρκεια του τριημέρου;

Οι υφιστάμενες κάρτες των πελατών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας θα λειτουργούν κανονικά και με τον ίδιο κωδικό χρήσης (PIN), τόσο για αγορές όσο και για χρήση στις ATM.

Θα συνεχίσουν να λειτουργούν οι ATM του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας;

Από την Τρίτη 3/6/14, όλες οι ATM του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας θα μετατρέπονται σταδιακά σε ATM της Τράπεζας Κύπρου. Οι πελάτες θα μπορούν να εξυπηρετούνται πλέον από τις υφιστάμενες ATM της Τράπεζας Κύπρου.

Διευκρινίζεται ότι από τη στιγμή μετατροπής των ATM (3/6/14) μέχρι και την ολοκλήρωση της μεταφοράς των λογαριασμών (9/6/14), οι κάτοχοι χρεωστικών καρτών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, θα έχουν πρόσβαση και θα μπορούν να κάνουν ανάληψη μετρητών μόνο από τον κύριο λογαριασμό της κάρτας τους (π.χ. τρεχούμενο ή ταμειευτήριο).

Οι κάτοχοι πιστωτικών καρτών του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς των λογαριασμών, θα έχουν πρόσβαση μόνο στον πιστωτικό λογαριασμό της κάρτας τους.

Μετά την ολοκλήρωση της μεταφοράς των λογαριασμών (9/6/14), όλοι οι πελάτες θα μπορούν να εξυπηρετηθούν πλήρως από όλες τις ATM της Τράπεζας Κύπρου.

Πώς θα επηρεαστεί η εξυπηρέτηση μέσω των ηλεκτρονικών καναλιών (eBank);

Η eBank του πρώην Δικτύου της Λαϊκής Τράπεζας, θα τεθεί εκτός λειτουργίας από την Παρασκευή 6/6/14 (απόγευμα).

Για περισσότερες πληροφορίες, οι πελάτες μπορούν να επικοινωνήσουν με το Κατάστημα που τους εξυπηρετεί ή με την Υπηρεσία 1bank στο τηλέφωνο 800 00 800 (από 07:45 – 21:30, Δευτέρα – Παρασκευή, ή στο τηλέφωνο +357 22 12 8000 για κλήσεις από το εξωτερικό) ή μέσω της ιστοσελίδας www.bankofcyprus.com.cy

Η Τράπεζα εκφράζει τις ευχαριστίες προς τους πελάτες της για την κατανόηση και τη συνεργασία.

Τράπεζα Κύπρου

Αβέρωφ - Χάρης σε wargaming για τα μάτια της... Ειρένας

Η 1η μομπάρδα

Πριν καν παρέλθουν 48 ώρες από το πέρας των ευρωεκλογών με την ανακήρυξη των 6 ευρωβουλευτών και τη νίκη του ΔΗΣΥ, ο οποίος και έμεινε μόνος να παίζει στη super league, βάρσαν τα κανόνια του Αβερωφώ. Ήταν μία μομπάρδα που έμοιαζε να έρχεται από το πουθενά, η ανακοίνωση την περασμένη Τετάρτη του ΔΗΣΥ για τον Συνεργατισμό: «η έγκριση που δώσαμε στη Βουλή για το διορισμό του Συμβουλίου της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, δεν σημαίνει ότι είμαστε συνυπεύθυνοι για τις οποιαδήποτε αποφάσεις του (Συμβουλίου) σχετικά με τη διοικητική ανασυγκρότηση του οργανισμού» [...] «τα αποτελέσματα, θετικά ή αρνητικά, πιστώνονται ή χρεώνονται, αναλόγως, στη διοίκηση». Φυσικά οι μομπάρδες στην πολιτική έχουν πάντοτε παραλήπτη και αυτός δεν μπορεί να ήταν άλλος από τον ΥΠΟΙΚ Χάρη Γεωργιάδη και «διοικητική ανασυγκρότηση του οργανισμού» σημαίνει προσλήψεις υψηλά ισταμένων αξιωματούχων. Τουτέστιν, στην απλούστερη πολιτική ερμηνεία που θα μπορούσε να δοθεί και από τον τελευταίο αδαή όπως η αφεντιά μου, ο ΔΗΣΥ είναι δυσαρσημένος, πολύ δυσαρσημένος κι από τον 5ο όροφο έφυγε την Τετάρτη η πρώτη προειδοποιητική βολή!

Η 2η μομπάρδα

Πριν παρέλθουν 24 ώρες έπεσε η 2η μομπάρδα από την Πινδάρου, με αφορμή την είδηση ότι η Ειρένα Γεωργιάδου επελέγη ως πρόεδρος του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας, Ειρήσθη εν παρόδω, η κ. Γεωργιάδου μόλις πρόσφατα είχε διοριστεί ως Επίτροπος Μεταρρύθμισης, ενώ προηγουμένως υπήρξε η βοηθός και «δρακούνα» του Χάρη Γεωργιάδη στο ΥΠΟΙΚ και πριν υπουργοποιηθεί ο Χάρης ήταν η κοινοβουλευτική συνεργάτης του ίδιου υπό την ιδιότητά του ως βουλευτή. Μάλιστα, γνωστοποιήθηκε ότι η αντιμισθία της κ. Γεωργιάδου θα είναι 150.000 ευρώ-λάκι! (Ρε γαμώ το, έσσειε ακόμα έτσι μισθούς!). Και τώρα η ανακοίνωση-μομπάρδα του ΔΗΣΥ, με τίτλο: «Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν έχει ουδεμία σχέση με επιλογές-διορισμούς στη διοίκηση τραπεζών» (αν θέλουμε πιστεύουμε, οξά είμαστε υποχρεωμένοι): «Είναι οι μέτοχοι της Ελληνικής, που επιλέγουν τον πρόεδρο του ΔΣ και όχι ο ΔΗΣΥ. [...] Δική τους είναι και η απόφαση για την αντιμισθία του, η οποία είναι ομολογουμένως προκλητική, ιδιαίτερα αυτό τον καιρό. [...] Ταυτόχρονα όμως είναι αλήθεια ότι ως στέλεχος του Υπουργείου Οικονομικών (η Ειρένα Γεωργιάδου) εδώ και περίπου ένα χρόνο, αλλά και ως Επίτροπος Μετα-

Η πρώτη μοπαρίνα Ιρένα Γεωργιάδου πετά στην κυριολεξία από τη χαρά της, για το ετήσιο συμβόλαιο 150.000 ευρώ που εξασφάλισε στα Μπαλέτα της Λευκορωσίας. Στον ρόλο του «Καμαρωτή» ο Dirty Harry. Στον ρόλο του «Περιφρονητή» ο Φούλλη Αργκάκοβιτς.

ρρύθμισης, είναι και πολιτικό πρόσωπο. Ένα ζήτημα δεοντολογίας το οποίο μπορεί πάντα να εγειρείται πέραν των τυπικών κανόνων νομιμότητας, αφορά προσωπικά την ίδια» (και καθόλου τον Χάρη Γεωργιάδη, κ. Αβέρωφ μου; Αν θέλουμε πιστεύουμε, οξά είμαστε υποχρεωμένοι!).

Το βάρος στη Χρυστάλλα

Τα περί πολιτικού προσώπου που αναλαμβάνει την Ελληνική «ως ζήτημα δεοντολογίας», και «οι τυπικοί κανόνες νομιμότητας» ποσώς αφορούν την ίδια την Ειρένα Γεωργιάδου, όπως λέει ο ΔΗΣΥ. Αλλά; Πρόκειται για τροχιοδεικτική μομπάρδα προς τη διοίκηση της Κεντρικής Τράπεζας η οποία και θα πρέπει να εγκρίνει τον διορισμό της Ειρένας. Διότι η όποια απόφαση της είναι μια προσωπική νάρκη. Λέγοντας «ναι» (στον Χάρη) λέει όχι στον Αβέρωφ και τούμπανα! Χρυστάλλα, έρχονται κι άλλα! Διότι από την άλλη όχθη λένε ότι ένα ενδεχόμενο «όχι», λογικά θα απευθύνεται και στη Third Point και στη Wargaming που βάζουν τα λεφτά τους για να σώσουν οριστικά την Ελληνική

αλλά και στην Τρόικα. Γι' αυτό Χρυστάλλα έρχονται κι άλλα...

Η παραπάνω ντριπλά

Στην κυβερνητική παράταξη πλείστοι τόσο θεωρούν ότι ο Χάρης όχι μόνο δεν μοιράζει σωστά το παιχνίδι αλλά το πήρε όλο πάνω του και μαζί με την παρέα του «τετλειασαν» όλο το γωνιακό οικόπεδο με τα συστημικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα». Είναι πεπεισμένοι πως η Ειρένα είναι η ντριπλά παραπάνω, που προκάλεσε την κοινή γνώμη, δημιουργήσε σφοδρές αντιδράσεις στην αντιπολίτευση (που το εκμεταλλεύεται αλλάζοντας τη ζοφερή για την ίδια ατζέντα που δημιουργήσαν τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών) και ποσώς ότι αφέθηκαν εκτός τραπεζικού νυμφώνος, αποκλειόμενοι από θέσεις-κλειδιά πρόσωπα που συνδέονται με τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ. Λένε ακόμα ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε διελκυστίνδα με το Προεδρικό. Τι λένε στο Προεδρικό; Τίποτα δεν λένε. Εκ του μακρόθεν μόνο, είδα έναν τύπο να κραδαίνει κάτι τασάκια και να κρατεί κάτι ράβματα για γούνες αλλά δεν είμαι

σίγουρος, αν υπονοεί κάτι. Τον ρώτησα αλλά αντί απάντησης μου έδειξε μια παλιά ταμπέλα της Τράπεζας Κύπρου που έγραφε, «Σκέψου το. Γίνεται!» Τι λέει ο Χάρης; Τίποτα. Γι' αυτόν τα είπε όλα η Τρόικα και του κόλλησε ήδη στο τετράδιο και δεύτερο αστεράκι!

Επιστροφή στα θρανία

Είκα κι άλλα να σας πω αλλά έλαβα το μήνυμα του αδελφού Ιανού από τις ΗΠΑ και του παρακρωί το υπόλοιπο της στήλης: Στο παλιό του Κολέγιο, το Κούνις Κόλετζ, επέστρεψε την περασμένη βδομάδα ο κυβερνητικός εκπρόσωπος και διευθυντής του διπλωματικού γραφείου του προέδρου της Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης. Την Τετάρτη 28 Μαΐου εκφώνησε την ομιλία στην τελετή αποφοίτησης του Κέντρου Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών. Θέμα της, «Αποκαθίσταται η φτερά του Ίκαρου: Μία νέα μυθολογία για την Κύπρο». Ίκαρος είναι και το όνομα του ελληνικού φοιτητικού συλλόγου του Κούνις Κόλετζ, στο οποίο σπουδάζουν πάνω από 3.000 ελληνικής καταγωγής φοιτητές, οι περισσότεροι από οποιοδήποτε άλ-

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Γιώργος Λιλλήκας

Ο πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών Γιώργος Λιλλήκας. Ξόδεψε χρόνο, κόπο και χρήμα και τελικά εξασφάλισε το ποθητό εισιτήριο εισόδου στο club του Εθνικού Συμβουλίου, το οποίο είμαστε σίγουροι ότι θα γίνει τώρα ακόμα πιο σφ-φ! Καλορίζκος Γιώργο.

λο στον κόσμο. Και του οποίου ο Νίκος Χριστοδουλίδης χρημάτισε πρόεδρος. Η τελετή πάντως ήταν αρκετά συγκινητική, καθώς έτρεξαν αρκετά δάκρυα όταν η αναπληρώτρια διευθύντρια του Κέντρου, Έφη Λέκκα, μίλησε για τον Νίκο, τις προσπάθειές του, το χαρακτήρα του, τη βοήθειά του στο κέντρο όπου εργάστηκε. Μια συγκίνηση που ήταν αμοιβαία, καθώς στο μεγαλύτερο μέρος της τελετής οι κάμερες έπιασαν τον εκπρόσωπο να κρύνει το πρόσωπό του. Ιδίως όταν μιλούσαν για τον σεϊμντιστο ιδρυτή του Κέντρου, Χάρη Ψωμιάδη, μέντορά του. Η παρουσία του Νίκου Χριστοδουλίδη, αλλά και του πρώτου εκλεγέντα δημοτικού συμβούλου Νέας Υόρκης, Κώστα Κωνσταντινίδη (κυπριακής καταγωγής, από την Ασγάτα) έδωσε και την ευκαιρία στους αποφοίτους να έχουν και κάποια παραδείγματα προς μίμηση. Κι αυτό ήταν το σημαντικότερο στοιχείο, της τελετής που συνδέθηκε και με τον εορτασμό της 40ής επετείου από την ίδρυση του Κέντρου. Πέραν τούτου, ο κ. Χριστοδουλίδης είχε συναντήσεις με τη διευθύντρια της Διεύθυνσης Ευρώπης του Τμήματος Πολιτικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών Ελιζαμπέθ Σπέχαρ, ηγέτες της κυπριακής παροικίας στη Νέα Υόρκη, καθώς και με εκπαιδευτικούς Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, τους οποίους ενημέρωσε για τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό και για την παρούσα κατάσταση της οικονομίας στην Κύπρο. Είχε επίσης συνάντηση και με την ηγεία της Αμερικανο-εβραϊκής επιτροπής.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η κάλπη και η τενέκκα

Για τα συμπεράσματα των αποτελεσμάτων των Ευρωεκλογών δεν θα μιλήσουμε. Ειπώθηκαν πολλά, αρχειαστά πολλές φορές. Η δική μου άποψη είναι πως τα αποτελέσματα μπορεί να τα διαβάσει ο κάθε πολίτης. Να κάνει συγκρίσεις και αναλύσεις. Ό,τι κι αν ειπώθηκε από τα κομματικά επιτελεία τη νύχτα των εκλογών, σίγουρα δεν μπορεί να αποτυπώσει το πραγματικό αποτέλεσμα. Όλοι είναι νικητές. Κανείς δεν έχασε, κανείς δεν λυπάται. Όλο αυτό το ψεύτικο και υπερβολικό που προσπαθούν και οι εξόφθαλμα χαμένοι να βγάλουν προς τα έξω ενισχύει την υποκρισία που νιώθουν οι πολίτες προς το πολιτικό και κομματικό σύστημα. Ενισχύει την αποστασιοποίησή τους, όχι προς πρόσωπα ή καταστάσεις αναρίθμητα, αλλά προς τον λαϊκισμό και την δίχως δεύτερη σκέψη αράδισμα μπαρούφω από τους κομματικούς εγκέφαλους.

Οι εποχές της προσωπολατρίας έχουν περάσει ανεπιστρεπτή. Τότε, που οι πολίτες, οι οπαδοί των κομμάτων κρέμονταν κυριολεκτικά από τα χείλη των αρχηγών τους και ήταν έτοιμοι να πέσουν και στον γκρεμό. Τότε, η πολιτική και οι πολιτικοί είχαν ως ακροατήριο το 100% των πολιτών. Τότε κέρδιζε πόντους, αυτός που λαϊκίζε πιο πολύ. Αυτός που έπαιρνε, πονηρά σκεπτόμενος, Προτάσεις Νόμου στη Βουλή και βόλευε περισσότερους. Αυτός που πολιτευόταν με οδηγό του τη συνδιαλλαγή. Που ήξερε πως παραμονές των εκλογών, επειδή η μνήμη μας είναι χρυσόψαρο, μπορούσε να ανατρέψει ακόμα και αποτελέσματα, αν κανόνιζες εκείνο το νομοσχέδιο για τους ΕΠΥ ή για τις τράτες ψαρρέματος, ή για εκτάκτους ή για συμβασιούχους. Και είναι σκληρή αλή-

θεια πως πάντα το πολιτικό προσωπικό, ακόμα και σήμερα σε μεγάλο βαθμό, ασχολείται σχεδόν αποκλειστικά με τους προνομιούχους. Ακόμω συζητήσεις για τους τραπεζικούς, για τους καθηγητές, για τους στρατιωτικούς, τους αστυνομικούς, τους βαριάνους, για τους κυβερνητικούς, τους ημικρατικούς. Ακόμα και την εβδομάδα που μας πέρασε, δύο μέρες μετά από εκλογές. Βέβαια να πούμε και του στραβού το δίκαιο, μέχρι πρόσφατα ήμασαν σχεδόν όλοι βολεμένοι, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο.

Κανείς μέχρι σήμερα δεν ασχολήθηκε με τους ανέργους. Με τους υποψήφιους ανέργους. Και μη μου πείτε για τα σχέδια της ΑΝΑΔ. Παυσιόνα είναι, ενώ υποφέρετε από ρευστασιμούς. Κανείς δεν δίκε, δεν τόλμησε να πει, μια εισήγηση που να λειτουργήσει εις βάρος των βολεμένων και να ενισχύσει λίγο τους αβόλευτους. Όλοι σκέφτονται το πολιτικό κόστος. Αυτό που βλέπουμε βέβαια. Διότι το πολιτικό κόστος που δεν βλέπουμε είναι ακόμα μεγαλύτερο.

Τα κόμματα σήμερα χρειάζονται rebranding, λιφτινγκ, ανανέωση,

Τα κόμματα χρειάζονται rebranding, λιφτινγκ, ανανέωση,, όπως θέλετε πείτε το. Χάνουν σιγά σιγά το έρεισμά τους στην κοινωνία. Και μαζί παρασύρουν και τη δημοκρατία που δεν έφταξε σε τίποτα και σε κανέναν.

όπως θέλετε πείτε το. Χάνουν σιγά σιγά, το έρεισμά τους στην κοινωνία. Και μαζί παρασύρουν και τη δημοκρατία που δεν έφταξε σε τίποτα και σε κανέναν. Θυσιάζουμε τη δημοκρατία, επειδή τα κόμματα έμειναν 20 χρόνια πίσω. Σκέφτονται και λειτουργούν χωρίς να υπολογίζουν το τι συμβαίνει γύρω τους. Είναι εκτός του DNA τους η τεχνολογία, δεν μπορούν να παρακολουθήσουν την κοινωνική διεργασία, δεν μπορούν να διακριστούν την ανεργία και τα κοινωνικά προβλήματα. **Το απίστευτο** στη τενέκκα λοιπόν είναι εκεί. Αριθμοί και ποσοστά για κάθε κόμμα, συνδυασμό και υποψήφιο. Διαθέσιμα για να γίνουν χιλιάδες αναλύσεις. Για τους νικητές, τους πραγματικούς και τους θητικούς. Κλασικό παράδειγμα για τις βουλευτικές του 2016, ποια κόμματα θα επιβιώσουν και ποια θα δυσκολευτούν. Σε ποιες κάλπες έχασαν ποσοστά το τάδε κόμμα, και σε ποια χωριά ανέβηκε ο δείνα υποψήφιος. **Το ζητούμενο** όμως δεν είναι η τενέκκα αλλά η κάλπη. Σε αυτά τα αποτελέσματα πρέπει να επικεντρωθούμε. Να αναλύσουμε, με ειλικρίνεια και σε βάθος, τη γενιά που έχει μισοκλείσει την πόρτα στα κόμματα και στο πολιτικό σύστημα. Να τους μιλήσουμε, ξανά και ξανά, και να αναλύσουμε τα θέλω τους. Είμαι σίγουρος πως αυτά τα θέλω τους, θα ελαφρύνουν και την κομματική διεργασία όπως την ξέρουμε σήμερα. Θα θέλουν λιγότερο λαϊκισμό και περισσότερη ουσία. Λιγότερο βόλεμα αλλά πραγματική παραγωγή πολιτικής. Ίσως έτσι η πόρτα να ανοίξει. Διαφορετικά, θα κλείσει εκμυστικά.

www.dmdemetriou.wordpress.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Οι ιδέες είναι ανδίες

Κατακρημνίζονται μέρα με τη μέρα οι μεγάλες ευρωπαϊκές ιδέες και το μόνο που μένει είναι η ανδία που όζει η «πτωμαίνθη» της φτώχειας, της εξαθλίωσης και της ανεργίας. Οι ευρωπαίοι πολίτες στις ευρωεκλογές, έστειλαν ισχυρό μήνυμα απαρρέκειας στις πολιτικές των Βρυξελλών, οι οποίες διαλύουν τις μεσοσείες τάξεις, κάνουν τους φτωχούς φτωχότερους και τους πλούσιους πλουσιότερους. Το κόλπο των μονοπωλίων, στο όνομα των τάχα φθηνότερων υπηρεσιών και προϊόντων, διαλύει τις εργασιακές σχέσεις και συρρικνώνει τους μισθούς. Και στο τέλος της ημέρας τον λογαριασμό καλούνται να τον πληρώσουν οι ίδιοι εργαζόμενοι, οι οποίοι οδηγούνται βίαιως σε συνθήκες κινεζικών καταβύθων. Κλασικό παράδειγμα οι πολυδιαφημιζόμενες προεκλογικά, μειώσεις του κόστους περιαγωγής, δηλαδή των τηλεφωνημάτων εκτός των εθνικών συνόρων, με την κατάργηση των χρεώσεων διέλευσης των υπηρεσιών επικοινωνίας. Μόνο που κανένας δεν μιλά για τη διάλυση σχεδόν όλων των εθνικών εταιριών τηλεπικοινωνιών, υπέρ των υπηρεσιών των μεγάλων χωρών, ούτε βεβαίως γίνεται αναφορά στα εκατομμύρια των νέων ανέργων και τις ζημιές στα εθνικά κράτη.

Η φράση οι «ιδέες είναι ανδίες» ανήκει στον μοναχό Συμεών από το Περού, ο οποίος μόνον για αρκετά χρόνια στο Άγιο Όρος και σήμερα ζει στη Γαλλία. Ο σπουδαίος ποιητής και διανοούμενος διάβαζε με χιούμορ φωνητικά την αγγλική λέξη ideas. Στόχος ήταν να θυμίσει ο Χριστός μιλούσε απλά και με παραδείγματα και ότι ο χριστιανισμός είναι πράξη ζωής και όχι ιδεολογία, ούτε και φιλοσοφία. Κάθε φορά που διάφοροι θεολογούντες επικύριζαν να επενδύ-

σουν με ιδεολογία τον χριστιανισμό - ελέω πολεμικών ή άλλων σκοπιμοτήτων - τα αποτελέσματα ήταν καταστροφικά. Το ίδιο ισχύει και κάθε φορά που οι εξουσίες του κόσμου, επιχειρούν να κυβερνήσουν με ιδεολογίες και όχι με δουλειά, με λογική και δικαιοσύνη. Η Ευρώπη σήμερα, με την άνοδο των φασιστικών κομμάτων και ακραίων κινημάτων, μιμνίζει πολύ την εποχή πριν από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Τότε η φτώχεια και η ανέχεια στη Γερμανία και οι κοντόφθαλμοι παραλογισμοί των νικητών του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου εξέθρεψαν τη χιλιετή ιδεολογία, η οποία οδήγησε στο παγκόσμιο αιματοκύλισμα.

Πριν από αρκετά χρόνια ο μακαρίτης σπουδαίος Αντρέας Χριστοφίδης, έλεγε ότι η τότε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, δημιουργήθηκε για να προστατεύσει τις μεγάλες δυτικές χώρες, από την οικονομική επίθεση της Ασίας. Τότε κυρίως οι Ιάπωνες, με τα φθηνά και καλύτερης ποιότητας προϊόντα τους, απειλούσαν κυρίως τα γαλλικά και γερμανικά εργοστάσια, αφού οι καταναλωτές διάλεγαν τα καλύτερα. Τότε ήταν που εφαρμόστηκε η περιφημη τελωνειακή ένωση, δηλαδή η επιβολή υψηλών δασμών για προϊόντα

Τελευταίο τραγικό εν εξελίξει περιστατικό, η εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφού σε μία νύχτα καταργήθηκαν οι πέντε υποψήφιοι.

από χώρες εκτός ΕΟΚ και η κατάργηση των δασμών ανάμεσα στις χώρες του κλαμπ των ισχυρών της Ευρώπης. Τότε όμως οι εμπνευσμένοι ηγέτες της Ευρώπης, πρόσφεραν χρήματα στους φτωχούς εταίρους, όπως η Ελλάδα, ώστε να αναπτυχθούν και να μπορέσουν στο τέλος της ημέρας, να αγοράσουν κυρίως τα γαλλικά και τα γερμανικά προϊόντα. Σήμερα η τότε καλά πολιτική στην Ευρώπη αντικαταστάθηκε από τα πάθη των ισχυρών, οι οποίοι προχωρούν διά πυρός και σιδήρου, με «κουρέματα» και ανεργία, για να επιβάλουν την εξουσία τους, σε όλη τη γηραιά ήπειρο.

Τελευταίο τραγικό εν εξελίξει περιστατικό, η εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφού σε μία νύχτα καταργήθηκαν οι πέντε υποψήφιοι. Οι αρχηγοί των κρατών, δηλαδή οι δύο-τρεις ισχυροί της Γερμανίας, της Βρετανίας και της Γαλλίας, αναζητούν προέδρους εκτός υποψηφίων, γράφοντας στα «παλαιότερα των υποδημάτων τους» το Ευρωκοινοβούλιο, το μόνο εκλεγμένο απευθείας από τους λαούς, σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτό τον κόσμο τίποτα δεν είναι τυχαίο και η άνοδος των ακραίων και ανακτισμένων, δεν αντιμετωπίζεται με διακηρύξεις και κακόγουστη προπαγάνδα, αλλά με έργα δικαιοσύνης. Κλασικό παράδειγμα η Ελλάδα, όπου φυλάκισαν τη μισή ηγεσία της Χρυσής Αυγής, την απέκλεισαν από τις τελεροάσεις και τα ραδιόφωνα και όμως αυτή αυξάνεται και πληθύνεται. Αναζητείται ένας ηγέτης να σώσει την Ευρώπη, όπως ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, ο οποίος το 1974 νομιμοποίησε το ΚΚΕ και έτσι έβαλε τέλος στον εμφύλιο παραγραμμό. Η Ευρώπη χρειάζεται σήμερα ηγέτες και όχι ιδεολογίες και κούφια λόγια.

Κάτι τρέχει στο βασιλείο της Δανιμαρκίας

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Ψύλλοι στα αφτιά μας μπηκάνε την περασμένη Τετάρτη, όταν ξεκίνησε μία σειρά τριών ανακοινώσεων από τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Το κυβερνών κόμμα, με ωραίο τρόπο ομολογούμενος, αμφισβητούσε ανοικτά αποφάσεις στο τραπεζικό σύστημα και στη δομή του Προεδρικού. Αποφάσεις που είχαν ληφθεί από την κυβέρνηση, από πρόσωπα διορισμένα από την κυβέρνηση ή αφορούσαν δικούς της ανθρώπους. Στην ουσία, την Τετάρτη ο ΔΗΣΥ άσκησε έντονη κριτική στον Νικόλα Χατζηγιάννη του Συνεργατισμού, στενού φίλου του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη, για διορισμό σε θέσεις-κλειδιά ανθρώπων που κατά τον Συναγερμό είχαν συμβάλει στην κατάρρευση της πρώην Λαϊκής. Την Πέμπτη χαρακτήρισε προκλητικό τον μισθό της κ. Ειρένας Γεωργιάδου που προορίζεται για πρόεδρος του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας και έθεσε θέμα δεοντολογίας για τον διορισμό της, αφού ήταν μέχρι χθες πολιτικό πρόσωπο. Η κ. Γεωργιάδου ήταν στενή συνεργάτιδα για χρόνια του Χάρη Γεωργιάδη, και είναι φίλη τόσο του υπουργού Οικονομικών όσο και του υφυπουργού παρά τω Προέδρω, Κωνσταντίνου Πετρίδη. Επίσης, την Πέμπτη, ο ΔΗΣΥ έθεσε θέμα αξιοκρατικών διορισμών στο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας που προτίθεται να συστήσει ο Νίκος Αναστασιάδης στο Προεδρικό. Και είναι πλέον ευρύτατα γνωστό ότι επικεφαλής του αναμένεται να τεθεί ο πρώην υπουργός Άμυνας, Φώτης Φωτίου.

Ενδέχεται να το πηγαίνω μακριά, αλλά δεν μπορώ να μη σκεφτώ ότι η ανοικτή κριτική της Πινδάρου σε επιλογές του υπ. Οικονομικών θα μπορούσαν να είναι και προληπτικές κινήσεις ενόψει κοιμητικών αρχαιρεσιών στον ΔΗΣΥ το 2016.

πλέον, η δημόσια κριτική δείχνει πως το κόμμα δεν θα καθίσει με σταυρωμένα χέρια σε περίπτωση που δεν ληφθούν υπόψη οι προτάσεις του και για άλλα σημαντικά σχέδια που έχουν να κάνουν με τις αποκρατικοποιήσεις, το ΓεΣΥ και την ενέργεια. Ενδοοικογενειακές διαμάχες αυτού του είδους, ειδικά όταν αφορούν προβλεπόμενα πρόσωπα όπως ο Αβέρωφ Νεοφύτου και ο Χάρης Γεωργιάδης, έχουν και μια άλλη ανάγνωση. Ενδέχεται να το πηγαίνω μακριά, αλλά δεν μπορώ να μη σκεφτώ ότι η ανοικτή κριτική της Πινδάρου σε επιλογές του υπουργού Οικονομικών θα μπορούσαν να είναι και προληπτικές κινήσεις ενόψει κοιμητικών αρχαιρεσιών στον ΔΗΣΥ το 2016. Ο κ. Νεοφύτου φαίνεται πως ελέγχει το κόμμα σήμερα, αλλά ουδείς γνωρίζει πως θα είναι το κόπιο σε δύο χρόνια, ειδικά αν ο κ. Γεωργιάδης συνεχίσει να κάνει τις σωστές κινήσεις στην οικονομία και αυτό φανεί στις τσέπες των πολιτών.

Σε ό,τι αφορά τα σημεία των δημόσιων επικρίσεων του ΔΗΣΥ οφείλω να παρατηρήσω ότι τα επικριμένα ήταν δικαιολογημένα. Ανεξάρτητα από τα βαθύτερα κίνητρα της ηγεσίας του κόμματος, οι διορισμοί στον Συνεργατισμό, αλλά και η πρόωπηση της κ. Γεωργιάδου στην προεδρία της Ελληνικής έβγαζαν μάτι. Έχει δικίο η Πινδάρου, αλλά και το ΑΚΕΛ, όταν παρατηρούν πως δεν μπορεί κανείς να ευαγγελίζεται την κάθαρση στο τραπεζικό σύστημα και να διορίζει σε σημαντικά πόστα του Συνεργατισμού πρόσωπα που φέρονται να συνέβαλαν στην κατάρρευση της Λαϊκής Τράπεζας.

Επίσης, έχουν δικίο και τα δύο κόμματα όταν αντιδρούν στον διορισμό της κ. Ειρένας Γεωργιάδου στην προεδρία του ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας. Προσωπικά δεν με απασχολεί καθόλου ο μισθός που θα λαμβάνει ο εκάστοτε επικεφαλής του Συμβουλίου της τράπεζας. Θεωρώ, όμως, ότι δεν μπορεί να διοριστεί πρόεδρος του ΔΣ πρόσωπο που ήταν για χρόνια τόσο κοντά στον υπουργό Οικονομικών και είχε πρόσφατα αναλάβει Επίτροπος Μεταρρυθμίσεων. Είναι πολύ κοντά στην κυβέρνηση για να μπορεί να πείσει ότι δεν θα δέχεται πολιτική επιρροή και θα είναι πραγματικά ανεξάρτητη. Και σε αυτό ο υπουργός Οικονομικών, θα έπρεπε να είχε προστατεύσει την πρώην στενή του συνεργάτιδα.

adiliniis@gmail.com

Το ανέκδοτο με τη μεταρρύθμιση το ξέρετε;

ΑΡΑΔΕΣ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η κυρία που θα μας μεταρρυθμίσει

Υπό ομαλές συνθήκες και σε κανονικές εποχές ο διορισμός του επικεφαλής μιας τράπεζας θα μας άφηνε παγερά αδιάφορους. Το ίδιο και ο μισθός του. Στο κάτω κάτω τον πρώτο λόγο τον έχουν εκείνοι που τον πληρώνουν, δηλαδή οι μέτοχοι της τράπεζας. Επειδή όμως οι συνθήκες κάθε άλλο παρά ομαλές είναι και από τη στιγμή που εμείς οι πολίτες πληρώνουμε τα χρήματα που δανειστήκε το κράτος για να κλείσει τις τρύπες των τραπεζών, το ποιος θα είναι ο επικεφαλής μιας τράπεζας και πόσο θα αμειβεται είναι κάτι που δεν αφορά μόνο τους μετόχους αλλά όλους εμάς.

Ο διορισμός της κ. Ειρένας Γεωργιάδου στην προεδρία της Ελληνικής Τράπεζας έχει δύο πτυχές. Η πρώτη έχει να κάνει με τα κριτήρια της επιλογής της και η δεύτερη σχετίζεται με την πολιτική της ιδιότητα. Για τα κριτήρια της επιλογής της καλύτερα να μας εξηγήσουν εκείνοι που τη διάλεξαν. Ας περιοριστούμε, λοιπόν, στη δεύτερη πτυχή του θέματος που αφορά το πολιτικό ποίον της κ. Γεωργιάδου και την παρουσία της σε δημόσια αξιώματα.

Για ένα περίπου χρόνο η εν λόγω κυρία υπήρξε το δεξί χέρι του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη και μεταξύ σοβαρού και αστείου κέρδισε τον χαρακτηρισμό της «τσαρίνας» του νευραλγικού Υπουργείου. Στις συνεντεύξεις που έδωσε εκείνη την περίοδο υπογράμμισε το προφανές: Ότι το μάθημα που πήραμε από την οικονομική περιπέτεια στην οποία οδηγηθήκαμε είναι ότι δεν πρέπει να σπαταλούμε περισσότερα από όσα εισπράττουμε. Συμφωνούμε μαζί της και συνεχίζουμε: Πριν από δύο μήνες η κ. Γεωργιάδου διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο επίσης νευραλγικό αξίωμα της επιτρόπου Μεταρρυθμίσεων, με όρο εντολής να φέρει εις πέρας την προσπάθεια της μεταρρύθμισης του δημοσίου, την οποία ο ίδιος ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ιεραρχεί ως ένα από τα κορυφαία στοίχημα της διακυβέρνησής του. Στις πολλές συνεντεύξεις που έδωσε κατά τη διάρκεια του σύντομου περάσματος της από τη θέση της επιτρόπου η κ. Γεωργιάδου μάς εξήγησε πόσο θλιμμένη ήταν που έβλεπε τη χώρα να οδηγείται στο χείλος του γκρεμού. «Ως νέος άνθρωπος τα έβλεπα όλα αυτά και δυσανασχετούσα. Ήλθα να ώρα η γενιά μου να πλη-

ρώσει τα λάθη του παρελθόντος. Αλλά έχουμε την ευκαιρία να μετατρέψουμε τη δυσανασκέτηση σε δράση», είπε. Αυτά και πολλά άλλα έλεγε η κ. Γεωργιάδου, η οποία, ως διά μαγείας την περασμένη βδομάδα δέχθηκε (από ποιον άραγε;) την πρόταση να αναλάβει την προεδρία της Ελληνικής Τράπεζας και μάλιστα με τεράστιες απολαβές.

Η απάντηση της κυβέρνησης ότι η Ελληνική Τράπεζα είναι ιδιωτική εταιρεία, η οποία ανήκει στους μετόχους, συνεπώς δεν τίθεται θέμα επιβολής Προέδρου από μέρους της κυβέρνησης, θα μπορούσε να αντέξει στη βάση της λογικής εάν το κράτος δεν είχε δανειστεί χρήματα για να στηρίξει την Τράπεζα σε περίπτωση που χρειαστεί και εάν η κ. Γεωργιάδου ήταν ένας απλός ιδιώτης χωρίς πολιτικό και δημόσιο αξίωμα. Δεν είναι όμως απλός ιδιώτης και μέχρι και το κόμμα της διαμαρτύρεται. Μόλις πριν από μία εβδομάδα η Ειρένα Γεωργιάδου μάς εξηγήσει πόσο θα πρέπει να νοικοκυρευτούμε, τον δε τελευταίο χρόνο συζητούσε με την Τρόικα για τις τομές που θα πρέπει να γίνουν ώστε να τερματιστούν οι σπατάλες, να γίνουμε πιο αποδοτικοί, πιο ευέλικτοι, πιο ανταγωνιστικοί και διάφορα τέτοια.

Για όλους αυτούς τους λόγους ο διορισμός της εκτός από περιεργός είναι εκτός τόπου και χρόνου. Είχαμε την εντύπωση ότι εκεί στον ΔΗΣΥ και στο Προεδρικό θα υπήρχαν σοβαροί άνθρωποι που θα εξηγήσουν στην περιζήτητη κυρία ότι όσοι κατέχουν δημόσιο αξίωμα οφείλουν να καταπνίγουν τις φιλοδοξίες τους και να κάνουν πράξη και βίωμα όσα επαγγέλλονται. Και όταν αναλαμβάνουν μία δουλειά να την τελειώνουν. «Έχουμε την ευκαιρία να μετατρέψουμε τη δυσανασκέτηση σε δράση» μάς έλεγε η κυρία Ειρένα αλλά φαίνεται ότι δυσανασκέτησε τόσο πολύ που άφησε στη μέση τη Μεταρρύθμιση και άρπαξε από τα μαλλιά την ευκαιρία και βολεύτηκε στον τραπεζικό θώκο. Κι αν δεν ήταν δική της επιλογή αλλά «διαταγή» στο πλαίσιο ενός πολιτικοοικονομικού παιχνιδιού ακόμη χειρότερα. Αν αυτό είναι το όραμα της νέας γενιάς των πολιτικών μας μάλλον ακόμη δεν είδαμε τα χειρότερα. Κι αν αυτή είναι η αλλαγή που μας έταξε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να τη χαιρέται.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Το ωφέλιμο για τον πολίτη

Του ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΑΤΣΑΛΗ

Την 1η Ιουνίου 2011 το Υπουργείο Υγείας προχώρησε στη δημιουργία της Διεύθυνσης Αγορών και Προμηθειών αποσκοπώντας στη μείωση των δημοσίων δαπανών, της καλύτερης οργάνωσης, της αύξησης της παραγωγικότητας, της ελαχιστοποίησης της γραφειοκρατίας και της ενίσχυσης του ελέγχου.

Όραμα του Υπουργείου αλλά και της Διεύθυνσης Αγορών και Προμηθειών ήταν και παραμένει η παροχή στον πολίτη υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με την εξασφάλιση άριστης ποιότητας προϊόντων, εξοπλισμού και υπηρεσιών, στις χαμηλότερες τιμές, έγκαιρα και απρόσκοπτα.

Σήμερα το Υπουργείο Υγείας προχώρησε ένα βήμα παραπέρα με τη μεταφορά των προσφορών για την προμήθεια ιατρικών αναλωσίμων που εξασφάλιζαν οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες στη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών, στη διοίκηση του Υπουργείου Υγείας. Η μεταφορά αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης και των σχεδιασμών του Υπουργείου Υγείας για εκσυγχρονισμό, και έγινε εφικτή μετά την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Μάρτιο 2014.

Η ενοποίηση των δύο Υπηρεσιών ενισχύει τις προσπάθειες του Υπουργείου Υγείας για μείωση των δημόσιων δαπανών, της καλύτερης οργάνωσης, της δημιουργίας οικονομικών κλίμακας και συνεργειών τεχνολογίας, καθώς και της ενίσχυσης του ελέγχου και της αποδοτικότερης παρακολούθησης των κονδυλίων, έχοντας ως γνώμονα την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών πόρων, τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και την καλύτερη εξυπηρέτηση του Κύπριου πολίτη.

Η μεταφορά αφορά όλα τα βήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας ιατρικών αναλωσίμων που προμηθεύονταν οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες τόσο σε λειτουργικό επίπεδο όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό. Σε λειτουργικό επίπεδο, η μεταβίβαση συμβάσεων, η εκκρόση εξουσιοδοτήσεων προς πληρωμή από το Υπουργείο Υγείας, η ενοποίηση μηχανογραφικού συστήματος και Αρχείου, και η διαχείριση των αποθηκών θα βελτιώσουν το έργο των λειτουργών του Υπουργείου Υγείας και θα συμβάλουν στην περαιτέρω αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ως προς το ανθρώπινο δυναμικό, ομάδα λειτουργών από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες έχει ήδη μετακινηθεί στη Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών για υλοποίηση του έργου και διεκπεραίωση όλων των νεννομημένων διαδικασιών που απορρέουν για τη συνέχιση της εξασφάλισης των εν λόγω ειδών. Επισημαίνεται ότι το κονδύλι ιατρικών αναλωσίμων που εξασφαλίζουν οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες για τις ανάγκες των κρατικών νοσηλευτηρίων ανέρχεται στα €6.510.000 για το έτος 2014 και αφορά στην προμήθεια περίπου 1200 ειδών ιατρικών αναλωσίμων, συμπεριλαμβανομένου και των αναλωσίμων που εξασφαλίζονται για τις ανάγκες των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών. Όλες οι ενέργειες που έγιναν μέχρι σήμερα για να επιτευχθεί η συνένωση των δύο Υπηρεσιών έγιναν με σωστή οργάνωση, καλό σχεδιασμό, άψογη συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα, αλλά πρωτίστως με πολιτική βούληση και αποφασιστικότητα.

Τα πλεονεκτήματα της συνένωσης είναι αδιαμφισβήτητα και άρχισαν ήδη να διαφαίνονται. Είμαι όμως σίγουρος πως κάθε μέρα που περνά θα είναι όλο και πιο μετρήσιμες οι ευεργετικές επιπτώσεις του εγχειρήματος αυτού. Μέγιστο μέλημα μας είναι ο εκσυγχρονισμός και η βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και η διασφάλιση του αναφαίρετου δικαιώματος του κάθε πολίτη για πρόσβαση σε άριστης ποιότητας υπηρεσίες στον τομέα της υγείας.

Ο κ. Φίλιππος Πατσάλης είναι υπουργός Υγείας.

elenixenou11@gmail.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Στου κουφού την πόρτα..

Μετά από την πρωτοφανή αποχή του 56,03% στις ευρωεκλογές οι πολιτικοί αρχηγοί έσπευσαν όλοι τους να δηλώσουν πως έλαβαν το μήνυμα. Ποιο ακριβώς μήνυμα θεωρούν πως έλαβαν, δυστυχώς δεν είναι σε θέση να σας ενημερώσω, διότι για να αντιληφθεί κανείς τι πραγματικά εννοούν πρέπει να ενδιαφίψει στα πολύ βαθειά νερά της ψυχανάλυσης (από Γιάννη και πάνω). Εκείνο για το οποίο μπορώ να σας διαβεβαιώσω είναι πως το μήνυμα το οποίο οι ίδιοι θεωρούν πως έλαβαν δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το μήνυμα που επιδίωξαν να στείλουν οι απεχόντες.

Διότι αν οι πολιτικοί μας αρχηγοί αντιλαμβάνονταν τον λόγο που το 56,03% απείχε από αυτές τις εκλογές, τότε δεν θα εμφανιζόντουσαν στις τηλεοράσεις με το ύφος νικητή και ούτε θα επαναλάμβαναν τον γνωστό τους τροπάρι, το οποίο λέει πως όλοι τους

με κάποιο τρόπο νίκησαν. Αν δηλαδή είχαν έστω και την ελαχίστη επαφή με τις αιτίες που οι μισοί ψηφοφόροι αυτής της χώρας τους γύρισαν την πλάτη, τότε δεν θα είχαν ως προτεραιότητά τους την ανάλυση των ποσοστών τους, δεν θα επέμεναν να διαβάζουν το αποτέλεσμα μέσα από τον δικό τους μωωπικό φακό, δεν θα είχαν το θράσος να εξακολουθούν να υποτιμούν τη νομιστική μας και δεν θα επέστρεφαν αμέσως στις ανούσιες κόντρες τους. Ο κ. Νεοφύτου μας είπε ότι το κόμμα του έλαβε το υψηλότερο ποσοστό σε αυτό το συρρικνωμένο εκλογικό ενδιαφέρον. Ο κ. Κυπριανού αισθάνθηκε ικανοποιημένος από τη θεαματική πτώση των ποσοστών του γιατί αυτή είναι, είπε, στα ίδια επίπεδα με εκείνα των τελευταίων προεδρικών εκλογών. Ο κ. Παπαδόπουλος ήταν επίσης ευχαριστημένος, γιατί το κόμμα του κατέγραψε τη μικρότερη πτώση ποσοστών και ο κ. Ομήρου θυμήθηκε και πάλι

Κι ως μη μας υποτιμούν σπείδοντας να στήσουν στον τοίχο όσους απείχαν από τις εκλογές χαρακτηρίζοντάς τους ανεύθυνους ή αδιάφορους.

την ανάγκη να συνεργαστεί ο ενδιάμεσος χώρος. Δεν αναφέρω τον κ. Λιλλήκα, γιατί εκεί χρειάζονται γερά νεύρα για να αντέξεις την ασυναρτησία των δηλώσεών του.

Το μήνυμα λοιπόν είναι σαφές για ακόμη μία φορά. Και δεν αναφέρομαι στο μήνυμα των απεχόντων ψηφοφόρων αλλά στο μήνυμα των, εδώ και καιρό, απεχόντων πολιτικών μας. Αυτών που απέχουν από την πραγματικότητα, απέχουν από τις ευθύνες τους, απέχουν από τις πολιτικές αξίες, απέχουν από οτιδήποτε ορίζει τη χρηστή διοί-

κηση, απέχουν από την πολιτική ευθιξία, απέχουν από την αξιοκρατία, γενικώς απέχουν. Ποιο μήνυμα στέλνουν; Πως ό,τι και να γίνει σε αυτό τον τόπο, όσο κι αν τους φτύσουν, όσο κι αν αντιδράσουν, αυτοί θα φορούν το αδιάβροχο τους βλέμμα και θα συνεχίζουν ακάθεκτοι τον αγώνα διατήρησης των ποσοστών των κομμάτων τους. Θα αλλάζουν θέσεις, συνεργασίες, καρτέλες, πολυθρόνες καναπέδες, φορεσιές, κουστούμια και ράσα αρκεί να διατηρούν τα ποσοστά τους. Αυτό μόνο τους ενδιαφέρει. Και αυτές οι εκλογές ήταν η πιο τρανή απόδειξη. Ας μη έχουν λοιπόν και το θράσος να μας λένε πως έκουσε πάρει το μήνυμα.

Κι ως μη μας υποτιμούν σπείδοντας να στήσουν στον τοίχο όσους απείχαν από τις εκλογές χαρακτηρίζοντάς τους ανεύθυνους ή αδιάφορους. Αν είχαν έστω και την ελάχιστη επίγνωση θα έπρεπε να γνωρίζουν πως αυτοί είναι οι πρώτοι που απείχαν. Απεί-

χαν στις πιο κρίσιμες στιγμές του τόπου, απείχαν στην πρόληψη της οικονομικής μας καταστροφής, απείχαν στις ψηφοφορίες της Βουλής στις οποίες κρινόταν το μέλλον του κάθε πολίτη, απείχαν από τις ηθικές και πολιτικές τους ευθύνες να καταπολεμηθεί η σαπίλα του συστήματος, απείχαν από όλα όσα δεν συνέφεραν το κόμμα τους, το ποσοστό τους, τη θέση τους, την καρτέλα τους, τον μισθό τους, και τις εντός και εκτός καταθέσεις τους. Να μας λείπουν λοιπόν οι δηλώσεις τους ότι έχουν λάβει το μήνυμα της αποχής. Οι φράσεις, το ύφος και οι πράξεις τους αμέσως μετά τις εκλογές αποδεικνύουν περίτρανα πως όχι μόνο δεν ελήφθη το μήνυμα αλλά ότι ούτε και πρόκειται να το λάβουν, διότι είναι ήδη εδώ και καιρό αποσυνδεδεμένοι με την πραγματικότητα του κάθε πολίτη.

Θέλει δουλειά πολλή

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ

Οι περισσότεροι από όσους μίλησαν ή έγραψαν για τη μεγάλη αποχή των Κυπρίων από τις εκλογές της περασμένης Κυριακής για την ανάδειξη των ευρωβουλευτών που θα μας εκπροσωπούν την επόμενη πενταετία στο Ευρωκοινοβούλιο, αποφάνθηκαν ότι οι πολίτες έδειξαν με αυτόν τον τρόπο τη διαμαρτυρία τους και την απαξίωσή τους για το πολιτικό μας σύστημα και τους πολιτικούς. Την ίδια στιγμή προειδοποίησαν τα κόμματα και τους πολιτικούς να λάβουν πολύ σοβαρά υπόψη το ποσοστό της αποχής, που θυμίζουμε ότι ανέβηκε για πρώτη φορά στο 56,03%, επειδή είναι εκείνα που οδήγησαν τους πολίτες στην απαξίωση της πολιτικής. Συγχρόνως, όλα τα κόμματα διά δηλώσεων που έγιναν από τους ηγέτες τους ή τους εκπροσώπους τους είπαν πως έχουν λάβει τα μηνύματα και θα μελετήσουν επιστημονικά το πολύ μεγάλο ποσοστό της αποχής.

Είναι αλήθεια πως τα κόμματα πολύ δύσκολα μπορούν να υποστηρίξουν πως είναι αμέτοχα για την απαξίωσή τους από μέρους των πολιτών. Είναι πολλά τα τρωτά των κυπριακών κομμάτων. Το σημαντικότερο είναι πως για δεκαετίες το μόνο που τους ενδιέφερε ήταν η ανάπτυξη πελατειακών σχέσεων με τους πολίτες, με αποτέλεσμα οι πολίτες να μην πιστεύουν πως μπορούν να στηριχθούν στις δικές τους δυνάμεις είτε για την εξεύρεση εργασίας είτε για την ανέλιξη τους σ' αυτήν. Είναι ενδεικτικό αυτό που λέχθηκε σε κεντρικό δελτίο ειδήσεων, ότι όταν το συνεργείο του σταθμού επισκέφθηκε γραφείο εξυμνήσεως εργασίας για να πάρει δηλώσεις των ανέργων για τους λόγους που δεν ψήφισαν, οι αναμνηστές στη σειρά δεν απάντησαν στις ερωτήσεις του συνεργείου, φοβούμενοι πως η προβολή των δηλώσεών τους από τον τηλεοπτικό σταθμό θα ήταν δυνατό να επηρεάσει αρνητικά την εξεύρεση εργασίας. Η αναξιοκρατία, ο λαϊκισμός, η ευθυσνοφοβία, η μη ανάληψη ευθύνης για τις πράξεις και την απραξία τους είναι μερικά από όσα βαραίνουν τα κόμματα.

Το ερώτημα, όμως, που τίθεται είναι αν όλα τα κακά των κομμάτων αποτελούν ικανοποιητικό λόγο για τη μη συμμετοχή των πολιτών στην εκλογική διαδικασία. Αποτελεί πράγματι η αποχή τιμωρία για τα κόμματα; Θα λάβουν οι ηγέτες των κομμάτων τα όποια μηνύματα ή αφού περάσει λίγος καιρός θα γυρίσουν την πλάτη στους πολίτες και στα προβλήματα τους, μέχρι τις επόμενες εκλογές; Η απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα είναι αρνητική. Είναι αρκετό να αναγνώσει κανείς τις δηλώσεις των ηγετών των κομμάτων, για να αντιληφθεί ότι όλοι θεωρούν τους εαυτούς τους νικητές, αφού πέτυχαν τους στόχους που είχαν θέσει. Στόχους που ως επί το πλείστον είχαν εκφράσει εκ του ασφαλούς, αφού είχαν στο χέρι τους το τελικό αποτέλεσμα. Είναι ακόμα αρκετό να δει κανείς την εκπροσώπηση της Κύπρου στην Ευρωβουλή (2+2+1+1), για να αντιληφθεί πως τίποτε δεν άλλαξε. Δεν μιλούμε για τη διαφορά στη δυναμική των προσώπων, που ούτε ως άλλως υπάρχει, αλλά στην αναλογία εκπροσώπησης, η οποία αφού δεν άλλαξε δεν δημιουργεί στα κόμματα την ανάγκη να αναλάβουν οιαδήποτε ευθύνη για την κατακλίση των ποσοστών τους. Αν η απάντηση είναι τελικά αυτή, τότε τίθεται άλλο ερώτημα: υπήρχε τρόπος οι πολίτες να έδιναν τα μηνύματα που ήθελαν ή κάθε προσπάθεια θα πήγαινε χαμένη, όπως και αυτή; Η απάντηση είναι θετική. Οι πολίτες θα είχαν δώσει τα ουσιαστικά μηνύματα, μόνο αν πήγαιναν στην κάλπη και τιμωρούσαν τους ανεύθυνους πολιτικούς, δίνοντας την ψήφο τους σε άλλους. Μόνο η μετακίνηση των ψηφοφόρων μπορεί να αλλάξει τα πράγματα σε μια κοινωνία. Μόνο τότε θα δούμε πολιτικούς να παραπονοούνται από τις θέσεις τους, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για τις αλλαγές στον πολιτικό χάρτη. Όμως, για να γίνει αυτό «θέλει δουλειά πολλή», όπως λέει και ο ποιητής. Απαιτείται οι πολίτες να είναι ενήμεροί για όλα γίνονται και να έχουν επίγνωση της δύναμης που έχει η ψήφος τους. Δεν είναι αρκετό να είναι απλώς κάτοικοι.

lampitsis.p@cytanet.com.cy

Το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών περιλαμβάνουν την πολιτική διάσταση η οποία ξεπερνά την τρέχουσα συγκυρία και διαπλέκεται με το παρελθόν και το μέλλον του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Οι φιλοευρωπαϊκές ομάδες όπως το ΕΛΚ, οι Σοσιαλιστές, οι Φιλελεύθεροι και οι Πράσινοι συγκεντρώνουν 526 σε σύνολο 751 έδρες, ενώ οι ευρωσκεπτικιστές και τα ακροδεξιά σχήματα περίπου 180 έδρες. Οι αριθμοί σηματοδοτούν μια νέα εξέλιξη που ουδείς πλέον μπορεί να αγνοεί σχεδόν σε όλο το φάσμα δράσεων της Ε.Ε. Στην αρχική σκέψη του αντιευρωπαϊκού ρεύματος κυριαρχεί η αίσθηση ότι η Ε.Ε. ευθύνεται για την παγκοσμιοποίηση, τις συνέπειες που προκύπτουν από τα ανοικτά σύνορα, συνεπώς η απάντηση βρίσκεται στην επιστροφή στο εθνικό κράτος, στη δημιουργία «κράτους-φρουρίου» που θα εμποδίσει τα έθνη από όλα τα κακά και θα προστατεύσει τους εντός των τειχών «καθαρούς» πολίτες και θα διατηρήσει, έτσι, ένα υψηλότερο βιοτικό επίπεδο. Η άποψη αυτή σε συνδυασμό με την αύξηση της λαθρομετανάστευσης στις χώρες του ευρωπαϊκού νότου που ταυτόχρονα πλύνονται από την κρίση χρέους, λειτουργεί ως «καταλύτης» για να ανέβουν στην επιφάνεια διάφορες εκδοχές της άρνησης των πάντων.

Έτσι η Λεπέν του Εθνικού Μετώπου λέει ευθέως ότι «ο λαός δεν θέλουν πια να κυβερνώνται από αυτούς έξω από τα σύνορα, από Επιτρόπους ή τεχνοκράτες, που είναι μη εκλεγμένοι... οι λαοί μίλησαν δυνατά και καθαρά...», ενώ ο Ν. Φαράτζ του Κόμματος της Ανεξαρτησίας λέει ότι «το όλο ευρωπαϊκό εγχείρημα είναι ένα ψέμα. Δεν θέλω μόνο να φύγει η Βρετανία από την Ε.Ε., θέλω η Ευρώπη να φύγει από την Ε.Ε.» (Reuters, 26 Μαΐου 2014).

Η επιθετική παραπλάνηση είναι ο ορισμός μιας ακροδεξιάς που επιδιώκει επιστροφή στο εθνικό κράτος στην εποχή που έχει σφραγίσει η τεχνολογική

Η Ε.Ε. μετά τις Ευρωεκλογές

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

επανάσταση, τα ανοικτά σύνορα και η αλληλεξάρτηση των οικονομιών μέσα στην Ε.Ε. και ευρύτερα. Η ακροδεξιά άποψη θα οδηγήσει σε απόλυτη συγκέντρωση της οικονομικής δραστηριότητας στην Ε.Ε., σε πλήρη αποσύνθεση του κοινωνικού κράτους προς όφελος της Κίνας, της Ρωσίας και των ΗΠΑ, και σε οικοδόμηση μιας μισαλλόδοξη Ευρώπη-παρία της παγκόσμιας ανταγωνιστικής διαδικασίας. Η επικράτηση της θεωρίας στην επιστροφή στο εθνικό κράτος ή στον περιορισμό της «κυριαρχίας των Βρυξελλών» βρίσκει απήχηση σε τμήματα της συντηρητικής αριστεράς που αισθάνονται αμήχανα κάτω από το «βάρος» της συμμετοχής τους σε μία ευρύτερη, υπερεθνική διαδικασία.

Έτσι αναπτύσσεται μια τυφλή ρητορική, εκτός άλλων, γιατί η παρούσα ηγετική ομάδα στην Ε.Ε., προσωποποιημένη στην ηγεσία Μπαρόζο, δεν πέτυχε να εξηγήσει γιατί η Ε.Ε. είναι αναγκαία, γιατί προωθεί ένα πολύπλευ-

ρο εγχείρημα που απαντά στις προκλήσεις της εποχής, γιατί το να πολεμάς τα ανοικτά σύνορα με τα παλιά μέσα είναι σαν να καταγγέλλεις τον νόμο της βαρύτητας. Είναι ολοφάνερο ότι χρειάζεται μια πιο δημιουργική σκέψη γύρω από το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Πιθανώς ένας συνδυασμός μεγάλων και μικρών βημάτων που θα δώσουν την πεποίθηση στους ευρωπαίους πολίτες ότι η ψήφος τους παραμένει ένας δημιουργικός ήχος για όσα μπορούν να γίνουν διαφορετικά και κυρίως αποτελεσματικά. Ένα σχέδιο μικρών αλλαγών ώστε αυτές να είναι ορατές στον κάθε πολίτη: όπως η έδρα του Ευρωκοινοβουλίου να είναι μία και σταθερή, όπως ο τερματισμός του μη λειτουργικού και δαπανηρού συστήματος της εκ περιτροπής προεδρίας, όπως ο επαναπροσδιορισμός του ύψους των αποδοχών σε αξιωματούχους που θα λαμβάνει υπόψη την κοινωνική πραγματικότητα, όπως η συνέλιξη αρμοδιοτήτων με

έναν επικεφαλής όπως λ.χ. υπουργός Οικονομικών που να είναι Επίτροπος και ταυτόχρονα Επικεφαλής της Ευρωζώνης και όχι 2 ή 3 που είναι σήμερα. Στην προώθηση της πολιτικής για τις μεγάλες αλλαγές όπως η ολοκλήρωση της διαδικασίας για την τραπεζική ένωση, την κοινή οικονομική διακυβέρνηση μέσα από την Αναθεώρηση της Συνθήκης της Λισαβόνας. Έτσι θα γίνει σε όλους σαφές ποιες χώρες θέλουν και ποιες χώρες μπορούν να λάβουν μέρος στην πιο προωθημένη μορφή της ενοποίησης. Παραμένει, ωστόσο, ένα ερώτημα αν κόμματα που έχουν ως καταστατικό στόχο τους τη διάλυση της Ε.Ε. και την αποχώρηση των χωρών τους να έχουν το πρόνομο να τον προωθούν «μέσα» από τις Ευρωεκλογές.

Η συνεπής και επιτυχημένη δραστηριότητα του Κ. Σημίτη στα ευρωπαϊκά πράγματα του παρέχει το πρόνομο να είναι εύστοχος αναλυτής του φαινομένου: «Η ενωμένη Ευρώπη είναι ένα πολύ ευρύτερο σχέδιο. Προσδιορίζεται από τη συνύπαρξη των ευρωπαϊκών λαών επί αιώνες, τις κοινές τους εμπειρίες, τον αλληλοεμπειρασμό των πολιτισμών τους, τους συγγενείς τρόπους ζωής και οργάνωσης των κοινωνιών τους. Προκύπτει από την κοινότητα αξιών, γνώσεων, τις εμπειρωμένες πρακτικές συνεργασίες αλλά και τα οδυνηρά βιώματα των πολέμων και του σκοταδισμού. Συνδέεται με ένα πλέγμα αρχών, στο οποίο η δημοκρατία, η προσωπική ελευθερία, ο σεβασμός του ατόμου, η παιδεία και η συνεχώς επεκτεινόμενη γνώση παίζουν πρωτεύοντα ρόλο. Το σχέδιο αυτό αφορά την ανάγκη κοινής δράσης, το αναπόφευκτο κοινό μέλλον σ' ένα κόσμο, που αλλάζει με την παγκοσμιοποίηση και στον οποίο νέες δυνατότητες έχουν όλο και πιο καθοριστική παρουσία», (ομιλία στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με θέμα «Μια νέα ευρωπαϊκή πολιτική είναι αναγκαία», 7 Φεβρουαρίου 2014).

www.larkoslarkou.org.cy

Απολογισμός έργου ΕΤΕΚ για την τριετία 2011- 2014

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΧΝΙΩΤΗ

Η πορεία που ξεκίνησε πριν από δύο και πλέον δεκαετίες συνεχίζεται. Είναι η ώρα να ανασκοπήσουμε, να αναλογιστούμε όλα αυτά που έγιναν, έχοντας κατά νου και άλλα τόσα που δεν έγιναν, μέχρι τώρα, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία τρία χρόνια και να οραματιστούμε για το αύριο.

Η κοινωνία των μηχανικών διεκδικούσε και η Πολιτεία αναγνώρισε και εμπιστεύτηκε τους μηχανικούς του τόπου παραχωρώντας τους αυτοδιοίκηση, δίνοντάς τους ανεξαρτησία και δυνατότητα παραγωγής συλλογικής σκέψης και πολιτικής σε ένα τεράστιο πεδίο της επιστήμης και της μηχανικής. Τους εμπιστεύτηκε και τους κατέστησε ανεξάρτητο σύμβουλο της κοινωνίας και της Πολιτείας.

Πράγματι, όλα κρίνονται από το αποτέλεσμα και δεν αρκεί μόνο να είναι καλές οι προθέσεις, να έγιναν προγραμ-

ματισμοί και να καταβλήθηκαν προσπάθειες. Η κοινωνία των πολιτών, οι θεσμοί και τα μέλη του Επιστημονικού-Τεχνικού Επιμελητηρίου (ΕΤΕΚ) αναμένουν από τον κατ' εξοχήν θεσμικό όργανο των μηχανικών να παράγει έργο, έργο ωφέλιμο για το σήμερα και ελπιδοφόρο για ένα καλύτερο αύριο. Ωστόσο, έχει σημασία και το πώς μεθοδεύονται και πώς υλοποιούνται οι προσπάθειες, ποιες οι σκέψεις και οι ενδότερες επιθυμίες, πώς εκφράζονται όλα αυτά, ποια η καθημερινή πρακτική και η επικρατούσα κουλτούρα και, οπωδήποτε, τι είναι αυτό που εκπέμπεται προς τα έξω, προς τα μέλη και προς την κοινωνία.

Βασικό καθήκον και επιδίωξη ήταν και παραμένει η επικράτηση ειλικρίνειας, αλληλοσεβασμού και διαφάνειας σε όλες τις δραστηριότητες και στις αποφάσεις μας. Το Επιμελητήριο σήμερα, περισσότερο παρά ποτέ, έχει

λόγο και ρόλο να επιτελέσει, συνεχίζοντας δυναμικά, με υπομονή και επιμονή το έργο του, ανταποκρινόμενο στην αποστολή του για την ανάπτυξη της πατρίδας μας, για το καλό του τόπου και των συμπολιτών μας.

Τον Ιούνιο 2011, με την έναρξη της τριετίας είχα καταθέσει τη διαβεβαίωση προς τα μέλη του Επιμελητηρίου ότι «... με συναισθηθείς της ευθύνης που έχουμε αναλάβει, θα συνεχίσω με επιμονή και αφοσίωση τη συλλογική προσπάθεια, προσπαθώντας στην πορεία που το Επιμελητήριο και η κοινωνία των μηχανικών έχει χαράξει, επιδιώκοντας τα στοχεύοντάς μέσα από αντικειμενική μελέτη, τη δημιουργική παρέμβαση και συνδρομή του ΕΤΕΚ στα θέματα, στις εξελίξεις και γενικά στα θέματα που απασχολούν την κοινωνία και εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του, προωθώντας ταυτόχρονα και τα θέματα που αφορούν και ενδιαφέρουν

τα μέλη του...». Παρά τις αντιξοές συνθήκες που επικράτησαν και, δυστυχώς, εξακολούθησαν να επικρατούν κατά την τελευταία τριετία, με δραματική επιδείνωση από τις αρχές του 2013, το Επιμελητήριο μπορεί να κοίταει με το μέτωπο ψηλά και καλείται να συνεχίσει τη δραστηριοποίηση και τον αγώνα του, προσδοκώντας ότι και με τη δική μας συμβολή, σύντομα θα ξεπεραστούν οι δυσκολίες και οι δυσμενείς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και θα ανατείλει ένα καλύτερο αύριο.

Κριτές του έργου αλλά και του αποτελέσματος των προπαθειών και των κόπων των ενεργών μελών, των συνεργατών, της υπηρεσίας, των θεσμικών οργάνων και της Διοίκησης του Επιμελητηρίου, όλα τα μέλη, η Κοινωνία των Πολιτών και η Πολιτεία.

Ο κ. Στέλιος Αχνιώτης είναι πολιτικός μηχανικός, πρόεδρος του ΕΤΕΚ.

Την αλλαγή δεν θα φέρει ούτε η αποχή ούτε η συμμετοχή

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ

Το διάστημα που προηγήθηκε των ευρωεκλογών είχε διεξαχθεί μία μεγάλη συζήτηση για τη σημασία του να πάει ο πολίτης να ψηφίσει. Μερικά από τα επιχειρήματα που προτάσσονταν ήταν ότι το μήνυμα το στέλλουν οι παρόντες, πως η αποχή απλώς συντηρεί το υφιστάμενο σύστημα, ότι ο μόνος τρόπος να αλλάξουμε τα πράγματα ήταν διά της ψήφου μας.

Το αποτέλεσμα των εκλογών επανέφερε πιο έντονα τη συζήτηση για αυτούς που δεν πήγαν να ψηφίσουν, δίδοντας την ευκαιρία στους πολιτικούς και πάλι να θριαμβολογούν και να παραδίδουν μαθήματα δημοκρατίας.

Και σε κάποιους στο συνδεδασμένο να πανηγυρίσουν στα μούτρα του κόσμου (που σε ποσοστό 57% τους είπε ότι δεν τον αφορούν και δεν τον εκφράζουν) τη δικαιοσύνη τους. Οδηγώντας ένα φίλο να γράψει στο fb «Αυτοί όλοι που απείχαν πόσο μαλάκες αισθάνονται σήμερα που βλέπουν αυτούς να πανηγυρίζουν;». Και είχε απόλυτο δίκαιο.

Ήταν η πιο εννοητική εικόνα των εκλογών χωρίς καμιά αμφιβολία. Μια εικόνα που επέτεινε το αίσθημα απόγνωσης. Θε-

ωρώ όμως ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται στο αν κάποιος απείχε ή όχι.

Κατ' αρχάς αυτοί που ιοχυρίζονται ότι η αποχή δεν αλλάζει το σύστημα επιβεβαιώθηκαν.

Δεν θα μπορούσε να ήταν πιο ξεκάθαρο από τον τρόπο που υποδέχθηκαν το αποτέλεσμα κόμματα και πολιτικοί. Στην ολότητα τους, μετά την απαραίτητη έκφραση «ανυσυχίας», άρχισαν και πάλι τη θριαμβολογία, ανέδειξαν μικρές και μεγάλες νίκες (ακόμα και εκεί που δεν υπήρχε καμιά), είδαν τις εκλογές ως δικαιοσύνη των δικών τους επιλογών και πολιτικών.

Πώς θα άλλαζε όμως το σύστημα με μια μεγαλύτερη συμμετοχή; Αυτοί που την επόμενη χαρακτηρίζαν τον κόσμο ως πλίθη, που έλεγαν ότι τον πρώτο που αδικούσε και τιμώρησε ήταν τον εαυτό του, ποια θεωρούν ότι θα ήταν η αντίδραση και ρητορική αυτών όλων των «νικητών» τον βράδυ της Κυριακής αν η συμμετοχή ήταν διπλάσια και τα ποσοστά τα ίδια; Όταν το ΑΚΕΛ απώλεσε το 40% της δύναμης του σε πραγματικούς αριθμούς και θεώρησε πως τα μηνύματα ήταν για όλους τους άλλους; Όταν στον ΔΗΣΥ (του 45% αποχής)

εξέλαβαν το αποτέλεσμα ως ένδειξη στήριξης των ακολουθούμενων πολιτικών ευθύνες; Και στο ΔΗΚΟ το χαμηλότερο ιστορικά ποσοστό, διαβάστηκε ως μήνυμα στήριξης από τον κόσμο για να συνεχίσει τον ρυθμιστικό του ρόλο;

Ποια μηνύματα αλήθεια θα λάμβαναν αν το ποσοστό συμμετοχής είχε ανέλθει στο 70-80%;

Αυτοί που λένε ότι η αποχή δεν ρίχνει συστήματα, και έχουν απόλυτο δίκαιο, με ποιο τρόπο θεωρούν θα έπερτε το σύστημα αν αντί της ΕΔΕΚ την έδρα είχε πάρει η Συμμαχία; Αν στο ευρωκοινοβούλιο έμπαινε μια κίνηση που υποσχόταν ελπίδα αλλά ως μόνο επιχείρημα πρότασε την οργή; Ή η κίνηση για τα ζώα;

Η πραγματικότητα είναι ότι για ακόμη μία φορά ο Κύπριος βρέθηκε χωρίς επιλογές. Όλοι οι «εκτός συστήματος» συνδυασμοί, πέραν του ότι στην πλειοψηφία τους ήταν μέχρι πρόσφατα μέγρους του, το μόνο που έδωσαν ήταν προτάσεις διαμαρτυρίας. Δεν δόθηκε η ευκαιρία στον κόσμο να αμφισβητήσει το σύστημα ή να επιλέξει τη νέα πορεία για τη χώρα. Πολύ απλά διότι δεν υπήρχε τέτοια επιλογή στο ψηφοδέλτιο.

Υπάρχουν κάποια δεδομένα που κανείς δεν μπορεί να αγνοεί: Ένα κομματικό κατεστημένο που έχει ξεκαθάρα ολοκληρώσει τον κύκλο του αλλά δείχνει διατεθειμένο να κάνει τα πάντα για να συνεχίσει να πρωταγωνιστεί κι ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας που κερδίζει από αυτό το διαπλεκόμενο σύστημα εξού και το στήριξη. Η αποχή ήταν μια κίνηση απαξίωσης προς το σύστημα, απογοήτευσης αν όχι απόγνωσης.

Προφανώς και δεν είναι η λύση. Προφανώς και η κατάσταση δεν θα αλλάξει ούτε με απογοήτευση ούτε με απόγνωση. Μπορεί με τη στάση παραίτησής του ο κόσμος στην ουσία να το συντηρεί. Η λύση όμως δεν μπορεί να είναι ούτε απλά η συμμετοχή όπως αποδείχθηκε όλα αυτά τα χρόνια.

Υπάρχει ένα μέρος που εκφράζει κάτι πολύ διαφορετικό από αυτό που εκφράζει το σημερινό σύστημα, που μπορεί να αποτελέσει δύναμη αλλαγής, που έχει όμως προ πολλού εκκωρπίσει το αποκλειστικό δικαίωμα στο δημόσιο λόγο σε δήθεν αγαπητούς πολιτικούς και πολίτες που παρέμειναν ή μπήκαν εκ νέου στην αρένα

για να μας σώσουν. Που έχει άποψη, προτάσεις και όραμα. Είναι καιρός να βγει μπροστά. Και ο κόσμος να αποτελέσει αντίβαρο σε εκείνο το πελατειακό σύστημα που συνεχίζει να συντηρεί κατεστημένα.

Όσο κι αν η μεγάλη ευθύνη ανήκει στους πολιτικούς, τη διαχείριση θα πρέπει να την κάνει ο κόσμος. Έτσι κι αλλιώς πάντα η διαχείριση αφορά τον πτυχημένο. Και δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι όλοι αυτοί που το βράδυ δάλωναν νικητές επί της ουσίας είναι όντως νικητές (αφού συνεχίζουν να καθορίζουν την πορεία και να καρπούνται τα κέρδη της εξουσίας). Και ότι πτυχημένος είναι ο κόσμος. Που βρίσκεται σ' ένα σημείο πλέον που δεν έχει επιλογές, που ό,τι και να κάνει είναι λάθος. Το μήνυμα όντως το στέλλουν οι παρόντες.

Το σύστημα αλλάζει μόνο από αυτούς. Ο πολίτης τιμώρησε τον εαυτό του. Όχι την περασμένη Κυριακή, μόνο. Διαχρονικά. Είναι καιρός η δύναμη της αλλαγής να κάνει την υπέρβαση. Και ο κόσμος τη δική του.

antopoly@cytanet.com.cy

Στο ναδίρ η αξιοπιστία των θεσμών

Σε ανησυχητικά υψηλό ποσοστό οι πολίτες δεν εμπιστεύονται τους βασικούς άξονες του πολιτικού και νομικού συστήματος

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

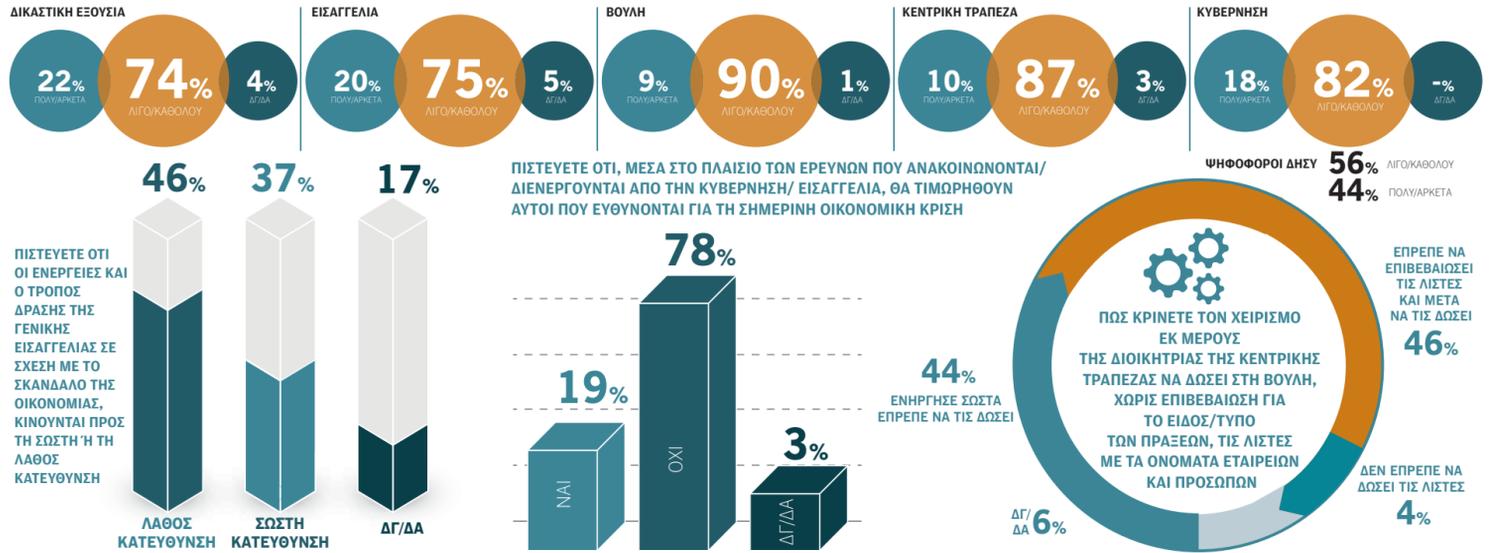
Η γνώμη των πολιτών για τους θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί πραγματικό κόλαφο και εγείρει σοβαρά ερωτηματικά για το κατά πόσο έχουν πλέον ηθικό έρεισμα να λειτουργούν χωρίς να προκληθούν σε σημαντικές αλλαγές που θα αποκαταστήσουν τη χαμένη αξιοπιστία τους. Στο πλαίσιο της προεκλογικής δημοσκοπήσης που διενήργησε για την «Κ» η εταιρεία Symmetron Market Research, (δημοσιεύτηκε την Κυριακή 18 Μαΐου), εκτός από τα άλλα ερωτήματα ζητήσαμε από τους πολίτες να απαντήσουν κατά πόσο εμπιστεύονται θεσμούς, όπως η Δικαστική Εξουσία, η Εισαγγελία, η Βουλή, η Κεντρική Τράπεζα και η Κυβέρνηση. Τους ζητήσαμε επίσης να δηλώσουν αν θα τιμωρηθούν οι ένοχοι για την κατάρρευση της οικονομίας, αλλά και να αξιολογήσουν συγκεκριμένες κινήσεις της Εισαγγελίας και της Κεντρικής Τράπεζας. Οι απαντήσεις, που δημοσιεύουμε σήμερα, είναι πραγματικά απογοητευτικές για τους βασικούς αυτούς θεσμούς της Δημοκρατίας και εξηγούν σε μεγάλο βαθμό το ποσοστό αποχής από την αναμέτρηση της περασμένης Κυριακής για το Ευρωκοινοβούλιο.

Ελάχιστη εμπιστοσύνη

Σε ό,τι αφορά την εμπιστοσύνη θεσμών που είναι θεμέλια του δημοκρατικού πολιτεύματος, οι απαντήσεις των πολιτών έχουν ως εξής:

Στη χειρότερη μοίρα σε ό,τι αφορά την αξιοπιστία βρίσκεται η Βουλή με το 90% των ερωτηθέντων στη δημοσκοπήση της «Κ» να δηλώνει πως την εμπιστεύεται λίγο ή καθόλου. Ένα 9% εξέφρασε πολλή ή αρκετή εμπιστοσύνη, ενώ ένα 4% δεν απάντησε. Η αρνητική αυτή πρωτιά αντανακλά ενδεχομένως την αδυναμία

ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ...

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ανάθεση: Καθημερινή Κυπριακή Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα ΛΤΔ. **Γραφείο:** Symmetron Market Research. **Ημερομηνία Διεξαγωγής:** 10 - 16/5/2014. **Κάλυψη:** Παγκύπρια αστικές και αγροτικές περιοχές. **Δείγμα:** 800 άτομα άνδρες και γυναίκες 18 χρονών και άνω. **Επιλογή Δείγματος:** Τυχαίο στρωματοποιημένη δειγματοληψία. **Συλλογή Στοιχείων:** ηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. **Στατιστικά Στοιχεία:** 95% βαθμός εμπιστοσύνης, περιθώριο απόκλισης +/- 3,46. **Στάθμιση:** Κατά φύλο και ηλικία

συνεννόησης που παρουσιάζει η Βουλή των Αντιπροσώπων και ορισμένες λάθος κινήσεις που έθεσαν σε κίνδυνο την οικονομία.

Εντύπωση προκαλεί η έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών στην Κεντρική Τράπεζα. Το 87% των ερωτηθέντων εμπιστεύεται λίγο ή καθόλου την Κεντρική, μόνο το 10% την εμπιστεύεται πολύ ή αρκετά, ενώ ένα 3% δεν απάντησε. Η εικόνα του κλειστού ιδρύματος, κάποια βασικά λάθη και αδυναμίες στην οπτική του τραπεζικού συστήματος και η κριτική που εκτοξεύθηκε και προς τους δύο πρώην διοικητές έφεραν την Κεντρική στη δεύτερη χειρότερη θέση μεταξύ των θεσμών

της Κύπρου. Διόλου κολακευτική είναι η εικόνα της κυβέρνησης, με ένα 82% των ερωτηθέντων να την εμπιστεύεται λίγο ή καθόλου και μόνο το 18% να της βάζει θετικό πρόσημο. Είναι σαφές ότι η εικόνα που βγάζει το κυβερνητικό σχήμα και το Προϋποθέτων εμπιστεύεται λίγο ή καθόλου την Κεντρική, μόνο το 10% την εμπιστεύεται πολύ ή αρκετά, ενώ ένα 3% δεν απάντησε. Η εικόνα του κλειστού ιδρύματος, κάποια βασικά λάθη και αδυναμίες στην οπτική του τραπεζικού συστήματος και η κριτική που εκτοξεύθηκε και προς τους δύο πρώην διοικητές έφεραν την Κεντρική στη δεύτερη χειρότερη θέση μεταξύ των θεσμών

και ένα 17% απέφυγε να απαντήσει. Σε μία πιο ευθεία ερώτηση, αν δηλαδή θα τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι για την οικονομική κρίση το 78% απάντησε «όχι» και μόνο ένα 19% έδειξε να πιστεύει ότι η κυβέρνηση και η εισαγγελία μπορούν και θέλουν να εντοπίσουν και να τιμωρήσουν τους ενόχους. Ένα 3% δεν απάντησε. Το γεγονός ενισχύει τον χαμηλό βαθμό αξιοπιστίας που καταγράφηκε για τους συγκεκριμένους θεσμούς στην προηγούμενη ενότητα.

Κάπως καλύτερα έκριναν οι πολίτες την απόφαση της νέας διοίκησης της Κεντρικής Τράπεζας, Χρυστάλλας Γιωρκάτζη, να δώσει στη Βουλή, χωρίς να τις επιβεβαιώσει,

και ένα 17% απέφυγε να απαντήσει. Σε μία πιο ευθεία ερώτηση, αν δηλαδή θα τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι για την οικονομική κρίση το 78% απάντησε «όχι» και μόνο ένα 19% έδειξε να πιστεύει ότι η κυβέρνηση και η εισαγγελία μπορούν και θέλουν να εντοπίσουν και να τιμωρήσουν τους ενόχους. Ένα 3% δεν απάντησε. Το γεγονός ενισχύει τον χαμηλό βαθμό αξιοπιστίας που καταγράφηκε για τους συγκεκριμένους θεσμούς στην προηγούμενη ενότητα.

Κάπως καλύτερα έκριναν οι πολίτες την απόφαση της νέας διοίκησης της Κεντρικής Τράπεζας, Χρυστάλλας Γιωρκάτζη, να δώσει στη Βουλή, χωρίς να τις επιβεβαιώσει,

και ένα 17% απέφυγε να απαντήσει. Σε μία πιο ευθεία ερώτηση, αν δηλαδή θα τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι για την οικονομική κρίση το 78% απάντησε «όχι» και μόνο ένα 19% έδειξε να πιστεύει ότι η κυβέρνηση και η εισαγγελία μπορούν και θέλουν να εντοπίσουν και να τιμωρήσουν τους ενόχους. Ένα 3% δεν απάντησε. Το γεγονός ενισχύει τον χαμηλό βαθμό αξιοπιστίας που καταγράφηκε για τους συγκεκριμένους θεσμούς στην προηγούμενη ενότητα.

Κάπως καλύτερα έκριναν οι πολίτες την απόφαση της νέας διοίκησης της Κεντρικής Τράπεζας, Χρυστάλλας Γιωρκάτζη, να δώσει στη Βουλή, χωρίς να τις επιβεβαιώσει,

www.kia.eu

NEW SPORTAGE DIESEL. AUTOMATIC. 4X4.

€23.900

ΔΕΙΤΕ ΚΑΙ ΟΔΗΓΗΣΤΕ ΤΟ ΝΕΟ KIA SPORTAGE ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 31 ΜΑΪΟΥ - 1 ΙΟΥΝΙΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ 9:30 ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ 18:30 ΣΤΑ SHOWROOM ΤΗΣ KIA ΣΕ ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΛΕΜΕΣΟ ΚΑΙ ΛΑΡΝΑΚΑ.

The Power to Surprise

The new Kia Sportage. With 7-year warranty.

Scan QR Code. Discover the new Kia Sportage.

ΛΕΜΕΣΟΣ: Τ: 25 576576, ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Τ: 22 464834, ΛΑΡΝΑΚΑ: Τ: 24 635125, ΠΑΦΟΣ: Shikkis Motors, Τ: 26 945700, info@loutsiosgroup.com

Ο ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Να πείσουμε ότι το ΑΚΕΛ είναι διαφορετικό

Ελάχιστη είναι η μετακίνηση ψηφοφόρων μας, εκείνοι που δεν ψήφισαν το ΑΚΕΛ είναι εκείνοι που δεν πήγαν στην κάλπη

Συνέντευξη στον
ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Δεν υπήρξε μεγάλη μετακίνηση ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ προς άλλα κόμματα. Περισσότερο οι απώλειες οφείλονται στην αποχή, δηλώνει στην «Κ» ο γενικός γραμματέας του κόμματος, Άντρος Κυπριανού. «Θα πρέπει να δούμε πώς καταφέρνουμε με την πολιτική μας συμπεριφορά να πείσουμε ότι το ΑΚΕΛ δεν είναι όπως όλα τα πολιτικά κόμματα» υποστηρίζει, κάνοντας αποτίμηση του αποτελέσματος των ευρωεκλογών.

–Το βράδυ των εκλογών δηλώσατε ότι πήρατε τα μηνύματα από τη βάση και τους ψηφοφόρους του κόμματός σας. Ποιο νομίζετε ότι είναι το μήνυμα που έστειλαν;

–Νομίζω ότι είναι σύνθετα και όχι μονοδιάστατα τα μηνύματα που έστειλαν και κανένας δεν πρέπει να τα προσεγγίζει μόνο από

“

Ως ΑΚΕΛ δεν καταφέραμε να υπερασπιστούμε αποτελεσματικά τον κόσμο μέσα από όσα έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια. Το εκλογικό αποτέλεσμα μάς παρέχει τον χρόνο για να διαμορφώσουμε πολιτικές,

Ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ γύρισαν την πλάτη στην κάλπη είτε λόγω απογοήτευσης για την πολιτική της Ε.Ε. είτε από δυσφορία έναντι του πολιτικού συστήματος περιλαμβανομένου και του ΑΚΕΛ, υποστηρίζει ο Άντρος Κυπριανού.

μια οπτική γωνία. Ειδικότερα στον χώρο του ΑΚΕΛ πρέπει να πω ότι υπάρχει μεγαλύτερη απαξίωση έναντι της Ε.Ε. Διαφωνούν με τις πολιτικές που προωθούνται στο επίπεδο της Ε.Ε. με τα δημοκρατικά ελλείμματα που υπάρχουν, διαφωνούν με τις αποφάσεις που έχουν επιβληθεί στην Κύπρο, καθώς επίσης και με την πορεία στην οποία φαίνεται να οδηγείται η Ε.Ε. και αναφερόμαι στην ανάμειξη της στα εσωτερικά ανεξαρτήτων χωρών, στις επεμβάσεις της μαζί με το ΝΑΤΟ σε διάφορες χώρες. Αυτή είναι η μία διάσταση, υπάρχει και η άλλη, εξίσου σοβαρή: Η απογοήτευση του κόσμου και η δυσφορία έναντι του πολιτικού συστήματος στην Κύπρο. Η δυσφορία του ακόμη και έναντι στο ΑΚΕΛ. Και εδώ θα πρέπει να στραφούμε με ιδιαίτερη προσοχή για να δούμε καταφέρνουμε με την πολιτική συμπεριφορά που θα έχουμε στη συνέχεια να πείσουμε ότι το ΑΚΕΛ δεν είναι μια από τα ίδια, δεν είναι όπως όλα τα πολιτικά κόμματα. Είμαστε πολύ διαφορετικοί.

–Εκτιμάτε ότι αυτό το μήνυμα πέρασε στις εκλογές;

–Προσπαθήσαμε να το περάσουμε, θεωρώ όμως ότι το κλίμα ήταν τέτοιο που δεν μας επέτρεψε να το μεταδώσουμε παντού. Έχου-

με, λοιπόν, υποχρέωση να εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση, πρώτα και κύρια στο πολιτικό επίπεδο, δηλαδή στη διαμόρφωση των πολιτικών εκείνων που θα μας επιτρέψουν να στείλουμε στον κόσμο το μήνυμα ότι είναι στο κέντρο της προσοχής μας, ότι ενδιαφερόμαστε να λύσουμε τα προβλήματά του, να τον βοηθήσουμε να έχει μια καλύτερη ζωή. Και ταυτόχρονα βεβαίως θα πρέπει να βρούμε και στο επικοινωνιακό κομμάτι τον τρόπο ώστε αυτά τα μηνύματα να φθάσουν στον κόσμο.

–Τι είναι εκείνο που θα επιδιώξετε;

–Μετεκλογικά απαιτείται να συνεχίσουμε την επαφή μας με τον κόσμο. Ακούσαμε για μία ακόμη φορά από μεγάλη μερίδα του λαού το παράπονο ότι τους ακούει προεκλογικά αλλά μετεκλογικά δεν τους ξαναβλέπουμε. Αυτό νομίζω ότι είναι άδικο για το ΑΚΕΛ, γιατί να ανταποκριθεί στις κλήσεις της. Θα εντείνουμε ακόμη περισσότερο την επαφή μας με τον κόσμο, θα ακολουθήσουμε τις έγνοιες, τα προβλήματα και τους προβληματισμούς τους. Την επομένη των εκλογών έχουμε πει ότι ως ΑΚΕΛ θα κάνουμε μια ολοκληρωμένη ανάλυση του αποτελέσματος και θέλουμε να δώσουμε μια συγκροτημένη απάντηση

σε όλα αυτά τα ζητήματα. Δεν θα τα χειριστούμε σπασμωδικά. Θα βρούμε τρόπο να μελετήσουμε προσεκτικά και επισταμένα όλα αυτά τα φαινόμενα και θα δώσουμε τη δική μας ολοκληρωμένη πρόταση για το πώς αντιμετωπίζονται.

–Από την επαφή που είχατε με τον κόσμο, ποιο είναι το πρώτο παράπονο που εκφράζουν οι πολίτες, οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ;

–Δεν θα έλεγα ότι είναι μόνο ένα, είναι πολλά. Για παράδειγμα, όπως είπα προηγουμένως, θεωρούν ότι δεν λειτουργήσαμε διαφορετικά από τα υπόλοιπα κόμματα, το οποίο επαναλαμβάνω ότι θεωρώ ότι είναι άδικο για το ΑΚΕΛ.

–Εννοείτε θέματα αξιοκρατίας;

–Ναι, και θέματα αξιοκρατίας, στα θέματα άσκησης πολιτικής, προσέγγισης των προβλημάτων κ.λπ. Το δεύτερο είναι ότι δεν τα καταφέραμε να υπερασπιστούμε αποτελεσματικά τον κόσμο μέσα από όσα έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια.

–Αναφέρεστε στα εργασιακά ζητήματα;

–Στα εργασιακά και σε πολλά άλλα. Αλλά νομίζω ότι καλύτερα να τα αφήσουμε για να τα δούμε πιο προσεκτικά, πιο μελετημένα. Να μην εξαγάγουμε βεβαιωμένα συμπεράσματα. Το εκλογικό απο-

τέλεσμα μάς παρέχει τον χρόνο που χρειάζεται για να μελετήσουμε όλα αυτά τα ζητήματα και να διαμορφώσουμε πολιτικές έτσι ώστε να τα απαντήσουμε.

–Αν δει κάποιος την εκλογική πορεία του ΑΚΕΛ τα τελευταία χρόνια διαπιστώνει ότι έχει απώλειες σε απόλυτους αριθμούς ψήφων.

–Είναι κάτι που μας απασχολεί και μας προβληματίζει. Αυτή η τάση της μείωσης της συμμετοχής ισχύει σε παγκόσμια κλίμακα. Ανεξάρτητα όμως από αυτό εμείς στο ΑΚΕΛ μας προβληματίζει ακόμη περισσότερο, διότι θεωρούμε ότι οι ψηφοφόροι της Αριστεράς πρέπει να είναι διαφορετικής ποιότητας, να συμμετέχουν πιο μαζικά στις εκλογικές αναμετρήσεις. Και ακριβώς η δική μας υποχρέωση ως ηγεσίας είναι να βρούμε τους τρόπους για να πείσουμε τους ψηφοφόρους της Αριστεράς να συμμετάσχουν πιο μαζικά στις εκλογικές αναμετρήσεις. Και νομίζω ότι θα πρέπει να δουλέψουμε πιο συστηματικά προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν έχουμε επεξεργαστεί ολοκληρωμένα κάποιες προτάσεις που θα εμπνεύσουν τον κόσμο της Αριστεράς για μαζικότερη συμμετοχή στις εκλογικές αναμετρήσεις.

–Από τη μελέτη του αποτελέ-

σματος βλέπετε μετακίνηση ψηφοφόρων σας προς άλλους κοινοτικούς χώρους;

–Ελάχιστη είναι η μετακίνηση. Οι πρώτες εκτιμήσεις που έχουμε είναι ότι εκείνοι που δεν ψήφισαν το ΑΚΕΛ είναι εκείνοι που δεν πήγαν στην κάλπη.

–Η πρωτιά του ΔΗΣΥ θεωρείτε ότι είναι ψήφος εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση;

–Σε καμία περίπτωση. Θέλω να υπενθυμίσω ότι στις ευρωεκλογές του 2009 το ΑΚΕΛ, όντας κυβερνών κόμμα, είχε πάρει τα υψηλότερα ποσοστά που πήρε ποτέ. Κάτι ανάλογο συνέβη σήμερα με τον Δημοκρατικό Συναγερμό, ο οποίος συνεργάστηκε με το Ευρωπαϊκό Κόμμα. Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνούμε ανεξάρτητα με το τι λέγεται. Η παρουσία στο προέδρου του ΕΥΡΩΚΟ Δ. Συλλούρη στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ ουσιαστικά έστειλε το μήνυμα της συνεργασίας των δύο κομμάτων, άρα πρέπει να συνοψολογίζονται οι ψήφοι και των δύο κομμάτων στο αποτέλεσμα. Και δεν είναι επικείμενο αυτό που ισχυρίζεται ο ΔΗΣΥ, λέγοντας ότι τα τελευταία χρόνια υπήρξαν εξελίξεις που θα εμπνεύσουν τον κόσμο να υπολογιστεί το ποσοστό του. Αν υπήρξαν εξελίξεις όλα αυτά τα χρόνια δεν είναι άλλες από τις αυτές

που υπήρξαν σε βάρος της Αριστεράς, με τον ισοπεδωτικό τρόπο με τον οποίο ασκήθηκε αντιπολίτευση. Η πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων αλλά και ένα μεγάλο τμήμα των Μέσων Ενημέρωσης είχαν εξαπολύσει μία ισοπεδωτική επίθεση σε βάρος του ΑΚΕΛ όλα αυτά τα χρόνια. Ως εκ τούτου όταν λέμε ότι το ΑΚΕΛ έχασε ποσοστά πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και όλα αυτά τα ζητήματα.

–Ήταν η πρώτη εκλογική αναμέτρηση για το ΑΚΕΛ μετά τις αλλαγές στην ηγεσία του. Το εκλαμβάνετε ως ψήφο εμπιστοσύνης;

–Είχαμε ένα αποτέλεσμα παραπλήσιο με το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών, που έγινε με την προηγούμενη ηγεσία. Αυτό δείχνει ότι υπάρχει προοπτική να πάμε καλύτερα. Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι, στο ΑΚΕΛ δεν διακρίνουμε την ηγεσία του κόμματος στη βάση των διαφορετικών προσώπων αλλά

“

Μετεκλογικά απαιτείται να συνεχίσουμε την επαφή μας με τον κόσμο. Ακούσαμε για μία ακόμη φορά από μεγάλη μερίδα του λαού το παράπονο ότι τους ακούει προεκλογικά αλλά μετεκλογικά δεν τους ξαναβλέπουμε.

στη βάση πολιτικών. Αποχώρησαν κάποια στελέχη και ήρθαν νέα αλλά οι πολιτικές επαναβεβαιώθηκαν στο πρόσφατο προγραμματικό συνέδριο. Στη βάση αυτών των πολιτικών θεωρώ ότι προχωρούμε μπροστά. Χρειάζεται κατά τη γνώμη μου να κάνουμε αλλαγές σε πάρα πολλά επίπεδα, ξεκινώντας από τις κομματικές ομάδες βάσεις μέχρι και την ηγεσία του κόμματος.

Για την Ευρώπη

–Οι εκλογές έδωσαν την ευκαιρία για συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης. Οι πολίτες εμφανίζονται απογοητευμένοι.

–Τα επόμενα χρόνια θα είναι πολύ κρίσιμα για την Ε.Ε. Είναι πολλές και μεγάλες οι συζητήσεις που γίνονται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για τα βήματα που θα πρέπει να κάνει η Ε.Ε. ώστε να αντιμετωπίσει πολλές από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει. Η μόνη χώρα όπου δεν διεξάγονται τέτοιες συζητήσεις, οι οποίες περίπου είναι απαγορευμένες, είναι η Κύπρος. Εάν τοιμήσει κάποιος να διατυπώσει μία διαφορετική άποψη τότε χαρακτηρίζεται αντιευρωπαϊστής. Αυτά τα θέματα συζητούνται στην Ε.Ε. και θα πρέπει να ξεκινήσει ένας προβληματισμός και εδώ στην Κύπρο για το μέλλον και την προοπτική της Ε.Ε.

ΑΡΘΡΟ / Της ΤΖΩΡΤΖΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Sapere aude!

«Πού ήταν η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη όταν τη χρειαστήκαμε;» ξεστόμισε με αγανάκτηση ένας μεσήλικας κύριος σε μια προεκλογική συνάντηση υποψηφίου ευρωβουλευτή. Τα κεφάλια των παρευρισκομένων άρχισαν μαζικά να «κορεύουν» σε συγκαταβατικό ρυθμό, επικροτώντας την ερώτηση. Φρύδια ανεβασμένα και συνεχής μουρμουρητά απλώθηκαν στην αίθουσα. Είναι αλήθεια, πως ποτέ ξανά δεν νιώσαμε σαν χώρα και σαν λαός τόσο μόνοι όσο πέρι τον Μάρτιο.

Η έλλειψη αλληλεγγύης από τους Ευρωπαίους εταίρους μας ήταν τόσο εκκωφαντική, που την αισθανθήκαμε σαν τιμωρία. Σαν γονιός που το παιδάκι του κλαίει και κτυπιέται και αντί να σκύψει σπλαγχνικά και να τον αγκαλιάσει και να του δώσει ένα

φιλή, να του πει ότι όλα θα πάνε καλά, στέκεται στωικά από πάνω του, από θέση ισχύος, παρακολουθώντας φαινομενικά απαθής το παραλήρημά του.

Η μήπως όχι; Είναι η Ευρώπη η «μπτέρα» μας και είναι η Κύπρος η μικρό και αβοήθητο παιδάκι της; Για πόσα ακριβώς χρόνια θα έπρεπε η Ευρώπη να περιμένει την Κύπρο να ανταποκριθεί στις κλήσεις της για λήψη μέτρων ώστε να θεωρηθεί ικανοποιητική η αλληλεγγύη;

Η Ευρώπη είναι μια πολιτική συνομοσπονδία αποτελούμενη από ξεχωριστά κράτη, το καθένα με δική του ιστορία και αυτοτέλεια. Λέξεις κλειδιά: πολιτικά και κράτη.

Όμως, όπως και η κοινωνία, έτσι και η πολιτική διακυβερνάται και από κανόνες που έχουν τη ρίζα τους

στην ανθρώπινη φύση. Υπάρχει η αλήθεια από τη μία και η γνώμη από την άλλη. Η λογική και απέναντί της το συναίσθημα. Και ανάμεσά τους ο ρεαλισμός και η αντικειμενικότητα υποστηριζόμενη από λογική και στοιχεία, λέει ο Hans Morgenthau. Η πολιτική δεν πρέπει να καθορίζεται από, ούτε να ασκείται με, συναισθηματισμούς, αλλά από τον ρεαλισμό και αποτελεσματικότητα.

Μήπως δεν είναι η ιδιοσυγκρασία ενός λαού το συλλογικό άθροισμα και αποτέλεσμα της ιδιοσυγκρασίας του κάθε ξεχωριστού πολίτη;

Η συναισθηματική ιδιοσυγκρασία διαφέρει από λαό σε λαό και καθορίζεται κυρίως από παράγοντες που έχουν σχέση με τις ιστορικές, πολιτικές, και πολιτισμικές συνθή-

κες και η Κυπριακή λαϊκή ιδιοσυγκρασία αντανακλάται στο λεγόμενο Μεσογειακό ταμπεραμέντο.

Αδιαμφισβήτητα, τα συναισθήματα παίζουν ένα εμφανή και πανταχού παρόντα ρόλο στην πολιτική, είτε στους ίδιους τους πολιτικούς, είτε στον λαό, στους πολίτες και η έννοια του αυτόνομου και πάντα λογικού ατόμου είναι ένας μύθος του Διαφωτισμού, αφού τα συναισθήματα είναι πάντοτε κ αιτίας σημασίας στην παγκόσμια αλλά και εγχώρια πολιτική. Έρευνες, ειδικά στην Αμερική μετά το 9/11, κατέδειξαν τον συσχετισμό των συναισθημάτων: ο θυμός σχετίζεται με την ντροπή, το «φταίξιμο», η λύπη με την απώλεια κ.ο.κ.

Πού αποδίδεται όμως ο συλλογικός θυμός του κυπριακού λαού

σε σχέση με την οικονομική κρίση;

Φυσικά στην αντίληψη ότι κάτι λάθος, κάτι «κακό» επισυνέβη: η χρόνια απραγμία, η απόκρυψη της αλήθειας για την κατεπείγουσα λύση που επιβαλλόταν, η ριζική, απότομη και με επιβολή επίλυση του προβλήματος, η έλλειψη προετοιμασίας της κοινής γνώμης. Όλα αυτά προκάλεσαν ένα ξέσπασμα συναισθημάτων. Η πολιτική ωρίμανση ενός λαού επέρχεται μέσα από τα λάθη του και τα διδάγματα της ιστορίας του. Μέρος της σοφίας του είναι και η ψυχραιμία που επιδεικνύει σε καθοριστικές στιγμές και αποφάσεις. Και η ψυχραιμία σαν έννοια, εμπειρικώς τη λογική, και όχι το συναίσθημα.

Πρέπει επιτέλους σαν λαός να περιορίσουμε το συναίσθημα από

την άσκηση και κρίση πολιτικής. Να ασκούμε και να κρίνουμε την πολιτική περισσότερο βάσει ψυχρής λογικής και ωμού ρεαλισμού παρά βάσει συναισθήματος. Διαφορετικά οι προσδοκίες μας ως λαού, η αξιολόγηση γεγονότων, και η άσκηση και κρίση πολιτικής θα κινούνται πάντα σε ανώριμο πολιτικό επίπεδο που θα αγγίζει ενίοτε την αφέλεια, σε αντίθεση με την πολιτική των άλλων. Η διαφορά θα φανεύει στην καταγραφή των γεγονότων και της πολιτικής από τον ιστορικό του μέλλοντος απ' όπου θα απουσιάζει το συναίσθημα και εκεί θα καταδεικνύουν απογοητευμένα τα γεγονότα και τα, ιστορικά πλέον, λάθη.

Η κ. Τζωρτζία Κωνσταντίνου - Παναγιώτου είναι δικηγόρος.

Ο ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Ερμηνεύω το αποτέλεσμα ως εντολή ευθύνης

Οι πολίτες μάς έδωσαν εντολή να αλλάξουμε τα πράγματα, να δημιουργήσουμε μία καλύτερη Κύπρο, δεν μας έδωσαν λευκή επιταγή

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ως εντολή ευθύνης ερμηνεύει το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, εκφράζοντας ικανοποίηση για τις επιδόσεις του κόμματός του, οι οποίες, όπως υποστηρίζει, συνιστούν αναγνώριση της τεράστιας προσπάθειας που καταβάλλει το κυβερνών κόμμα και η κυβέρνηση. «Οι πολίτες μάς έδωσαν θετική εντολή να αλλάξουμε τα πράγματα, να δημιουργήσουμε μία καλύτερη Κύπρο, όχι όμως λευκή επιταγή», σημειώνει στη συνέντευξή του στην «Κ». Αναφερόμενος στην οικονομία επαναλαμβάνει την πεποίθηση ότι είναι δυνατή η επίτευξη ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο του 2015 και η επιστροφή στις αγορές μέχρι το τέλος της χρονιάς. Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ στέκεται στο θέμα της αποχής και τονίζει ότι ανέλαβε πρωτοβουλία

Κυβέρνηση και κόμμα έχουμε τεράστιο έργο να επιτελέσουμε. Αναγνωρίζεται η τεράστια προσπάθεια που καταβάλλουμε. Γνωρίζουμε ότι σύντομα θα κρινόμαστε από τα αποτελέσματα και τις πράξεις μας. Είμαστε στον σωστό δρόμο.

για συνεννόηση με τα υπόλοιπα κόμματα για αναζήτηση κοινών δράσεων για αναβάθμιση τη δημοκρατικής λειτουργίας. **—Τη βραδιά των ευρωεκλογών όλα τα κόμματα διακήρυξαν εκλογική επιτυχία. Το ίδιο κι εσείς. Μία εβδομάδα μετά, εξακολουθείτε να θεωρείτε ότι ο ΔΗΣΥ πέτυχε τους στόχους του στις ευρωεκλογές;**

—Δεν θα μιλήσω για τα άλλα κόμματα, αλλά για το δικό μας. Είναι η πραγματικότητα ότι εν μέσω πρωτοφανών δυσκολιών για την κοινωνία και την οικονομία μας και μετά από ιστορικές, δύσκολες και γενναίες αποφάσεις που η κυβέρνηση και το κόμμα μας κλήθηκαν να λάβουν, ο ΔΗΣΥ κατέγραψε το υψηλότερο ποσοστό του σε εκλογές. Αυτό επιβεβαιώνει πως ο ΔΗΣΥ έχει την πιο συγκροτημένη, ρεαλιστική και αξιόπιστη πρόταση για να διασφαλίσουμε την ευρωπαϊκή μας πορεία και να βγούμε από την κρίση. Αυτό δεν με ικανοποιεί πρώτα ως πρόεδρο του κόμματος, αλλά ως Κύπριο. Ο λόγος συμμερίζεται την πραγματιστική προσέγγιση και αναγνωρίζει την επίπονη προσπάθεια που απαιτείται. Γι' αυτό και εμείς δεν πανηγυρίζουμε το αποτέλεσμα. Έχουμε επίγνωση ότι ο δρόμος που έχουμε μπροστά μας είναι ανηφορικός. Ξέρουμε τις δυσκολίες που βιώνει η κοινωνία. Τις δυσκολίες όμως θα τις ξεπεράσουμε, κάνοντας τις αναγκαίες αλλαγές στην οικονομία και στο κράτος. Στην κατεύθυνση αυτή οφείλουμε να προχωρήσουμε αταλάντευτα και αποφασιστικά. Να δημιουργήσουμε μία καλύτερη Κύπρο, να συμμετάσχουμε αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας καλύτερης Ευρώπης. Αυτό είναι για μας το μήνυμα των εκλογών.

«Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια σε φαινόμενα που θέτουν υπό αμφισβήτηση την ίδια τη δημοκρατία», δηλώνει ο Αβέρωφ Νεοφύτου για το φαινόμενο της αποχής και αναλαμβάνει πρωτοβουλία για συνεννόηση με τους υπόλοιπους πολιτικούς ηγέτες.

—Οι ψηφοφόροι έδωσαν καθαρή πρωτιά στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Είπατε ότι οι πολίτες εμπιστεύονται τη συντητική πολιτική. Ερμηνεύετε το αποτέλεσμα και ως ψήφο εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση;

—Ερμηνεύω το αποτέλεσμα ως εντολή ευθύνης. Να συνεχίσουμε και να εντείνουμε με αποφασιστικότητα την πορεία των αλλαγών και των μεταρρυθμίσεων. Οι πολίτες στις ευρωεκλογές μάς έδωσαν θετική εντολή να αλλάξουμε τα πράγματα, να δημιουργήσουμε μία καλύτερη Κύπρο. Δεν μας έδωσαν όμως λευκή επιταγή. Κυβέρνηση και κόμμα έχουμε τεράστιο έργο να επιτελέσουμε. Αναγνωρίζεται η τεράστια προσπάθεια που καταβάλλουμε. Γνωρίζουμε όμως ότι σύντομα θα κρινόμαστε από τα αποτελέσματα και τις πράξεις μας. Είμαστε στον σωστό δρόμο. Θέλουμε να συνεχίσουμε πιο αποφασιστικά και πιο δυναμικά. Και θέλουμε αυτό να το αποδείξουμε στην πράξη.

—Το βράδυ των εκλογών είπατε ότι πρέπει να μπει στην άκρη η επικράτηση του κόμματος και να δοθεί σημασία στο γεγονός ότι άνθρωποι χάνουν τη δουλειά τους. Πότε εκτιμάτε ότι θα αρχίσει να αποδίδει η προσπάθεια για ανάκαμψη της οικονομίας;

—Δεν έχω μάθει τον κόσμο να λέω πράγματα που δεν πιστεύω. Έχω δηλώσει ότι ο στόχος μας είναι να έχουμε ανάπτυξη το πρώτο τρίμηνο του 2015 και να είμαστε κανονικά στις αγορές μέχρι το τέλος της χρονιάς. Πιστεύω στις δυνατότητες μας και ότι μπορούμε να το πετύχουμε. Ασφαλώς δεν θα εξαφανιστεί σε μία μέρα η ανεργία, ούτε και θα επανέλθουν διά μαγείας οι μισθοί

στα προηγούμενα επίπεδα. Οι αριθμοί θα προηγηθούν των θετικών επιπτώσεων στις ζωές των πολιτών. Χωρίς όμως να προηγηθούν οι αριθμοί, χωρίς να αποκτήσει ξανά αξιοπιστία η χώρα, χωρίς να έχουμε θετικές αξιολογήσεις, χωρίς να λειτουργήσουν και πάλι κανονικά οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις, δεν θα αισθανθεί ο πολίτης στη ζωή του

Προειδοποιητικό μήνυμα προς όλους

—Το ΕΛΚ, στο οποίο ανήκει και ο ΔΗΣΥ, διατήρησε την πρωτιά του, αλλά με απώλειες. Πιστεύετε ότι είναι ένα προειδοποιητικό μήνυμα των πολιτών για την πολιτική που εκφράζει;

—Συζητάμε στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα τις σύγχρονες προκλήσεις. Ναι, είναι ένα προειδοποιητικό μήνυμα για μας, αλλά ταυτόχρονα και μια επιβεβαίωση ότι στο χέρι μας είναι να δώσουμε ένα ανανεωμένο όραμα στον Ευρωπαϊκό πολίτη. Γιατί αυτό είναι που χρειαζόμαστε. Ένα ανανεωμένο και ευδιάκριτο συνεκτικό ιστό ανάμεσα στους λαούς της Ευρώπης. Όπως και κατά τη γνώμη μου ήταν λάθος η όλη συζήτηση που επικρίθηκε να αμφισβητήσει το να προταθεί ο κ. Γιούνκερ για πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ευτυχώς —και με επιμονή δική μας και του Προέδρου Αναστασιάδη— βλέπω ότι επικρατούν σοφότερες σκέψεις. Σκέψεις που σέβονται την ψήφο και τη συμμετοχή των Ευρωπαίων πολιτών.

την ανάκαμψη. Μόνο τότε θα βλέπουμε την αναζωογόνηση της οικονομίας και τη μείωση της ανεργίας. Έχουμε διανύσει πολύ δρόμο και σε πολύ σύντομο διάστημα σε σχέση με άλλες χώρες. Η κυβέρνηση ήδη βλέπει να αναγνωρίζονται διεθνώς οι προσπάθειές της. Λαμβάνει δικαίως τα εύσημα και τον θαυμασμό γι' αυτό. Γι' αυτό σας λέω ότι είμαι πεπεισμένος. Τα θετικά σημάδια θα αρχίσουν με αυτό τρόπο να γίνονται αντιληπτά και στους πολίτες εντός του 2015.

—Η αποχή αναδεικνύεται κυρίαρχη δύναμη στο πολιτικό σκηνικό. Πού αποδίδετε το φαινόμενο; Σε αδιαφορία ή νομίζετε ότι είναι συνειδητή μορφή διαμαρτυρίας;

—Στις ευρωεκλογές σημειώθηκε το μεγαλύτερο ποσοστό αποχής. Η αποχή στέλνει το δικό της κληρο μίνυμα προς όλους μας. Και στην Κύπρο και στην Ευρώπη. Επιβεβαιώνει την απόλυτη αξιοπιστία της πολιτικής, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, σε σημαντικό μέρος της κοινωνίας μας. Αυτή την πραγματικότητα τονίζω συνεχώς, παρά τις επικρίσεις που δέχομαι γι' αυτό. Υποσχέσεις που δεν υλοποιούνται, ξυλινοί πολιτικός λόγος, αδυναμία ανάληψης πολιτικού κόστους, έσπρωξαν μακριά τους πολίτες από την εκλογική διαδικασία. Αδιαμφισβήτητα υπάρχει και αδιαφορία, αλλά και συνειδητή μορφή διαμαρτυρίας. Και τα δύο είναι εξίσου ανησυχητικά. Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια σε φαινόμενα που θέτουν υπό αμφισβήτηση την ίδια τη δημοκρατία.

Ανάκτηση εμπιστοσύνης

—Με ποιο τρόπο πιστεύετε ότι το πολιτικό σύστημα θα ανακτήσει την εμπιστοσύνη

των πολιτών που γύρισαν την πλάτη στην κάλπη; Θα αναλάβει κάποιες πρωτοβουλίες ο ΔΗΣΥ προς αυτή την κατεύθυνση;

—Ο τόπος χρειάζεται αλλαγές σε νοοτροπίες και πρακτικές. Εμείς οι πολιτικοί και τα κόμματα, πρώτοι απ' όλους, πρέπει να τις κάνουμε. Μόνο έτσι θα είμαστε χρήσιμοι στην πατρίδα μας. Χρειάζονται πρωτοβουλίες σε όλα τα επίπεδα. Να αναβαθμίσουμε την αξιοπιστία των θεσμών και της πολιτικής. Να δώσουμε στον κάθε πολίτη —και ειδικότερα στους νέους— την ευκαιρία να γίνει αντιληπτή η αξία της ψήφου του και η διαφορετικότητα που προκύπτει από διαφορετικά εκλογικά αποτελέσματα. Ο ΔΗΣΥ ήδη εφαρμόζει με συνέπεια την πολιτική του πραγματισμού και της αλήθειας όσο σκληρή και αν είναι. Στόχος μου είναι να συνεχίσουμε με επιμονή και όσο κόπο και αν χρειαστεί τον δύσκολο δρόμο αυτών της αντίκρισης. Ευελπιστούμε ότι αυτή μας η συνέπεια θα αναγνωριστεί από τους πολίτες ευρύτερα, έστω και αν θα απαιτηθεί χρόνος. Σε διακομματικό επίπεδο τώρα, έχω ήδη αποστείλει επιστολή στους πολιτικούς αρχηγούς για να συναντηθούμε με έναν έναν κατ' ιδίαν και να συζητήσουμε κοινές δράσεις και πρωτοβουλίες που μπορούν να αναβαθμίσουν την πολιτική διεργασία. Οι διαφορές και οι διαφορετικές απόψεις είναι θεμιτές και επιβεβλημένες στη δημοκρατία. Το ίδιο επιβεβλημένη όμως, είναι η αναβάθμιση της δημοκρατικής λειτουργίας. Και αυτό αφορά όλους μας.

—Σε τοπικό επίπεδο συζητούμε για το φαινόμενο της αποχής αλλά σε ευρωπαϊκό την ατζέντα της συζητήσιμης καθορίζει η άνοδος της ακροδεξιάς και των ευρωσκεπτικιστών. Μήπως θα πρέπει και η Ευρώπη να αναθεωρήσει κάποιες από τις πολιτικές της;

—Αδιαμφισβήτητα διανύουμε ένα κρίσιμο σημείο καμπής για την Ευρώπη. Αδυναμίες, λάθη και προβλήματα στην διαχείριση της κρίσης, ήρθαν σε ένα βαθμό να επισκιάσουν το μεγάλο ευρωπαϊκό εγχείρημα. Πέρασε η εποχή που η ανάμνηση των καταστροφών των δύο παγκοσμίων πολέμων έωνε τους λαούς της Ευρώπης στην προοπτική της ειρηνικής συνύπαρξης. Σήμερα, η ειρήνη θεωρείται δεδομένη, έστω και αν σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην ενοποίηση. Η κρίση, οι διαφορές βορρά και νότου, τα οικονομικά προβλήματα, προκάλεσαν τάσεις περιπαράκωστος στους λαούς που δεν μπόρεσε να «διασκεδάσει» η ευρωπαϊκή αντιμετώπιση. Η λύση ωστόσο δεν είναι στη διάλυση, αλλά στην ενδυνάμωση της Ευρώπης. Χρειάζεται ο πολίτης να αισθάνεται πιο κοντά στην ένωση. Να έχει πιο έντονη και απευθείας σχέση. Να υπέρονη μηχανισμοί λογοδοσίας και κρίσης από το σύνολο των Ευρωπαίων. Οι διαλυτικές φωνές δεν αντιμετωπίζονται με τη δαιμονοποίηση και αυτό έχει αποδειχθεί. Χρειάζεται η Ευρώπη να υπερβεί τον εαυτό της, να γίνει πιο προσιτή και να αποδεικνύει τη χρησιμότητά της στην αναζήτηση της αειφόρου ευημερίας και αναβάθμισης της καθημερινότητας των πολιτών. Το να θεωρούν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί τη χρησιμότητα τους δεδομένη για τους πολίτες, έχει αποτύχει ως θεώρηση.

ΑΡΘΡΟ / Του HARUT SASSOUNIAN

Η Τουρκία γίνεται ανέντιμο κράτος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) εξέδωσε στις 12 Μαΐου τη μεγαλύτερη απόφαση στην ιστορία του εναντίον οποιασδήποτε χώρας, κρίνοντας ότι η Τουρκία έπρεπε να πληρώσει 123 εκατομμύρια δολάρια ως αποζημίωση στους συγγενείς των αγνοουμένων Ελληνοκυπρίων και των εγκλωβισμένων Ελληνοκυπρίων κατοίκων της χερσονήσου της Καρπασίας.

Η προσφυγή της Κύπρου εναντίον της Τουρκίας κατατέθηκε το 1999, είκοσι πέντε χρόνια μετά την τουρκική κατοχή της Βόρειας Κύπρου. Το 2001, μετά την απόφαση ότι η τουρκική κυβέρνηση είχε παραβιάσει πολλά άρθρα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το ΕΔΑΔ ανέβλεψε τον καθορισμό της ποινής που πρέπει να επιβληθεί στην Τουρκία.

Η απόφαση αυτή εξεδόθη αυτό τον μήνα, όταν οι 17 δικαστές του ΕΔΑΔ μείζονος συνθέσεως εξέδωσαν την τελική απόφασή τους. Με ψήφους 16 έναντι 1 (οι δικαστές από την Αρμενία και την Κύπρο ψήφισαν

με την πλειοψηφία, ενώ ο Τούρκος δικαστής ήταν ο μόνος που διαφώνησε), το ΕΔΑΔ έκρινε ότι η παράλειψη 13 χρόνων δεν είχε ακυρώσει την απόφαση του δικαστηρίου του 2001, όπως ισχυρίστηκε η Τουρκία. Με ψήφους 15 έναντι 2, το ΕΔΑΔ έκρινε ότι η τουρκική κυβέρνηση έπρεπε να πληρώσει 41 εκατομμύρια δολάρια, συν τυχόν τέλη και τόκους (αν δεν καταβληθεί εντός τριών μηνών) για 1.456 Ελληνοκύπριους αγνοούμενους ως αποτέλεσμα της εισβολής της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974. Με άλλες 15 έναντι 2 ψήφους, οι δικαστές του ΕΔΑΔ αποφάσισαν ότι η Τουρκία έπρεπε να καταβάλει επιπλέον 82 εκατομμύρια δολάρια συν τέλη και τόκους (αν δεν καταβληθεί εντός τριών μηνών), για ζημίες που υπέστησαν οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι της χερσονήσου της Καρπασίας στην κατεχόμενη από την Τουρκία Βόρεια Κύπρο.

Ακριβώς πριν από την απόφαση του δικαστηρίου, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Αχμέτ Νταβούτ-όγλου κατέβαλε μια μάταιη προσπά-

θεια να εκτροχιάσει την αναμενόμενη αρνητική απόφαση του ΕΔΑΔ με την προειδοποίηση ότι μια απόφαση κατά της Τουρκίας θα μπορούσε να υπονομεύσει τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για εξεύρεση λύσης του κυπριακού προβλήματος. Το δικαστήριο δικαίως αγνόησε την απειλή του Νταβούτ-όγλου και προχώρησε στην έκδοση της οριστικής απόφασής του υπέρ της Κύπρου.

Έχοντας αποτύχει να εκφοβίσει τους δικαστές, ο Νταβούτ-όγλου υποτιμητικά δήλωσε ότι η Τουρκία απορρίπτει την απόφαση του Ανάτολου Δικαστηρίου της Ευρώπης για τα ανθρωπίνως δικαιώματα και καυχάθηκε ότι η χώρα του θα αρνηθεί να πληρώσει τα 123.000.000 δολάρια ως αποζημίωση.

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε στον Νταβούτ-όγλου ότι οι «αποφάσεις του Τμήματος Μείζονος Συνθέσεως του ΕΔΑΔ είναι τελικές» —δεν υπόκεινται σε έφεση— και ότι «όλες οι τελικές αποφάσεις διαβιβάζονται στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την επίβλεψη της εκτέλεσής τους»,

σύμφωνα με τα αρχεία του δικαστηρίου. Η αλαζονική δήλωση του Τούρκου υπουργού των Εξωτερικών σίγουρα θα κατατρέχει την κυβέρνηση του στο ότι και τόσο μακρινό μέλλον. Όλα τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, χωρίς εξαίρεση, είναι υποχρεωμένα να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ. Οι αποφάσεις του δικαστηρίου είναι δεσμευτικές για όλα τα κράτη-μέλη. Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών, η Τουρκία έχει χάσει εκατοντάδες δίκες στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και έχει καταβάλει, είτε της αρέσει ή όχι, αμέτρητα εκατομμύρια δολάρια σε κυρώσεις. Η Τουρκία δεν έχει άλλη επιλογή, αν θέλει να παραμείνει μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης. Υπήρξαν κάποιες περιπτώσεις στο ΕΔΑΔ όπου Τούρκοι αξιωματούχοι διακήρυξαν αρχικά ότι δεν θα πληρώναν τις επιβληθείσες κυρώσεις, αλλά τελικά πληρώσαν πλήρως την απαιτούμενη αποζημίωση συν τους τόκους.

Εάν η τουρκική κυβέρνηση εμμένει στην αλαζόνα απόρριψη του Νταβούτ-όγλου, η Τουρκία κινδυνεύει

όχι μόνο να αποπεμφθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης, αλλά επίσης να στερηθεί από τη μικρή πιθανότητα που έχει για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα Κράτη-Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν κατά πόσο είναι διατεθειμένα να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ. Διαφορετικά, γιατί 47 ευρωπαϊκές χώρες θα δαπανούσαν περίπου 100 εκατομμύρια δολάρια τον χρόνο για να διατηρούν ένα δικαστήριο, εάν αποφάσεις του είναι χωρίς σημασία ή υπόκεινται στην εκούσια συμμόρφωση;

Πρόσφατα, οι Τούρκοι ηγέτες εκδηλώνουν μια έξαλλη συμπεριφορά, περιφρονώντας την εθνική και διεθνή νομοθεσία, φυλακίζοντας ένα μεγάλο αριθμό δημοσιογράφων, πυροβολώντας κατά ειρηνικών διαδηλωτών στο πάρκο Γκεζί, κτυπώντας τα μέλη της οικογένειας θυμάτων μιας έκρηξης ορυχείου, κάνοντας αντισιμωτικές δηλώσεις, απειλώντας με την απομάκρυνση του προέβου των ΗΠΑ, και κουνώντας το δάκτυλο

στον Πρόεδρο Ομπάμα στον Λευκό Οίκο. Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν πρέπει να ανεχθεί ένα ανέντιμο κράτος-μέλος το οποίο είναι ένας μεγάλος παραβάτης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο θα πρέπει να προειδοποιήσει την Τουρκία ότι, εάν δεν προχωρήσει σε άμεσες διευθετήσεις για να πληρώσει τα 123.000.000 εκατομμύρια δολάρια, θα αποβληθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα περιουσιακά στοιχεία της σε τρίτες χώρες θα κατασχεθούν ως εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου.

Η Ευρώπη θα πρέπει να πάρει ξεκάθαρη θέση σχετικά με την απόφαση αυτή, δεδομένου ότι θα υπάρξουν πολύ περισσότερες τέτοιες δικαστικές αποφάσεις κατά της Τουρκίας αναφορικά με την Κύπρο και, ενδεχομένως, κάποια μέρα αναφορικά με απαιτήσεις αποκατάστασης και εδαφικές απαιτήσεις της Αρμενίας.

Ο κ. Harut Sassounian είναι εκδότης του TheCaliforniaCourier.com

Γίναμε κόμμα ακραίου λόγου

Αθηνά Κυριακίδου: «Χάσαμε τον πολιτικό μας προσανατολισμό και τον ρυθμιστικό μας ρόλο»

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Σε αυτοκριτική για τη μείωση των ποσοστών του ΔΗΚΟ καλεί τον Νικόλα Παπαδόπουλο η βουλευτής του κόμματος Αθηνά Κυριακίδου. «Παρόλο που η ευθύνη αυτού του τραγικού αποτελέσματος βαρύνει τον ίδιο και τους συνεργάτες του, δεν θεωρώ πως πρέπει να παρατηθεί» δηλώνει σε συνέντευξη στην «Κ». «Ο ηγέτης πρέπει να συνθέσει και να ενώνεται και όχι να διασπείρει υποστήριξη.

—Χάνει το ΔΗΚΟ τον ρυθμιστικό του ρόλο;

—Είναι σαν να με ρωτάτε αν στις δώδεκα το μεσημέρι είναι μέρα. Δυστυχώς, με το συγκεκριμένο ποσοστό και με τόσους λίγους ψήφους, το ΔΗΚΟ έχασε τον ρυθμιστικό του ρόλο. Και από πρωταγωνιστικό και ρυθμιστικό κόμμα μετατράπηκε σε κόμμα διαμαρτυρίας.

—Στις εκλογές της προηγούμενης Κυριακής, το ΔΗΚΟ, έλαβε ποσοστό 10,83%, το χαμηλότερο ποσοστό σε βουλευτικές και ευρωεκλογές από το 1976. Ποιοι και τι

Το κόμμα πραγματοποίησε μία προσωποπαγή και εσωστρεφή προεκλογική εκστρατεία, το βάρος της οποίας περιορίστηκε στον κλειστό περίγυρο του προέδρου.

ευθύνεται γι' αυτή τη σημαντική απόληξη ποσοστών;

—Δεν είναι εύκολο να παραθέσω όλους τους λόγους που μας οδήγησαν σε αυτό το θλιβερό αποτέλεσμα. Θα αναφέρω τους βασικότερους. Παραδοσιακά, το ΔΗΚΟ πολιτεύονταν με μετριοπάθεια, σύνθεση και μέτρο, και εν μια νυκτί από την 1η του περασμένου Δεκεμβρίου, μετατράπηκε σε κόμμα αντίδρασης και ακραίου πολιτικού λόγου. Χάσαμε τον πολιτικό μας προσανατολισμό. Από εκπρόσωποι της μεσαίας τάξης, ασυνείδητα αλλά και ορισμένες φορές συνειδητά, διολισθήσαμε. Επιπρόσθετα, αντί για άνοιγμα προς την κοινωνία, το ΔΗΚΟ προσπάθησε να ανταγωνιστεί το κόμμα του κ. Λιλλήκας, αλλά και άλλων ακραίων πολιτικών ομάδων. Η απόφαση για αποχώρηση από την κυβέρνηση διασάρεισε ένα μεγάλο κομμάτι των παραδοσιακών μας ψηφοφόρων. Τέλος, οι πληγές που άφησαν οι εσωκομματικές διαδικασίες όχι μόνο δεν επιουλώθηκαν αλλά εμβάθυναν. Το κόμμα πραγματοποίησε μια προσωποπαγή και εσωστρεφή προεκλογική εκστρατεία, το βάρος της οποίας περιορίστηκε στον κλειστό περίγυρο του προέδρου, μη αξιοποιώντας, ίσως και αποκλειώντας άλλα εκλεγμένα ηγετικά και ιστορικά στελέχη. Ένωθα, πως ο πρόεδρος προσπαθούσε να εδραιωθεί στο κόμμα. Δυστυχώς, για εμάς

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσει να διολισθαίνει και θα οδηγηθεί σε μη αναστρέψιμη συρρίκνωση, εάν ο Νικόλας Παπαδόπουλος δημιουργεί φανατικούς οπαδούς και όχι συνεργάτες, όπως πράττει σήμερα, δηλώνει η βουλευτής Αθηνά Κυριακίδου.

τους ΔΗΚΟϊκούς, ο πρόεδρος απέτυχε να ενώσει το κόμμα.

—Η Συμμαχία Πολιτών, και συγκεκριμένα ο Γιώργος Λιλλήκας, έχει καταφέρει να αποκτήσει μία δυναμική και να κερδίσει πολλούς από τους ψηφοφόρους του ΔΗΚΟ. Πού οφείλεται;

—Είναι αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε πολιτικού να ιδρύει κόμμα. Εκφράζω τον απόλυτο σεβασμό μου στους πολίτες που επέλεξαν να το στηρίξουν. Ο κ. Λιλλήκας ξέρι να κάνει πολύ καλά τη δουλειά του. Δυστυχώς, οι ψηφοφόροι του ΔΗΚΟ που ψήφισαν τον κ. Λιλλήκας στις τελευταίες προεδρικές εκλογές, κατόπιν παραινέσεων και υποδείξεων στελεχών της σημερινής ανώτατης ηγε-

σίας του ΔΗΚΟ, δεν επέστρεψαν στο κόμμα τους αλλά παρέμειναν εκεί. Αυτό το γεγονός συνέβαλε καθοριστικά στη δυναμική που απέκτησε ο κ. Λιλλήκας. Εξού και υπάρχει ευθύνη για αυτά τα ηγετικά στελέχη.

—Θεωρείτε πως ο πρόεδρος του κόμματος, θα πρέπει να αναλάβει την πολιτική ευθύνη και να παρατηθεί;

—Παρόλο που η ευθύνη αυτού του τραγικού αποτελέσματος βαρύνει τον ίδιο και τους συνεργάτες του, δεν θεωρώ πως πρέπει να παρατηθεί. Έχει εκλεγεί για περίοδο τεσσάρων ετών. Χρειάζεται όμως να κάνει την αυτοκριτική του. Χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας και σωστή αντιμετώπιση της πραγματικότητας. Έχει εκλεγεί

με την ψήφο του 50% των μελών του κόμματος και έχει υποχρέωση να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο που να εκφράζει το κόμμα στην ολότητά του. Ο ηγέτης πρέπει να συνθέσει και να ενώνει και όχι να διασπείρει να δημιουργεί συνεργάτες και όχι φανατικούς οπαδούς όπως πράττει σήμερα. Σε αντίθεση περίπτωση, το Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσει να διολισθαίνει και θα οδηγηθεί σε συρρίκνωση μη αναστρέψιμη.

—Υπάρχει η ελπίδα να επανέλθει το ΔΗΚΟ μετά και από την τελευταία εκλογική ήττα; Γίνονται σκέψεις για αντιμετώπιση της υφιστάμενης κρίσης;

—Το βέβαιο είναι ότι εάν συνεχίσουμε να πολιτευόμαστε με τον ίδιο τρόπο, η πορεία είναι μη αναστρέψιμη. Αυτή είναι η άποψή μου.

—Θα μπορούσε το κόμμα σας να ξεπεράσει τον διχασμό σε επίσημο και ανεπίσημο ΔΗΚΟ; Θα μπορούσαν να συνυπάρξουν ποτέ τα

Δυστυχώς, οι ψηφοφόροι του ΔΗΚΟ που ψήφισαν τον κ. Λιλλήκας στις προεδρικές, κατόπιν υποδείξεων στελεχών της σημερινής ανώτατης ηγεσίας του ΔΗΚΟ, δεν επέστρεψαν στο κόμμα τους αλλά παρέμειναν εκεί.

δύο αυτά μέρη, μετά και από τις δημόσιες κόντρες ή θα πρέπει είτε η μία πλευρά είτε η άλλη να αποχωρήσει;

—Σε καμία περίπτωση δεν υιοθετώ τους όρους «επίσημο» και «ανεπίσημο» ΔΗΚΟ με βάση το ποιος ηγείται. Το ποιος είναι «επίσημο» και ποιος «ανεπίσημο» ΔΗΚΟ έχει να κάνει με ποιες θέσεις υπηρετεί και αν αυτές ανταποκρίνονται στις πάγιες θέσεις και αρχές του κόμματος. Όσον αφορά, δεν αισθάνομαι ως «ανεπίσημο» ΔΗΚΟ.

—Μετά την εκλογή του Νικόλα Παπαδόπουλου στην προεδρία του κόμματος, παρατηρούσε πως εσείς συγκεκριμένα, από πρωταγωνιστές του ΔΗΚΟ, μετατρέπεστε σε παρατηρητή. Υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος; Να αναμένουμε πλέον πως η Αθηνά Κυριακίδου θα αφοσιωθεί αποκλειστικά και μόνο στο ρόλο της ως βουλευτή;

—Όπως ή άλλως ο κόσμος αποφασίζει το ποιος είναι ή δεν είναι πρωταγωνιστής. Ως εκλεγμένη βουλευτής, είμαι ταγμένη να υπηρετώ τους πολίτες, ειδικά τους μη προνομήτους. Θα συνεχίσω να εκφράζω τις απόψεις μου ελεύθερα, με τόλμη και παρηγορία όπως έκανα σε όλη τη διάρκεια της 34χρονης παρουσίας μου στο κόμμα, ανεξάρτητα με το ποιος βρισκόταν κάθε φορά στην ηγεσία του κόμμάτος μου.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Από την αποτυχία στην απαξίωση

Το συντριπτικό ποσοστό της αποχής πραγματικά δημιουργεί νέα δεδομένα και θα πρέπει οπωσδήποτε να προβληματιστεί. Αναμενόμενα ένα υψηλό ποσοστό αποχής το οποίο θα προσέγγιζε το 50%. Όμως η αποχή τελικά ανήλθε στο 56%. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι το αποτέλεσμα αυτό αποτελεί έκφραση αποδοκιμασίας στο πολιτικό σύστημα και στις πολιτικές της Ε.Ε. και ιδίως για τη χρησιμοποίηση της πατριδας μας ως πειραματόζωου. Ως εκ τούτου υπάρχουν σημαντικά πολιτικά μηνύματα. Μεταξύ άλλων, η μεγάλη αποχή εγείρει και ζητήματα νομιμοποίησης για το πολιτικό σύστημα της Κύπρου καθώς και για τη μνημονιακή οικονομική πολιτική.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αλλά και οι δυνάμεις που στηρίζουν την κυβέρνηση, παρά τον προβληματισμό τους για το υψηλό ποσοστό της αποχής, δεν δίστασαν να εκφράσουν την εκτίμησή ότι το αποτέλεσμα των εκλογών επιβραβεύει την πολιτική τους. Μόνο εάν αξιολογηθεί εκ πρώτης όψεως το συγκριτικό αποτέλεσμα και αποσπασματικά υποστηρίζεται ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αλλά και ο ΔΗΣΥ προεκλογικά ανέβασαν τον πήχη ζητώντας ψήφο εμπιστοσύνης για την πολιτική τους. Προφανώς, δεν πήραν ψήφο εμπιστοσύνης εάν αξιολογηθούν και οι απόλυτοι αριθμοί. Για παράδειγμα, με απλά μαθηματικά βλέπουμε ότι ο ΔΗΣΥ έχασε ψήφους σε σχέση με το 2009. Οι ψηφοφόροι που ψήφισαν ΔΗΣΥ ως ποσοστό του συνόλου ήταν μόνο 16%. Είναι σημαντικό να κατανοηθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών —56%— δεν προσήλθε στις κάλπες. Επιπρόσθετα, εάν ληφθούν υπ' όψη και τα αριθμητικά δεδομένα, από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι σήμερα υπάρχει μία κυβέρνηση μειοψηφίας. Παρά ταύτα γίνεται λόγος για επιβράβευση και για νίκη. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική: πρόκειται για πύρρειο νίκη.

Με τη σειρά τους οι δυνάμεις της αντιπολίτευσης θα πρέπει να κατανοήσουν ότι ο λαός έστρεψε την πλάτη του κυρίως προς αυτές καθώς θεωρεί ότι δεν υπάρχει αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση σε πολιτικό επίπεδο. Η ευθύνη των δυνάμεων της αντιπολίτευσης καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη καθώς ένα μεγάλο μέρος των πολιτών δεν τις εμπιστεύεται παρά τα συντριπτικά πλήγματα της μνημονιακής πολιτικής. Διαφαίνεται ότι οι πολίτες θεωρούν και τα υπόλοιπα κόμματα ως μέρος του συστήματος που συνέβαλε στην αποτυχία.

Έχει κατατεθεί και η άποψη ότι η αποχή είναι ένα πανευρωπαϊκό ζήτημα και φαινόμενο. Θα ήταν αφέλιξη όμως να μην αξιολογηθεί η ιδιαίτερη θέση της Κύπρου. Η υψηλή αποχή στις ΗΠΑ και στις πλείστες χώρες της Ε.Ε. δεν είναι νέο φαινόμενο, στην Κύπρο όμως είναι. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ενώ η αποχή στην Ελλάδα ήταν 41% στην Κύπρο έφθασε το 56%.

Χρειάζεται να κατανοηθεί επίσης το γεγονός ότι η αποχή δεν είναι μονολιθική. Πέραν από το στοιχείο της απαξίωσης το οποίο έχει υπογραμμισθεί κατ'επανάληψη, υπάρχει και η αίσθηση της απουσίας προοπτικής. Εν ολίγοις, χιλιάδες συμπολίτες μας —ιδίως νέοι— στρέφουν την πλάτη στο σύστημα αλλά και στην Ε.Ε. καθώς είναι διάχυτη η εντύπωση ότι δεν τους προσφέρουν την κυβέρνηση προοπτική. Αντίθετα, βαθεία είναι η πεποίθηση ότι πολλές φορές δημιουργούν προβλήματα στην καθημερινότητά τους. Εκ πρώτης όψεως πολλοί τείνουν να θεωρούν τη στάση αυτή ως «απολιτική». Εμμέσως πλην σαφώς όμως η αίσθηση της απουσίας προοπτικής επιβεβαιώνει ένα ξεκάθαρο πολιτικό στοιχείο. Αυτό καταδεικνύει μία ευρύτερη αποτυχία. Από την άλλη είναι προφανές ότι οι πολίτες είναι έτοιμοι να δοκιμάσουν νέα σχήματα εάν πεισθούν.

Το ζητούμενο είναι πώς προετοιμάσει την επόμενη μέρα. Υπάρχει ευρωσκεπτικισμός ακόμα και δυσπιστία έναντι της Ε.Ε. όχι μόνο στην Κύπρο αλλά και σε αρκετές χώρες της Ένωσης. Το φαινόμενο αυτό σε συνδυασμό με την απαξίωση του πολιτικού συστήματος καθιστά τα δεδομένα για τη χώρα μας πιο πολύπλοκα και δύσκολα. Οι προκλήσεις είναι πραγματικά τεράστιες. Ύψιστη προτεραιότητα είναι η ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στο σύστημα αλλά πάνω απ' όλα στην πολιτική. Αυτό συνεπάγεται μια ουσιαστική ανανέωση προσώπων, ιδών καθώς και μια ολοκληρωμένη εναλλακτική πρόταση εξουσίας με προοπτική. Εννοείται ότι η συγκεκριμένη πρόταση, πέραν της ουσιαστικής εθνικής διάστασης, θα εμπεριέχει και νέες θεωρητικές και πρακτικές προσηγορίες για μια πραγματικά νέα Ευρώπη —μία Ευρώπη της αλληλεγγύης αλλά και της αποτελεσματικότητας. Μόνο έτσι θα επικρατήσουν οι δυνάμεις της ανανέωσης, της εξυγίανσης και της πραγματικής ανάπτυξης.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Κουτσομπολιά τα περι υπόσκαψης

—Έχει λεχθεί πως μέρος των διαφωνούντων με την ηγεσία του ΔΗΚΟ, απείχε από την προεκλογική προσπάθεια συνειδητά. Έχει λεχθεί ακόμη πως κάποιος βοήθησε και υποψήφιος άλλου κόμματος; Ισχύει;

—Η χειρότερη υπηρεσία που μπορεί να προσφέρει κάποιος είναι να καταφεύγει σε τέτοια ψευδοεπιχειρήματα ως άλλοθι για την αποτυχία μας. Οι πολίτες μας έστειλαν μηνύματα. Οι μέχρι πρότινος ΔΗΚΟϊκοί μας έστειλαν ακόμη πιο σκληρά μηνύματα. Εάν δεν είμαστε έτοιμοι να τα αντιληφθούμε, θα είμαστε αδύναμοι να υλοποιήσουμε τους στόχους μας. Στις βουλευτικές εκλογές του 2011, το ΔΗΚΟ πήρε 64.000 ψήφους, ενώ στις πρόσφατες ευρωεκλογές μόλις 28.000. Στην πόλη μου, τη Λεμεσό, το 2011 πήραμε 14.500 ψήφους και τώρα μόνο 7.000. Θεωρώ την αποτυχία αποτέλεσμα λανθασμένων πολιτικών θέσεων και συμπεριφορών. Τα υπόλοιπα είναι μικροκουτσομπολιά.

ΑΡΘΡΟ / Της ΤΖΩΡΤΖΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Η πρόσφατη απόφαση του ΕΔΑΔ για τους αγνοουμένους

Η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) της 12.5.2014 για το θέμα των Ελληνοκυπρίων αγνοουμένων από την τουρκική εισβολή είναι ιδιαίτερα σημαντική από πολλές απόψεις. Γι' αυτό και επιβάλλεται να μελετηθεί και αξιοποιηθεί κατάλληλα από όλα τα αρμόδια σώματα και φορείς. Ιδιαίτερα επιβάλλεται να μελετηθεί και ληφθεί υπ' όψη από τον εκπρόσωπο του γενικού γραμματέα των Ην. Εθνών στη Διερευνητική Επιτροπή για τον Αγνοουμένους (ΔΕΑ) για τον οποίο πρέπει να αποτελέσει οδηγό συμπεριφοράς, σε συνδυασμό με την Κύρια Απόφαση του ΕΔΑΔ της 10.5.2001. Υπενθυμίζεται ότι η Απόφαση εκείνη, ανάμεσα σε άλλα, έκρινε ένοχη την Τουρκία για παραβίαση των Άρθρων 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Δικαίωμα Ζωής), 3 (Απαγόρευση βασανιστηρίων και απάνθρωπων ή μειωτικών μεταχειρίσεων) και 5 (Δικαίωμα Έλευ-

θερίας και Ασφάλειας).

Με την πρόσφατη Απόφασή του το ΕΔΑΔ καταδίκασε την Τουρκία να πληρώσει το ποσό των τριάντα εκατομμυρίων ευρώ στους συγγενείς 1.456 Ελληνοκυπρίων αγνοουμένων ως αποζημίωση για την ηθική βλάβη και ψυχική οδύνη που υπέστησαν ένεκα της εξαφάνισης των αγαπημένων τους προσώπων. Η σημασία της Απόφασης δεν έγκειται τόσο στο ποσό της αποζημίωσης που δεν είναι εκαταφρόνητο ακόμα και για μια μεγάλη χώρα όπως η Τουρκία. Κανένα ποσό δεν είναι αρκετό για να αποζημιώσει και αποκαταστήσει την τεράστια απώλεια των γονιών που έχασαν τα παιδιά τους, των παιδιών που ορφάνεψαν, των συζύγων που χήρεψαν, των αδερφιών και των άλλων συγγενών που για δεκαετίες αναζητούν και περιμένουν μάταια τους δικούς τους. Η σημασία της Απόφασης έγκειται περισσότερο στην αναγνώριση και τεκμηρίωση της ενόχης και της ευθύνης της Τουρκίας και στην υποχρέωση της

να προβεί σε «διορθωτικές» ενέργειες με την καταβολή της αποζημίωσης στους συγγενείς.

Όμως πέραν και πριν από την υποχρέωση της αποζημίωσης των συγγενών, η Τουρκία έχει άλλες πιο επιτακτικές και μεγαλύτερες υποχρεώσεις. Πρώτιστη και πιο σημαντική υποχρέωση της είναι να επιδείξει την απαραίτητη πολιτική βούληση και να συνεργασθεί με ειλικρίνεια και καλή πίστη για την εξακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων. Την ανεύρεση των οστών τους, την ταυτοποίησή τους και την παράδοσή τους στους πονεμένους συγγενείς για την πρόποση ταφή τους χωρίς άλλη καθυστέρηση. Είναι το ελάχιστο που μπορεί και οφείλει να πράξει σαράντα ολόκληρα χρόνια μετά τη διάπραξη των εγκλημάτων που είχαν σαν αποτέλεσμα την εξαφάνισή τους. Να δώσει τέλος στην αναζήτηση που επιδεικνύει στο ανθρωπιστικό αυτό θέμα και να παύσει να τη χρησιμοποιεί για την πρόωθηση πολιτικών σκοπιμοτήτων. Να ανοίξει τα

αρχεία του στρατού της και να δώσει στη ΔΕΑ όλες τις πληροφορίες για τους χώρους ταφής των αγνοουμένων. Να επιτρέψει την πρόσβαση και τη διεξαγωγή ανασκαφών στους αρχαιολόγους της ΔΕΑ σε όλες τις περιοχές όπου βρίσκονται μαζικοί τάφοι αγνοουμένων τις οποίες έχει χαρακτηρίσει σαν στρατιωτικές.

Το γεγονός ότι η Τουρκία, ο μεγάλος ένοχος για την εξαφάνιση της συντριπτικής πλειοψηφίας των αγνοουμένων, δεν μετέχει στη ΔΕΑ, δεν την απαλλάσσει των τεραστίων ευθυνών της για τη διερεύνηση της τύχης τους. Επειδή κατάφερε εκβιαστικά και υστερόβουλα να μείνει έξω από την εικόνα του τραγικού θέματος των αγνοουμένων (όπως και στις συνομιλίες για τη λύση του Κυπριακού), δεν παύει να έχει υποχρέωση να συνεργαστεί για την επίλυση του. Ο τουρκικός στρατός είχε τον πλήρη και απόλυτο έλεγχο της κατάστασης στη διάρκεια των δύο γύρων της εισβολής και τις εφδομάδες και τους μήνες που ακολούθησαν

όχι μόνο στα πεδία των μαχών αλλά και στα μετόπισθεν. Ακόμη και στις περιπτώσεις που τις βόλες για την εκτέλεση Ελληνοκυπρίων αιχμαλώτων και αμάχων έριξαν Τουρκοκύπριοι, την ευθύνη φέρει η Τουρκία που ήλεγχε και εξακολουθεί να ελέγχει την κατάσταση σύμφωνα και με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ και τη δική της παραδοχή ενώπιόν του.

Ένεκα της ευθύνης της που επαναβεβαιώθηκε με την πρόσφατη Απόφαση του ΕΔΑΔ, η Τουρκία έχει υποχρέωση να αναλάβει, αν όχι εξ ολοκλήρου, τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης για την ανεύρεση και ταυτοποίηση των αγνοουμένων και των εξόδων της ΔΕΑ.

Όχι να περιορίζεται στη γελοία συνεισφορά των \$100.000 τον χρόνο που δεν αρκούν ούτε για την πληρωμή των εξόδων της γενετικής εξέτασης μιας μόνο αποστολής οσκελετικών δείγμάτων στο εργαστήριο του Σεράγεβο. Συνεισφορά που εξαγγέλλεται επιδεικτικά και για επικοι-

νωσιακού λόγου στο τέλος κάθε χρόνου λίγες μόνο μέρες πριν από τη συνεδρία της αρμόδιας Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης που εξετάζει το θέμα της εκτέλεσης των Αποφάσεων του ΕΔΑΔ στις προσφυγές εναντίον της Τουρκίας για το θέμα των αγνοουμένων. Και που προκλιπτικά χρησιμοποιείται για την πρόωθηση και αναγόρευση του ψευδοκράτους με τη σκηνοθετημένη μετάβαση του τρίτου μέλους της ΔΕΑ, του εκπροσώπου του γενικού γραμματέα των Ην. Εθνών, στη λεγόμενη « τουρκική πρεσβεία» στα Κατεχόμενα για να παραλάβει την επιταγή της συνεισφοράς από τον Τούρκο «πρέσβη» και να την εκκράσει την ευγνωμοσύνη της ΔΕΑ στην Τουρκία για τη «γενναϊόδωρη» εισφορά της και «για την υποστήριξη και δέσμευση της (support and commitment) στο έργο της ΔΕΑ».

Ο κ. Θεόφιλος Β. Θεοφίλου είναι δικηγόρος, πρέσβης ε.τ., τ.έως Εκπρόσωπος της ε/κ κοινότητας στη ΔΕΑ.

Δεδομένοι ψηφοφόροι δεν υπάρχουν πλέον

Βαθιά πληγή στο ΑΚΕΛ, τελειώνει η περίοδος χάριτος στον ΔΗΣΥ, προειδοποίηση για το ΔΗΚΟ, αδυναμίες στην ΕΔΕΚ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η φράση «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού» ταιριάζει γάντι στην αποκριπτογράφηση του μυνήματος, που έστειλαν οι πολίτες σε κόμματα και πολιτικούς στις 25 Μαΐου, ιδιαίτερα όσοι γύρισαν την πλάτη στην κάλπη. Σύμφωνα με τις πρώτες αναλύσεις το εκπληκτικό για τα κυπριακά δεδομένα ποσοστό της αποχής δείχνει ότι καθίσταται μια υπολογίσιμη δεξαμενή ψήφων, η οποία, όπως εκτιμάται, δεν είναι περιστασιακή αλλά θα κάνει την επανεμφάνισή της και στις βουλευτικές εκλογές του 2016. Ο διευθύνων σύμβουλος της Symmetron Market Research Μιχάλης Βρυωνίδης, συνεργάτης της «Κ» σε θέματα δημοσκοπήσεων, εκτιμά ότι η αυξητική τάση των ποσοστών της αποχής, όπως αποτυπώθηκε την περασμένη Κυριακή, δεν μπορεί να αποδοθεί μόνο στην αδιαφορία των πολιτών για τα ευρωπαϊκά δρώμενα. Λαμβάνοντας υπόψη τα ποσοστά αποχής από τις ευρωεκλογές του 2009 και εντεύθεν, ο κ. Βρυωνίδης εκτιμά ότι το φαινόμενο θα συνεχιστεί και στις εθνικές εκλογές, σε χαμηλότερα ποσοστά, χωρίς αυτό να μπορεί να προσδιοριστεί από τώρα, έστω και με οριστική προσέγγιση. Αντλώντας στοιχεία από κυλιόμενες δημοσκοπήσεις που διενήργησε την τελευταία εβδομάδα των ευρωεκλογών, διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο τμήμα όσων γύρισαν την πλάτη στην κάλπη προέρχεται από ηλικίες των σαράντα ετών και κάτω και ήταν συνειδητά επιλογή και όχι στάση αδιαφορίας. Η συγκεκριμένη ομάδα, με βάση τις έρευνες, δείχνει απαξίωση στο πολιτικό κατεστημένο, δεν εμπιστεύεται κόμματα, ηγεσίες και πολιτικούς. Ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της αποχής, έτσι όπως το έχουν καταγράψει οι έρευνες, αφορά νέους ανέργους, που επέλεξαν την παθητική αντίδραση, κρίνοντας ότι στις παρούσες συνθήκες το μέλλον του είναι ζοφερό. Άλλο ένα σημαντικό στοιχείο, που κατά τον κ. Βρυωνίδη θα επηρεάσει τα ποσοστά αποχής στο μέλλον, είναι η αίσθηση ατιμωρησίας που υπάρχει στην κοινωνία.

Τα στοιχεία προέρχονται από την ανάλυση του επίσημου αποτελέσματος των ευρωεκλογών της περασμένης Κυριακής σε συνδυασμό με τα ευρήματα κυλιόμενης δημοσκοπήσης που διενήργησε η Symmetron Market Research την τελευταία εβδομάδα πριν από την κάλπη.

του στην εξουσία, όπως εκτιμά ο Μιχάλης Βρυωνίδης. Διαφωνεί ωστόσο με την άποψη ότι η αποχή από την Λευκωσία ήταν αυτή που στέρνεσε από τον ΔΗΣΥ την τρίτη έδρα, κρίνοντας ότι οι απώλειες στην περιφέρεια ήταν εξίσου σημαντικές. Η μη καταγραφή φθοράς στο κυβερνητικό κόμμα μεταφράζεται ως μία πίστωση χρόνου από τους πολίτες, οι οποίοι, όπως μας εξήγησε διευθύνων σύμβουλος της Symmetron Market Research, οφείλονται στο γεγονός ότι οι πολίτες θεωρούν ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν δημιουργεί αλλά διαχειρίζεται μία κατάσταση που βρήκε. Ωστόσο, ο κ. Βρυωνίδης επισημαίνει ότι η αντίδραση των πολιτών έναντι του κυ-

βερνώτος κόμματος δεν θα παραμείνει αμετάβλητη τα επόμενα χρόνια αν η κατάσταση της οικονομίας είναι η ίδια.

ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ και Συμμαχία
Στο Δημοκρατικό Κόμμα ο κ. Βρυωνίδης εντοπίζει ένα ποσοστό ψηφοφόρων που από το 2009 και μετά παρουσιάζει εικόνα κινούμενης άμμου. Συμπεριφορά που έχει να κάνει με την απουσία μιας δυνατής ηγετικής φυσιογνωμίας, αλλά και των παρατεταμένων εσωκομματικών συγκρούσεων. Εν αντιθέσει με το ΑΚΕΛ, ο κ. Βρυωνίδης πιστεύει ότι το κομμάτι αυτό των ΔΗΚοϊκών ψηφοφόρων μπορεί να επιστρέψει, εάν υπάρξουν οι κατάλληλοι χειρισμοί

Ανάλυση της συμπεριφοράς του εκλογικού σώματος από τον συνεργάτη της «Κ» Μιχάλη Βρυωνίδη της Symmetron Market Research.

από την ηγεσία του κόμματος. Η πρώτη ανάγνωση των ποσοστών που εξασφάλισε η συνεργασία ΕΔΕΚ-Οικολόγων δείχνει, σύμφωνα με τον Μιχάλη Βρυωνίδη, την αδυναμία των Σοσιαλιστών της Κύπρου σε οργανωτικά θέματα. Αδυναμία, που, όπως εκτιμάται, εντοπίζεται

και σε άλλες εκλογικές μάχες. Στα ευρήματα των μετρήσεων υπάρχουν στοιχεία, που δείχνουν ότι οι Οικολόγοι και στις τελευταίες εκλογές για την Ευρώπη κινήθηκαν σε χαμηλά ποσοστά σε σχέση πάντα με τις βουλευτικές. Υπολογίζεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό στη συνεργασία το συνεισέφερε η ΕΔΕΚ, αλλά και η προσωπική εκστρατεία των τριών πρώτων υποψηφίων στο κοινό ψηφοδέλτιο. Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών υποστηρίζεται ότι θα έχει επίδραση στην επόμενη σύνθεση του κοινοβουλίου σε ό,τι αφορά τους μικρούς, ανάμεσα σε αυτούς και μεμονωμένες κινήσεις πολιτών. Η συγκομιδή της Συμμαχίας Πολιτών, παρά το γεγονός ότι δεν μεταφρά-

στηκε σε έδρα, εκτιμάται ως θετική, με τον Γιώργο Λιλλήκα να συγκρατεί τις δυνάμεις του στις βουλευτικές του 2016. Κάτι ανάλογο θα συμβεί, αν ανεξάρτητοι συνδυασμοί και άλλες κινήσεις βρουν μια κοινή συνηταμένη. Σε μία τέτοια περίπτωση θεωρείται πολύ πιθανόν ότι θα αποκτήσουν κοινοβουλευτικό μανδύα. Τέλος, τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών έδειξαν μια κατακόρυφη άνοδο των ψήφων του ΕΛΑΜ, σε σχέση με τις ευρωεκλογές του 2009 και των βουλευτικών του 2011. Η αυξητική τάση, που παρουσιάζει η ακροδεξιά στην Κύπρο, εάν δεν αναχαριστεί, τότε κατά τον κ. Βρυωνίδη η εισόδός της στη Βουλή θα πρέπει να θεωρείται βέβαιη.

Τραύμα στο ΑΚΕΛ

Παρόμοια με την αποχή είναι και η ανάγνωση που γίνεται για την συμπεριφορά που επέδειξε μεγάλο μέρος των πολιτών, το οποίο πήγε να ψηφίσει. Πέρα από τα μυνήματα που οι πολίτες έστειλαν στα κόμματα με την ψήφο τους, το μέγα ζήτημα είναι πρώτα για τους ίδιους τους κοινοτικούς μηχανισμούς είναι, αν οι απώλειες που κατεγράφησαν συνιστούν αλλαγή των κοινοτικών δυνάμεων. Ο κ. Βρυωνίδης εκτιμά ότι η μείωση που υπέστη το ΑΚΕΛ σε ποσοστά και ψήφους, ίσως να αποτελέσει τη νέα πραγματικότητα για την Εξέκλιξη Παπαϊωάννου. Αντλώντας και πάλι στοιχεία από το 2009 και εντεύθεν, ο κ. Βρυωνίδης εκτιμά ότι το κόμμα της Αριστεράς σταδιακά χάνει ένα σημαντικό ποσοστό ψήφων που προέρχονται από την κεντροαριστερά. Αυτό το κομμάτι, το οποίο οι έρευνες το υπολογίζουν περίπου στο 10%, εκτιμάται ότι χάθηκε από το ΑΚΕΛ, ένεκα της διακυβέρνησης Χριστόφια και πολύ δύσκολα θα επανέλθει.

Καμπανακί για ΔΗΣΥ

Οι απώλειες που κατέγραψε ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν δείχνουν μυνήματα φθοράς από την παρουσία

Πολλά κόκκινα «κάστρα» έγιναν μπλε

Ο μέσος όρος των απωλειών του ΑΚΕΛ παγκύπρια είναι 8,4%, σε σύγκριση με τις ευρωεκλογές του 2009. Μεγαλύτερες του μέσου όρου απώλειες στην ύπαιθρο εντοπίζονται στην επαρχία Λεμεσού με 9,4% και στην επαρχία Λευκωσίας με 9,1%. Μεγάλες ήταν οι απώλειες του ΑΚΕΛ και στους δήμους, όπου παραδοσιακά είναι ισχυρό. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Δήμου Λεμεσού. Ενώ το 2009 ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ περίπου συγκέντρωσαν ισόποσα ποσοστά, (ΔΗΣΥ 33,76% και ΑΚΕΛ 33,73%) την περασμένη Κυριακή ο ΔΗΣΥ αύξησε αναλογικά το ποσοστό του σε 38,2% ενώ για το ΑΚΕΛ μειώθηκε σημαντικά σε 25,23%. Σε απόλυτους αριθμούς το ΑΚΕΛ έχασε στο Δήμο Λεμεσού 4.698 ψήφους. Απώλειες είχε το ΑΚΕΛ και σε περιφερειακούς Δήμους της Λεμεσού όπου επίσης παραδοσιακά είναι ισχυρό: Στο Δήμο Αγίου Αθανασίου το πρώην κυβερνών κόμμα είχε απώλειες 11,4%, στη Γερμασόγεια 10,6%, στα Κάτω Πολεμίδια 8,1% και στη Μέσα Γετονιά 11,6%. Ειδικά στη Μέσα Γετονιά το ΑΚΕΛ το 2009 ήταν στην πρώτη θέση με 40,28% και ο ΔΗΣΥ στη δεύτερη με 29,76%. Σήμερα ο ΔΗΣΥ ανέβηκε στην πρώτη θέση με 34% και το ΑΚΕΛ υποχώρησε στη δεύτερη με 28,84%. Σημαντικές είναι οι απώλειες του ΑΚΕΛ και στον Δήμο της πρωτεύουσας καθώς

Μεγάλες απώλειες της Αριστεράς σε περιοχές όπου είχε την πρωτοκαθεδρία και σημαντικά κέρδη για το κυβερνών κόμμα.

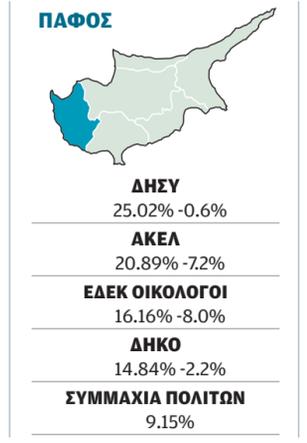
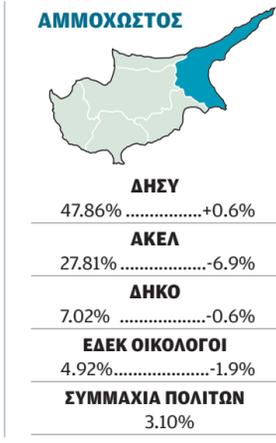
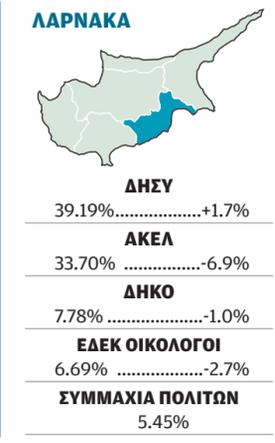
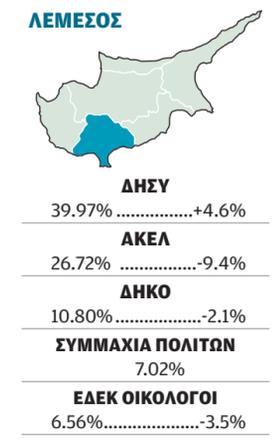
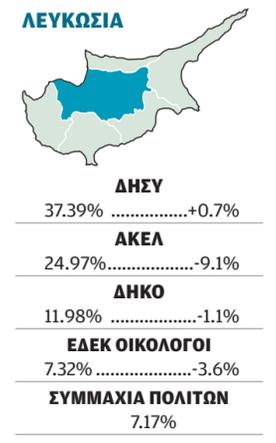
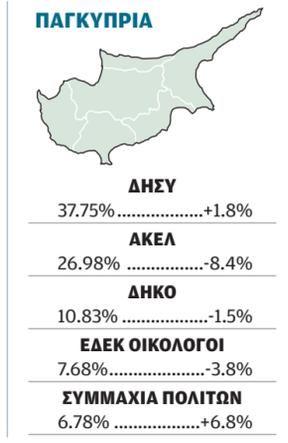
και στους δήμους της μεζίνος Λευκωσίας: Στη Λευκωσία έχασε 10,2%, στη Λακατάμια 10,5%, στα Λατσιά 7,8%, στον Στρόβολο 9,2%, στον Άγιο Δομέτιο 10,2% στην Αγλαντζιά 9,5% και στην Έγκωμη 8,8%. Στον Δήμο Λάρνακας το ΑΚΕΛ καταγράφει απώλειες 8,7%. Το 2009 ήταν πρώτο κόμμα με 38,21% και ο ΔΗΣΥ δεύτερο κόμμα με 37,09%. Την περασμένη Κυριακή το ΑΚΕΛ έχασε 2.426 ψήφους και υποχώρησε στη δεύτερη θέση με 29,26%. Ο ΔΗΣΥ ανέβηκε στην πρώτη θέση με 38,93% με τις απώλειες του να περιορίζονται σε 986 ψήφους. Στο Δήμο Αραδίππου το ΑΚΕΛ έχασε 5,6%, στην Πάφο 6,9%, στην Πόλη Χρυσοκούς 11,5% και στη Γερσοκίπου 9%, στην Αγία Νάνα 8%, στη Δερύνεια 9,2% και στο Παραλίμνι 5,5%.

ΔΗΚΟ και Συμμαχία
Ο μέσος όρος απωλειών του ΔΗΚΟ παγκύπρια είναι 1,5% και οι μεγαλύτερες του

μέσου όρου απώλειες, σε επίπεδο επαρχίας εντοπίζονται: Στη Λεμεσό με 2,1% και στην Πάφο με 2,2% απώλειες. Σημαντικότερες απώλειες ανά Δήμο Άγιος Δομέτιος 2,8%, Έγκωμη 2,7%, Γερμασόγεια 3,7%, Λεμεσός 2,6%, Μέσα Γετονιά 2,4%, Αραδίππου 1,9%, Πάφος 3,2%, Αγία Νάνα 3,1%, Παραλίμνι. Περιοχές στις οποίες η Συμμαχία Πολιτών εξασφάλισε μεγαλύτερα του μέσου όρου ποσοστά (6,78%): Επαρχία Πάφου 9,15%, Επαρχία Λεμεσού 7,02%, Επαρχία Λευκωσίας 7,17%, Δήμος Λακατάμιας 8%, Δήμος Αγλαντζιάς 7,94%, Δήμος Έγκωμης 9,7%, Δήμος Στρόβολου 8,95%, Αλάμπρα 7,71%, Εργάτες 7,8%, Συνοικισμός Ανθούπολης 9,6%, Δήμος Αγίου Αθανασίου 8,3%, Δήμος Λεμεσού 7,85%, Αναρίτα 10,47%, Γερσοκίπου 10,4%, Έμπα 10,10%, Κισσόνεργα 7,78%, Παναγιά 50,57%, Δήμος Πάφου 10,34%, Πολέμι 13,78%.

Δεκαπλάσιο το ΕΛΑΜ
Από τις 663 ψήφους που έλαβε στις ευρωεκλογές του 2009 (ποσοστό 0,22%) στις εκλογές της περασμένης Κυριακής πήρε 6.957 ψήφους (2,69%) και ουσιαστικά δεκαπλασίασε τον αριθμό ψήφων. Στην επαρχία Πάφου το ποσοστό του ΕΛΑΜ ανέρχεται στο 6,78%, ενώ στην κοινότητα Λεττύμπου (Πάφο) ήταν πρώτο κόμμα με ποσοστό 29,17%

ή 56 ψήφους από τα 192 έγκυρα ψηφοδέλτια. Στον Άγιο Ιωάννη Μαλιούτας της επαρχίας Λευκωσίας πήρε 7,06% και στην ίδια κοινότητα το ΑΚΕΛ πήρε 7,65% (σε σύνολο 170 έγκυρων ψηφοδελτίων). Στην Ανάγια Λευκωσίας πήρε 3,59% και η ΕΔΕΚ-Οικολόγοι 4,19%. Στη Δένεια Λευκωσίας είναι τρίτο κόμμα με 12,77% και ξεπερνά το ΑΚΕΛ 11,35%. ΕΔΕΚ-ΟΙΚΟΛΟΓΟΥΣ 9,22%, ΔΗΚΟ 5,67% και Συμμαχία Πολιτών 4,96%. Στους Εργάτες Λευκωσίας πήρε 3,89%, στον Καλοπαναγιώτη 4,79%, στον Κάμπο Λευκωσίας 5,56%, στα Καννάβια 7,19%, στους Καπέδες 6,54%, στο Μένουικο 8,84% (ΕΔΕΚ-ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ 4,42%), στον Άγιο Αμβρόσιο Λεμεσού είναι τρίτο κόμμα με 15,61%, στην Απαισία Λεμεσού πήρε 10,78%, στη Δορά Λεμεσού πήρε 23,33% και είναι δεύτερο κόμμα (πήρε 28 από τα 120 έγκυρα ψηφοδέλτια), στη Ζωοπηγή Λεμεσού πήρε 17,86%, στο Κολόσσι Λεμεσού 4,81% (η ΕΔΕΚ 4,49%), στην Αμαργέτη Πάφου 10,53% (και το ΔΗΚΟ 9,94%), στην Αναρίτα 6,98%, στο Δήμο Γερσοκίπου 4,88%, στην Έμπα Πάφου 9,37%, στη Μεσόγη Πάφου 8,55%, στο ΠΟΛέμι Πάφου 9,09%, στην Άκνα - Αμμόχωστος πήρε 7,23% και είναι τρίτο κόμμα, η ΕΔΕΚ 5,16%, το ΔΗΚΟ 3,61% και η Συμμαχία Πολιτών 3,61%. Στο Λιοπέτρι το ΕΛΑΜ είναι τρίτο κόμμα με 6,76%

Ανοικτή γραμμή Λευκωσίας με Ουάσιγκτον

Η κυβέρνηση μελετά τα επόμενα βήματα για να οικοδομήσει πάνω στα θετικά της επίσκεψης του Αμερικανού αντιπροέδρου

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Ανάλυση του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Πριν καλά-καλά η κυβέρνηση ξεκαθαρίσει πλήρως τους λόγους για τους οποίους επισκέφθηκε την Κύπρο ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν (αντί του αναμενόμενου υπουργού Εξωτερικών Τζον Κέρι) και αξιολογήσει τα αποτελέσματά της, έχει μπροστά της μία σειρά κρίσιμων επιλογών γύρω από το πώς αυτή θα αξιοποιηθεί σαν θεμέλιο επί του οποίου θα οικοδομηθεί μία ισχυρή σχέση μεταξύ Κύπρου και ΗΠΑ. Μάλιστα, εκτιμάται ότι είναι ακριβώς τα επόμενα βήματα στις σχέσεις ΗΠΑ-Κύπρου τα οποία θα κρίνουν αν όντως τα όσα θετικά ανέφερε στην Κύπρο ο αμερικανός αντιπρόεδρος αποτελούν την πολιτική της αμερικανικής κυβέρνησης κι όχι την εξωτερική των δικών του γνωστών και μακρών φιλελληνικών αισθημάτων, μαζί με μία προσπάθεια να ικανοποιηθεί η ισχυρή Ελληνοαμερικανική Κοινότητα της οποίας τα χρήματα και τις ψήφους θα χρειαστεί αν τελικά αποφασίσει να διεκδικήσει την προεδρία το 2016.

Η κυπριακή κυβέρνηση δείχνει να αντιλαμβάνεται πλήρως την κρισιμότητα της συγκυρίας, όπως και την ανάγκη να υπάρξει αμέσως συνέχεια για να διατηρηθεί αυτή η δυναμική. Έτσι δεν διστάζει να λάβει απόψεις παραγόντων που γνωρίζουν καλά τον κ. Μπάιντεν, αλλά και την αμερικανική πραγματικότητα.

Τα κενά στην ενεργειακή ασφάλεια δημιουργούν την ανάγκη για απευθείας συνεννόηση με το Πεντάγωνο.

Την ίδια στιγμή, καθώς ο αμερικανός υπουργός Εξωτερικών, Τζον Κέρι, έχει επίσης εκφράσει την επιθυμία να επισκεφθεί σύντομα την Κύπρο –πιθανόν στο πλαίσιο μιας περιοδείας του στο τρίγωνο Λευκωσία-Αθήνα-Αγκυρα– υπάρχει προβληματισμός μήπως ένας σαφής προσανατολισμός της ατζέντας των επαφών στο Κυπριακό «θωλώσει» την εικόνα ενίσχυσης της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ρόλου της στην περιοχή, στο πλαίσιο και των αμερικανικών γεωστρατηγικών σχεδιασμών. Έτσι, η Λευκωσία θεωρεί πως αν δεν υπάρχουν απτές εξαγγελίες στο Κυπριακό, μία επίσκεψη Κέρι θα πρέπει να έχει αποκλειστικά διμερή χαρακτήρα.

Έπειτα από τις πρώτες παλινδρομήσεις σχετικά με τον χαρακτήρα και τις προτεραιότητες της επίσκεψης Μπάιντεν στην Κύπρο, τελικά κατόπιν των ισχυρών παρεμβάσεων της Ομογένειας στις ΗΠΑ, των διαβουλεύσεων Προεδρικού – αμερικανικής πρεσβείας και των επαφών Κασουλίδη στην Ουάσιγκτον, ενισχύθηκε ο διμερής χαρακτήρας της κι η ατζέντα των συνομιλιών εστιάστηκε στην στρατηγική σχέση των δύο χωρών και στην ενέργεια. Μάλιστα από την Δευτέρα 19 Μαΐου, που ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν δέχθηκε στον Λευκό Οίκο ηγετική ομάδα Ελληνοαμερικανών, ήταν σαφές πως θα λαμβάνονταν όλα τα μέτρα για να μη δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα κατά την

επίσκεψή του στα Κατεχόμενα, που να επισκίαζε την επίσκεψη.

Παραθέτοντας τα επιτεύγματα της επίσκεψης σε διμερές επίπεδο, να σημειώσουμε επιγραμματικά:

Τον χαρακτηρισμό της Κύπρου ως στρατηγικού εταίρου των ΗΠΑ, τις αναφορές ότι η Κύπρος μπορεί να καταστεί κόμβος στους δρόμους των αγωγών ενεργειακής προμήθειας της Ευρώπης, την έναρξη συζητήσεων για την άρση της βίζας, για τεχνική βοήθεια σε οικονομικά θέματα (για παράδειγμα εκσυγχρονισμός του συστήματος για είσπραξη του ΦΠΑ), όπως και μελλοντική συμφωνία για αποφυγή διπλής φορολογίας.

Ενεργειακή ασφάλεια

Τα δύο πρώτα κεφάλαια καλύπτουν πληθώρα ζητημάτων που θα πρέπει να λύσουν οι δύο χώρες διμερώς κι άλλα που σχετίζονται με τρίτες χώρες και στα οποία χρειάζεται η βοήθεια των ΗΠΑ για να προωθηθούν.

Για παράδειγμα, η ενεργειακή ασφάλεια αποτελεί καθοριστικό κομμάτι του κεφαλαίου της ενέργειας. Εδώ η Κύπρος βρίσκεται αντιμέτωπη με εμπόδια όπως, η έλλειψη επαρκών πόρων λόγω της οικονομικής κρίσης, αλλά και η απαγόρευση πώλησης, μεταφοράς και μεταποίησης αμερικανικού στρατιωτικού υλικού.

Για τις ανάγκες της επιτήρησης και ασφάλειας των ενεργειακών εγκαταστάσεων κάποιες μίνιμουμ προϋποθέσεις αφορούν στον εκσυγχρονισμό των ραντάρ (κι εδώ υπάρχει διάθεση για βοήθεια από το Ισραήλ, αν δοθεί πράσινο φως από την Ουάσιγκτον) καθώς και 2-3 ευέλικτα μικρά πολεμικά σκάφη (πυραυλάκατοι) οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για κοινές επιχειρήσεις για αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και την αποτροπή της μεταφοράς απαγορευμένων όπλων.

Η αμυντική φύση του θέματος γεννά αυτοδίκαια την ανάγκη να διευθετηθεί κατά προτεραιότητα η επίσκεψη του υπουργού Άμυνας στην Ουάσιγκτον, ώστε να τεθούν τα θέματα αυτά απευθείας στο Πεντάγωνο. Προϋπόθεση ασφαλώς είναι η καλύτερη προετοιμασία και η πολιτική πίεση –το Πεντάγωνο παραμένει ο καλύτερος υποστηρικτής της Τουρκίας– την οποία μπορούν να παράσχουν, αφενός ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν που άκουσε αρκετά επιχειρήματα από την κυπριακή πλευρά, αλλά και το Κογκρέσο, με το οποίο διατηρεί στενότερες σχέσεις το ελληνικό λόμπι στις ΗΠΑ.

Μία επίσκεψη στις ΗΠΑ του Κύπριου υπουργού Άμυνας έχει ακόμη ένα πλεονέκτημα. Είναι ο μόνος τομέας που δεν περιέχει το παραμικρό στοιχείο δικοινοτικού χαρακτήρα, άρα είναι καθαρά διμερές / διακρατικό. Έτσι θα αποτελέσει και ξεκάθαρο πειστήριο πως όντως αυτά που μετέφερε στη Λευκωσία ο Τζο Μπάιντεν δεν είναι ωραία λόγια, αλλά σηματοδοτούν την αλλαγή της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής έναντι της Κύπρου.

Οι συνομιλίες που θα διεξαχθούν σε παρόμοια επίσκεψη κι οι πιθανές διμερείς συμφωνίες μπορούν επίσης να φέρουν την Κύπρο πιο κοντά στους ατλαντικούς μηχανισμούς άμυνας και να αποτελέσουν εναλλακτική επιλογή στην απαγορευτική –λόγω Τουρκίας– ένταξη της στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη (PFP).

Συντήρηση της δυναμικής που δημιούργησε η επίσκεψη του Αμερικανού αντιπροέδρου επιδιώκει η κυβέρνηση, θέλοντας να θεμελιώσει στρατηγική συνεργασία με την Ουάσιγκτον.

Η ενέργεια «προσπέρασε» το Κυπριακό

Η απουσία εξελίξεων στο κυπριακό (ο Μπάιντεν έφυγε με πολύ αρνητικές εντυπώσεις από τη στάση του Ντεβίς Έρογλου, αλλά και την απροθυμία του Αχμέτ Νταβούττογλου να πείσει τον Τ/κ ηγέτη να δεχθεί το πακέτο για το Βαρώσι) αναβάθμισε την ενέργεια στην ημερήσια διάταξη της επίσκεψης. Από τις συνομιλίες με τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν προκύπτει ότι ανησυχεί με την πιθανότητα η Ουκρανία να λειτουργήσει ως ντόμινο για μία σκλήρυνση της στάσης των Ρώσων έναντι της Ευρώπης. Παρόλ'αυτα υπάρχει ανησυχία για την Αίγυπτο, όπου η στήριξη του νεοεκλεγέντα προέδρου Αλ Σισί είναι θέμα προτεραιότητας για την Ουάσιγκτον, καθώς τον θεωρούν σταθερό παράγοντα. Θέλοντας να δείξουν τη σημασία της ενέργειας στη στήριξη του Αλ Σισί, Αμερικανοί αξιωματικοί έλεγαν σε Κύπριους συνομιλητές τους πως αν στην Κύπρο μετά το Μαρί ο κόσμος δυσφορούσε με τις ολιγόωρες διακοπές ηλεκτρικού ρεύματος, στην Αίγυπτο πολλές μεγάλες περιοχές δεν έχουν ηλεκτρικό ρεύμα πέντε ημέρες την εβδομάδα. Άρα, αν ο Αλ Σισί καταφέρει να το λύσει θα ανέβει σημαντικά το κύρος του στον λαό.

Με δεδομένες τις δυσκολίες να προμηθευτεί απευθείας η Αίγυπτος φυσικό

Ο ρόλος της Κύπρου, τα προβλήματα μεταξύ Ισραήλ-Αιγύπτου και οι προθέσεις των Αμερικανών.

αέριο από το Ισραήλ, ξαφνικά η Κύπρος αναδύεται σαν ο καταλύτης για το ξεπέρασμα του προβλήματος, καθώς μπορεί να δέχεται αέριο από τα κοιτάσματα του Ισραήλ και μαζί με κυπριακό αέριο να προμηθεύει την Αίγυπτο. Αν μάλιστα τα ευρήματα στα κοιτάσματα που βρίσκονται στις ΑΟΖ της Κύπρου και του Ισραήλ αποδειχθούν μεγαλύτερα, είναι πιθανόν παράλληλα με τη μεταφορά αερίου προς την Αίγυπτο να διερρευθεί και η πιθανότητα μεταφοράς αερίου και προς την Ευρώπη μέσω της Ελλάδας.

Όταν για πρώτη φορά έγινε αναφορά πως η προτεραιότητα της επίσκεψης Μπάιντεν θα ήταν τα ενεργειακά, αναλυτής εξέφραζε την εκτίμησή ότι αν αυτό ισχύει ο αμερικανός αντιπρόεδρος θα επισκεπτόταν το Ισραήλ, αφού οι ενεργειακές επιλογές της Κύπρου είναι άρρηκτες δεμένες μ' αυτό, υπό τις παρούσες προϋποθέσεις. Φαίνεται, ωστόσο, πως μετά τις

συνομιλίες Μπάιντεν στη Λευκωσία, οι Αμερικανοί έχουν εντείνει τις πιέσεις προς το Ισραήλ να λάβει σύντομα τις αποφάσεις του για τις οδούς μεταφοράς αερίου. Ο κ. Μπάιντεν μάλιστα έχει αναλάβει να συνομιλήσει με τον Ισραηλινό πρωθυπουργό Μπενιαμίν Νετανιάχου για το θέμα. Αυτή την ώρα και μετά την απόφαση τουρκικού δικαστηρίου να ασκήσει διώξεις σε βάρος τεσσάρων Ισραηλινών αξιωματικών για το «Μαβί Μαρμαρά» και τις νέες αντισιμητικές δηλώσεις Ερντογάν, ο σκεπτικισμός στο Ισραήλ έναντι της Τουρκίας ανέβηκε στα ύψη.

Έρχεται ο Νετανιάχου

Οι ραγδαίες αυτές εξελίξεις έχουν φέρει ξανά επί τάπητος την επίσκεψη Νετανιάχου στη Λευκωσία, η οποία με αιχμή τα ενεργειακά πρόκειται να διευρύνει περαιτέρω τις σχέσεις Κύπρου-Ισραήλ και να συνοδευτεί με την υπογραφή σειράς διμερών συμφωνιών. Σύμφωνα με πληροφορίες, θα πραγματοποιηθεί πριν από τον Σεπτέμβριο και καθώς τον Ισραηλινό πρωθυπουργό θα συνοδεύουν 4-5 υπουργοί, πρόκειται να πραγματοποιηθεί κοινή συνεδρίαση με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και τους Κυπρίους ομολόγους τους (G to G).

Αναψε φωτιές στα Κατεχόμενα ο Τζο Μπάιντεν

Του **ΝΙΚΟΝ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η επίσκεψη του Αμερικανού αντιπρόεδρου Τζο Μπάιντεν έχει φέρει στο προσκήνιο της τουρκοκυπριακής επικαιρότητας το Κυπριακό και για πρώτη φορά ύστερα από πολύ καιρό οι Τουρκοκύπριοι πολιτικοί και αναλυτές εστιάζουν την προσοχή τους στο πρόβλημα. Στην άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής το ενδια-

Έντονη κριτική για υποβάθμιση του ψευδοκράτους δέχεται εκ των έσω ο Έρογλου.

φέρον των μεγάλων δυνάμεων και του ξένου παράγοντα στο Κυπριακό δίνει το έναυσμα για έναν νέο κύκλο συζητήσεων, ο οποίος αφορά το μέλλον των δικαιοδικών σχέσεων.

Την προηγούμενη εβδομάδα διάφοροι παράγοντες της τουρκοκυπριακής Δεξιάς άσκησαν έντονη κριτική στην τουρκοκυπριακή ηγεσία για τη στάση που τήρησε κατά την επίσκεψη του Αμερικανού αν-

τιπρόεδρου. Οι πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η εθνικιστική πτέρυγα της τ/κ Δεξιάς δεν συμφωνεί με τις συζητήσεις, τις οποίες διεξάγει η τ/κ ηγεσία με τις ΗΠΑ και τους δυτικούς παράγοντες. Κατά την άποψη αυτής της μεριδας, ο διεθνής παράγοντας δεν αναγνωρίζει την «κρατική υπόσταση» των Τουρκοκυπρίων, γεγονός το οποίο δεν λαμβάνει υπόψη της η ηγεσία του Ντεβίς Έρογλου. Ο Τ/κ ηγέτης επικρίνει να «απαντήσει» στην κριτική, την οποία δέχεται από τους υποστηρικτές του και στην προσπάθειά του να στείλει καθοριστικό μήνυμα τόνισε ότι η συνάντησή του με τον Αμερικανό αντιπρόεδρο υπήρξε εποικοδομητική. Σύμφωνα με τον ίδιο, στο πλαίσιο αυτής της συνάντησης, η τουρκοκυπριακή ηγεσία είχε την ευκαιρία να περιγράψει στην αμερικανική πλευρά την οπτική γωνία των Τουρκοκυπρίων στο Κυπριακό. Ο κ. Έρογλου υπογράμμισε ένα άκρως σημαντικό σημείο και για πρώτη φορά ύστερα από πολύ καιρό πραγματοποιήσε εκτεταμένη αναφορά στην σημασία της ανεξαρτησίας και της αναγνώρισης της «ΤΔΒΚ». Συγκεκριμένα,

«Μακάρι να μπορούσα να υποδεχτώ τον Μπάιντεν ως Πρόεδρος κράτους», δήλωσε ο Έρογλου.

ο κ. Έρογλου δήλωσε: «Μακάρι να ήμασταν ένα αναγνωρισμένο κράτος. Γνωρίζω ότι, με βάση αυτή τη δήλωσή μου, κάποιος θα θεωρήσουν ότι ο Έρογλου δεν επιθυμεί τη λύση. Ωστόσο, εσημαίνω: Μακάρι να ήμασταν ένα κράτος, το οποίο αναγνωρίζει η διεθνής κοινότητα. Μακάρι να υποδεχόμασταν τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ με την ιδιότητα

του Προέδρου της Δημοκρατίας». Τι κρύβεται πίσω από τη νέα δήλωσή του κ. Έρογλου; Πρόκειται για ένα απλό «καθουσιαστικό» μήνυμα ή κάτι παραπάνω; Μία καλά πληροφορημένη τουρκοκυπριακή πηγή επισημαίνει στην «Κ» ότι η νέα υποθέτηση του Τουρκοκυπρίου ηγέτη δεν είναι τυχαία. «Σε μία περίοδο που οι διαπραγματεύσεις για το Κυ-

πριακό βρίσκονται σε στασιμότητα, το προεδρικό του Έρογλου δεν αποκλείει κανένα ενδεχόμενο», τονίζει η πηγή της «Κ», η οποία τονίζει: «Τα κορυφαία στελέχη της τ/κ ηγεσίας θεωρούν ότι οι συνομιλίες δεν πρόκειται να φέρουν κανένα θετικό αποτέλεσμα παρά την παρέμβαση του ξένου παράγοντα. Με βάση αυτό το σκεπτικό, διάφορα στελέχη της τ/κ ηγεσίας πιστεύουν ότι έχει έρθει η ώρα για τη σταδιακή ανάδειξη της κρατικής υπόστασης της τ/κ διοίκησης στο διεθνές πεδίο».

Οι τουρκοκυπριακές πηγές της «Κ» υπογραμμίζουν τον ρόλο, τον οποίο έχουν τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης στα εναλλακτικά σχέδια της τουρκοκυπριακής πλευράς. Η εστίαση της προσοχής των δύο πλευρών σε αυτά τα μέτρα και όχι στην τελική λύση του προβλήματος, αναπτύσσει μία νέα δυναμική για την προώθηση των «εναλλακτικών σχεδίων» στα Κατεχόμενα. «Μετά από ένα πάρε δώσε, το οποίο θα έχει στο επίκεντρό του το Βαρώσι και την οικονομική απομόνωση των Τουρκοκυπρίων, θα έχουν δημιουργηθεί όλες οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την αναβάθμιση της

ΤΔΒΚ», τονίζει πηγή της «Κ». Η ίδια πηγή αναφέρει ότι το συγκεκριμένο ενδεχόμενο βρίσκεται αντίκτυπο στις τακτικές επαφές της τ/κ πλευράς με την Αγκυρα.

Ο Οζερσάι στο Παρίσι

Σε μία περίοδο που η γαλλική εταιρία «Total» έχει στραμμένη την προσοχή της στον ενεργειακό πλούτο της ανατολικής Μεσογείου, της Κύπρου και στις επενδυτικές ευκαιρίες στην Τουρκία, ο Τ/κ διαπραγματευτής Κουντρέ Οζερσάι πραγματοποίησε ένα σημαντικό ταξίδι στη γαλλική πρωτεύουσα. Ο κ. Οζερσάι μετέβη στο Παρίσι και συναντήθηκε με τους εκπροσώπους του γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών. Οι πρώτες πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι στις συναντήσεις οι δύο πλευρές επικέντρωσαν την προσοχή τους στις εξελίξεις στο Κυπριακό και στο νέο ενεργειακό παιχνίδι της Μεσογείου. Το Παρίσι έστειλε στην τουρκική πλευρά το μήνυμα ότι η συνεργασία της με τη Λευκωσία δεν σημαίνει διακοπή της συνεργασίας της Γαλλίας με την Τουρκία στο διπλωματικό, ενεργειακό και οικονομικό πεδίο.

Ο «οδικός χάρτης» του Αντώνη Σαμαρά

Από τον ανασχηματισμό της ελληνικής κυβέρνησης έως την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Η κατάργηση ή μείωση της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης και, ενδεχομένως, η παράλληλη μείωση των συντελεστών του ΦΠΑ από την 1.1.2015 αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου «οδικού χάρτη» που διαμορφώνει ο πρωθυπουργός Αντ. Σαμαράς, προκειμένου να οδηγήσει την κυβέρνηση έως την προεδρική εκλογή του προσεχούς Μαρτίου και, υπό προϋποθέσεις, πέρα από αυτή. Στην προσπάθεια αυτή βοηθά και η καλή εκτέλεση του προϋπολογισμού στο 5μηνο. Σύμφωνα με πληροφορίες, υπό συζήτηση τελεί εάν το «κέντρο βάρους» στην επερχόμενη δια-

Σχέδια για κατάργηση ή μείωση της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης, καθώς η εκτέλεση του προϋπολογισμού πάει καλά.

πραγμάτευση με την τρόικα θα πέσει στη μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης, ή εάν, θα επιδιωχθεί η ταυτόχρονη «ισόρροπη» αποκλιμακωσή της με την πτώση των συντελεστών ΦΠΑ. Τις όποιες αποφάσεις, πάντως, θα τις ανακοινώσει ο ίδιος ο κ. Σαμαράς, πιθανότατα από το βήμα της ΔΕΘ, το φθινόπωρο.

Η μείωση ή κατάργηση της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης έχει πολλαπλή πολιτική σημασία: Πρώτον, αποστέλλει σαφές μήνυμα ότι η κυβέρνηση σταδιακά αίρει τα έκτακτα μέτρα που ελήφθησαν λόγω κρίσης, δεύτερον, αφορά ευθέως και τη μεσαία τάξη, τρίτον, θα είναι άμεσα ορατά από τον Ιανουάριο, καθώς ο συγκεκριμένος φόρος παρακρατείται σε μηνιαία βάση και, τέταρτον, απαλλάσσει Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ από μια ιδιαίτερα επίπονη ψηφοφορία στη Βουλή, αφού η ισχύς της υφιστάμενης διάταξης λήγει φέτος και προκειμένου η εισφορά αλληλεγγύης να παραταθεί θα πρέπει να ψηφιστεί νέα ρύθμιση. Στο κυβερνητικό επιτελείο επικρατεί η εκτίμηση πως μπορεί να επέλθει συμφωνία με την τρόικα επί αυτού του «πεδίου», καθώς, όπως συμφώνησαν οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος στη συνάντηση που είχαν την περασμένη

Ο κ. Σαμαράς έχει απορρίψει οριστικά εισηγήσεις για πρόωρες εκλογές το φθινόπωρο. Αντίθετα, είναι πολύ πιθανόν να ζητήσει, τότε, ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή.

Πέμπτη, θα διαμνησθεί σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες πως με βάση τα εκλογικά αποτελέσματα της Κυριακής η κυβέρνηση δεν μπορεί να κινηθεί πλέον παρά μόνο στον δρόμο της σταδιακής ελάφρυνσης βαρών των προηγούμενων χρόνων.

Όπως προαναφέρθηκε, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία εντάσσεται σε έναν ευρύτερο πολιτικό σχεδιασμό του πρωθυπουργού, σε συνεργασία με τον κ. Ευάγγ. Βενιζέλο, που έχει ως πρώτο βήμα τον επικείμενο ανασχηματισμό. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Σαμαράς έχει απορρίψει οριστικά εισηγήσεις προβλεπόμενων στελεχών της Ν.Δ. για πρόωρες εκλογές το φθινόπωρο, παρότι θεωρεί πως η διαφορά από τον ΣΥΡΙΖΑ στις ευρωεκλογές είναι πλήρως αναστρέψιμη. Όπως αναφέρουν στο Μέγαρο Μαξίμου, από την προσεκτική ανάλυση των αποτελεσμάτων –αποუსπίρως ψηφοφόρων της Ν.Δ. λόγω του χαμηλού διακυβεύματος της αναμέτρησης και απόλυτη στασιμότητα του ΣΥΡΙΖΑ– σε περίπτωση πρόωρων εκλογών η Ν.Δ. μπορεί να είναι πρώτο κόμμα, αλλά να ανακύψει ζήτημα κυβερνητικού της εταίρου. Παράλληλα, ο πρωθυπουργός σε καμία περίπτωση δεν

θέλει να εμπλακεί στον «πολιτικό κίνδυνο» η καθοριστική για τη χώρα διαπραγμάτευση για το χρέος, η οποία αναμένεται να δρομολογηθεί τον Νοέμβριο.

Έτσι, σε πολιτικό επίπεδο, η πρωτοβουλία που είναι πολύ πιθανόν να αναλάβει ο κ. Σαμαράς με την έναρξη της νέας πολιτικής περιόδου, το φθινόπωρο, θα είναι να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης

από τη Βουλή, ώστε η κυβέρνηση να έχει σαφή και ενδεχομένως διευρυμένη –εάν υπάρξουν σχετικές κινήσεις στήριξης από το «μπλοκ» των ανεξάρτητων βουλευτών– εντολή για τις νέες διαπραγματεύσεις με την τρόικα, αλλά και κατά τη συζήτηση για την ελάφρυνση του χρέους.

Σύμφωνα με πληροφορίες, στο «τραπέζι» των συσκέψεων του Με-

γαρού Μαξίμου συζητήθηκε τις τελευταίες ημέρες και το ενδεχόμενο η κυβέρνηση να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης αμέσως μετά τον επερχόμενο ανασχηματισμό, λόγω της «επιθετικής» στάσης που πήρσε αμέσως μετά τις κάλπες ο κ. Αλ. Τσίπρας. Όμως, η συγκεκριμένη προοπτική δεν είναι πλέον πολύ πιθανή, καθώς ο ΣΥΡΙΖΑ εμφανίζεται σταδιακά να χαμπλώνει τους τόνους, ενώ πληροφορίες από την Κουμουνδούρου αναφέρουν πως ο κ. Αλ. Τσίπρας δεν πρόκειται να αξιοποιήσει στην παρούσα φάση το όπλο της πρότασης μομφής παρότι έχει πλέον παρέλθει ένα εξάμηνο από την τελευταία σχετική πρωτοβουλία του κόμματος. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά συνεργάτες του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ, «όταν κάνουμε λόγο για διασυντονισμό μεταξύ λαϊκής ψήφου και σύνθεσης της παρούσας Βουλής θα ήταν παράδοξο να προβούμε στη συγκεκριμένη κίνηση».

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα και εάν δεν υπάρξουν έως τότε απρόβλεπτες μεταβολές, πρωτίστως στο ΠΑΣΟΚ, ο χρόνος των προσεχών εθνικών εκλογών θα κριθεί τον Ιανουάριο και αφού προηγουμένως θα έχει «κλειδώσει» η ελάφρυνση του χρέους της χώρας. Ο κ. Σαμαράς θα είναι τότε σε θέση να σταθμίσει κατά πόσο είναι δυνατόν να διαμορφωθεί προεδρική πλειοψηφία στην παρούσα Βουλή, αλλά και κατά πόσον είναι σκόπιμο να επιχειρήσει να τη διαμορφώσει, ή εάν, με «όχημα» τη δεδομένη άρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να συναινέσει

στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας, θα ζητήσει να «μηνδύσει» το κυβερνητικό κοντέρ» διεκδικώντας μια νέα τετραετία. Εξάλλου, επί της ουσίας, μετά την προεδρική εκλογή, ο ωφέλιμος χρόνος της παρούσας κυβέρνησης θα είναι περί τους 12 μήνες.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το Μέγαρο Μαξίμου εκτιμά, πάντως, πως η διαμόρφωση προεδρικής πλειοψηφίας είναι πλέον ένα ορατό ενδεχόμενο, λόγω της μεγάλης δεξαμενής των ανεξάρτητων βουλευτών, αλλά και των φυγόκεντρων τάσεων, που εκδηλώνονται στους κόλπους των κοινοβουλευτικών ομάδων των Ανεξαρτήτων Ελλήνων και της ΔΗΜΑΡ. Πάντως, τόσο στο επιτελείο του πρωθυπουργού, όσο και σε αυτό του κ. Αλ. Τσίπρα, επικρατεί η εκτίμηση πως η προεδρική εκλογή μπορεί να κριθεί πολύ πιο σύντομα, αφού στελέχη της ΔΗΜΑΡ, αλλά και ανεξάρτητοι βουλευτές έχουν αρχίσει να ανοίγουν τα χαρτιά τους.

Όλα τα ανωτέρω τελούν, όμως, υπό την αίρεση ότι η κυβέρνηση θα διατηρήσει τη συνοχή της: Ο κ. Σαμαράς ελέγχει πλήρως τη Ν.Δ., παρά το χαμηλό βαρομετρικό στις σχέσεις του με τον κ. Κ. Καραμανλή και την κ. Ντόρα Μπακογιάννη. Όμως, στη Χαριλάου Τρικούπη το τοπίο παραμένει θολό, καθώς πληροφορίες αναφέρουν πως στελέχη όπως ο κ. Φώφη Γεννηματά, αλλά και ο κ. Γ. Παπανδρέου θα αντιδράσουν εάν ο κ. Βενιζέλος επιχειρήσει τη μετεξέλιξη του ΠΑΣΟΚ σε «Ελιά».

Η Δημόσια Διοίκηση σε περιόδους κρίσης: Μέρος του προβλήματος ή μέρος της λύσης;

Ίσως να πιστεύετε ότι η κρίση επηρεάζει αρνητικά και τις δημόσιες υπηρεσίες. Ότι δηλαδή οι συνθήκες εργασίας των λειτουργών του δημοσίου επηρεάζονται αρνητικά αλλά και οι παρεχόμενες προς τους πολίτες υπηρεσίες χειροτερεύουν, τώρα που οι πόροι των οργανισμών λιγοστεύουν ενώ οι ανάγκες αυξάνονται. Κι όμως, η αλλαγή προς το καλύτερο έχει ήδη αρχίσει.

“Μαζί, αλλάζουμε τη Δημόσια Διοίκηση”

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για Στρατηγική, Ηγετική και Διευθυντική Ανάπτυξη της Δημόσιας Υπηρεσίας

Αυτή τη στιγμή στον τόπο μας διεξάγεται ένα από τα πιο σημαντικά έργα για την αλλαγή λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών. Ένα έργο, με φορέα υλοποίησης την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, που σημειώνει αξιοσημείωτη επιτυχία. Στόχος, ο εκμοντερνισμός και η βελτίωση παροχής υπηρεσιών σε κάθε πολίτη. Το έργο δίνει την ευκαιρία σε 2.500 διευθυντικά στελέχη του δημοσίου να αναπτύξουν τις ικανότητές τους, να αναβαθμίσουν τις γνώσεις τους και να τις εφαρμόσουν στην πράξη ετοιμάζοντας τον στρατηγικό σχεδιασμό των οργανισμών τους, εν όψει της νέας μεθόδου διαμόρφωσης και εφαρμογής προϋπολογισμών στο δημόσιο. Οι οργανισμοί που διοικούν εκσυγχρονίζονται, θέτοντας νέες βάσεις για την ίδια τη λειτουργία του κράτους.

Με αυτό τον τρόπο, οι δημόσιοι οργανισμοί γίνονται πιο λειτουργικοί, πιο αποτελεσματικοί και παραγωγικοί. Η λειτουργία τους βασίζεται στα διεθνή πρότυπα και προσφέρουν στον πολίτη ευέλικτες και αναβαθμισμένες υπηρεσίες, που προχωρούν τον τόπο μας μπροστά.

www.capa-stratigesia.org.cy

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΙΑΦΟΡΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο
Οι ιδέες μας, πράξη και ανάπτυξη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, ΗΓΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης - Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, Τηλ.: 22466520

Θέλω Διακοπές!

8-7
ημέρες/λύκτες

Σκιάθος από €509

Αναχ. κάθε Τρίτη & Παρασκευή από 4/7 - 22/8 ΚΑΤ. Α' / διαμονή μόνο

Μύκονος από €655

Αναχ. κάθε Πέμπτη από 10/7 - 14/8 ΚΑΤ. 2 / διαμονή μόνο

Χανιά από €425

Αναχ. κάθε Σάββατο από 12/7 - 23/8 ΚΑΤ. Γ' / διαμονή μόνο

Σαντορίνη από €409

Αναχ. κάθε Τρίτη από 8/7 - 19/8 ΚΑΤ. 2 / πρόγευμα

Ρόδος από €465

Αναχ. κάθε Τρίτη από 8/7 - 19/8 ΚΑΤ. Γ' / πρόγευμα

Οι τιμές είναι ανά άτομο και περιλαμβάνουν:

- Απευθείας πτήσεις • 7 διανυκτερεύσεις με γεύματα όπως αναγράφεται πιο πάνω
- Μεταφορές από/προς το ξενοδοχείο • Φόρους αεροδρομίων • Υπηρεσίες τοπικών αντιστροφών • Φ.Π.Α.

www.louistravel.com
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
77 77 85 55

LOUIS TOURS

Η απόγνωση του Γιάννη

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Ο Αντώνης Καρκαγιάννης είχε τη συνήθεια να αφιερώνει ενίοτε τη στήλη του σε κάποιον αναγνώστη, ο οποίος ήθελε να εκφράσει με πάθος την άποψή του για τα τεκταινόμενα στη χώρα μας.

Ποτέ δεν ήμουν σίγουρος αν το έκανε όταν «στέρευε» ο ίδιος ή όταν ένοιωθε ότι έπαυσε από τον ακραίο ιδρυματισμό που σου προκαλεί η δουλειά μας όταν βλέπεις συνεχώς τα πράγματα «από μέσα».

Σήμερα, λοιπόν, αποφάσισα να αφήσω εν μέρει τη στήλη στις απόψεις ενός ανθρώπου που αποτελεί μια περίπτωση θύματος της κρίσης, ο οποίος ουδέποτε, όμως, επεδίωξε τη θυματοποίηση με τη μορφή του «αγανακτισμένου», πιστέψτε στην ανάγκη των μεγάλων μεταρρυθμίσεων, αλλά έφτασε στα όριά του. Τις προάλλες μου έστειλε ένα email στο οποίο έγραφε:

«Θέλω να σου μιλήσω για την ανθρωπολογική ερμηνεία της ελληνικής χρεοκοπίας. Νομίζω ότι ένα πελαγειακό και παρασιτικό σύστημα που κυριαρχούσε στην Ελλάδα επί δεκαετίες (από το 1980 πωλώνας του ήταν και η Αριστερά) πρόκρινε τη μετριότητα για να μας διοικήσει και να κυβερνήσει, με αποτέλεσμα σήμερα στη Βουλή και στα δημόσια πράγματα να κυριαρχεί η λούμπεν Ελλάδα και ο υπόκοσμος. Πρέπει να καταλάβουμε ότι όχι μόνο δεν θέλουν να αναγεννηθούν τον τόπο, αλλά και ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ.

Αυτό το σύστημα είναι ικανό να παράγει μόνο τέρατα!!! Δυστυχώς η δημιουργική Ελλάδα που μπορεί να μας βγάλει από την κρίση είναι υπό ιδιότυπη κατοχή! Και το χειρότερο, μέσα από την υπερφορολόγηση εξαντλούν τα μοναδικά αποθέματα των πολιτών (από την εποχή της ευμάρειας), που ένας λογικός θα αξιολογούσε για την ανάπτυξη και όχι για να συντηρήσει τον παρασιτισμό. Πλήρες αδιέξοδο!».

Μετά το ξέσπασμα ακολουθούσαν και δύο επιμέρους υποσημειώσεις: «Φέτος καλούμαι να πληρώσω (δεν θα πληρώσω!) απίστευτη εφορία (χωρίς εισοδήματα), επειδή με πίνουν τα τεκμήρια σπιτιού!!!

Ενώ έχω φορολογηθεί ήδη για την περιουσία μας, καλούμαι να την ξεναπληρώσω μέσα από τα τεκμήρια διαβίωσης, που είναι ουσιαστικά φόρος περιουσίας. Οι φόροι αυτοί βε-

βαιώς δεν έχουν καμία ανταποδοτικότητα» και «ενώ για δεύτερη χρονιά δεν έχω δουλειά πρέπει να πληρώνω υποχρεωτικά 500 ευρώ στον ΟΑΕΕ κάθε μήνα, άλλος ένα φόρος που εάν δεν πληρώσω θα στείλουν κατασχετήριο!».

Ομολογώ ότι δεν ξέρω τι πραγματικά να απαντήσω στον φίλο Γιάννη. Είναι προφανώς παράλογο να πληρώνει φόρους όταν δεν έχει εισοδήματα και ενώ είναι απολύτως βέβαιο ότι δεν φοροδιαφεύγει.

Όσο για το αν το πολιτικό μας σύστημα έχει πάρει το μήνυμα από την κρίση και έχει αλλάξει ριζικά το πώς σκέφτεται και πώς λειτουργεί, δεν θέλω και δεν μπορώ να του πω ψέματα. Υπάρχουν βεβαίως εξαιρέσεις, άνθρωποι που προσπαθούν μέσα σε ένα παράλογο σύστημα, ενάντια σε απίστευτες μικρές και μεγάλες διαπλοκές, με κομματικούς μηχανισμούς που ακόμη βολεύουν τους δικούς τους και χωρίς κανένα ουσιαστικό κίνητρο.

Η απόγνωση του αντίζει την οργή μιας μεγάλης ομάδας Ελλήνων που πλήρωσαν την κρίση σε δυσανάλογο βαθμό, γιατί ούτε ήθελαν ούτε μπορούσαν να κρύψουν τα εισοδήματά τους.

Ηταν άνθρωποι που δεν απομύζωναν το κράτος ούτε κόλλασαν σαν στρειδιά στην κόζα νόστρα της διαπλοκής για να πλουτίσουν. Τώρα νιώθουν εξοτωμένοι, εξαντλημένοι και περιμένουν να δουν φως.

Είναι αρκετά ξύπνιοι και ψαγμένοι για να ξέρουν πως ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι δύναμη ανατροπής αλλά συντήρησης και επίσης καταλαβαίνουν πόσο επικίνδυνες είναι οι θεωρίες εκείνων που θέλουν το πολιτικό χάος, μήπως και προκληθεί το πολιτικό μιγκ μπανγκ στη χώρα μας. Λιγοστεύει, όμως, ο αριθμός των σκεπτόμενων θυμάτων της κρίσης, γιατί η απελπισία οδηγεί με μαθηματικά βεβαιότητα στα άκρα και τον παραλογισμό.

Είναι συνεπώς ελάχιστος ο χρόνος που διαθέτει το πολιτικό μας σύστημα, προκειμένου να πείσει αυτή την κρίσιμη μεσαία μάζα δυναμικών Ελλήνων ότι θέλει πραγματικά να αλλάξει και να προχωρήσει στη ριζική παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας πάνω σε τελείως νέες βάσεις. Αν ο χρόνος παρέλθει, φοβούμαι ότι θα δοκιμάσουμε το πείραμα του μιγκ μπανγκ, και όχι σε συνθήκες εργαστηρίου.

Ανάγκη επανασυσπειρώσεως

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ

Ο εκλογές της περασμένης Κυριακής αναδεικνύουν την ανάγκη επανασυσπειρώσεως της Κεντροδεξιάς, διότι εάν συνεχισθεί η διαπιστωθείσα φθίνουσα τάση και η διαρκής ενσωμάτωση παραδοσιακών συντηρητικών ψηφοφόρων στη Χρυσή Αυγή, η Νέα Δημοκρατία θα πάψει σε λίγα χρόνια να διαδραματίζει ρόλο στην ελληνική πολιτική σκηνή.

Αντίθετα, η ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ σε πρώτο κόμμα στις ευρωεκλογές, έστω και με τέσσερις μόνον εκατοστημιακές μονάδες, αρχίζει να λειτουργεί ως πόλος έλξης στον ευρύτερο χώρο της Κεντροαριστεράς - σε στελέχη της Τρωθραίας ΔΗΜΑΡ, αλλά και στο ΠΑΣΟΚ.

Δεν πρόκειται για εξέλιξη καινοφανή. Στη δεκαετία του '80 το ΠΑΣΟΚ είχε απορροφήσει σταδιακά όχι απλώς τους ψηφοφόρους, αλλά και την ηγεσία του Κέντρου. Η ώσμωση στην παρούσα συγκυρία θα αρχίσει να λειτουργεί στο επίπεδο της Περιφέρειας Αττικής, μετά την εκλογή της κ. Ρένιας Δούρου.

Σε αυτήν την πλούσια σε πόρους περιφέρεια της χώρας θα αρχίσει να διαμορφώνεται η νέα Κεντροαριστερά και όχι στις αιθούσες της λέσχης της «Ελιάς». Το χρέμα συσπειρώνει και όχι οι συνάψεις θεωρητικού περιεχομένου. Το οκτώ τοις εκατό, που εξασφάλισε ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, μπορεί να αποδειχθεί η τελευταία αναλαμπή βαρέως ασθενούς.

Στον χώρο της συντηρητικής παρατάξεως το θέμα είναι περισσότερο περίπλοκο. Η Κεντροδεξιά από την ενσωμάτωση τμήματος των Φιλελευθέρων στον Ελληνικό Συνταγματικό Αλεξάνδρου Παπάγου, «αλλά και πριν και εφ' εξής» είναι επί της ουσίας σχηματισμός όπου κυριαρχούν «βαρώνιοι» μικρότερου ή μεγαλύτερου διαμε-

τρήματος. Κάποιοι θα πουν πως πρόκειται επί της ουσίας για επιβίωση του «κοτζαμπασισμού» αλλά αυτό δεν μεταβάλλει τα δεδομένα, έστω και κατ' ελάχιστον. Αντίθετα αποτελεί στοιχείο γοητείας της παρατάξεως αυτής, διότι ο εκάστοτε ηγέτης πρέπει να λειτουργεί εξισορροπτικά και να συνθέτει τις αποκλίσεις τάσεις, ώστε να μη διαταράσσεται η ενότητα, αλλά κυρίως για να εξαασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή των πάντων.

Πρόκειται ασφαλώς για άσκηση δυσχερέστατη, που σημαδεύτηκε από πολλές αποτυχίες διαχρονικά. Εάν εξαιρέσει κανείς τα πρώτα χρόνια της μεταπολιτευσεως, επί της αρχηγίας του Κων/νου Καραμανλή, και λόγω των ειδικών συνθηκών που επικρατούσαν μετά την κατάρρευση του δικτατορικού καθεστώτος, η ιστορία της συντηρητικής παρατάξεως είναι μία συνεχής διαπάλη στο επίπεδο «βαρώνων» και των εκάστοτε ηγετών της.

Για λόγους που δεν είναι το παρόντος, ο κ. Αντώνης Σαμαράς όταν ανέλαβε την ηγεσία της Ν.Δ. αγνόησε και εξακόλουθη να παραβλέπει αυτή την «πααραταξιακή πραγματικότητα». Το άκρως ανησυχητικό στην παρούσα συγκυρία είναι ότι η κρίση δεν προέρχεται από την τάξη των «βαρώνων» που κάλλιστα γνωρίζουν ότι παρά τις αντιθέσεις τους ανήκουν διά βίου στην ίδια λέσχη.

Ανύπαρκτη ομάδα εξτρεμιστών - έως τις εκλογές του 2012- προσελκύει, πέρα από το πληθειακό στοιχείο και εξακόλουθη να παραβλέπει αυτή την «πααραταξιακή πραγματικότητα». Το άκρως ανησυχητικό στην παρούσα συγκυρία είναι ότι η κρίση δεν προέρχεται από την τάξη των «βαρώνων» που κάλλιστα γνωρίζουν ότι παρά τις αντιθέσεις τους ανήκουν διά βίου στην ίδια λέσχη.

Στον ανήφορο των φόρων και του χρέους

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Είναι πάρα πολλοί αυτοί που δεν αντέχουν πια τα βάρη της εφορίας, των ταμείων και των δανειακών υποχρεώσεων. Αυτό το πρόβλημα καταστρέφει ζωές, υποκαίπει την κοινωνία και την οικονομία και θα καθορίσει τις πολιτικές εξελίξεις. Όσο σημαντικό και αν είναι το εξωτερικό χρέος, άλλο τόσο είναι αυτό που διαμορφώνει την κοινωνία μας και που επηρεάζει την ποιότητα της ζωής μας και την προοπτική της χώρας. Επείγει να βρεθούν λύσεις που θα είναι αποτελεσματικές και δίκαιες, που θα θεσπιστούν ως απαραίτητοι κανόνες.

Περίπου 2,5 εκατ. πολίτες αδυνατούν να πληρώσουν τους φόρους τους. Μόνο το πρώτο τετράμηνο του 2014, οι νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο ανήλθαν σε 4,3 δισ. ευρώ (ήτοι 1.075 δισ. τον μήνα). Στην αρχή του έτους, οι παλιές οφειλές ανέρχονταν σε 61,64 δισ. ευρώ - και είναι προφανές ότι το μεγαλύτερο μέρος δεν πρόκειται να εισπραχθεί.

Αντί να υπάρχει λύση μέσω μιας πάγιας ρύθμισης, η ισχύουσα είναι τόσο σκληρή και έχει τόσο υψηλό επιτόκιο που ελάχιστοι οφειλέτες έχουν υπαχθεί σε αυτήν. Με το σύνολο των οφειλών να φθάνει στα 65,9 δισ. ευρώ, έως τα τέλη Απριλίου είχαν εισπραχθεί 1,134 δισ. ευρώ, ενώ διεγράφησαν οφειλές ύψους 233

εκατ. ευρώ. Στα ασφαλιστικά Ταμεία η κατάσταση είναι εξίσου ζοφερή. Στο ΙΚΑ μόνο οι βεβαιωμένες οφειλές ανέρχονται στο ποσό των 5 δισ. ευρώ, και μόλις 11.500 από τους 300.000 ενταγμένους σε μια από τις ρυθμίσεις εξυπηρέτησης κανονικά τις δόσεις τους. Ο Οργανισμός Ασφάλισης των Ελευθέρων Επαγγελματιών (το πρώην ΤΕΒΕ) δεν θα μπόρεσει να καταβάλει συντάξεις από τον Σεπτέμβριο εάν δεν προικοδοτηθεί με τουλάχιστον 400 εκατ. ευρώ. Όπως σημείωσε η «Κ» την περασμένη Παρασκευή (σε ρεπορτάζ της Χριστίνας Κοψίνη), ούτε στο υπουργείο Εργασίας ούτε σε επίπεδο Ταμείων γίνεται συγκροτημένη συζήτηση για αλλαγές στη ρύθμιση οφειλών - σε ένα σύστημα που προφανώς δεν λειτουργεί.

Στις τράπεζες, ο δείκτης των δανείων σε καθυστέρηση παραμένει υψηλός, παρότι ο ρυθμός αύξησής του μειώνεται τους τελευταίους μήνες. Τα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου έδειξαν ότι στην Εθνική ο δείκτης ήταν στο 23% (από 22,5% στο τέλος του 2013). Στη Eurobank ήταν 30,9% (από 29,4%), στην Alpha 33,3% (από 32,7%) και στην Πειραιώς 37,9%. Στο εμπορικό κέντρο της Αθήνας, τον Μάρτιο το ποσοστό των κλειστών καταστημάτων ήταν 31,2%, μια μικρή μείωση από το 32,4% που καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο

Όλοι πληρώνουμε για την ανικανότητα των φοροεισπρακτικών μηχανισμών να πατάξουν τη φοροδιαφυγή.

του 2013. Η αγορά κατοικίας, επίσης, παραμένει παγωμένη. Πρώτα έφταιγε η ασάφεια ως προς την εφαρμογή του φόρου υπεραξίας, αλλά τώρα, ενώ πολλά ακίνητα πωλούνται σε τιμές χαμηλότερες από τις αντικειμενικές, ο φόρος και το «πόθεν έσχες» εκτιμώνται με βάση τις αντικειμενικές, δυσκολεύοντας τους αγοραστές να πληρώσουν αλλά και να δικαιολογήσουν τα χρήματα της αγοράς. Και οι τράπεζες παραμένουν διαστακτικές να εκχωρήσουν δάνεια, αφού αγωνιούν για την κεφαλαιακή επάρκεια τους.

Τα έξι χρόνια ύφεσης, η ελλείψη ρευστότητας, οι περικοπές σε εισοδήματα και η αύξηση των φόρων πνίγουν την οικονομία. Οι πολίτες αγωνιούν. Όλοι - άνεργοι, μισθοί, συνταξιούχοι, ελεύθεροι επαγγελματίες, εισοδηματίες που βλέπουν την ακίνητη περιουσία τους να γίνεται βραχνός. Οι τελευταίοι δεν μπορούν να εισπράξουν τα ενοίκια βάσει των οποίων φορολογούνται, καθυστερούν την πληρωμή των

φόρων, και, όταν βουλιάζουν πια, δεν μπορούν να βρουν ούτε δάνεια ούτε αγοραστές για τα ακίνητά τους για να ξεχρεώσουν. Αυτήν την παγίδα τη γνωρίζει η κυβέρνηση, αλλά είναι και αυτή παγιδευμένη βρίσκεται αντιμέτωπη με τις καταστροφικές δυναμικές που αναπτύσσονται στην αγορά και την κοινωνία, ενώ η τρέχουσα επιμέλεια στην αυστηρή τήρηση των προηγούμενων ρυθμίσεων, με το επιχείρημα ότι νέες ρυθμίσεις τιμωρούν όσους τηρούν τις υποχρεώσεις τους και ενθαρρύνουν άλλους να περιμένουν συνεχώς ευνοϊκότερες ρυθμίσεις.

Γνωρίζουμε ότι η νοοτροπία αυτή ίσχυε για πολλά χρόνια. Όπως και το γεγονός ότι όλοι πληρώνουμε για την ανικανότητα των φοροεισπρακτικών μηχανισμών να πατάξουν τη φοροδιαφυγή (ακόμη δεν έχει στελεχωθεί επαρκώς η Γενική Γραμματεία Εσόδων, όπως απαιτεί το Μνημόνιο). Η σημερινή κατάσταση, όμως, καταστρέφει αυτούς που προσπαθούν να είναι συνεπείς και δεν δύνανται. Απαιτείται νέα αρχή - μία ρύθμιση χρεών που θα συνδέεται άμεσα με μια νέα, απόλυτα και δίκαια αυστηρότητα των (μεταρρυθμισμένων) φοροεισπρακτικών υπηρεσιών. Οι λύσεις πρέπει να είναι ριζικές. Η επείγουσα και η αυστηρότητα αποφέρουν μόνο όταν είναι άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η λύση του Κυπριακού περνάει από το... αέριο

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΙΛΗ*

Οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

οι υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο και το αμερικανικό σχιστολιθικό αέριο θα συμβάλουν - συμπληρωματικά - στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

* Ο δρ Κωνσταντίνος Φίλης είναι διευθυντής Ερευνών Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων.

Οι πρωταγωνιστές του ανασχηματισμού

Τα πρόσωπα και το παρασκήνιο και δύο κρίσιμες παράμετροι: η Τράπεζα της Ελλάδος και ο Έλληνας επίτροπος στην Κομισιόν

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Στις τελικές τους επιλογές για το νέο κυβερνητικό σχήμα και την ηγεσία της Τραπέζης της Ελλάδος αναμένεται να καταλήξουν τις προσεχείς ημέρες οι κ. Αντ. Σαμαράς και Ευ. Βενιζέλος.

Ο Ιούνιος είναι ο κρίσιμος μήνας για τις κυβερνήσεις Σαμαρά. Η πρώτη ορκίστηκε τον Ιούνιο του 2012. Ένα χρόνο αργότερα 24 Ιουνίου 2013, μετά την αποχώρηση της ΔΗΜΑΡ, σχηματίστηκε η δικομματική κυβέρνηση Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ και τις επόμενες ημέρες -παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις- αναμένεται να ανακοινωθεί η τρίτη κυβέρνηση υπό τον Αντώνη Σαμαρά που δεν αποκλείεται να είναι και η εκλογική.

Πρωθυπουργός και αντιπρόεδρος βρίσκονται σε ανοικτή γραμμή και μοιάζουν αποφασισμένοι να προχωρήσουν σε ριζική ανανέωση της κυβερνητικής εικόνας, καθώς οι αλλαγές δεν θα αφορούν μόνον τα υπουργικά χαρτοφυλάκια αλλά θα περιλαμβάνουν και αρκετούς οργανισμούς του Δημοσίου. Οι επικείμενες κυβερνητικές αλλαγές συνδέονται, αμέσως, και με την επιλογή του προσώπου που θα ηγηθεί της Τραπέζης της Ελλάδος, ενώ επηρεάζονται και από την προχωρημένη συζήτηση των δύο για τον νέο Έλληνα Επίτροπο στην Κομισιόν, που όπως σημειώνουν πρέπει να συνδυάζει «πολιτικό βάρος αλλά και τεχνοκρατική επάρκεια». Αρκετά είναι τα στελέχη που ήδη... αυτοπροτείνονται για τη θέση των Βρυξελλών, για την οποία είναι δεδομένο, και το ενδιαφέρον της κ. Ντόρας Μπακογιάννη. Ωστόσο, οι πιθανότητες δεν είναι με το μέρος της πρώην υπουργού.

Οι σταθερές

Σταθερές της νέας κυβέρνησης Σαμαρά αποτελούν ο κ. Βενιζέλος σε ρόλο αντιπρόεδρου και υπ. Εξωτερικών, ο κ. Δ. Σταμάτης ως υπουργός Επικρατείας και ο κ. Δημ. Αβραμόπουλος ως υπουργός Αμυνας.

Προφανώς, βασικό κομμάτι στο παζλ του νέου σχήματος θα έχει το πρόσωπο του υπουργού Οικονομικών. Οι περισσότεροι υποστηρίζουν πως «αλλαγή σε-

ΟΙ ΠΑΡΑΜΕΝΟΝΤΕΣ...

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ν. ΔΕΝΙΑΣ

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Δ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Γ. ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΟΙ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΕΣ...

ΑΘ. ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΓΙΑΝ. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΟΙ ΕΧΟΝΤΕΣ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ...

ΑΝΔΡ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΗΛ. ΜΟΣΙΑΛΟΣ

ΑΡ. ΣΠΗΛΙΟΤΟΠΟΥΛΟΣ

Μ. ΒΟΡΙΔΗΣ

ΦΙΛ. ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

Γ. ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ

ΟΔ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ

ΑΔ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΦΟΦΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ

Οι συζητήσεις Σαμαρά - Βενιζέλου, που βρίσκονται σε ανοικτή γραμμή, οι συσχετισμοί και οι επιλογές,

λίδας» χωρίς αλλαγή υπουργού δεν μπορεί να υπάρξει. Ωστόσο, ο κ. Γ. Στουρνάρας επ' ουδενί επιθυμεί να εμφανιστεί ο ίδιος τας αμαρτίας όλης της κυβέρνησης. Αυτό είναι ένα στοιχείο που σταθμίζει ο κ. Σαμαράς, εξετάζοντας τη μετακίνηση του κ. Στουρνάρα στην Τράπεζα της Ελλάδος. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Βενιζέλος αναγνώρισε σε συνομιλιές του στο ΠΑΣΟΚ - αμέσως μετά τη συνάντηση που είχε με τον κ. Σαμαρά, την Πέμπτη - πως «η τελική απόφαση για το ζήτημα της ΤτΕ είναι του

Αντώνη». Εφόσον η μετακίνηση του κ. Στουρνάρα στην ΤτΕ πραγματοποιηθεί, στο νέο σχήμα που θα αναλάβει το υπουργείο Οικονομικών φαίνεται ότι περιλαμβάνεται και ο κ. Στ. Παπασταύρου. Κατά πληροφορίες, οι αλλαγές δεν θα περιοριστούν στην πολιτική ηγεσία αλλά - επιδιώκεται - να φθάνουν έως και στο γ.γ. Εσόδων κ. Χ. Θεοκάρη.

Βασικός στόχος του νέου κυβερνητικού σχήματος θα είναι και η αποκατάσταση των σχέσεων με επαγγελματικές ομάδες, που «τιμώρησαν» εκλογικά την κυβέρνηση. Υπό την έννοια αυτή πιθανολογείται η αποχώρηση του κ. Αδ. Γεωργιάδη από το Υπ. Υγείας, κυρίως λόγω της... εκπαιδευτικής σχέσης με τους συνδικαλιστές του κλάδου. Στον κ. Γεωργιάδη αναγνωρίζεται αποτελεσματικότητα, ωστόσο η παραμονή του στην κυβέρνηση δεν αποκλείεται να κριθεί από την ενδεχόμενη είσοδο σε αυτή του

κ. Μ. Βορίδη, καθώς, για πολλούς, και οι δύο ταυτοχρόνως δεν «χωράνε». Για το Υγείας, πληροφορίες θέλουν να συζητείται το όνομα του κ. Χρ. Σταϊκούρα, ενώ σενάρια ενέπλεκαν και τον υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης Κυρ. Μπυστάκη, ο οποίος πάντως καλείται να ολοκληρώσει την κρίσιμη μεταρρύθμιση που ξεκίνησε προ έτους.

Η κακή επίδοση των δύο κομμάτων στις αγροτικές περιοχές μοιάζει να οδηγεί, μετά από δύο χρόνια, στην αποστρατεία του κ. Αθ. Τσαυτάρη. Θα αντικατασταθεί από πολιτικό πρόσωπο, που εκλέγεται στην περιφέρεια. Πριν από ένα χρόνο, η έξοδος του κ. Γ. Βρούτση από το σχήμα απετράπη την τελευταία στιγμή, κατόπιν επιθυμίας του κ. Στουρνάρα, αλλά πλέον όλα δείχνουν ότι ο υπουργός Εργασίας θα βρεθεί εκτός κυβέρνησης.

Εσχάτως, ισχυρή κριτική ασκείται στο πρόσωπο του υπουργού

Ανάπτυξης κ. Κ. Χατζηδάκη, και το ο ίδιος υλοποίησε το μέγα μέρος όσων ανέλαβε, τα δύο χρόνια που βρίσκεται στην κυβέρνηση. Η περιπέτεια του υπουργείου Ανάπτυξης είναι ενδεικτική και των ισορροπιών στο εσωτερικό της κυβέρνησης. Πληροφορίες που ήθελαν το ΠΑΣΟΚ να διεκδικεί, χάριν του κ. Ανδ. Λοβέρδου, το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο προκάλεσαν τις γαλάζιες αντιδράσεις καθώς ήδη ο μικρότερος εταίρος ελέγχει τα υπουργεία Μεταφορών (Χρυσόχοϊδης) και Ενέργειας (Μανιάτης). Πάντως, Σαμαράς και Βενιζέλος φαίνεται ότι έχουν συμφωνήσει πως οι ισχύουσες αριθμητικές και πολιτικές ισορροπίες στην κυβέρνηση δεν θα διασαλευθούν, ότι κι αν σημαίνει αυτό για την τύχη προσώπων.

Την εμπιστοσύνη του κ. Σαμαρά, ως υπουργός Δημοσίας Τάξεως, απολαμβάνει ο κ. Νίκ. Δένδιας, ενώ στους «παρμένοντες» περι-

λαμβάνεται και η κ. Ολγα Κεφαλογιάννη.

Από εκεί και πέρα, «θύματα» της ανάγκης ανανέωσης -χωρίς αυτό να είναι και το μόνον κριτήριο σε κάποιες εκ των περιπτώσεων- είναι πολύ πιθανό να πέσουν στελέχη που βρίσκονται από την πρώτη ημέρα στην κυβέρνηση (Κ. Αρβανιτόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, κ.ά.) ή κατέχουν χαμηλές εμπέλειες χαρτοφυλάκια, όπως το Μακεδονίας - Θράκης. Την ίδια στιγμή, διαφεύδεται αρμοδίας ότι θα αξιοποιηθούν όσοι «έπεσαν» για την παράταξη στις αυτοδιοικητικές εκλογές. Ο κ. Στ. Καλαφάτης, αν και επιβεβαίωσε ότι υπήρξε σχετική νύξη, ανακοίνωσε ότι προτιμά να παραμείνει στο νέο δημοτικό συμβούλιο της Θεσσαλονίκης. Διαφεύδονται επίσης οι πληροφορίες που ήθελαν τον κ. Α. Σπηλιότοπουλο να αναλαμβάνει, αφήνοντας μόνη πιθανή είσοδο εκ της... αυτοδιοίκησης τον κ. Γ. Κουμουτσάκο.

Τι θα επιδιώξει το ΠΑΣΟΚ

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ο επερχόμενος ανασχηματισμός αποτελεί για τον κ. Ευάγγελο Βενιζέλο ίσως το σημαντικότερο σημείο του στρατηγικού σχεδιασμού τον οποίο έχει καταστρώσει τα τελευταία δύο χρόνια και συμπυκνώνεται στη φράση «μαζί με τη χώρα θα ανέβει και το ΠΑΣΟΚ». Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ θεωρεί επιτυχία τη στρατηγική την οποία έχει ακολουθήσει ως αυτή τη στιγμή και εκτιμά πως το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, οι εξελίξεις στην οικονομία θα καλλιεργήσουν το έδαφος για την ανάκαμψη της παράταξης ή του κόμματος.

Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο, θα επιμείνει στη θέση του για αύξηση της παρουσίας του κόμματος στο υπουργικό συμβούλιο, ως μια προσωποποίηση της βασικής πολιτικής θέσης του περί ενίσχυσης του «προοδευτικού προσώπου» της κυβέρνησης. Ο κ. Βενιζέλος επιθυμεί αυτό να αποτυπωθεί και στη νέα προγραμματική συμφωνία, αλλά και σε επίπεδο γενικών γραμματέων, για την τύχη των οποίων ήδη υφίσταται εκτεταμένη συζήτηση.

Ως προς το κυβερνητικό σχήμα σχεδόν σίγουρα θεωρείται -εκτός συγκλονιστικού απρόοπτου- η παραμονή του κ. Βενιζέλου αλλά και των κ. Μιχ. Χρυσόχοϊδη και Φώφης Γεννηματά. Σίγουρα θεωρείται πλέον και η προσθήκη στην κυβέρνηση του κ. Α. Λοβέρδου, ο οποίος οσονούπω, μαζί με τον κ. Χρ. Ανδρόνη, θα ενταχθεί και στην Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ. Εξαιρετικά πιθανή θεωρείται και η παραμονή του κ. Ι. Μανιάτη στο υπουργείο Περιβάλλοντος, όχι όμως και του

κ. Αθ. Τσαυτάρη στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Πιθανή θεωρείται και η αποχώρηση του υπουργού Παιδείας κ. Συμ. Κεδικόγλου. Στο πλαίσιο διεύρυνσης της παρουσίας της Κεντροαριστεράς στο κυβερνητικό σχήμα, ο κ. Βενιζέλος επιθυμεί την υπουργοποίηση του κ. Ηλ. Μοσιαλού και -πιθανώς- ενός προσώπου το οποίο προέρχεται από την Πρωτοβουλία των «58», ένδειξη και των διαύλων που επιχειρεί να αναθερμάνει ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ με τον συγκεκριμένο χώρο. Κυβερνητικό πόστο αναμένεται να αναλάβει κάποιο πρόσωπο από την «Ελιά».

Ποιους θα προτείνει για θέσεις υπουργών η Χαριλάου Τρικούπη και πώς θα αντιδράσει στις επιλογές του Μαξίμου.

Ωστόσο αυτός δεν πρόκειται να είναι ο κ. Παντ. Καψής, ο οποίος τερμάτισε τρίτος μεταξύ των υποψηφίων ευρωβουλευτών της «Ελιάς» με πολύ μικρή διαφορά από τους τελικούς αναδειχθέντες κ. Ν. Ανδρουλάκη και Εύα Καϊλή. Ο κ. Καψής θα αξιοποιηθεί στις διαδικασίες που θα δρομολογηθούν το επόμενο χρονικό διάστημα με στόχο την ενοποίηση της Κεντροαριστεράς και -πο συγκεκριμένα- ενόψει και του Συνεδρίου το οποίο ήδη προανήγγειλε ο κ. Βενιζέλος για τον ερχόμενο Οκτώβριο.

Στο κυβερνητικό σχήμα θα παραμείνει ή και θα αναβαθμιστεί η κ. Εύη Χριστοφιλοπούλου, ενώ

στη θέση του αναπληρωτή υπουργού Εσωτερικών θα παραμείνει και ο κ. Λ. Γρηγοράκος. Ερώτημα ανακύπτει με το τι θα συμβεί με στελέχη όπως ο κ. Φιλ. Σαχινιδής, ο νυν εκπρόσωπος Τύπου κ. Οδ. Κωνσταντινοπούλου και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Πάρις Κουκουλόπουλος. Είναι προφανές ότι εφόσον υπουργοποιηθούν τα συγκεκριμένα στελέχη, θα επέλθουν αλλαγές τόσο στη Χαρ. Τρικούπη, όσο και στη Βουλή. Σε περίπτωση μετακίνησης του κ. Κουκουλόπουλου στην κυβέρνηση, για τη θέση του εκπροσώπου Τύπου τις περισσότερες πιθανότητες συγκεντρώνει ο κ. Δ. Καρύδης, ως το -ούτως ή άλλως- κεντρικό πρόσωπο στα ζητήματα Τύπου και Επικοινωνίας της Χαρ. Τρικούπη. Η περίπτωση του κ. Κουκουλόπουλου θα κριθεί και από το εύρος των ανακατατάξεων που θα συμβούν στο εσωτερικό της κυβέρνησης.

Και αυτή τη φορά -όπως και στον προηγούμενο ανασχηματισμό- ο κ. Βενιζέλος επιθυμεί τη λειτουργία ενός συντονιστικού οργάνου μεταξύ Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ και Μεγάρου Μαξίμου. Σε αυτό το άτυπο όργανο θα συμμετάσχουν εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ ο κ. Χρ. Πρωτόπαπας ως βασικός συντελεστής και υπεύθυνος για τις καθημερινές επαφές με τον υπουργό Επικρατείας κ. Δ. Σταμάτη, αλλά και ο γραμματέας Τ. Ρήγας, ο οποίος θα πρέπει να συντηρήσει τις ισορροπίες με τη Βουλή. Από αυτή την ομάδα θα γίνει -πιθανότατα- και η επεξεργασία του κειμένου της νέας προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και τα συνδεδεμένα με αυτήν Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα ενημερώνουν το κοινό και ειδικότερα τους δανειολήπτες - πελάτες, καθώς και τους εγγυητές και παροχείς εξασφάλισης του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα ότι έχει ξεκινήσει η λειτουργία της **Διεύθυνσης Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (η «Διεύθυνση Διαχείρισης»)**. Η Διεύθυνση Διαχείρισης θα χειρίζεται εκ μέρους των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων την εξυπηρετούμενες χορηγήσεις πελατών του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα οι οποίες θα καθορίζονται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, όπως το ύψος του οφειλόμενου ποσού, τις ημέρες σε καθυστέρηση αποπληρωμής και το ύψος της υπέρβασης ορίου πίστωσης.

Στόχος είναι, μεταξύ άλλων, η αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων και η στήριξη των πελατών του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες αποπληρωμής των χορηγήσεων τους, με στοχευμένες και βιώσιμες λύσεις αναδιάρθρωσης.

Η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων από την Διεύθυνση Διαχείρισης δεν διαφοροποιεί τη σχέση των πελατών με τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα με τα οποία συνεργάζονται για την παροχή οποιωνδήποτε άλλων τραπεζικών υπηρεσιών.

Οι εργασίες της Διεύθυνσης Διαχείρισης θα διεξάγονται από τα ακόλουθα Γραφεία:

Κεντρική Μονάδα Διαχείρισης Καθυστερήσεων & Αναδιάρθρωσεων

Επαρειακό Γραφείο Λευκωσίας Γυνία Θεμιστοκλή Δέρβη & Φλωρίνης 10-12 2ος & 3ος όροφος 1065 Λευκωσία Τ.Θ. 24537 1389 Λευκωσία Τ: 22743400	Επαρειακό Γραφείο Λεμεσού Κολωνάκου 44 1ος όροφος 4103 Άγιος Αθανάσιος Τ.Θ. 50461 3605 Λεμεσός Τ: 25554900	Επαρειακό Γραφείο Λάρνακας Γυνία Αποστολίδου & Αγίας Ελένης 12 6021 Λάρνακα Τ.Θ. 40195 6301 Λάρνακα Τ: 24201900	Επαρειακό Γραφείο Αμμοχώστου Πετράκη Γιάλλουρου 1 1ος όροφος 5325 Λιοπέτρι Τ.Θ. 32045 5325 Λιοπέτρι Τ: 23300430	Επαρειακό Γραφείο Πάφου Λεωφ. Κορυτσάς 1 8010 Πάφος Τ.Θ. 60017 8100 Πάφος Τ: 26805159
--	---	---	--	---

Μονάδα Ανάκτησης Χρεών

Επαρειακό Γραφείο Λευκωσίας Γυνία Θεμιστοκλή Δέρβη & Φλωρίνης 10-12 1065 Λευκωσία Τ.Θ. 24537 1389 Λευκωσία Τ: 22743462	Επαρειακό Γραφείο Λεμεσού Πατριάρχου Ιεροσολύμων 16 4192 Ύψωνας Τ.Θ. 50461 3605 Λεμεσός Τ: 25554952	Επαρειακό Γραφείο Λάρνακας Γυνία Αποστολίδου & Αγίας Ελένης 12 1ος όροφος 6021 Λάρνακα Τ.Θ. 40195 6301 Λάρνακα Τ: 24201900	Επαρειακό Γραφείο Αμμοχώστου Πετράκη Γιάλλουρου 1 5325 Λιοπέτρι 1ος όροφος Τ: 23300430	Επαρειακό Γραφείο Πάφου Λεωφ. Κορυτσάς 1 8010 Πάφος Τ.Θ. 60017 8100 Πάφος Τ: 26805147
--	---	---	---	---

Η Ελλάδα και η Ευρώπη μετά την κάλπη

Τρεις ξένοι αναλυτές απαντούν για το τι σηματοδοτούν τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών και η άνοδος της Ακροδεξιάς

Μέσα σε δύο χρόνια, η χώρα πέρασε από τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις: δύο βουλευτικές, τον Μάιο - Ιούνιο του 2012 και τώρα, τον Μάιο του 2014, διπλές δημοτικές-περιφερειακές και ευρωεκλογές. Δεν είναι μικρό πράγμα, αν αναλογιστούμε ότι η διετία αυτή υπήρξε εξαιρετικά κρίσιμη, ασταθής, ρευστή, γεμάτη ακρότητες. Δεν είναι επίσης μικρό πράγμα, καθώς η χώρα στέκεται ακόμα στα πόδια της, παρά τις τραγικές απώλειες σε θέσεις εργασίας, παρά τη δραματική διάρρηξη του κοινωνικού ιστού και παρά τους κινδύνους που παρουσιάστηκαν ακόμα και σε ό,τι αφορά την ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού της πολιτεύματος.

Τότε, τον Μάιο - Ιούνιο του 2012, το εκλογικό αποτέλεσμα έφερε στο προσκήνιο έναν κυβερνητικό συνασπισμό, τριπλό αρχικά, διπλό στη συνέχεια, και οδήγησε, σιγά και βασανιστικά, σε μια κάποια εξο-

μάλυνση στα λογιστικά μας έστω. Την ίδια στιγμή, εκείνες οι εκλογές έφεραν στην ελληνική Βουλή τη Χρυσή Αυγή. Δύο χρόνια μετά, οι νοσταλγοί και θιασώτες του ολοκληρωτισμού, του ρατσισμού και του μίσους δείχνουν να βγαίνουν ενδυναμωμένοι από τα πρόσφατα εκλογικά αποτελέσματα.

Αυτό δε που παραλίγο να πετύχει ο ΣΥΡΙΖΑ το 2012 τελικώς το κατάφερε τώρα, επιτρέποντας στους εκπροσώπους και τους ψηφοφόρους του να μιλούν για «ιστορικές στιγμές» κατά τις οποίες για πρώτη φορά η Ριζοσπαστική Αριστερά αναδεικνύεται σε πρώτο κόμμα στις εκλογές (παρά τη στασιμότητά της σε ψήφους, συγκριτικά με το '12). Υπάρχει μια απόλυτα θεμιτή επιμονή σε αυτό καθώς όχι και πολλοί οπαδοί του ΣΥΡΙΖΑ θυμούνται τον θρίαμβο του ΠΑΣΟΚ τον Οκτώβριο του 1981. Τότε, ήταν το ΠΑΣΟΚ -αν και με

ούltra αριστερές προεκλογικές διακηρύξεις (πιο ριζοσπαστικές από αυτές που ακούσαμε από τον ΣΥΡΙΖΑ)- τώρα όμως πρώτη σε ψήφους είναι η ίδια η Ριζοσπαστική Αριστερά (που όμως έχει

στους κόλπους της αρκετούς από εκείνους τους παλαιούς «πασόκους» που πανηγύριζαν το 1981...).

Όσο για την Κεντροαριστερά; Ακόμα αναζητείται η περιφέρεια, πολυσυζητημένη ανασυγκροτησ-

της. Τέλος, η Δεξιά μοιάζει και αυτή κατακερματισμένη σε κάποιο βαθμό. Αποδυναμωμένη, συγκριτικά με τα ποσοστά του 2012 και «σπασμένη» σε μικρότερα κομμάτια, ειδικά σε ό,τι αφορά το πιο παραδοσιακό, λαϊκό κομμάτι της - χώρα τους ακραίου του νεοναζιστικού μορφώματος. Οι πρόσφατες εκλογές φυσικά αφορούσαν και τη Γηραιά Ηπειρο: τους ίδιους τους Ευρωπαίους μα και τη σχέση μας με τους θεσμούς των Βρυξελλών. Ανησυχτικές και εκεί οι ενδείξεις: ξενοφοβία, ευρωσκεπτικισμός, ακόμα και ρατσισμός.

Ένα γενικό συμπέρασμα, όχι μόνο σε ό,τι αφορά την Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη, είναι η σταθερή κατά πώς φαίνεται απουσία εκείνων των αξιών που θα μπορούσαν να φέρουν ορισμένες βεβαιότητες στον μέσο πολίτη. Εξ ου και, ως προς την εγκώρια πολιτική σκηνή, η επίσης σταθερή αδυναμία να δημιουργηθεί

μία πιο ισχυρή σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στους πολίτες και σε ένα συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα ή χώρα - ακόμα και με τον ΣΥΡΙΖΑ, που έρχεται πρώτος αυτή τη στιγμή στις προτιμήσεις των ψηφοφόρων (με βάση, βέβαια, η αποτέλεσμα των πρόσφατων ευρωεκλογών).

Με αφορμή τις παραπάνω σκέψεις, σκεφτήκαμε τρία σχετικά ερωτήματα τα οποία απευθύναμε σε τρεις ξένους αναλυτές που έχουν στενή σχέση με την ελληνική ιστορία και πολιτική κουλτούρα: τον Γερμανό Χάιντς Ρίχτερ, τον Βρετανό Κέβιν Φέδερστοουν και τον Αυστραλό Ρίτσαρντ Χάντερ. Από τους τρεις, ο κ. Φέδερστοουν, γνωστός στο αναγνωστικό κοινό της «Κ» από την τακτική του αρθρογραφία, επέλεξε να αναπτύξει το σκεπτικό του σ' ένα γενικό καμβά με άξονα τα ζητήματα που θίγονται μέσα από τα τρία ερωτήματα.

ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

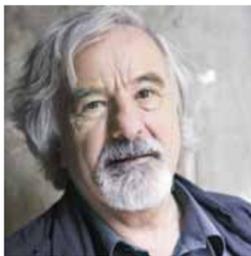
Χάιντς Ρίχτερ

Αν ο ΣΥΡΙΖΑ κερδίσει στις εθνικές εκλογές

Σε όλη του τη ζωή, ο Γερμανός ιστορικός Χάιντς Ρίχτερ ερευνά την ιστορία της νεότερης Ελλάδας, καθώς και της Κύπρου. Όπως είχε δηλώσει σε παλαιότερη συνέντευξή του στην «Κ», «έχω μάθει πια να σκέφτομαι σαν Έλληνας». Οι απαντήσεις του:

1 Μέχρι τώρα, τα ελληνικά κόμματα που συμμετείχαν στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο λειτουργούσαν βάσει των κανονισμών που ισχύουν εκεί. Αφομοιώνονταν από τις διάφορες πολιτικές φράξες, για παράδειγμα, τους συντηρητικούς, τους σοσιαλιστές, τους πράσινους και πάλι λέγοντας. Αναρωτιέμαι όμως τώρα εάν ο ΣΥΡΙΖΑ θα μπορέσει να αφομοιωθεί ή ακόμα και αν θα γίνει αποδεκτός σε κάποια από αυτές τις πολιτικές ομάδες. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι εκπρόσωποι του ΣΥΡΙΖΑ ίσως υποχρεωθούν να ακολουθήσουν μία ανεξάρτητη πορεία η οποία όμως ίσως αποδειχθεί τελείως ανεύθυνη. Βεβαίως, οι λίγοι αυτοί ευρωβουλευτές της ριζοσπαστικής Αριστεράς δεν μπορούν να κάνουν μεγάλη ζημιά. Τι θα γίνει όμως αν τελικώς ο ΣΥΡΙΖΑ κερδίσει τις επόμενες βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα;

2 Φοβούμαι ότι ο ηγέτης του ΣΥΡΙΖΑ ίσως συμπεριφερθεί με τρόπο ανεύθυνο. Ο Αλέξης Τσίπρας μου θυμίζει πολύ

Ο Γερμανός ιστορικός Χάιντς Ρίχτερ που «έχει μάθει να σκέφτεται σαν Έλληνας».

τον Ανδρέα Παπανδρέου, ειδικά από την περίοδο των αρχών της δεκαετίας του '80. Αφθονος ριζοσπαστικός λόγος και μετά τίποτα... Εως αυτή τη στιγμή που μιλάμε, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μπορεί να μεταβάλει την ελληνική πολιτική, όπως είπα και στην προηγούμενη απάντησή μου, αναρωτιέμαι, τι θα συμβεί εάν αναδειχθεί σε πρώτο κόμμα στις επόμενες γενικές εκλογές

στην Ελλάδα; Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να οδηγήσει τη χώρα ακόμα και σε καταστροφή.

3 Θεωρώ πως η άνοδος της ακροδεξιάς και του νεοναζισμού είναι κάτι τρομακτικό, κυρίως όμως είναι ένα φαινόμενο διαμαρτυρίας, όπως, π.χ., στη Γαλλία. Οι ψηφοφόροι εκεί εναντιώνονται δυναμικά στις πολιτικές που ακολουθεί η γαλλική κυβέρνηση. Νομίζω όμως πως μόλις τα κοινωνικά προβλήματα αρχίσουν να επιλύονται ή έστω να απαλύνονται σημαντικά, τα ακραία αυτά κόμματα θα αποδυναμωθούν, όπως, για παράδειγμα, συνέβη στην Ολλανδία. Η αλήθεια είναι ότι δεν βλέπω πραγματικό κίνδυνο στην άνοδο της ακροδεξιάς σε βάθος χρόνου, οπωσδήποτε όμως από την άλλη πλευρά, είναι σοκαριστικό το ότι έχει κάνει την επανεμφάνισή της.

Οι πρόσφατες εκλογές αφορούσαν τους ίδιους τους Ευρωπαίους και τη σχέση τους με τους θεσμούς των Βρυξελλών. Στη φωτογραφία, ειδικές υπέρ της ψήφου στις ευρωεκλογές προβάλλονται στο κτίριο του Ευρωκοινοβουλίου, ενώ η ψηφοφορία ανά την Ευρώπη είχε ήδη ξεκινήσει.

Κέβιν Φέδερστοουν

Η πολιτισμένοι θα έπρεπε να αγανακτούν

Ο καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής στο LSE Κέβιν Φέδερστοουν μας απαντά με το εξής κείμενο:

Η Ευρώπη εξέλεξε το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την περασμένη Κυριακή. Σύμφωνα με τις κείμενες ευρωπαϊκές συνθήκες, το Ευρωκοινοβούλιο διαθέτει σημαντική ισχύ, διαδραματίζοντας πλέον καθοριστικό ρόλο στην ανάδειξη του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μία εβδομάδα νωρίτερα, η Κοντσίτα Βουρστ από την Αυστρία αναδείχθηκε νικήτρια του διαγωνισμού τραγουδιού της Eurovision. Η νίκη της Κοντσίτα -μιας τραβεστί με μουσι- απασχόλησε τα διεθνή ΜΜΕ, με τον πρόεδρο Πούτιν να προβαίνει σε δηλώσεις. Παρότι το αποτέλεσμα του διαγωνισμού τραγουδιού χαρακτηρίστηκε «ιδιότυπο», τα σκίπρι του «παράξενου» κερδίζει αυτοδικαίως το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών.

Η Ευρώπη εξέλεξε στο Στρασβούργο νεοναζι, ρατσιστές και πολλούς, ηπιότερους, κρυφούς ιδεολογικούς ομολόγους τους. Καθώς γράφονται αυτές οι γραμμές, αυτοί οι νεοεκλεγέντες ευρωβουλευτές πασχίζουν να σχηματίσουν κοινοβουλευτική ομάδα. Τα γραφεία, τα ταξίδια και οι εκστρατείες τους θα χρηματοδοτούνται εφεξής από τον κρατικό κορβανά, ενώ οι επικεφαλής των κομμάτων τους θα μπορούν να καταλάβουν σημαν-

τικές θέσεις στο Ευρωκοινοβούλιο. Η πολιτισμένη Ευρώπη θα έπρεπε να αγανακτεί με την εξέλιξη αυτή.

Πέρα από τους εξτρεμιστές αυτούς, οι Ευρωπαίοι εξέλεξαν κάθε είδους ευρωσκεπτικιστές, αλλά και διασημότητες. Οι Έλληνες ψηφοφόροι, για παράδειγμα, ανέδειξαν στο Ευρωκοινοβούλιο τον 91χρονο Μανώλη Γλέζο, εκκονική φιγούρα της Αντίστασης, που αρνείται όμως να ταξιδέψει με αεροπλάνο. Η εκλογή του -και ο μεγάλος μισθός που θα λάβει- βασίσθηκε στην προσωπικότητά του και στη δράση του πριν από 70 χρόνια.

Θεωρητικά, οι ευρωεκλογές πρέπει να αποτελούν σοβαρή απεικόνιση του λαϊκού αισθήματος στην Ευρώπη και βάση για την επιλογή των νέων ευρωπαϊκών πολιτικών κατευνήσεων. Οι ψηφοφόροι, όμως, είχαν άλλη άποψη: οι ευρωεκλογές να καταστούν μέσο διαμαρτυρίας για κάθε τι, χωρίς δυσάρεστες προσωπικές επιπτώσεις. Εκτός Στρασβούργου, ποιος θα μπορούσε άραγε να πάρει στα σοβαρά τέτοιους ευρωβουλευτές;

Οι παραπάνω διαπιστώσεις αποδεικνύουν τη φαιδρότητα της άποψης, που θέλει τις ευρωεκλογές να αποτελούν αξιόπιστο βαρόμετρο εθνικών εκλογών. Αν και οι ηγέτες της αντιπολίτευσης σε όλη την Ευρώπη θα απαιτήσουν την προκήρυξη πρόωγων

Ο καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής στο LSE Κέβιν Φέδερστοουν.

εκλογών, με πολλούς από αυτούς να εύχονται κρυφά την απόρριψη του απίτητός τους, η υποχρέωση των κυβερνώντων να ολοκληρώσουν τις θητείες τους, δεν θα διαταραχθεί. Στην Ελλάδα, μετά το 2007, κάθε εκλογική αναμέτρηση πραγματοποιήθηκε πρόωρα. Αποτέλεσμα αυτού υπήρξε η συνήθεια του πολιτικού κόσμου της χώρας να κοιτάζει διαρκώς πίσω από την πλάτη του, αντί να παράγει έργο, αφιερώνοντας την ενέργειά του στη διαχείριση μικροπολιτικών θεμάτων και όχι στην επαγγελματική ανάγκη για οικονομική αναδιάρθρωση.

Την εποχή της διαρκούς και άμεσης ενημέρωσης, οι ευρωεκλογές προσφέρουν ιδανική αφορμή για κούφια ρητορική, απομακρυσμένη από την ουσία των πολιτικών αντιπαράθεσης. Το τελευταίο που χρειάζεται

στην παρούσα συγκυρία η Ελλάδα, είναι μία νέα περίοδος πολιτικής αστάθειας. Η Ελλάδα θα εξασφαλίσει τη βέλτιστη και πιο βιώσιμη συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους της, μόνο εάν επιδείξει σοβαρότητα και επιμονή στη μεταρρυθμιστική της προσπάθεια. Αυτό δεν σημαίνει ότι το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα, που επιβλήθηκε στην Ελλάδα, είναι καλύτερο για τη χώρα ή για τους εταίρους της. Πολλές λεπτομέρειες μένει ακόμη να συμφωνηθούν, ενώ η Ευρώπη πρέπει να πιστέψει ότι η Αθήνα σοβαρολογεί.

Η σχέση της Ελλάδας με τους Ευρωπαίους εταίρους της δεν πρόκειται να μεταβληθεί ως αποτέλεσμα των εκλογών της περασμένης Κυριακής. Οι Ευρωπαίοι θα αγνοήσουν το αποτέλεσμα των εκλογών, όπως κάνουν και για τα δεδομένα των πολλών, πρόσφατων δημοσκοπήσεων. Στο μεταξύ, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει κατορθώσει να κυριαχήσει στο εκλογικό σώμα ή να ηγημονεύσει σ' ένα πραγματικά εθνικό επίπεδο - ούτε κανένα άλλο κόμμα όμως. Η Ελλάδα συνεχίζει να εμφανίζει ρευστό, πολεμικό πολιτικό κλίμα, με τις εξελίξεις από τώρα, μέχρι και τον επόμενο Μάρτιο, να είναι κρίσιμες.

Επί τη βάση αυτών των διαπιστώσεων, θα μπορούσε κάποιος να μου πει ποιος ήταν ο σκοπός των ευρωεκλογών;

Ρίτσαρντ Χάντερ

Συναίνεση κομμάτων για κοινούς στόχους

Ο καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Cambridge και πρόεδρος Συμβουλίου Ιδρύματος του ΑΠΘ Ρίτσαρντ Χάντερ μας απαντά:

1 Τα αποτελέσματα των εκλογών σε ολόκληρη την Ευρώπη ανάγκασαν τους πολιτικούς του συνόλου των κομμάτων σε όλες τις χώρες να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τις εντάσεις που αναπόφευκτα προκαλεί το ευρύτερο ευρωπαϊκό σχέδιο.

Η Ελλάδα βρίσκεται φυσικά σε μια ιδιαίτερα κατάσταση εξαιτίας της κρίσης. Προσωπικά ελπίζω πως ο ελληνικός λαός θα συνεχίσει να θεωρεί την Ελλάδα ως αναπόσπαστο και ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα της Ευρώπης. Αυτό βέβαια εναντιοκείται στους Έλληνες να το αποφασίσουν.

2 Η αποτυχία των παραδοσιακών μεγάλων κομμάτων να εξασφαλίσουν ισχυρές πλειοψηφίες αποτελεί χαρακτηριστικό που εμφανίζεται όλο και συχνότερα, τόσο στη Βρετανία όσο και στις υπόλοιπες δημοκρατίες της Ευρώπης εν γένει. Αυτό που,

Ο καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Cambridge Ρίτσαρντ Χάντερ.

ωστόσο, θα έπρεπε να μας ενδιαφέρει, δεν είναι η κυριαρχία ενός και μόνο κόμματος, αλλά η συναίνεση για την αναγκαία επίτευξη ορισμένων κοινών στόχων, οι οποίοι απαιτούν συμβιβασμό και αλληλοκατανόηση. Ως εκ τούτου αναλλακτική επιλογή θα ήταν η δημιουργία συνασπισμών, οι οποίοι δεν προκαλούν βέβαια πάντοτε πολιτική αστάθεια. Η δική μου ελπίδα είναι ότι όποιο κι αν είναι το χρώμα των επόμενων ελληνικών κυβερνήσεων, αυτές θα συνεχίσουν την προσπάθεια της πανεπιστημιακής μεταρρύθμισης, που ήδη έχει ξεκινήσει, με στόχο να καταστήσουν την ανώτατη εκπαίδευση ισχυρό φορέα υψηλού επιπέδου παιδείας και κοινωνικής πρόοδου.

3 Η άνοδος των κομμάτων αυτών σε ολόκληρη την Ευρώπη θα πρέπει να ερμηνευθεί στο πλαίσιο όσων προαναφέρα. Αυτό που είναι ανησυχητικό σε οποιαδήποτε χώρα είναι κάθε μεμονωμένο άτομο ή ομάδα που παράγει τον ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία και τις κοινωνικές διακρίσεις.

KSPORTS

Λίγα 24ωρα πριν από την πρώτη σέντρα, το αθλητικό περιοδικό της Καθημερινής μεταμορφώνεται σε μεγάλο αφιέρωμα στο Μουντιάλ.

- Τα αστέρια και οι ανερχόμενοι παίκτες.
- Η Εθνική Ελλάδας.
- Το πρόγραμμα, οι Όμιλοι και τα ζευγαρώματα στα νοκ-άουτ.
- Οδηγός για το στοίχημα από το bet365.
- Ο τηλεοπτικός ρόλος του ΡΙΚ.
- Η ιστορία του Παγκοσμίου Κυπέλλου και η πορεία της Κύπρου στα προκριματικά τον τελευταίο μισό αιώνα.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

bet365.com

ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΓΙΑ ΣΟΒΑΡΟΥΣ ΠΑΙΚΤΕΣ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ευρώπη με αμφιθυμία και πολύ ευρωφοβία

Η άνοδος ακραίων και λαϊκιστών δείχνει να υποχωρεί η άποψη για μεγαλύτερη σύγκλιση

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Μετά τον εκλογικό θρίαμβο του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου της Μαρίν Λεπέν στη Γαλλία μία από τις πρώτες ενέργειες της αποδυναμωμένης κυβέρνησης Βαλς ήταν ένα ευρείας κλίμακας πογκρόμ εναντίον Ρομά και οικονομικών μεταναστών, που φιλοξενούνταν σε προσφυγικούς καταυλισμούς στο Καλέ. Παράλληλα το Παρίσι αποφάσισε να υπαναχωρήσει από τη δέσμευση του προέδρου Ολάντ για παροχή δικαιοσύνης ψήφου σε πολίτες εκτός Ε.Ε στις τοπικές εκλογές. Το μέτρο θα εννοούσε κυρίως Αλγερινούς και Μαροκινούς κατοίκους της χώρας.

Οι δύο ενέργειες απηχούν τον τρόπο που αναμένεται να επηρεάσει το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών τις εθνικές πολιτικές των

Το Βερολίνο επιμένει στη δημοσιονομική πειθαρχία, η ευρωπαϊκή περιφέρεια διεκδικεί δημοσιονομική και νομοσυντακτική χαλάρωση.

28 χωρών της Ε.Ε., θέτοντας τις ενόψει του διλήμματος: «περισσότερη ή λιγότερη Ευρώπη;». Η εντυπωσιακή ενίσχυση ευρωφοβικών σχηματισμών την περασμένη Κυριακή με αποτέλεσμα το ένα τέταρτο των εδρών του επόμενου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να έχει καταληφθεί από ακραία, ξενοφοβικά κόμματα, δείχνει ότι ο άνευ όρων φιλοευρωπαϊσμός υποχωρεί προς όφελος μιας ευρωαμφιθυμίας: από τη μία την περικρατών στα εθνικά κράτη και την επιβολή περιορισμών στην ελεύθερη μετακίνηση εντός Ε.Ε. και από την άλλη μία αυξανόμενη απαίτηση προς τις Βρυξέλλες να αναλάβουν δράση και γενναίες πρωτοβουλίες για να αντιμετωπίσουν την κρίση χρέους, που μαστιάζει την Ευρώζων.

Η καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ, από τους κερδισμένους των ευρωεκλογών, αναγνώρισε την ανάγκη να δοθεί μία απάντηση στους λαϊκιστές κι αυτή κατά τη γνώμη της είναι μία: «ανταγωνιστικότητα, θέσεις εργασίας, ανάπτυξη». Της ίδιας άποψης είναι και ο Ιταλός πρωθυπουργός, Ματέο Ρέντσι, ο οποίος επίσης έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης από το εκλογικό σώμα στην Ιταλία την περασμένη Κυριακή. Το πρόβλημα είναι ότι δια-

φέρουν σημαντικά οι προσεγγίσεις για τον τρόπο που επιτυγχάνεται η ανάπτυξη. Το Βερολίνο επιμένει στη δημοσιονομική πειθαρχία, η ευρωπαϊκή περιφέρεια διεκδικεί δημοσιονομική και νομοσυντακτική χαλάρωση, προσβλέποντας σε μείωση των επιτοκίων της ΕΚΤ.

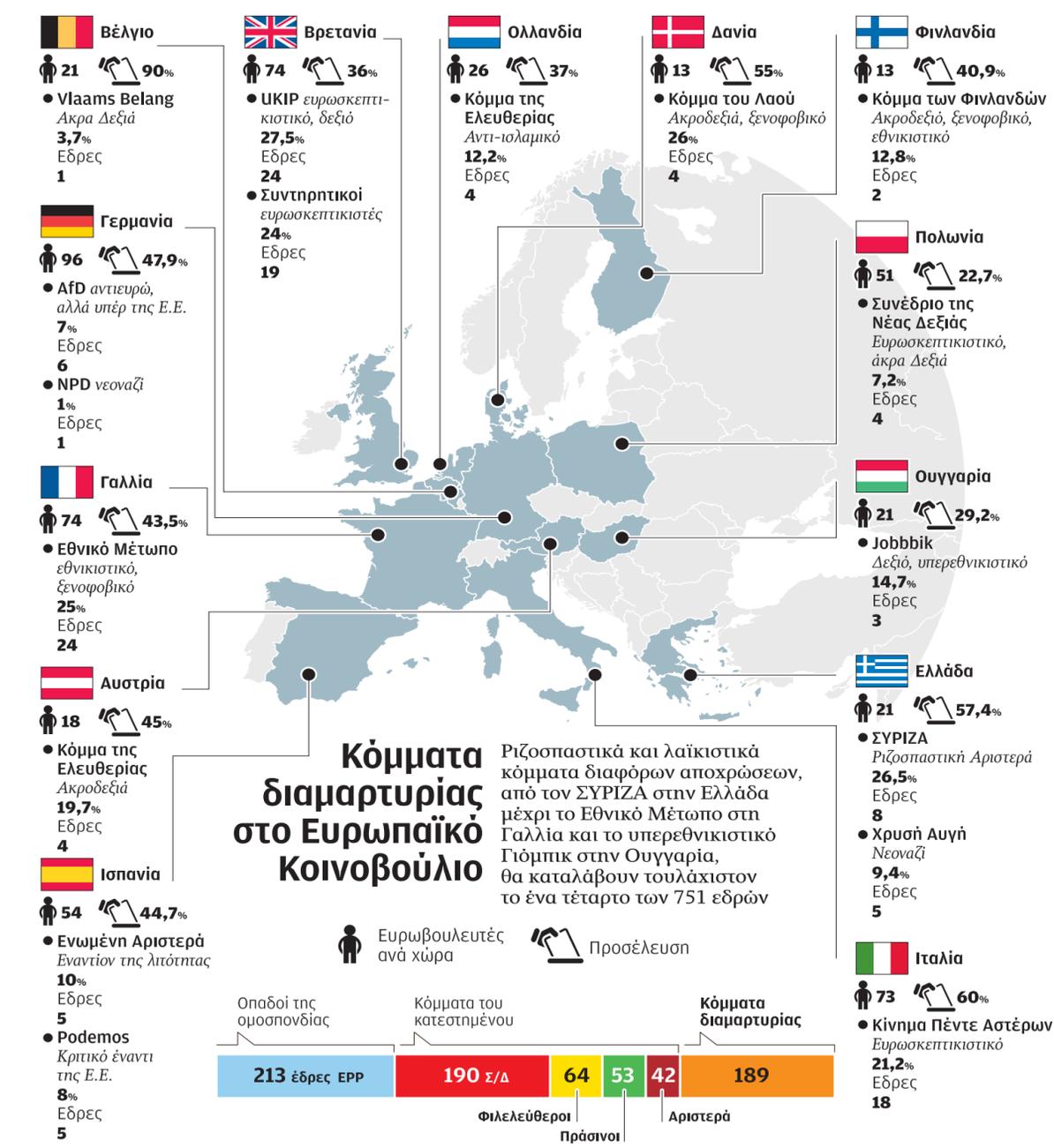
Στην πρώτη αποτίμηση του εκλογικού αποτελέσματος ο Βρετανός πρωθυπουργός, Ντέιβιντ Κάμερον, ο οποίος ήταν εκ των ηττημένων της αναμέτρησης, επισήμανε ότι η ευρωπαϊκή γραφειοκρατία έχει γίνει υπερβολικά μεγάλη και παρεμβατική, μία θέση, που υιοθέτησε και ο Ολλανδός ομόλογός του, Μαρκ Ρούτε. Λιγότερο απόμακρη και σύνθετη Ευρώπη ζήτησε και ο Ολάντ, ο οποίος υπογράμμισε ότι εκεί που είναι περιττή η παρουσία της η Ε.Ε πρέπει να αποσυρθεί διακριτικά.

Η αντίφαση είναι ότι ορισμένες χώρες -για παράδειγμα στο ζήτημα της μετανάστευσης- δείχνουν να διεκδικούν παλινόρθωση των εθνικών συνόρων, αλλά ταυτόχρονα απαιτούν κινητοποίηση της Ε.Ε. Ενδεικτική ήταν η πρόσφατη έκρηξη του συντηρητικού Ιταλού υπουργού Εσωτερικών, Αντζελίνο Αλφάνο, ο οποίος κατήγγειλε την Ευρώπη ότι εγκαταλείπει τη χώρα του, μόνη της να αντιμετωπίσει το αυξημένο μεταναστευτικό κύμα από τη Βόρειο Αφρική και απείλησε ότι η Ρώμη θα επιτρέψει εις το εξής στους πρόσφυγες που φτάνουν στις ιταλικές ακτές να μεταβαίνουν στη συνέχεια σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η διαφαινόμενη στρατηγική που αναμένεται να ακολουθήσουν τα «mainstream» κόμματα είναι η σύνταξη διακομματικών συμβιβασμών με στόχο την απομόνωση των ευρωσκεπτικιστών. Τη στιγμή που η Λεπέν προσπαθεί να συγκροτήσει ακροδεξιά ομάδα στην Ευρωβουλή, ενώ σε διαπραγματεύσεις βρίσκονται ο γάλλος του βρετανικού ξενοφοβικού Ukip, Νάιτζελ Φάρατζ και ο Ιταλός κωμικός Μπέπε Γκριλο, χριστιανοδημοκράτες και σοσιαλιστές αναζητούν ένα κοινός αποδοχός πρόσωπο για τη θέση του προέδρου της Κομισιόν. Ένα αουτσάιντερ που φαίνεται να εξασφαλίζει πόντους σε αμφότερες παρατάξεις είναι ο επικεφαλής του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ. Είναι γυναίκα, Γαλλίδα, την υποστηρίζει ο Βρετανός πρωθυπουργός, Ντέιβιντ Κάμερον και το περιοδικό Economist, αλλά δεν χαιρεί της εμπιστοσύνης του συμπατριώτη της, σοσιαλιστή προέδρου, Φρανσουά Ολάντ.

που επιβάλλουν οι Βρυξέλλες στη χώρα.

Η δομική ανικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντιμετωπίσει την παρατεταμένη ύφεση άφησε βαθύ αποτύπωμα στο εκλογικό αποτέλεσμα της 25ης Μαΐου. Η δυσφορία εκδηλώθηκε με διαφορετικές μορφές σε κάθε χώρα - είτε με δεξιά εθνικιστικό πρόσημο στην περίπτωση της Γαλλίας, της Αυστρίας και της Δανίας είτε με αριστερό ριζοσπαστικό πρόσημο στην περίπτωση της Ισπανίας, της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας. (Στην Ελλάδα εκφράστηκε και με τους δύο τρόπους). Η κοινή διαπίστωση των αδιεξόδων της κεντρικής πολιτικής ογκής, όπως αποτυπώθηκε στο ισπανικό σύνθημα «que no nos representan» (δεν μας εκπροσωπούν) και στο λεπενικό κάλεσμα

PHFEE: European Parliament, Open Europe, euobserver, euractiv, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γιατί έχασε ο Ντέιβιντ Κάμερον

Του **MARTIN KETTLE**

Αν η πολιτική ακολουθούσε σαφείς και προβλέψιμες γραμμές, αυτή θα ήταν η στιγμή του Ντέιβιντ Κάμερον. Η σταδιακή, αλλά σταθερή πορεία οικονομικής ανάκαμψης, θεωρούμενη ως αναγκαία συνθήκη μιας νίκης των Συντηρητικών το 2015, είναι πραγματικότητα. Τα ποσοστά δημοτικότητας του κ. Κάμερον, συγκρινόμενα με εκείνα των Εντ Μίλιμπαντ και Νικ Κλεγκ, είναι ικανοποιητικά, για εν ενεργεία πρωθυπουργό, ενώ μία νίκη των Τόρις θα θεωρείτο δεδομένη, εάν οι εκλογές γίνονταν στην παρούσα χρονική συγκυρία.

Αυτή, όμως, δεν είναι η στιγμή των Συντηρητικών, όπως έδειξαν οι εκλογές του Μαΐου 2014. Τα αποτελέσματα της διπλής κάλπης υπήρξαν απογοητευτικά για τα στελέχη των Συντηρητικών, που εξασφάλισαν το 30% των ψήφων στις τοπικές και 24% στις ευρωεκλογές. Ακόμη πιο ανησυχητική είναι η

υπεροχή των 12 ποσοστιαίων μονάδων των Εργατικών, σε κείριους δήμους της χώρας.

Ακόμη και στο θέμα της μετανάστευσης, στο οποίο οι Τόρις θα έπρεπε να απολαμβάνουν συγκριτικό πλεονεκτήματος έναντι της αντιπολίτευσης, το κυβερνητικό κόμμα δεν πέτυχε να κεφαλαιοποιήσει πάνω στις δημοφιλείς αντι-μεταναστευτικές του θέσεις. Τέλος, στο θέμα της Ευρώπης, οι ψηφοφόροι εμφανίζουν κόπωση με την ευρωσκεπτικιστική εμμονή των Συντηρητικών, στερώντας από το κόμμα του κ. Κάμερον άλλη μία δεξαμενή ψήφων, προς όφελος των αλθιθών ευρωσκεπτικιστών του Ukip.

Γιατί λοιπόν οι Τόρις αδυνατούν να μιμηθούν το CDU της Άγκελα Μέρκελ, ένα κεντροδεξιό κόμμα που επικράτησε τρεις φορές πάνω στον κεντροαριστερό του αντίπαλο; Κάποιος υποστηρίζει ότι η απάντηση στον παραπάνω γρίφο βρίσκεται στην επίμονη φήμη των

Συντηρητικών, ως εγωκεντρικού, οπισθοδρομικού κόμματος, αποκομμένου από τις καθημερινές ανησυχίες των Βρετανών. Άλλοι, θεωρούν ότι υπαίτιος της πολιτικής δυστοκίας του κόμματος είναι ο ίδιος ο Ντέιβιντ Κάμερον, ως εκπρόσωπος της εύπορης αστικής τάξης της Νότιας Αγγλίας. Οι Τόρις, όμως, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ένα ακόμη ιστορικό ευρωπαϊκό κόμμα, το οποίο υπέκυψε στην σταθερή φύση της μεταβιομηχανικής πολιτικής ογκής. Σε όλη την Ευρώπη, η αποσάθρωση των παραδοσιακών δεσμών μεταξύ βιομηχανικών κρατών, στέρνεσε από τα πολιτικά κόμματα την παλαιότερη ικανότητά τους να εξασφαλίζουν πειστικές πλειοψηφίες στην κάλπη. Η Βρετανία, όπως και η Γερμανία, διαθέτει σήμερα μέχρι και έξι πολιτικά κόμματα, ικανά να διεκδικήσουν την πρώτη θέση. Οι εποχές των ποσοστών 40%-45% παρήλθαν ανεπιστρεπτή. Τέλος, το σημαντικότερο πρό-

βλημα των Τόρις αφορά την έλλειψη αξιόπιστου, σύγχρονου πολιτικού προγράμματος. Το κόμμα βρίσκεται σήμερα εγκλωβισμένο ανάμεσα στις Σειρήνες του αυτοκρατορικού, νοσταλγικού θάσσερισμού και στην ανάγκη διαμόρφωσης ανταγωνιστικών ιδεολογικών θέσεων. Η ιδεολογική αυτή σκλήρυνση εμποδίζει το κόμμα του Ντέιβιντ Κάμερον να προβεί στους αναγκαίους συμβιβασμούς με τους Ευρωπαίους εταίρους του, όπως στο θέμα της εσωτερικής μετανάστευσης στην Ε.Ε, που αν και ευνοούν τα συμφέροντα της Βρετανίας, είναι απεχθείς στους υποστηρικτές της θάσσερικής κληρονομιάς. Ο Βρετανός πρωθυπουργός θα έκανε καλά να ακολουθήσει το παράδειγμα του Εργατικού Κλέμεντ Ατλνί το 1945 ή ακόμη της Μάγκι Θάτσερ το 1979, που απέδειξαν την αξία των ιδεολογικών συμβιβασμών, σε περιόδους μεγάλων κοινωνικών αναταραχών.

THE GUARDIAN

Το αποτύπωμα των ευρωεκλογών στην περιφέρεια

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Όταν η θριαμβεύτρια των ευρωεκλογών στη Γαλλία Μαρίν Λεπέν ρωτήθηκε ποιο θα είναι το πρώτο πράγμα που θα κάνει αν ποτέ αναλάβει την προεδρία της χώρας, απάντησε ότι θα δώσει άμεση εντολή για επιστροφή στο φράγκο. Στην Ισπανία, ένα από τα βασικά αιτήματα του Podemos!, του νεοεμφανιζόμενου αριστερού κόμματος που απέσπασε 8% των ψήφων, είναι ο λογιστικός έλεγχος του δημοσίου χρέους της χώρας. Στην Ιταλία, το κεντροαριστερό δημοκρατικό κόμμα που βρισκόταν σε φθίνουσα πορεία, πέτυχε θεαματική αντιστροφή, κερδίζοντας ποσοστό 40%, όταν τα νηία ανέλαβε ο Ματέο Ρέντσι, υποσχόμενος να σπάσει τα δημοσιονομικά δεσμά

για «σάρωμα» του πολιτικού σκηνικού δεν συνεπάγεται και κοινές πολιτικές απαντήσεις. Για λόγους ευκολίας και για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες δαιμονοποίησης, οι «αντιευρωπαϊκές δυνάμεις» αναφέρονται κάποιες φορές ως ενιαίο μπλοκ, τη στιγμή που οι απαντήσεις που δίνουν διαφέρουν μεταξύ τους όσο διαφέρει μία αμεσοδημοκρατική κομματική διαδικασία από μια φασιστική πρακτική.

Κόμματα όπως το ισπανικό Podemos!, που ξεπέρασε από το κίνημα των αγανακτισμένων και το ιταλικό Κίνημα 5 Αστέρων, που είναι το μεγαλύτερο κόμμα της ιταλικής αντιπολίτευσης με ποσοστό 21%, επιχειρούν δημοκρατική υπέρβαση της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, προωθώντας μια τριγωνική σχέση ανάμεσα στην ενεργή συμμετοχή των πολιτών, τους κοινωνικούς αγώνες και τη θεσμική εκπροσώπηση. Είναι άλλο να εκφράζει ένα κόμμα ριζοσπαστικό λόγο κατά της διαφθοράς, προτάσσοντας την ανάγκη απόλυτης διαφάνειας στις κρατικές υποθέσεις και ανακαλύψοντας των αρετών αξιωματούχων και άλλο να υποστηρίζει ότι ένας στρατός «τιμίων» θα εισβάλει, θα τριέξει τα δόντια και θα «καθαρίσει». Υπάρχει σημαντική διαφορά ανάμεσα σε κόμματα που υποστηρίζουν ότι η ανάπτυξη των εθνικών οικονομιών προς όφελος των εργαζομένων προϋποθέτει έξοδο από την Ευρώζων, και σε κόμματα που εκλαμβάνουν τον οικονομικό πατριωτισμό ως φροντίδα μόνο για όσους μοιράζονται το «ωστό» αίμα.

Στις δύο αυτές τάσεις του «αντί»

πρέπει να προστεθεί και η τοπική, αποσχιστική διάσταση η οποία εκφράστηκε με τη μεγάλη επιτυχία του Σιν Φένι και στις δύο πλευρές των ιρλανδικών συνόρων και την επικράτηση του αριστερού αυτονομιστικού ERC στην Καταλωνία, σε βάρος του μετριώστερου, επίσης αυτονομιστικού CiU του τοπικού πρωθυπουργού Mas.

Το ζήτημα, όπως επισήμαινε ο Αμπροζίο Βανς Πρίτσαρντ σε ανάλυση στην εφημερίδα Τέλεγραφ, είναι ότι όλα τα ρεύματα της αντίθεσης με την ασκούμενη πολιτική στην Ευρώπη, βρίσκονται σε έντονη διάσταση με το αποτέλεσμα των εκλογών στη Γερμανία. Ο κυβερνητικός συνασπισμός της Άγκελα Μέρκελ κατέγραψε ελαφρές απώλειες προς όφελος της Εναλ-

λακτικής για τη Γερμανία (AfD), η οποία συγκέντρωσε 7%. Το κόμμα που επικρίνει την πολιτική των ευρωπαϊκών «δισώσεων» της Γερμανίας διακηρύχθηκε, παραδοκί προκειμένου να αποτρέψει οποιαδήποτε μετάθεση του κόστους της κρίσης στους Γερμανούς φορολογούμενους.

Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών, με την όλο και μεγαλύτερη απόκλιση ανάμεσα στις επιθυμίες της Γερμανίας και της υπόλοιπης Ευρώπης, υπενθυμίζει τη ρήση του Πολ Κρούγκμαν, στις αρχές της κρίσης της Ευρώζωνς. «Πολύ φοβάμαι» είχε γράψει ο Αμερικανός νομπελίστας «ότι οι πολιτικές που μπορούν να επιλύσουν την κρίση και οι πολιτικές που είναι αποδεκτές στη Γερμανία είναι δύο σύνολα που δεν τέμνονται».

Γιατί η επιλογή Γιουνκέρ διχάζει τους 28 εταίρους

Παρασκηνιακές διαβουλεύσεις και διλήμματα για τον επόμενο πρόεδρο της Κομισιόν

Της ανταποκρίτριας μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Είναι Τρίτη βράδυ, δύο μέρες μετά τις ευρωεκλογές, και στον όγδοο όροφο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι 28 ηγέτες της κάθονται γύρω από το μεγάλο στρωμένο τραπέζι για το άτυπο δείπνο της Συνόδου Κορυφής. Το φλέγον θέμα είναι ένα: Ποιος θα γίνει ο επόμενος πρόεδρος της Κομισιόν αλλά και μία συζήτηση για τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών.

Στο δείπνο όλοι οι αρχηγοί είναι καθισμένοι κατ' αλφαβητική σειρά, όπως απαιτεί το πρωτόκολλο, ενώ δίπλα στον Χέρμαν Βαν Ρομπέι βρίσκεται ο Αντώνης Σαμαράς, καθώς η Ελλάδα κατέχει την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Όλοι οι πρέσβεις και οι σύμβουλοι, που συνήθως βρίσκονται μέσα στην αίθουσα σε τέτοιες εκδηλώσεις, αυτή τη φορά είναι έξω. Το ευαίσθητο του θέματος τους απαγορεύει την είσοδο «πράγμα που δεν συμβαίνει ποτέ», όπως λέει διπλωματική πηγή στην «Κ». Σημειώσεις παίρνει ο διευθυντής του γραφείου του Ρομπέι που μαζί με τον Γεν. Γραμματέα του Συμβουλίου είναι οι μόνοι μέσα στο δωμάτιο που δεν είναι αρχηγοί κρατών.

Από το μεσημέρι οι ηγέτες είχαν συναντήσεις στα κόμματα τους για τη στάση που θα κρατούσαν το βράδυ στο άτυπο δείπνο. Τα αποτελέσματα της Κυριακής είχαν δώσει ξεκάθαρη νίκη στον υποψήφιο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ), Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, που εξασφάλισε για το κόμμα τους τις περισσότερες θέσεις στο κοινοβούλιο. Το κλίμα, όμως, ακόμα και στη συνάντηση των ηγετών του ΕΛΚ είναι παγωμένο. «Όταν πήγα να πάρω τον πρόεδρο από τη συνάντησή μου είπε στο αυτοκίνητο ότι ο Γιουνκέρ δεν έχει τη στήριξη όλων παρόλο που κέρδισε με διαφορά» λέει στην «Κ» διπλωμάτης κοντά σε αρχηγό ευρωπαϊκής χώρας. Ο Ούγγρος πρωθυπουργός Βίκτορ Ορμπάν είναι κάθεται. Ο Γιουνκέρ δεν είναι κατάλληλος και πρέπει να έχουμε και άλλες επιλογές» λέει μπροστά στους άλλους αρχηγούς του ΕΛΚ, παρόλο που ανήκει στην ίδια πολιτική οικογένεια.

Το βασικότερο πρόβλημα για την υποψηφιότητα του Γιουνκέρ δεν είναι τόσο προσωπικό όσο διαδικαστικό. Ορίζοντας πρόεδρο της Κομισιόν από τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών, το Κοινοβούλιο αποκτά αυξημένη δύναμη, ενώ μειώνεται αυτή των αρχηγών-κρατών, που μέχρι τώρα όριζαν τον άνθρωπο στην πιο ισχυρή θέση της Ένωσης. Αν από την άλλη οι Ευρωπαίοι ηγέτες αποφασίσουν να μη λάβουν

Στο άτυπο δείπνο της Συνόδου Κορυφής της περασμένης Τρίτης, το φλέγον θέμα που απασχολεί τους 28 ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν ένα: Ποιος θα γίνει ο επόμενος πρόεδρος της Κομισιόν.

Η μεταστροφή της Μέρκελ από την Τρίτη ως την Παρασκευή

Τα ξημερώματα της Τετάρτης, αμέσως μετά το άτυπο δείπνο όλοι οι δημοσιογράφοι περιμένουν στο κτίριο του Συμβουλίου με αγωνία τις δηλώσεις της ισχυρότερης γυναίκας στην Ευρώπη, Άγκελα Μέρκελ, καθώς είναι και οι πλέον ενδεικτικές για το τι εξελίχθηκε πίσω από τις κλειστές πόρτες. «Ο αυτοματισμός δεν βρίσκεται στο πνεύμα των ευρωπαϊκών συνθηκών γι' αυτό και περισσότερο υποψήφιοι πρέπει να ληφθούν υπόψη» λέει και πολύ πολύ γρήγορα η τοποθέτηση αυτή μεταφράζεται σαν την πολιτική ταφόπλακα του κ. Γιουνκέρ στην προεδρία της Κομισιόν. Τρεις μέρες αρ-

γότερα, την Παρασκευή το απόγευμα, η Γερμανίδα καγκελάριος φαίνεται να αλλάζει στάση. «Αποδείχθηκε ότι το ΕΛΚ και ο υποψήφιος του για την προεδρία Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ είναι η ισχυρότερη πολιτική δύναμη» λέει σε ομιλία της στο Ρέγκενσμπουργκ της Γερμανίας. «Γι' αυτό κάνω όλες τις διαπραγματεύσεις στο πνεύμα ότι ο Ζαν -Κλοντ Γιουνκέρ πρέπει να γίνει ο επόμενος πρόεδρος της Κομισιόν» λέει και αναίρει την δήλωση της Τρίτης. Η αρχική στάση της κ. Μέρκελ μετά το δείπνο της Τρίτης, φαίνεται να προκάλεσε αντιδράσεις στα μέλη του κόμματός της, αλλά και στον γερμα-

νικό Τύπο, που την κατηγορήσει ότι υποβόησε τη βούληση των ψηφοφόρων που επέλεξαν τον κ. Γιουνκέρ, καθώς η ίδια τον είχε προτείνει ως τον βασικό υποψήφιο. Η στάση αυτή είναι ενδεικτική γι' αυτό που θα ακολουθήσει τις επόμενες εβδομάδες. «Τακτικές και παιχνίδια παρασκηνιακά έχουν ήδη ξεκινήσει, καθώς σε αυτή τη μάχη ένας θα βγει κερδισμένος: το Συμβούλιο ή το Κοινοβούλιο» λέει ανώτερος διπλωμάτης στην «Κ». «Το πρόβλημα είναι ότι χρειάζονται και τους δύο στη διαδικασία. Το Συμβούλιο να προτείνει τον υποψήφιο και το Κοινοβούλιο να τον ψηφίσει».

υπόψη τους το αποτέλεσμα των εκλογών και προτείνουν άλλον πρόεδρο για την Κομισιόν, τότε αυτή η απόφαση υποβαθμίζει το Κοινοβούλιο. «Αποθαρρύνει τους Ευρωπαίους να ψηφίσουν στις επόμενες εκλογές. Πώς θα πιστέψουν ότι θα επηρεάσουν την επιλογή του επόμενου προέδρου αν δεν είναι την πρώτη φορά;» λέει στην «Κ» η Κορίνα Στράτουλα, πολιτική αναλύτρια στο European Policy Center, στις Βρυξέλλες. Επίσης κινδυνεύει να εξασθενήσει περισσότερο τη νομιμοποίηση του νέου προέδρου όταν έχει γίνει προεκλογική καμπάνια για την άμεση εκλογή του και τελικά η απόφαση παρθεί πίσω από κλειστές πόρτες, λέει η ίδια.

Από την Κυριακή το βράδυ ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον είχε αρχίσει τα τηλεφωνή-

ματα σε άλλους αρχηγούς κρατών προσπαθώντας να τους πείσει ότι η υποψηφιότητα Γιουνκέρ πρέπει να «θαφτεί». Για τον Κάμερον, ο φεντεραλιστής Γιουνκέρ εκφράζει ό,τι ακριβώς έδειξε η Βρετανία ότι δεν θέλει: μία μεγάλη και πιο ισχυρή Ευρώπη, αλλά συγχρόνως ο Βρετανός πρωθυπουργός δεν θέλει να χάσει τη δύναμη το Συμβούλιο. Εκτός από τον Ούγγρο πρόεδρο ανοιχτά εναντίον της υποψηφιότητας Γιουνκέρ τάχθηκε και ο Σουηδός πρόεδρος Φρέντρικ Ρέινφελντ, ο οποίος στο δείπνο των 28 εξέφρασε το πρόβλημα από τη ρίζα του. Παρόλο που και αυτός ανήκει στο ΕΛΚ, δεν πήγε καν να ψηφίσει για την επιλογή υποψηφίου στην προεδρία της Κομισιόν, ακριβώς επειδή δεν συμφωνεί με την αρχή τέτοιων εκλογών. Για αυτόν ο πρόεδρος πρέπει να προτείνεται από το Συμβούλιο.

«Η απόφαση δεν θα είναι εύκολη και οι γνώμες ακόμα και μέσα στα κόμματα είναι διχασμένες αλλά αυτό έπρεπε να το σκεφτούν από πριν» λέει η Στράτουλα που δεν μπορεί να βρει ένα επιχειρημα που θα δικαιολογούσε στροφή 180 μοιρών στο θέμα μετά από όλα την καμπάνια των Ευρωεκλογών.

Τελικά στο γεύμα της Τρίτης αποφασίζεται ότι ο πρόεδρος του Συμβουλίου έχει την εντολή να συναντηθεί με τους αρχηγούς των κομμάτων του Ευρωκοινοβουλίου και να κάνει εκτιμήσεις για την υποψηφιότητα και ύστερα να τις παρουσιάσει στο Συμβούλιο. «Οποιοδήποτε πρόβλημα είναι παρακινδυνωμένο» λέει υψηλά ιστάμενος διπλωμάτης στην «Κ» αλλά που τον προβλέπει είναι ένα μακρύ και ζεστό πολιτικό καλοκαίρι στην πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Οι κάλπες άνοιξαν τον δρόμο για τα τανκς στην Ουκρανία

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ασφαλώς ο Βλαντιμίρ Πούτιν δεν αιφνιδιάστηκε από τη φονική εκστρατεία του ουκρανικού στρατού εναντίον των φιλορώσων αυτονομιστών στις περιοχές του Ντονέσκ και του Λουγκάνσκ, αμέσως μετά τη θριαμβευτική νίκη του Πέτρο Ποροσένκο στις προεδρικές εκλογές της περασμένης Κυριακής. Η αναστολή των επιχειρήσεων τις προηγούμενες ημέρες είχε μόνο στόχο την κατά το δυνατόν ομαλή προέλευση στις κάλπες. Από τη στιγμή που το Κίεβο διέθετε ένα νέο ηγέτη, με μια ορισμένη νομιμοποίηση - εν μέρει χάρη στον ίδιο τον Πούτιν, ο οποίος φρόντισε να αποσύρει τα στρατεύματά του από τα σύνορα και να αναγνωρίσει εκ των προτέρων τη νομιμότητα της αναμέτρησης - ήταν απολύτως βέβαιο ότι θα επιχειρούσε να ξεκαθαρίσει την κατάσταση στις εξεγερμένες, βιομηχανικές περιοχές, που παράγονται το ένα τρίτο του ουκρανικού ΑΕΠ.

Για τον Ρώσο ηγέτη, η εκλογή του μεγαλοβιομήχανου Ποροσένκο έμοιαζε με το λιγότερο κακό. Ο επονομαζόμενος «βασιλιάς της σοκολάτας» είναι διαβόητος για τον πολιτικό του πραγματισμό: χρημάτισε υπουργός Εξωτερικών επί φιλοδυτικού προέδρου Γιούσενκο, αλλά αυτό δεν τον εμπόδισε να αναλάβει το υπουργείο Οικονομικών επί του φιλορώσου προέδρου Γιανουκόβιτς. Στην προεκλογική περίοδο, δεσμεύτηκε ότι θα υπογράψει αμέσως μετά την εκλογή του την επίμαχη συμφωνία σύνδεσης με την Ε.Ε., η ακύρωση της οποίας από τον Γιανουκόβιτς είχε πυροδοτήσει την εξέγερση του Μαϊντάν στο Κίεβο. Ωστόσο, απέκλεισε ρητά την ένταξη της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ, σεβόμενος έτσι μια από τις βασικές κόκκινες γραμμές του Κρεμλίνου.

Τέλος, ο Ποροσένκο υποσχέθηκε συνταγματική αναθεώρηση, η οποία θα προσφέρει ισχυρή αποκέντρωση στις ανατολικές περιοχές με το έντονο ρωσικό στοιχείο, κάτι που επιτρέπει στη Μόσχα να ελπίζει ότι θα διατηρήσει ισχυρή επιρροή στη βιομηχανική καρδιά της Ουκρανίας. Τούτων δοθέντων, ο Πούτιν είχε ισχυρούς λόγους να αρκестεί στην προσάρτηση της Κριμαίας και να μην κλιμακώσει την κρίση στην Ανατολική Ουκρανία. Με την αναδίπλωσή του, απέφυγε τις οδυνηρές κυρώσεις από τη Δύση και, ίσως το κυριότερο, την ανατίναξη της στρατηγικής, ενεργειακής γέφυρας Μόσχας - Βερολίνου, κάτι που επίμονα επιδίωκε η Ουάσινγκτον.

Το λουτρό αίματος που ακολούθησε, όμως, την εβδομάδα που πέρασε, δημιουργεί καινούργια δεδομένα. Ο ουκρανικός στρατός και κυρίως η νεοπαγής Εθνοφρουρά,

δημιουργημένη από τους ακροδεξιούς πολιτικούς που προΐστανται των υπηρεσιών Ασφαλείας, βομβάρδισαν με ρουκέτες και όλοιους όχι μόνο τους ένοπλους φιλορώσους, αλλά και κατοικημένες περιοχές, αδιαφορώντας για τις απώλειες αμάχων. Το νεκροτομείο του Ντονέσκ γέμισε με πολλές δεκάδες, ίσως και εκατοντάδες πτώματα, πολλά από τα οποία ήταν φρικτά διαμελισμένα, σιωπηλοί μάρτυρες μιας τραγωδίας που συνεχίζεται όταν γράφονταν αυτές οι γραμμές. Εάν η «αντιτρομοκρατική», κατά το Κίεβο, επιχείρηση κλιμακωθεί με μαζική εισβολή στα μεγάλα αστικά κέντρα του Ντονέσκ και του Λουγκάνσκ, δεν αποκλείεται να δούμε σκηνές που θα παραπέμπουν σε Σεράγεβο και Γκρόζνι.

Τι θα πράξει ο Βλαντιμίρ Πούτιν σε μια τέτοια εξέλιξη των πραγμάτων; Θα αρκестεί σε πλατωνικές διαμαρτυρίες, δίνοντας την εικόνα ενός απολύτως κενικού πολιτικού, που χρησιμοποιεί τους εξεγερμένους ομοεθνείς του σαν πόνια, που

Η φονική εκστρατεία μετά τη νίκη Ποροσένκο θέτει τον Πούτιν ενώπιον σκληρών διλημάτων

μπορούν να θυσιαστούν χωρίς άλλη σκέψη στη μεγάλη σκακιέρα του κρατικού συμφέροντος; Σε αυτή την περίπτωση δεν θα εισπράξει μόνο την κατακραυγή απ' όσους Ουκρανούς φιλορώσους τον έβλεπαν μέχρι χθες ως σωτήρα. Κινδυνεύει να προκαλέσει την οργή πολλών και στο εσωτερικό της Ρωσίας, αναίρωντας ο ίδιος τον μύθο του «σιδερένιου ηγέτη» που με τόσο μόχθο καλλιεργούσε επί χρόνια.

Οχι λιγότερο οδυνηρή διαγράφεται η απομυθοποίηση για τον ουκρανικό λαό. Από την εξέγερση του Μαϊντάν, που υποτίθεται ότι θα έβαζε τέλος στο μαφιοζικό κράτος των ολιγαρχών, καταλήξαμε στην εκλογή ενός από τους ισχυρότερους ολιγαρχές στην προεδρία της χώρας. Οι δύο πλουσιότεροι ολιγαρχές, ο Ρινάτ Αχμέτοφ και ο Ντιμίτρο Φιρτάς, εξαγόρασαν τους βουλευτές που χρειαζόνταν ώστε να εξασφαλιστεί κοινοβουλευτική νομιμοποίηση στην πραξικοπηματική ανατροπή του Γιανουκόβιτς. Ένας άλλος ολιγαρχής, ο Γγκόρ Κολομύσκι, διορίστηκε κυβερνήτης του Δνειπεροπετρόφσκ, όπου έφτιαξε ομάδες «εθελοντών» πολιτοφυλάκων, στην ουσία πληρωμένων δολοφόνων, που αμειβόνται με 10.000 δολάρια για κάθε ένοπλο αυτονομιστή που θα παραδίδουν ζωντανό ή νεκρό. Κατά τα λοιπά, η δημοκρατία και οι ευρωπαϊκές αξίες έχουν νικήσει στην Ουκρανία...

Η γκάφα της CIA με τον σταθμάρχη της στην Καμπούλ

Αποκάλυψαν το όνομά του, καθώς το συμπεριέλαβαν σε κατάλογο που έστειλαν σε ΜΜΕ πριν από την επίσκεψη Ομπάμα

Την ταυτότητα του σταθμάρχη της CIA στην Καμπούλ αποκάλυψε εκ παραδρομής το Σάββατο 24 Μαΐου, ο Λευκός Οίκος. Το όνομα του υψηλόβαθμου στελέχους της CIA περιελήφθη σε κατάλογο που απεστάλη σε μέσα ενημέρωσης, ενόψει της αιφνιδιαστικής επίσκεψης του πρόεδρου Ομπάμα την περασμένη εβδομάδα στους Αμερικανούς στρατεύσιμους στο Αφγανιστάν.

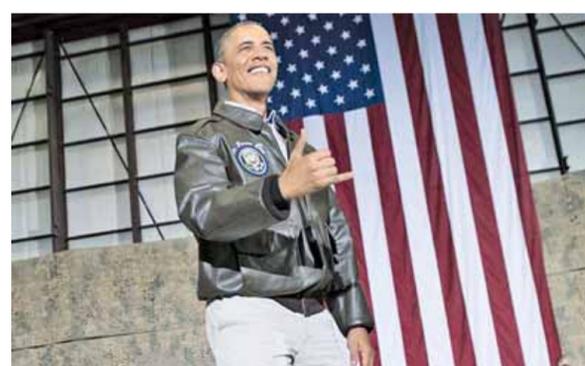
Ο Λευκός Οίκος αναγνώρισε το σφάλμα, όπως αναφέρει σε άρθρο της η εφημερίδα «Washington Post», για να εκδώσει αναθεωρημένο κατάλογο ονομάτων, από τον οποίο έλειπε ο επικεφαλής του «σταθμού» της υπηρεσίας στην αφγανική πρωτεύουσα. Στο αρχικό έγγραφο, δίπλα στο όνομα του επικεφαλής, υπήρχε ο τίτλος «σταθμάρχης Καμπούλ», όρος που χρησιμοποιεί η CIA για το ανώτατο στελέχος της σε κάθε πρεσβεία.

Η αποκάλυψη αποτελεί μία από τις σπανιότητες περιπτώσεις, που

η ταυτότητα στελέχους της CIA δημοσιοποιείται από την ίδια την υπηρεσία. Συνήθως, πίσω από τις αποκάλυψεις αυτές βρίσκονταν δημοσιογράφοι, όπως στα δημοσιεύματα του αριστερού αμερικανικού περιοδικού «Counterspy», που φέρεται να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας του δολοφονηθέντος από την τρομοκρατική οργάνωση «17 Νοέμβρη» στην Αθήνα, Ρίτσαρντ Γουέλς.

Το 1982, το αμερικανικό Κογκρέσο ψήφισε νόμο, που ποινικοποιεί τη δημοσιοποίηση της ταυτότητας πρακτόρων της CIA. Η μόνη ανάλογη περίπτωση των τελευταίων ετών είναι αυτή της Βάλερι Πλέιμ, η ιδιότητα της οποίας δημοσιοποιήθηκε, στο πλαίσιο εκστρατείας συκοφαντίας από στελέχη της κυβέρνησης Τζορτζ Μπους εναντίον του επικριτή του πολέμου στο Ιράκ, διπλωμάτη συζύγου της.

Το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου απεστάλη σε δημο-

Η επίσκεψη του Μπαράκ Ομπάμα την περασμένη εβδομάδα στους Αμερικανούς στρατεύσιμους στο Αφγανιστάν έγινε αφορμή να αποκλυφθεί η ταυτότητα του σταθμάρχη της CIA στην Καμπούλ.

σιογράφους, που συνόδευσαν τον πρόεδρο Ομπάμα στη μετακίνησή του στο Αφγανιστάν, ενώ περιελήφθη σε δελτίο Τύπου με περίπου 6.000 παραλήπτες, στις ΗΠΑ και

το εξωτερικό. Στον κατάλογο περιλαμβάνονταν ονόματα, όπως αυτά του Αμερικανού πρεσβευτή στην Καμπούλ, Τζέιμς Κάνιγχαμ και του επικεφαλής των συμμαχικών δυ-

νάμων, στρατηγού των πεζοναυτών Τζόζεφ Ντάνφορντ.

Ατόπημα

Ο αρχισυντάκτης του γραφείου Λευκού Οίκου της Washington Post, Σκοτ Ουίλσον, ανέφερε ότι αμέσως μετά την αποστολή του email, παρατήρησε την ασυνήθιστη αναφορά στον σταθμάρχη και επικοινωνήσε με την προεδρία για να την επισφαιρίσει. Αρχικά, το γραφείο Τύπου του Λευκού Οίκου δεν ήγειρε αντιρρήσεις για το περιεχόμενο του μηνύματος, καθώς αυτό είχε προέλθει από αξιωματικούς του στρατού. Λίγο αργότερα, στελέχη του Λευκού Οίκου συνειδητοποίησαν το σφάλμα και έσπευσαν να δημοσιεύσουν αναθεωρημένο κατάλογο, χωρίς το όνομα του Σταθμάρχη. Το ατόπημα είχε, όμως, ήδη κυκλοφορήσει ευρέως μέσω του Twitter.

Αγνωστό παραμένει μέχρι στιγμής αν η CIA θα αντικαταστήσει

τον επικεφαλής της στο Αφγανιστάν. Ο σταθμάρχης της Καμπούλ, υπεύθυνος για έναν από τους μεγαλύτερους σταθμούς στον κόσμο με εκατοντάδες πράκτορες, αναλυτές και άλλους υφιστάμενους, βρίσκεται άλλωστε σε προσωπική επικοινωνία με ανώτατα στελέχη της αφγανικής κυβέρνησης, ενώ η θέση του δεν προβλέπει τη συμμετοχή του σε μυστικές επιχειρήσεις, εκτός της πρεσβείας.

Τα τελευταία χρόνια, οι ταυτότητες τουλάχιστον τριών σταθμάρχη της CIA στο Πακιστάν έχουν δημοσιοποιηθεί σε τοπικά ΜΜΕ. Σε μία από τις περιπτώσεις αυτές, πράκτορας της CIA έγινε στόχος απειλών κατά της ζωής του, μετά τη δημοσιοποίηση της ταυτότητάς του.

Μόνη λύση σε τέτοιες περιπτώσεις είναι η άμεση απομάκρυνση του πράκτορα και η απόλυση για τη CIA ενός έμπειρου στελέχους.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ ΤΟ «ΜΑΝ» ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

MAN

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2014

Ποια είναι η **ΚΑΤΕ** τελικά;

Κάθε Κυριακή, η κυπριακή showbiz, και όχι μόνο, περιμένει με τα νεύρα τεντωμένα να κυκλοφορήσει το Beautiful People. Ο λόγος; Η φαρμακερή πένα της Kate...

FEEL IT

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ CASTROL

FIFA WORLD CUP™
Brasil

IT'S MORE THAN JUST OIL.
IT'S LIQUID ENGINEERING.

Castrol
EDGE

OFFICIAL SPONSOR

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.
2,88%Χ.Α.
2,05%Dow Jones
0,35%Nasdaq
1,31%Nikkei
0,20%Dax
0,45%FTSE 100
0,47%BENEZΟΥΕΑΑ
Μία χώρα
που δεν
λειτούργει
Σελ. 11Πετρέλαιο
 -1,38%€/€
 -0,19%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Ενδιαφέρον διεθνών κολοσσών για Ελλάδα

Φθνότερες μεταφορές στη θάλασσα και στη στεριά υπόσχονται εταιρείες-κολοσσοί του φυσικού αερίου, οι οποίες επιδιώκουν να επεκταθούν δυναμικά στον κλάδο των μεταφορών. **Σελ. 9**

ΕΥΡΩΠΗ

Ανάκαμψη των άμεσων ξένων επενδύσεων

Ως θετική χρονιά κρίνεται το 2013 για τις άμεσες ξένες επενδύσεις, με τη Βρετανία, τη Γερμανία και τη Γαλλία να αποτελούν πόλο έλξης. Ωστόσο, η Γηραιά Ήπειρος, πλέον, προσελκύει μόλις το 20% των επενδύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. **Σελ. 7**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Νέο «εργαλείο» για την απασχολησιμότητα

Ένα καινούργιο δίκτυο κοινωνικής δικτύωσης στοχεύει, μέχρι το 2015, να βοηθήσει ένα εκατομμύριο νέους σε όλη την Ευρώπη να δημιουργήσουν διαδικτυακά το επαγγελματικό τους προφίλ, έτσι ώστε να γίνουν ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας. **Σελ. 8**

Real Estate
Διευρύνεται η καθίζηση στις κατασκευές

Αισθητή ήταν το 2012 η μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στις κατασκευές, στο 19,5%, σε σύγκριση με 9,8% το 2011. Ο τομέας παρουσιάζει υποχώρηση για τέταρτη συνεχή χρονιά. **Σελ. 12**

Άνγκελα, η πιο ισχυρή γυναίκα διεθνώς

Πρώτη, για τέταρτη συνεχή χρονιά, φιγουράρει στη λίστα του περιοδικού Forbes με τις πιο ισχυρές γυναίκες του κόσμου η Γερμανίδα Καγκελάρια, Άνγκελα Μέρκελ. Όλα δείχνουν, όμως, ότι η ίδια οφείλει να συνεχίσει να αντιστέκεται στην πίεση των Άγγλων και των Μαγυάρων, που δεν αποδέχονται το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών, με το οποίο οι Ευρωπαίοι επέλεξαν τον Ζαν Κλοντ Γιούνκερ ως Πρόεδρο της Κομισιόν.

Αλλαγή τοπίου σε ΔΣ Κύπρου-Ελληνικής

Οι ενισχύσεις κεφαλαίων εν όψει στρες τεστ αλλάζουν και τις ισορροπίες

Πέρα από τις αλλαγές προσώπων στην Ελληνική Τράπεζα, που προκάλεσαν και πολλές αντιδράσεις, τα αποτελέσματα του α' τριμήνου και το επικείμενο στρες τεστ του Νοεμβρίου, προμηνύουν δραματικές αλλαγές στις τράπεζες.

Η Κύπρου, οδηγείται σε αύξηση κεφαλαίου, η οποία θα φέρει και αλλαγές στη σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ την ίδια ώρα επιβεβαιώνονται οι πληροφορίες που τη θέλουν να έχει προχωρήσει σε προκαταρκτικές κινήσεις για ένταξη

της μετοχής της στο χρηματιστήριο του Λονδίνου, με διαγραφή από την Αθήνα. Πολλοί αναμένουν παραπτώσεις στο ΔΣ της τράπεζας, ενώ οι επενδυτές δείχνουν και έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για την τράπεζα, αφού καταγράφονται πολλές συναλλαγές στη μετοχή της.

Η Ελληνική ετοιμάζεται επίσης για ενίσχυση των κεφαλαίων της, χωρίς να αποκλείεται και η έκδοση δικαιωμάτων, με συμμετοχή των μεγαλομετόχων της τράπεζας, Third Point και Wargaming. **Σελ. 4**

Δεν αλλάζει το κλίμα η συνολική αύξηση καταθέσεων

Η μερική αύξηση των συνολικών καταθέσεων, η οποία σημειώθηκε τον Μάρτιο, δεν μοιάζει ικανή να ανατρέπει το κλίμα που επικρατεί, με τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις να αφαιρούν καταθέσεις από τις τράπεζες, μιας και οφείλεται κυρίως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός της Ευρωζώνης, τα οποία έφεραν χρήματα στην Κύπρο.

Το κύριο θέμα που προκύπτει είναι ότι αυτές οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις δεν τονώνουν ουσια-

στικά τη «ρευσιτότητα» των τραπεζών, αφού δεν μπορούν να αξιοποιηθούν για τη χρηματοδότηση πιστώσεων.

Η γενικότερη αρνητική εικόνα με την έξοδο των κεφαλαίων δεν δύναται να ανατραπεί, ούτε από την αύξηση των συνολικών καταθέσεων τον Απρίλιο.

Ωστόσο, δεν μπορεί κανείς να παραβλέψει ότι η εισροή καταθέσεων από το εξωτερικό αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης προς το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. **Σελ. 3**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Στημένη στον τοίχο η δημοκρατία

Πριν από δέκα χρόνια, στις Βρυξέλλες επέλεγαν πρόεδρο της Κομισιόν. Πρώτη επιλογή ήταν ο σεβαστός και ικανός Φέρχοσταντ, ένας αφοσιωμένος Ευρωπαίος που πίστευε στην πραγματική ολοκλήρωση μιας Ευρώπης των αρχών. Φυσικά, τον έκοψαν οι Βρετανοί, διότι δεν ήθελαν ένα «ευρωπαϊστή» όπως κόβουν σήμερα και τον Γιούνκερ, ενώ οι «καθολικοί» της Ισπανίας, της Πολωνίας και της Ιταλίας είχαν ενστάσεις στο γεγονός ότι δεν ήθελε τη λέξη «Θεός» στο Σύνταγμα της Ε.Ε. Τότε ο Γιούνκερ δεν δεχόταν να μπει στη θέση τους. Ο Σούσελ, σύμμαχος των ακροδεξιών της Αυστρίας, κόπηκε κι αυτός σχεδόν από όλους.

Άλλα ονόματα, όπως του τότε Monsieur PESC, Κρισ Πάτεν, του Χαβιέρ Σολάνα και του Πατ Κοξ, επίσης κόπηκαν στο μπρα-ντε-φερ των Βρυξελλών. Τελικά, κατέληξαν όλοι μαζί με μια φωνή σε κάποιον άγνωστο πρώην πρωθυπουργό της Πορτογαλίας, ονόματι Ζοζέ-Μανουέλ. Μερικά χρόνια αργότερα, διόρισαν – με την

ίδια λογική – κάποιον Βαν Ρομπάι ως πρόεδρο του Συμβουλίου. Όταν τον κοιτάζει κανείς, αντιλαμβάνεται πως το παρατσούκλι «Ράμπο» είναι ειρωνικό.

Ήταν ο ελάχιστος κοινός παρονομαστής. Παρόλο που η πρώτη του επαφή με την πολιτική σκηνή των Βρυξελλών ήταν απόλυτα θετική, ο Μπαρόζο επελέγη διότι ήταν νερόβραστος. Αυτό ήταν το βασικό του πλεονέκτημα.

Σήμερα τα πράγματα είναι διαφορετικά. Οι πολίτες επέλεξαν πρόεδρο της Κομισιόν, του μοναδικού από τα τρία βασικά σώματα της Ε.Ε. που δεν εκλέγεται από τους Ευρωπαίους πολίτες ως τώρα. Έγινε μάλιστα μία πρώτη, δειλή, πρωτο-εκστρατεία από τους υποψήφιους προέδρους της Κομισιόν.

Παρόλο που η όλη ανάλυση των αποτελεσμάτων των ευρωεκλογών επικεντρώνεται στην (αναμενόμενη από καιρό) άνοδο των ακροδεξιών στοιχείων, την ίδια ώρα συνέβη κάτι πολύ σημαντικό που πέρασε σχεδόν απαρατήρητο: Εκλέξαμε και πρόεδρο της Κομισιόν. Και, μ' αυτό τον τρόπο

Οι ευρωβουλευτές δεν έχουν άλλη έντιμη επιλογή, από την επικύρωση της επιλογής των πολιτών για την Κομισιόν.

καταργήθηκε το «δημοκρατικό έλλειμμα», αφού το Κοινοβούλιο εξέλεξε, το Συμβούλιο εξέλεξε και τώρα εξέλεξε και η Κομισιόν από τους πολίτες της Ε.Ε.

Μπορεί η εκστρατεία να μην έδωσε μεγάλο βάρος στα debates ή στους ίδιους τους υποψήφιους για την προεδρία της Κομισιόν, αλλά έσπασε ένα σημαντικό στεγανό με την πρώτη τέτοια εκστρατεία, που με την πάροδο του χρόνου υπόσχεται να οδηγήσει σε πραγματικές «ομόσπονδες» εκλογές για την Κομισιόν στην Ε.Ε. Κάτι τέτοιο θα μείωνε και την ανισορροπία μεταξύ των μικρών και των μεγάλων κρατών της Ευρώπης, την οποία εσχάτως βιώσαμε από πρώτο χέρι.

Η επαναστροφή που γίνεται από το Συμβούλιο – δηλαδή τις 27 μας κυβερνήσεις – αποτελεί ισχυρό πλήγμα σε αυτή την ιστορική πορεία. Και, ενώ το δημοκρατικό έλλειμμα για το οποίο μιλούσαν πολλοί ήταν μια υπερβολή, αφού Συμβούλιο και Κοινοβούλιο αποτελούν απευθείας επιλογές των πολιτών, μια επιλογή άλλη από τον Γιούνκερ για την Κομισιόν θα αποτελούσε το πρώτο σοβαρό πλήγμα στη δημοκρατική νομιμοποίηση των Βρυξελλών.

Υπάρχει τουλάχιστον μία επιλογή για το Κοινοβούλιο. Πριν από δέκα χρόνια, αρνήθηκε να επικυρώσει τους διορισμούς των κρατών-μελών, έχοντας ενστάσεις για ορισμένους επιτρόπους και δη τον Ιταλό Ρόκκο Μπουτιλιόνε που πήγαινε για Επίτροπος Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας αλλά επέμενε πως η ομοφυλοφιλία είναι αμαρτία. Κρίθηκε επομένως ως ακατάλληλος για μια θέση που είχε ως εντολή την αντιμετώπιση των διακρίσεων. Τελικά, ο Ρόκκο, που είχε πει πως «στην Ιταλία είμαι ο κανένας, αλλά στην Ε.Ε. θα είμαι κάποιος», παρέμεινε «κα-

νένας» στην Ιταλία. Ο Τσίπρας, πτηνός ανθυποψήφιος του κ. Γιούνκερ, επιμένει πως θα πρέπει το Κοινοβούλιο να ακολουθήσει μια παρόμοια πορεία και φέτος: Έχουμε εκλεγμένο Πρόεδρο της Κομισιόν από τους πολίτες και δεν θα επικυρώσουμε καμία Κομισιόν που δεν τον έχει ως επικεφαλής. Το ίδιο οφείλουν να πουν και οι υπόλοιποι ευρωβουλευτές, αν θα μπορούν να κριθούν ως σοβαροί.

Οι Βρετανοί και οι Ούγγροι δεν δικαιούνται να πιέζουν τη Μέρκελ για να αλλάξει τις επιλογές των πολιτών. Η Μέρκελ δεν δικαιούται να συμβάλει στην αντιστροφή μιας σαφούς επιλογής που έγινε στις κάλπες, ιδίως από την στιγμή που μόνο μια έμμεση προειδοποίηση έδωσε και άφησε τους πολίτες να νομίζουν πως επιλέγουν και πρόεδρο της Κομισιόν, εκτός από ευρωβουλευτές. Γι αυτό και η στάση της στο θέμα, όπως διαμορφώθηκε την Παρασκευή, την τιμά. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες οφείλουν να δεχτούν το ελεγχτικό αποτέλεσμα έστω κι αν δεν τους αρέσει η λογική των spitzenkandi-

daten. Η Δημοκρατία έχει σαφές αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα αυτό δεν μπορεί να αλλάξει πίσω από τις πόρτες του Συμβουλίου. Το δικό μας χέρι φτάνει ως τις 6 ψήφους στο Κοινοβούλιο. Εδώ, όμως, θα φανεί και πόσο βάρος έχουν οι 6 μας, οι οποίοι οφείλουν εντός των κομμάτων τους να κρατήσουν ξεκάθαρα θέση εναντίον οποιουδήποτε αποτελέσματος που δεν συνάδει με το αποτέλεσμα των εκλογών.

Όπως και το 2004, η άρνηση επικύρωσης της Κομισιόν, θα έχει μπόλο πολιτικό-κομματικό παρασκήνιο. Ας είναι: Αυτά είναι η φύση των κοινοβουλίων. Ενώ, όμως, οι μεγάλοι κίνδυνοι στη Δημοκρατία σφαιρίσει ποτέ στην Ε.Ε., δεν υπάρχει άλλη έντιμη επιλογή για τους ευρωβουλευτές.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει ένα σοβαρό ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάι, μακριά από τους πολιτικούς.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολίαστε στο www.kathimerini.com.cy

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου. Ένα με σένα.

800 11 800
24 ΩΡΕΣ
+357 22 575555
ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ
www.piraeusbank.com.cy

ΑΡΘΡΟ / Της ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ

Η δική μας ευθύνη

Εδώ και μία εβδομάδα διερωτόμαστε πραγματικά πώς γίνεται όλα τα πολιτικά κόμματα και οι εκπρόσωποί τους να βγαίνουν καθημερινά στα τηλεοπτικά πάνελ και σχολιάζοντας το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών, με διάφορα επιχειρήματα και κομματικές εξισώσεις να διατείνονται ότι βγήκαν «κερδισμένοι» μέσα από αυτή τη διαδικασία.

Ακόμα και το γεγονός ότι όλοι-μηνδένος εξαιρουμένου-παραδέχτηκαν ότι υπάρχει πολιτική απαξίωση και ειδικότερα ως προς τον θεσμό των Ευρωεκλογών, δεν λέει κάτι. Λόγια του αέρα γιατί κατά βάθος ο μόνος πραγματικός προβληματισμός των κομμάτων, είναι τα χαμηλά ποσοστά που έλαβαν, παρά το γεγονός ότι –τουλάχιστον τα κοινοβουλευτικά κόμματα– διατήρησαν την παρουσία τους στο Ευρωκοινοβούλιο. Σε μια δεύτερη ανάγνωση των αποτελεσμάτων και του επικίνδυνα υψηλού ποσοστού αποχής, πώς μπορεί να ερμηνευθεί η στάση που τήρησε ο κόσμος; Γιατί η ουσία δεν είναι ότι οι πολίτες προτίμησαν παραλία αντί κάλπη αλλά ότι αγνόησαν ένα βασικό δημοκρατικό δικαίωμα. Του να μπορείς να ψηφίσεις. Να μπορείς να επιλέξεις. Να έχεις ανάμιξη έστω και με την ψήφο σου στα κοινά. Σε όλα αυτά που σε περιβάλλουν και καθορίζουν τη ζωή σου. Προδιαγράφουν το μέλλον και την εξέλιξή σου. Τον βίο και την πολιτεία σου. Γιατί είναι ένα πράγμα η απαξίωση των κομμάτων ή ακόμα και αυτών που επιλέχθηκαν από τους κομματικούς μηχανισμούς ως πρόσωπα για να μας εκπροσωπήσουν στην Ευρωβουλή και άλλο πράγμα είναι η απαξίωση των θεσμών, παρά τη δικαιολογημένη οργή και αγανάκτηση του κόσμου.

Ως πολίτες δεν πρέπει να απεκδυόμαστε τον μανδύα των ευθυνών μας. Είναι καλό να υπάρχει κριτική, είναι καλό να στέλνουμε στο σπίτι τους όσους εκμεταλλεύονται την παρουσία τους στα πολιτικά θέσμινα για ίδιον όφελος και να ζητούμε διαφάνεια προκειμένου να αντιμετωπιστεί η σαπίλα που υποβόσκει, αλλά όλα αυτά θα πρέπει να γίνονται και με τη δική μας συμμετοχή. Ως πολίτες πρέπει να είμαστε ενεργοί, να συμμετέχουμε, να ζητούμε, να διεκδικούμε, να μην επιδεικνύουμε ανοχή. Και σίγουρα αυτό δεν γίνεται αν δεν πάμε να ψηφίσουμε. Το να μην πάει κανείς να ψηφίσει δεν πρέπει να αποτελεί επιλογή. Είναι σαν να αφαιρείς από μόνος σου το δημοκρατικό σου δικαίωμα το οποίο κερδήθηκε μέσα από αγώνες. Σκεφτείτε τις γυναίκες... Κάποτε και ακόμα και σήμερα σε ορισμένες χώρες δεν έχουν δικαίωμα ψήφου!

Τηρώντας αυτή τη στάση δίνουμε οι ίδιοι τη συγκατάθεσή μας στο να αποφασίζει κάποιος άλλος για εμάς, χωρίς εμάς ως προς το ποιος θα μας εκπροσωπεί στα διάφορα θεσμικά, πολιτειακά και νομοθετικά Σώματα. Όταν δεν ψηφίσουμε, όταν δεν επιλέξουμε, όταν δεν κρίνουμε ποιος μας κάνει και ποιος όχι, τότε πως θα είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε εξώθεν πιέσεις;

Στην Κύπρο της κατοχής, στην Κύπρο του Μνημονίου, στο «ευλογημένο» νησί του φυσικού αερίου ποιος και ποιοι θα αποφασίσουν για τα καλώς νοούμενα συμφέροντα αυτού του τόπου;

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ελαστικότητα Ζήτησης

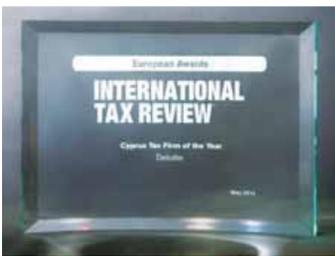
Ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή καλείται ο βαθμός αντίδρασης/ανταπόκρισης/ευαισθησίας της ζητούμενης ποσότητας ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας στη μεταβολή (αυξημείωση) της τιμής του αγαθού αυτού ή της υπηρεσίας αυτής. Στην περίπτωση κατά την οποία αξιολογείται κάποια άλλη μεταβλητή εκτός από την τιμή του υπό εξέταση αγαθού ή της υπό εξέταση υπηρεσίας, τότε μιλάμε για εισοδηματική ελαστικότητα (μεταβλητή: εισοδήμα καταναλωτών) και στατιστική ελαστικότητα (μεταβλητή: τιμές άλλων σχετιζόμενων αγαθών, δηλ. υποκατάστατα και συμπληρωματικά).

ΜΑΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

Deloitte: Φορολογικός Οίκος της Χρονιάς 2014

Winning is a state of mind

Στην 10η τελετή βράβευσης του International Tax Review (ITR) European Tax Awards που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Λονδίνο, η Deloitte εξασφάλισε το βραβείο του Φορολογικού Οίκου της Χρονιάς για την Κύπρο (Cyprus Tax Firm of the Year) για το 2014.

Αυτή είναι η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά που η Deloitte Κύπρου κερδίζει αυτή την ανώτατη διεθνή διάκριση.

Η νέα αυτή επιτυχία δημιουργεί για όλους εμάς στη Deloitte ισχυρή δέσμευση ποιότητας και μας ενθαρρύνει να θέσουμε ακόμα υψηλότερους στόχους.

www.deloitte.com/cy

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte

ΔΗΚΤΗΣ

Αλλαγές

Εκεί που οι φήμες έκαναν λόγο για παραίτηση Χούρικαν από την Τράπεζα Κύπρου, ξαφνικά το πράμα άλλαξε ύψος. Αντί να ρωτούν αν θα φύγει ο Τζόνι, οι γνωρίζοντες πλέον ρωτούν «ποιος φεύγει». Εδώ να δεις πάρτι που θα γίνει.

Ο γελαστός Τζόνι

Γελαστός, με χιούμορ και ευχάριστη διάθεση ο CEO της Τράπεζας Κύπρου εμφανίστηκε αισιόδοξος ότι η Τράπεζα θα τα καταφέρει. «Περιμένετε την Παρασκευή και θα δείτε» ήταν η συμβουλή του προς τους καχύποπτους, εννοώντας, βέβαια, την πρόοδο που σημειώθηκε, σύμφωνα και με τα αποτελέσματα τριμήνου για το 2014. Παρόλο που τα έβαλε σε Βουλή και οικονομικούς παράγοντες, για τις εκποιώσεις και την ανάγκη για άνοιγμα σε νέες αγορές για τον τουρισμό αντίστοιχα, ο Τζόνι Χούρικαν φάνηκε σίγουρος ότι το στοίχημα για επανάκτηση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα μπορεί να κερδηθεί.

Τα νούμερα

Ήταν κάποιος CEO τράπεζας, που τράβηξε μολικό κόλλημα από το Διοικητικό του Συμβούλιο το τελευταίο διάστημα, με αποτέλεσμα να ακουστεί γενικώς στο παζάρι πως θα παραιτηθεί. Πρόσφατα ερωτήθηκε από δημοσιογράφους αν αισθάνεται πως απολαμβάνει την εμπιστοσύνη του ΔΣ του και είχε έτοιμη την απάντηση: «Αυτά είναι τα αποτελέσματα της Τράπεζας. Τα νούμερα μιλούν από μόνα τους».

Timing

Στη ζωή, που λέτε, τα πάντα έχουν να κάνουν με το timing. Εκεί είναι η μαγκιά. Η Ελληνική Τράπεζα ανακοίνωσε την Παρασκευή 30 Μαΐου τα αποτελέσματα της για το α' τρίμηνο του 2014. Το αποτέλεσμα ήταν ελαφρώς κάτω από το εποπτικό όριο που ίσχυε μέχρι πρότινος, δηλαδή το 9%. Η Ελληνική, εξήγησε: «Δεικτής Κυρίων Βασικών Ίδιων Κεφαλαίων (βρίσκεται) σε 8,9% (Τράπεζα: 9,1%) υπερβαίνοντας τον ελαχιστο αναλογο εποπτικό απαιτούμενο δείκτη, 8%, που έχει καθορίσει η Κεντρική Τράπεζα της Κυπρου με σχετική εγκύκλιό της ημερομηνίας 29 Μαΐου 2014». Προσέξτε το timing.

Η Ξένια

Εντύπωση προκάλεσε το mix των ατόμων που έλαβαν μέρος σε συζήτηση που οργάνωσε την περασμένη εβδομάδα η Accert ΛΟΑΤ στο Σπίτι της Ευρώπης, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της που κορυφώθηκαν με το Gay Pride parade του Σαββάτου. Ενώ προσεκλογικά πολλοί ήταν οι υποψήφιοι και λοιποί πολιτικοί που δήλωναν πως στηρίζουν τις προσπάθειες της οργάνωσης, μετεκλογικά πήγαν όλοι σπίτι τους. Μοναδική πολιτική παρουσία, η Ξένια Κωνσταντίνου, κι αυτό την τιμά, αφού στέκεται δίπλα από εκείνους που υποστηρίζει, άσχετα με το κατά πόσον έρχονται εκλογές ή όχι.

Φτάνει το Προεδρικό

Η πάλη ποτέ κορυφαία σχολή της Κύπρου συνεχίζει να παραπαίει κάτω από τη διοίκηση ενός Συμβουλίου που δεν έχει κάνει κινήσεις που να δείχνουν πως αντιλαμβάνεται το μέγεθος του προβλήματος –ούτε του οικονομικού, ούτε του

Άργησε κι αυτό να γίνει στη Νήσο των Αγίων...

ακαδημαϊκού. Σαφής είναι η ευθύνη του Προεδρικού που έκανε τους διορισμούς και πλέον πρέπει να το φέρει βαρέως, αφού η Αγγλική Σχολή είναι επικίνδυνα κοντά των τελευταία της ευκαιρία να ανακάμψει.

Η Ευρώπη

Στη συζήτηση, αρκετός λόγος έγινε για τον ρόλο της Ε.Ε. στην άσκηση πίεσης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ. Όπως γράφει σήμερα στήλη άποψης της «Κ»,

RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η Άνγκελα και ο Τσίπρας

Ενώ οι Ευρωπαίοι πολίτες κλήθηκαν να ψηφίσουν την περασμένη Κυριακή, οι λίγοι που πήγαν στις κάλπες θεωρούσαν πως, με τους ευρωβουλευτές που εκλέγουν, επιλέγουν και πρόεδρο της Κομισιόν. Η πάντοτε μια-μέσα-μια-έξω Εγγλέζοι, ήταν αναμενόμενο πως θα δημοσιογραφίσουν πρόβλημα και θα προτιμήσουν κάποιον άχρωμο από τον ευρωπαϊστή Γιούνκερ, ο οποίος έχει σαφή λαϊκή εντολή να αναλάβει ως πρόεδρος της Κομισιόν. Παρά τις πιέσεις, η Άνγκελα Μέρκελ στάθηκε στον πούνο της και στηρίζει την επιλογή των πολιτών. Τώρα οφείλουν οι ευρωβουλευτές να ακολουθήσουν τη Μέρκελ και τον Τσίπρα και να δείξουν πως το Κοινοβούλιο θα επικυρώσει μόνο μία Κομισιόν που να αντικατοπτρίζει το αποτέλεσμα της δημοκρατικής διαδικασίας.

πριν από δέκα χρόνια το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «έριξε» την Κομισιόν, της οποίας τον διορισμό αρνήθηκε να επικυρώσει, διότι ο Ιταλός υποψήφιος Επίτροπος επέμενε πως η ομοφυλοφιλία είναι αμαρτία. Έτσι, για να θυμόμαστε.

Πανικός

Πανικός, μισαλλοδοξία και αίσχη στο Δημοτικό Συμβούλιο της Λευκωσίας. Ενώ ο Δήμαρχος είχε τη λογική να στηρίξει τις εκδηλώσεις της Accert ΛΟΑΤ, και να θέσει την πορεία Gay Pride υπό την αιγίδα του, το Δημοτικό Συμβούλιο την είδε πολύ διαφορετικά και συνεχίζει τις συντηρητικότητες και τις δειλίες μπροστά σε μια αυτονόητη επιλογή. Αβέβηρω, κάνει κάτι...

Να μαθαίνουν

Τα εύσημα παίρνει το νέο πλαίσιο πιστοποίησης και διεξαγωγής των εξετάσεων για μελλοντική εργοδότηση σε Κυπριακές Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, Πιστωτικά Ιδρύματα και Εταιρείες Διαχείρισης και Εταιρείες Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου. Η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Δήμητρα Καλογρήου ήταν ξεκάθαρη. Όσοι θέλουν να παραμείνουν στο μπρώλο, θα πρέπει πλέον να περνούν από σύστημα Continuing Education, καθώς είναι υποχρεωμένοι να εκπαιδευτούν για ορισμένες ώρες κάθε χρόνο. Επομένως, όσοι πίστευαν ότι «κόλλησαν» στις καρέκλες σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και ΚΕΠΕΥ, καλό θα ήταν να διευρύνουν τους ορίζοντές τους και να ενημερώνονται πλήρως επί του αντικειμένου.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του EDWARD HADAS / REUTERS

Το πρόβλημα με τα στατιστικά του κ. Πικετί

Εάν κάποιος ήταν ύποπτος για φόνο, εμπρησμό και υπερβολικά ταχύτητα, ο εισαγγελέας, που θα επικεντρωνόταν μόνον στην τελευταία κατηγορία, θα διέτρεχε τον κίνδυνο να γελοιοποιηθεί. Αυτή η υποθετική συνθήκη έχει ορισμένες ομοιότητες με την πρόσφατη κριτική στο μπεστ σέλερ του Γάλλου οικονομολόγου Τομά Πικετί «Το Κεφάλαιο στον 21ο αιώνα», ο οποίος πραγματεύεται την εισοδηματική ανισότητα. Οι κατηγορίες εις βάρος του ως επί το πλείστον περιορίζονται στους τρόπους με τους οποίους εκείνος υπερβάνει τα όρια των δεδομένων του. Η πιο έγκριτη από τους επικριτές του, η εφημερίδα Financial Times, έχει διαπιστώσει πιθανά λάθη στη συγκέντρωση στοιχείων και προσαρμογές με προκατάληψη στα στατιστικά του κ. Πικετί αναφορικά με την ιστορία της κατανομής πλούτου.

Εντούτοις, το σημαντικότερο όλων είναι πως τα δεδομένα του κ. Πικετί εμφανίζουν ένα πολύ πιο θεμελιώδες λάθος. Στο βιβλίο του,

το οποίο έχει ιδιαίτερα εγκωμιασθεί, συμπεραίνει πως οι ελίτ γίνονται πλουσιότερες και ισχυρότερες εις βάρος των υπολοίπων ανθρώπων. Ωστόσο, οι πληροφορίες για τον πλούτο και μόνο, που βασίζονται στην αγοραία αξία των χρηματοπιστωτικών επενδύσεων και άλλων περιουσιακών στοιχείων, δεν μπορούν να στηρίξουν τον ισχυρισμό. Είναι σημαντικό να συννεκτιμηθούν εισοδηματικοί και κοινωνικοί παράγοντες.

Το διευρυμένο χάσμα δεν πρόκειται να γεμίσει με δεδομένα για τον πλούτο ή τα εισοδήματα, ακόμα κι αν πρόκειται για τα τελειότερα. Μία ακόμα πολυδιαφημιζόμενη περίπτωση αμφιλεγόμενων στοιχείων στην οικονομία συσκότισε ένα σοβαρότερο πρόβλημα ανάλυσης. Το 2011, οι πανεπιστημιακοί του Χάρβαρντ Κάρμεν Ράινχαρτ και Κένεθ Ρογκόφ συνέγραψαν βιβλίο για τα δημοσιονομικά ελλείμματα διαμέσου της Ιστορίας. Οι μετρήσεις τους, όπως και του Τομά Πικετί, αμφισβητήθηκαν. Όπως

και στην περίπτωση Πικετί, το μείζον θέμα έγκειται αλλού: στην αυνανία να δοθεί εξήγηση, γιατί η εμπειρία των κυβερνήσεων με υψηλά ελλείμματα –κυρίως σε περιόδους πολέμου, με την προδιαγραφή του Χρυσού.

Η σχέση απόδοσης προς ανάπτυξη βάσει της οποίας προβλέπεται η διόγκωση της ανισότητας στο βιβλίο του κ. Πικετί, είναι λίγο χειρότερη από την τυπική θεωρία, που ακούγεται ωραία, αλλά δεν βασίζεται στην πραγματικότητα. Όπως το θέτει η Ντέμπρα Ρέι, οικονομολόγος του Πανεπιστημίου της Ν. Υόρκης, είναι εσφαλμένος ο ισχυρισμός πως ο πλούτος τείνει να συγκεντρώνεται, όταν σε μία κοινωνία ο ρυθμός απόδοσης κεφαλαίων είναι υψηλότερος από τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ. Τα δύο μεγέθη δεν έχουν άμεση διασύνδεση. Εύλογα η κ. Ρέι επισυνάπτει πως ο Τομά Πικετί όντως προσπαθεί να πραγματευθεί τη διαφορά στο ποσοστό αποταμίευσης μεταξύ πλουσίων και φτωχών.

Εντούτοις, απλώς ασχολείται ακροθιγώς με το ζήτημα και, αντιθέτως, δίνει μεγάλη έκταση στην εσφαλμένη εκτίμησή. Λίγοι οικονομολόγοι, ακόμα και όσοι διαφωνούν εντόνως με την πολιτική θέση του Τομά Πικετί, έχουν διαπιστώσει ότι δεν ευσταθεί η σχέση. Επίσης, δεν είναι μόνον στη θεωρία που αστοχεί ο Γάλλος οικονομολόγος. Συμπεριφέρεται άσχημα και στην Ιστορία. Αγνοεί σχεδόν πλήρως τον κόσμο πίσω από τα στατιστικά και δεν κάνει βασικές παρατηρήσεις, όπως, λόγω χάριν, ότι η φτώχεια στις πλούσιες χώρες έχει γίνει λιγότερο επαχθής. Τέλος, οδηγείται σε αστήρικτες προβλέψεις βασισμένες σε μη επαληθεύσιμες παραδοχές, όπως στην υποτιθέμενη φυσική τάση του καπιταλισμού προς τη διογκούμενη συγκέντρωση του πλούτου. Εξού και αντιμετωπίζει τη μισή περίοδο του βιομηχανικού καπιταλισμού, συμπεριλαμβανομένων και της νεοκλασικής κράτους πρόνοιας, ως ιστορικούς εξαιρέσεις.

Πιέζονται, ακόμα, οι καταθέσεις

Πλασματική η αύξηση για τον Μάρτιο, ενώ συνεχίζεται η απομόχλευση, κυρίως στο εξωτερικό

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Συνεχίζεται η πίεση που ασκείται από τους καταθέτες στο τραπεζικό σύστημα, με την έξοδο των κεφαλαίων και την αντιδιαμεσολάβηση να ακολουθεί τους ίδιους ρυθμούς τους τελευταίους μήνες. Παρά τη μείωση στον ρυθμό της εξόδου καταθέσεων που παρατηρείται, δεν διαφαίνεται καμία αντιστροφή των τάσεων, με τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις να αφαιρούν καταθέσεις από το τραπεζικό σύστημα.

Τον Μάρτιο καταγράφηκε κάποια αύξηση στο σύνολο των καταθέσεων, η οποία ωστόσο οφείλεται σε εισροή καταθέσεων από «Λοιπούς Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς» εκτός της Ευρωζώνης. Η συγκεκριμένη κατηγορία καταθέσεων καταγράφει διαχρονικά σημαντικές διακυμάνσεις. Παρόλο που οι εισροές σε δολάρια παραμένουν μάλλον σταθερές, δεν μπορεί να θεωρηθεί πως η εισροή αποτελεί ένδειξη για αλλαγή του κλίματος ανάμεσα στους καταθέτες.

Ουσιαστικά, η καθαρή εισροή, ύψους 529 εκατ. ευρώ, ακολούθησε μία συνεχή καθαρή εκροή από τον Σεπτέμβριο ως τον Μάρτιο, που έφτασε τα 672 εκατ. ευρώ. Τον Απρίλιο, και μετά την εισροή του σχεδόν μισού δις. ευρώ, οι συνολικές καταθέσεις των λοιπών ΧΠ, παρέμειναν χαμηλότερες από ό,τι τον Σεπτέμβριο. Το ουσιαστικό ζήτημα, ωστόσο, δεν είναι τόσο το μέγεθος των καταθέσεων που μπήκαν στο σύστημα, αλλά το βασικό τους χαρακτηριστικό. Ότι, δηλαδή, πρόκειται κυρίως για βραχυπρόθεσμες καταθέσεις οι οποίες δεν τονώνουν ουσιαστικά τη «ρευστότητα» των τραπεζών, με την έννοια πως αυτές δεν μπορούν να αξιοποιηθούν για

τη χρηματοδότηση πιστώσεων. Η αύξηση των συνολικών καταθέσεων για τον Απρίλη, δεν αλλάζει, επομένως, τη γενικότερη εικόνα που επικρατεί το τελευταίο διάστημα, με συνέχιση μεν της εξόδου καταθέσεων από το τραπεζικό σύστημα, αλλά της συνεχιζόμενης επιβράδυνσης αυτής της εξόδου.

Πρέπει να σημειωθεί πως η εισοδος καταθέσεων από το εξωτερικό αποτελεί ένδειξη για αυξανόμενη εμπιστοσύνη στο σύστημα, αφού πλέον το ρίσκο που συνεπάγεται μια κατάθεση στην Κύπρο δεν αντιμετωπίζεται ως απαγορευτικό από ξένους καταθέτες, οι οποίοι συνεχίζουν να φέρνουν καταθέσεις στην Κύπρο -έστω και βραχυπρόθεσμες.

Είναι πολύ πιθανό η εισροή καταθέσεων από ΧΠ εκτός Ευρωζώνης να προκλήθηκε και από την κρίση στην Ουκρανία. Αυτή θα ήταν μία λογική ερμηνεία της αύξησης, αλλά δεν μπορεί να επι-

Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός Ευρωζώνης έφεραν χρήματα στην Κύπρο, με τις άλλες κατηγορίες να καταγράφουν μείωση.

βεβαιωθεί από τα στοιχεία που δημοσιεύει η Κεντρική Τράπεζα.

Πιέσεις στην Κύπρο

Η εισροή κεφαλαίων από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, εκτός από την κάπως αυξανόμενη εμπιστοσύνη στο σύστημα, δείχνει επίσης και πως οι οργανισμοί αυτοί δεν ακολουθούν τις τάσεις της κυπριακής οικονομίας, όπως είναι φυσιολογικό.

Την ίδια στιγμή, όμως, τα κυπριακά νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να μειώνουν τις καταθέσεις τους. Όσον αφορά

στα νοικοκυριά, οι καταθέσεις τους μειώθηκαν κατά 186 εκατ. ευρώ μέσα στον Απρίλη, συνεχίζοντας έτσι την καθοδική τους πορεία που άρχισε μαζί με την κρίση. Όπως όλα δείχνουν, τα κυπριακά νοικοκυριά χρησιμοποιούν τις καταθέσεις τους για να χρηματοδοτήσουν ανάγκες, καθώς αυξάνεται η ανεργία και μειώνονται οι μισθοί.

Την ίδια στιγμή, οι κυπριακές επιχειρήσεις συνεχίζουν, επίσης, την άντληση καταθέσεων, αλλά σε μικρότερο βαθμό από τα νοικοκυριά. Μέσα στον Απρίλιο οι κυπριακές επιχειρήσεις μείωσαν τις συνολικές τους καταθέσεις κατά 25 εκατ. ευρώ, γεγονός που καταδεικνύει πως πρέπει οι ακαθάριστες αποταμιεύσεις να έχουν αυξηθεί το τελευταίο διάστημα.

Σημειώνεται, ωστόσο, πως ο Απρίλιος δεν είναι παραδοσιακά μήνας μεγάλων πληρωμών ή παραγγελιών. Σημαντικότερο στοιχείο είναι ίσως η μόχλευση, τόσο των

νοικοκυριών όσο και των επιχειρήσεων. Ως ενδεικτικό της μόχλευσής τους, ο λόγος δανείων-προς-καταθέσεις, δείχνει να επιδεινώνεται ακόμα, παρά το γεγονός ότι καταγράφεται σημαντική επιβράδυνση της επιδείνωσης, η οποία ενδοχομένως να δείχνει και τάσεις σταθεροποίησης, τουλάχιστον για τα νοικοκυριά.

Χαρακτηριστικά, τα νοικοκυριά συνεχίζουν να αυξάνουν τον λόγο δανείων-προς-καταθέσεις, προσεγγίζοντας το 100%. Τον Απρίλιο, ο λόγος έφτασε στα 95,9% σε σχέση με 95,6% τον Μάρτιο και 91% πριν από έναν χρόνο.

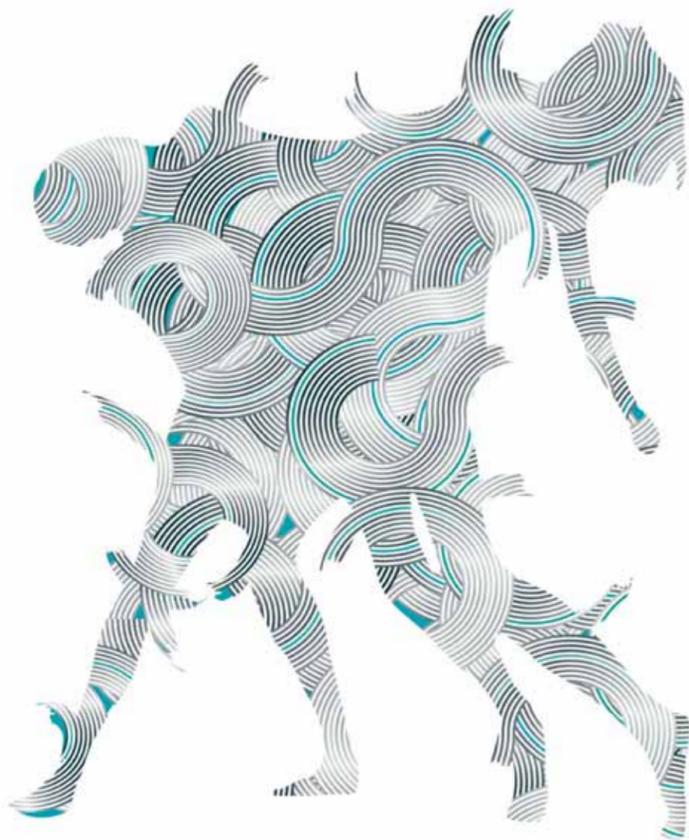
Οι επιχειρήσεις συνεχίζουν κι αυτές την αυξητική τους πορεία, έχοντας δάνεια που αντιστοιχούν στο 431,1% των καταθέσεων τους, σε σχέση με 430,3% ένα μήνα προηγουμένως. Η αύξηση αυτή μπορεί να σηματοδοτεί κάποια επιβράδυνση, αλλά εξακολουθεί να είναι σημαντική. Πριν από έναν χρόνο, ο λόγος ήταν στα 344,1%.

Απομόχλευση εντός Κύπρου

Την ώρα που η έξοδος καταθέσεων από το τραπεζικό σύστημα συνεχίζει να δείχνει τάσεις επιβράδυνσης -ή και σταθεροποίησης- είναι σαφές πως και η απομόχλευση συνεχίζεται με σημαντικούς ρυθμούς. Ήδη, στα αποτελέσματα των τραπεζών έγινε ορατή η μείωση του ρίσκου, ιδίως στο εξωτερικό. Η μείωση της έκθεσης έχει ασκήσει μάλιστα και αυξητικές πιέσεις στα βασικά Ίδια Κεφάλαια των τραπεζών, με πιο προφανές παράδειγμα, εκείνο της Τράπεζας Κύπρου. Η μείωση των υφιστάμενων δανείων στο εξωτερικό, σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει την αποξένωση των εν Ελλάδι εργασιών της Τράπεζας Κύπρου και της τέως Λαϊκής. Ωστόσο, το γεγονός ότι αυτή η τάση συνεχίζεται ακόμα, δείχνει κι άλλες επιπλέον κινήσεις απομόχλευσης. Εκτός από τη μείωση ή και ανάκληση δανείων στο εξωτερικό, έχουν καταγραφεί επιπλέον κινήσεις όπως η πώληση ενεργητικών στην Αγγλία ή η αποξένωση των εργασιών στην Ουκρανία για την Τράπεζα Κύπρου. Μέσα στους 12 μήνες που έληξαν τον Απρίλιο, το κυπριακό τραπεζικό σύστημα μείωσε συνολικά τις πιστώσεις που έχει παραχωρήσει εκτός Κύπρου κατά 1/3. Την ίδια στιγμή, όμως, η συνολική μείωση των πιστώσεων ήταν περίπου η μισή, στο 15%. Εντός Κύπρου, οι τράπεζες έχουν μειώσει τις συνολικές χορηγήσεις τους κατά 8,8%, ένα ποσοστό σαφώς μικρότερο από ό,τι εκτός Κύπρου. Το γεγονός ότι η απομόχλευση γίνεται κατά βάση στο εξωτερικό, έχει προστατεύσει την οικονομία από μια βαθύτερη ύφεση. Ωστόσο, την ίδια στιγμή δημιουργείται και κάποια ανησυχία για την πορεία της απομόχλευσης εντός της κυπριακής πραγματικής οικονομίας, η οποία μεταφράζεται και σε πιστωτική συρρίκνωση: Από τη στιγμή που ουσιαστικά η μείωση των χορηγήσεων εντός Κύπρου έχει παραμείνει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον θα πρέπει να αυξηθεί (ή να συνεχιστεί) η πιστωτική συρρίκνωση εντός Κύπρου και στο επόμενο διάστημα, ιδίως καθώς μειώνονται οι επιλογές απομόχλευσης στο εξωτερικό. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται πως θα συνεχιστούν οι υφεσιακές πιέσεις, ή στην καλύτερη περίπτωση, οικονομική στασιμότητα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

17th ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
EUROPEAN contemporary dance FESTIVAL
2-29 ΙΟΥΝΙΟΥ/JUNE 2014

Διοργάνωση / Organization

Στήριξη / Supported by:

Χορηγοί Επικοινωνίας / Media Sponsors

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

5...στη Σκουριώτισσα

5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2014

στις 8:30 μ.μ.

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ ΤΩΡΗ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

27 ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΜΑΝΟΥ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΝΥΚΤΩΝ ΕΓΧΟΡΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ ΚΑΙ Η ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΤΟ ΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ

ΑΡΧΟΤΟ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΥΣΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΡΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Εδώ όπου ο ΚΑΛΩΤΙΜΟΣ συναντά την ΑΣΤΥΡΙΑ την παραδοσιακή και περιβόητη τουσα, γράφει

ΧΟΡΗΓΟΙ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΚΑΝΑΛΙ 105,6m

για αγορά ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ και σε όλα τα καταστήματα

www.tickethour.com.cy

μέσω διαδικτύου με VISA 24 ώρες/ώρα

77777040

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΚΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΤΑΜΕΙΟ "ΟΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗΣ 158", ΛΕΜΕΣΟΣ 25 87 87 44

ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΥ ΣΚΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ 22 58 35 00

ΕΙΣΟΔΟΣ €10

Προς ραγδαίες εξελίξεις στην Τράπεζα Κύπρου

Διαπραγμάτευση μετοχής στο Λονδίνο, αύξηση κεφαλαίου πριν το τέλος του καλοκαιριού - Ενδιαφέρον και για το 18%

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗ

Μετά από πολλές διεργασίες, αλλά και συνέχιση του έντονου μπραντ-φερ στο παρασκήνιο της τράπεζας, όλα δείχνουν πως οι από καιρό προδιαγραφόμενες εξελίξεις έχουν πάρει πλέον τον δρόμο τους. Όπως έγραψε προ καιρού η «Κ», η αύξηση κεφαλαίου για την Τράπεζα Κύπρου αποτελεί μονόδρομο, αφού η συνεχής αύξηση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων ασκεί πιέσεις που η τράπεζα δεν μπορεί να αντέξει. Αυτό που έχει πλέον καταστεί σαφές, είναι πως η Κύπρου θα προ-

Αναμένονται αλλαγές στη σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου και ισχυρές πιέσεις για αποπληρωμές ΜΕΔ.

χωρήσει εντός του καλοκαιριού με αύξηση κεφαλαίου, η οποία θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ολοκληρωθεί πριν από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του στρες τεστ της ΕΒΑ. Ενδιαφέρον έχει ήδη εκδηλωθεί από σειρά ταμείων και επενδυτών για την αύξηση του κεφαλαίου, το οποίο όπως όλα δείχνουν θα κινηθεί κοντά στα 500 εκατ. ευρώ, με άλλα 2 δισ. ευρώ να εκδίδονται με τη μορφή μετατρέψιμων αξιολογίων ενισχυμένου κεφαλαίου (ΜΑΕΚ, co-co bonds). Η ακριβής σύσταση της έκδοσης δεν είναι ακόμα σαφής, καθώς η ανάλυση των αναγκών και των επιλογών της τράπεζας, ακόμα συνεχίζεται.

Εν τω μεταξύ, πολλοί είναι εκείνοι που αναμένουν παρατίψεις στο ΔΣ της τράπεζας, με άτομα που σχετίζονται με τον πέμπτο όροφο της Αγίας Παρασκευής να ετοιμάζουν, σύμφωνα με πληροφορίες, την έκδοσή τους. Η πρόθεση, που έχει συζητηθεί ήδη ανάμεσα σε μέλη του ΔΣ και στο στενό τους περιβάλλον, δεν είναι άσχετη με τις σκέψεις που γίνονται από την Τρόικα και το Υπουργείο Οικονομικών, για συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανοικτόδομης και Ανάπτυξης (ΕΒΡΔ) στο ΔΣ. Με έλεγχο του 18% της τράπεζας, η ΕΒΡΔ, αν

Δεν αποκλείεται να καθυστερήσει περαιτέρω η ένταξη της ΕΒΡΔ στο ΔΣ της Τράπεζας Κύπρου, αφού διασταυρωμένες πληροφορίες κάνουν λόγο για «πολύ μεγάλο» ενδιαφέρον επενδυτικού οίκου για το «πακέτο» του 18%.

τελικά καθίσει στο ΔΣ, θα γίνει μακρύν ο μεγαλύτερος «μέτοχος» (ή καλύτερα εκπρόσωπος μετόχων) της τράπεζας.

Σημειώνεται, ωστόσο, πως δεν αποκλείεται να καθυστερήσει περαιτέρω η ένταξη της ΕΒΡΔ στο ΔΣ της Τράπεζας Κύπρου, αφού διασταυρωμένες πληροφορίες κάνουν λόγο για «πολύ μεγάλο» και «καθόλου θεωρητικό» ενδιαφέρον επενδυτικού οίκου για το συγκεκριμένο «πακέτο» του 18%. Σε αυτό το μέτωπο αναμένονται εξελίξεις εντός του καλοκαιριού, και αν τελικά πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο, θα μιλάμε για ριζικές αλλαγές στην τράπεζα.

Την ίδια ώρα, ωστόσο, απτό είναι το ενδιαφέρον πολλών επενδυτών για τη μετοχή της τράπεζας, με τις συναλλαγές που καταγράφονται να είναι ήδη πολλές σε όγκο. Το μετοχολόγιο της τράπεζας περνάει από σημαντικές αλλαγές, οι οποίες ωστόσο δεν καταγράφονται, αφού το μετοχολόγιο δεν ενημερώνεται άμεσα λόγω της αναστολής της διαπραγμάτευσης της μετοχής της τράπεζας στο ΧΑΚ.

Το ενδιαφέρον που υπάρχει, αλλά και οι πολλές συναλλαγές που έχουν καταγραφεί ήδη, φαίνεται πως δεν είναι άσχετα με την εκτίμηση των πιο καλά ενημερωμένων επενδυτών

Ικανοποίηση από τα αποτελέσματα

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της Τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής την περασμένη Παρασκευή ήταν ίσως η πιο ευχάριστη είδηση των τελευταίων μηνών. Η Κύπρου κατέγραψε αύξηση των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων, έστως και οριακά, στο 10,6% από 10,2% που ήταν στο τέλος του 2013. Η αύξηση προήρθε από τον περιορισμό τους ρίσκου, μέσα από την μαζική ουσιαστική απομόχλευση, κυρίως στο εξωτερικό. Η τράπεζα, η οποία καταγράφει περιορισμό της αύξησης στα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια, ουσιαστικά κατάφερε να καταγράψει κέρδη που είναι μεγαλύτερα από την αύξηση του ρίσκου, για πρώτη φορά μετά την εκδήλωση της κρίσης. Η αύξηση των επισφαλειών και των προβλέψεων, αυτή τη φορά δεν ήταν μεγαλύτερη από τα κέρδη. Η Κύπρου δεν είναι εκτός κινδύνου, ενώ άλλοι δείκτες -όπως ο λόγος δανείων προς καταθέσεις (151%) - είναι ακόμα επικίνδυνα υψηλοί. Ωστόσο, η πορεία της απομόχλευσης δείχνει πως συνεχίζεται, ενώ τα πρώτα σημάδια

σταθερότητας είναι πλέον ορατά. Εάν προχωρήσει και η αύξηση κεφαλαίου, η τράπεζα θα μπορούσε δυνητικά να επιστρέψει, όχι μόνο στη σταθερότητα, αλλά και στην εξυγίανση. Όσον αφορά στην Ελληνική, κι εκεί η αύξηση των επισφαλειών δείχνει να επιβραδύνεται. Η τράπεζα δεν χρειάστηκε άμεσα μετατροπή των ΜΑΚ1 σε κεφάλαιο, κάτι στην αλλαγή που έγινε στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια, που πλέον πρέπει να διατηρούνται στο 8% αντί στο 9%. Ωστόσο, οι ζημιές που κατέγραψε ήταν μικρότερες από το αναμενόμενο, γεγονός που προσδίδει κάποια νότα αισιοδοξίας για την τράπεζα. Εν όψει των στρες τεστ, αμφότερες οι τράπεζες θα πρέπει να ενισχύσουν τα κεφάλαιά τους στο επόμενο διάστημα, ενώ δεν μπορεί να θεωρηθεί κανείς πως έχουν επιστρέψει, ακόμα, στο «κανονικό», με την αντιδιαμεσολάβηση που συνεχίζεται στην οικονομία. Ωστόσο, τα αποτελέσματα α' τριμήνου αποτελούν φως στην άκρη του τούνελ.

πως η αύξηση κεφαλαίου μπορεί να θεωρείται ως δεδομένη, όπως έγραψε προ μηνός η «Κ». Η τιμή, ωστόσο, συγκρατείται σε επίπεδα κάτω των 30 σεντ, παρά την αύξηση από το επίπεδο των 23 με 25 σεντ που είχε παρατηρηθεί το προηγούμενο διάστημα.

Διαγραφή στο ΧΑΚ

Σημαντική εξέλιξη, η οποία δεν είναι καθόλου άσχετη με την αύξηση κεφαλαίου, αποτελούν οι διεργασίες έχουν που υψηλόβαθμα στελέχη της Τράπεζας Κύπρου στο Λονδίνο για ένταξη της μετοχής στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου. Σύμφωνα με πληροφορίες από το εξωτερικό, όλα δείχνουν πως η τράπεζα επιθυμεί πλήρη διαγραφή της από το Χρηματιστήριο Αξιών στην Αθήνα, αλλά και ανανέωση της αναστολής της διαπραγμάτευσης στο ΧΑΚ.

Επιβεβαιώνουν των προθέσεων δεν εξασφαλίζεται από την ίδια την τράπεζα, παρόλο που στο Λονδίνο είναι πλέον καλά γνωστό αυτό το χρονοδιάγραμμα. Πάντως, δεν είναι ξεκάθαρες οι προθέσεις της τράπεζας όσον αφορά στο ΧΑΚ. Ενδεχομένως η μετοχή της τράπεζας να διαγραφεί εντελώς από το ΧΑΚ, μετά από μία μικρή ανανέωση της αναστολής διαπραγμάτευσης.

Οι πληροφορίες θέλουν την Τράπεζα Κύπρου να επιθυμεί ξεκάθαρα την ένταξη της μετοχής της στο LSE εντός 12 μηνών και πριν από το τέλος του α' τριμήνου του 2014. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται και την ταχεία ολοκλήρωση των διαδικασιών για αύξηση κεφαλαίου από πλευράς της τράπεζας. Εκτιμάται πως αυτό θα γίνει πριν από τις 15 Αυγούστου.

Σε κάθε περίπτωση, ελέγχονται οι πληροφορίες που ήθελαν την ΗΣΒΑ να προτείνει «δύο ή τρία» συγκεκριμένα hedge funds, αφού όλα δείχνουν πως, με εξαίρεση του ενδιαφέροντος συγκεκριμένου επενδυτή για το 18%, κατά πάσα πιθανότητα οι επενδυτές που θα συμμετάσχουν στην αύξηση κεφαλαίου -τόσο στις μετοχές όσο και στα co-co- δεν θα είναι δύο-τρεις μόνο, αλλά περισσότεροι.

Την ίδια στιγμή, αξίζει να σημειωθεί πως η αύξηση κεφαλαίου θα αλλάξει ουσιαστικά τα δεδομένα που αφορούν στην «κακή τράπεζα».

Εφόσον η αύξηση θα επιτρέψει στην τράπεζα να απομειώσει δάνεια και να μειώσει τις προβλέψεις χωρίς να πέσουν τα Βασικά Ίδια Κεφάλαια κάτω από το εποπτικό όριο του 9%, ο λόγος ύπαρξης της «κακής τράπεζας» δεν θα υφίσταται στον ίδιο κατεπειγόντα βαθμό.

Επιπλέον, σημειώνεται πως, μετά την απομείωση των προβληματικών δανείων, η σημερινή τρύπα στα ενεργητικά θα μπορεί να κλείσει, με αποτέλεσμα το κλείσιμο των δανείων να μεταφράζεται σε κέρδος, αντί για ζημιά.

Αυτό σημαίνει πως, αν τα προβληματικά δάνεια μεταφερθούν εκτός Τράπεζας Κύπρου, τότε το ενδεχόμενο κέρδους, το «upside» της τράπεζας, δεν θα ανήκει στα ταμεία που θα επενδύσουν στην αύξηση κεφαλαίου. Έτσι, για να υπάρξει κίνητρο για τους επενδυτές, θα πρέπει τα προβληματικά δάνεια να παραμείνουν στα βιβλία της Τράπεζας Κύπρου. Μοναδική εναλλακτική, θα ήταν να προσκληθούν για επένδυση στην κακή τράπεζα, η οποία θα αναλάβει τα προβληματικά δάνεια έναντι «έκπτωσης». Κάτι τέτοιο, όμως, σημαίνει και την πραγματοποίηση ζημιών στην Τράπεζα Κύπρου, η οποία θα χρειάζεται ενίσχυση κεφαλαίου, που δεν θα βρισκεί, αφού οι επενδυτές θα έχουν «μεταφερθεί» στην κακή τράπεζα.

Αντίθετα, με την αύξηση κεφαλαίου και την απομείωση των δανείων, οι επενδυτές θα απολαμβάνουν κέρδη από τις εισπράξεις που θα γίνονται έναντι των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Θα πρέπει να αναμένεται, επομένως, πως τα ταμεία που θα συμμετάσχουν στην αύξηση κεφαλαίου θα είναι μάλλον αμείλικτα με τους κατόχους των ΜΕΔ, αφού ο μοναδικός τρόπος να δικαιώσουν την επένδυσή τους, θα είναι η εισπράξη από τα απομειωμένα ΜΕΔ. Επιπλέον, με την αλλαγή στη σύσταση του ΔΣ που θα γίνει στο μεσοδιάστημα, τα ταμεία θα είναι σε θέση να λάβουν όλες τις αναγκαίες αποφάσεις για την άσκηση πιέσεων στους προβληματικούς δανειολήπτες και δη τους μεγαλύτερους.

Θα πρέπει να αναμένεται, επομένως, δραματική αύξηση των πιέσεων στους δανειολήπτες μετά την αύξηση κεφαλαίου.

Αλλαγή σκηνικού με πιο «δραστήριους» επενδυτές

Προετοιμασίες για ενίσχυση του κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας εν όψει στρες τεστ με σκέψεις για Δικαιώματα

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗ

Πίσω από την έντονη συζήτηση που προκάλεσε η πρόθεση των μετόχων της Ελληνικής Τράπεζας να εκλέξουν στην προεδρία της την Ειρήνα Γεωργιάδου, οι λοιπές εξελίξεις στην Ελληνική σχετίζονται με την ανάγκη της τράπεζας για ενίσχυση των κεφαλαίων της, εν όψει των στρες τεστ. Η άμεση, πλέον, εμπλοκή της Third Point, με τον διορισμό Bonapano και Γιαννόπουλου αντί για εκπροσώπων της στο ΔΣ, προμηνύει και την εντονότερη, πιο «δραστήρια» εμπλοκή της στη διαχείριση της τράπεζας. Παρόμοιες φαίνεται πως είναι και οι προθέσεις της Wargaming, η οποία δείχνει, μετά από μια περίοδο αμηχανίας, πως έχει τη διάθεση (και προφανώς την «κάσα») για να ακολουθήσει τη Third Point στην αύξηση κεφαλαίου. Η πρόθεση για διορισμό της κ. Γεωργιάδου δεν είναι άσχετη με τις ισορροπίες μεταξύ των δύο μεγαλομετόχων, όπως και

Άμεση η εμπλοκή των δύο μεγάλων επενδυτών, ενώ ετοιμάζονται να αυξήσουν τα ποσοστά τους.

η αντίθεση που εξέφρασαν επενδυτές της «Δήμητρας» δεν είναι επίσης καθόλου άσχετη με τις προθέσεις για αύξηση κεφαλαίου.

Ενώ η τράπεζα εξακολουθεί να εξετάζει τις επιλογές της, το μόνο βέβαιο είναι πως, για τους επόμενους περίπου 10 μήνες δεν πρέπει να αναμένεται αλλαγή στα πρόσωπα στους άνω ορόφους της Διοίκησης. Κάτι τέτοιο, ωστόσο, ενδεχομένως να είναι «στα χαρτιά», αν κρίνει κανείς από τις κινήσεις που έγιναν γύρω από τον διορισμό του νέου ΔΣ της τράπεζας, και την περιρρέουσα ατμόσφαιρα που αφορά στη διατή-

ρηση των ισορροπιών μεταξύ Third Point και Wargaming.

Παρά το γεγονός ότι η τράπεζα διατηρεί τα εποπτικά κεφάλαια που απαιτούνται και δεν χρειάζεται κεφαλαιακή ενίσχυση στο παρόν στάδιο, το ενδεχόμενο θεωρείται βέβαιο ανάμεσα στους στενούς παρατηρητές, αλλά στους βασικούς μετόχους της τράπεζας, εν όψει των στρες τεστ.

Ενώ σίμμερα η Third Point και η Wargaming έχουν 22,5% του κεφαλαίου έκαστη, την ίδια στιγμή με την άσκηση των δικαιωμάτων που προτίθενται να αποκτήσουν, αλλά και την μετατροπή και των υπόλοιπων ΜΑΚ1, το μερίδιό τους θα αυξηθεί σημαντικά, σε βάρος των άλλων μετόχων. Αυτή η δυνητική εξέλιξη έχει οδηγήσει τους μετόχους σε αναζήτηση «εξασφαλίσεων» από την Κεντρική Τράπεζα. Ενώ έχουν την κάθε διάθεση να συμβάλουν, «με ό,τι ποσό χρειαστεί», στην εξασφάλιση ευρωστίας της Ελληνικής και την αποφυγή των χειρότερων,

δικαιωμάτων. Οι βασικοί μέτοχοι δεν επιθυμούν σε καμία περίπτωση την μετατροπή των ΜΑΚ2, αν μπορούν να το αποφύγουν, αφού κάτι τέτοιο θα μειώσει τα μερίδιά τους σημαντικά. Ωστόσο, το ενδιαφέρον που έχει ήδη εξασφαλιστεί για την έκδοση δικαιωμάτων από τους ίδιους τους μετόχους, εγείρει και εποπτικά ζητήματα.

Ενώ σίμμερα η Third Point και η Wargaming έχουν 22,5% του κεφαλαίου έκαστη, την ίδια στιγμή με την άσκηση των δικαιωμάτων που προτίθενται να αποκτήσουν, αλλά και την μετατροπή και των υπόλοιπων ΜΑΚ1, το μερίδιό τους θα αυξηθεί σημαντικά, σε βάρος των άλλων μετόχων. Αυτή η δυνητική εξέλιξη έχει οδηγήσει τους μετόχους σε αναζήτηση «εξασφαλίσεων» από την Κεντρική Τράπεζα. Ενώ έχουν την κάθε διάθεση να συμβάλουν, «με ό,τι ποσό χρειαστεί», στην εξασφάλιση ευρωστίας της Ελληνικής και την αποφυγή των χειρότερων,

επιθυμούν να γνωρίζουν πως η Κεντρική Τράπεζα, που σήμερα τους επιτρέπει να διατηρούν το 22,5% της τράπεζας, δεν θα κρίνει ξαφνικά πως «το 30% ή το 32% είναι μεγάλο» με αποτέλεσμα να απαιτήσει μείωση των ποσοστών τους.

Μία τέτοια «διαβεβαίωση» από πλευράς της Κεντρικής, δεν θεωρείται δύσκολο να εξασφαλιστεί, κάτι που προφορικά έχει ήδη γίνει. Όταν, όμως, ζητήσαν «ολοκληρωμένη βεβαίωση» (προφανώς εννοώντας γραπτή) από την Κεντρική Τράπεζα στις αρχές του μήνα, τους είχε ξεκαθαριστεί πως η Κεντρική δεν ήταν σε θέση να την προσφέρει λόγω φόρτου εργασίας (τότε συνεχίζονταν η αξιολόγηση από την Τρόικα). Πλέον, και εν όψει της συνεδρίας του ΔΣ της Ελληνικής που είναι προγραμματισμένη για τις 11 Ιουνίου, η οποία θα λάβει αποφάσεις για το θέμα, περιμένουν γραπτά σχόλια από την Κεντρική, τα οποία αναμένονται πολύ σύντομα, νοουμένου

πως δεν θα προκύψει νέος μεγάλος φόρτος εργασίας λόγω της ανάγκης να ολοκληρωθεί η έγκριση καταλληλότητας για τα νέα μέλη του ΔΣ.

Το παράδοξο της Ελληνικής, ότι δηλαδή είναι μια τράπεζα με βαθύτατα προβλήματα, αυξημένα ΜΕΔ, πεσμένη ευρωστία και οριακή βιωσιμότητα με βάση τα κεφάλαιά της, αλλά ταυτόχρονα δεν εμπνέει ανησυχία λόγω της διάθεσης των βασικών μετόχων της να επενδύσουν σε αυτή, συνεχίζεται. Φαίνεται, όμως, ότι πριν από το τέλος του έτους θα μπορέσει να ξεκαθαρίσει η εικόνα της τράπεζας, μετά την έκδοση δικαιωμάτων και ενδεχομένως και την μετατροπή των ΜΑΚ σε κεφάλαιο. Όπως και στην περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου, η αύξηση του κεφαλαίου μπορεί μεν να «κουρεύει» όσους από τους μετόχους δεν μπορούν να λάβουν μέρος στην αύξηση, αλλά ταυτόχρονα αποτελεί και μονόδρομο για τη σωτηρία της τράπεζας.

One Stop Telecom Solutions

Ολοκληρωμένες λύσεις επικοινωνίας για την επιχείρησή σας

Η MTN Business εξειδικεύεται στην παροχή επιχειρηματικών προϊόντων και υπηρεσιών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, δεδομένων και συνδεσιμότητας, συνιστώντας έναν ολοκληρωμένο πάροχο «One Stop Telecom Solutions». Με MTN Business απολαμβάνετε:

- Κορυφαίας ποιότητας δίκτυο
- Τις πιο ανταγωνιστικές τιμές της αγοράς
- Αποτελεσματική εξυπηρέτηση

- Προσωπικό σύμβουλο
- Δύο εξειδικευμένα Business Centers
- Άνταποδοτική οφέλη

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο corporate@mtn.com.cy ή επισκεφθείτε το www.mtnbusiness.com.cy

Στη Μαρίνα Λεμεσού η PHC Franchised Restaurants Public

Με στόχο να φέρει αλλαγές στον χάρτη της γαστρονομίας και της ψυχαγωγίας, η PHC Franchised Restaurants Public Ltd επεκτείνει τις δραστηριότητές της στη Μαρίνα Λεμεσού, το νέο «διαμάντι» της πόλης. Συγκεκριμένα, πολύ σύντομα θα τεθούν σε λειτουργία στη Μαρίνα Λεμεσού τα ασιατικά εστιατόρια Wagamama, η Pizza Hut και KFC και το Caffè Nero. Θα λειτουργήσει επίσης το νέο all-day καφεστιατόριο

Wagamama, Caffè Nero, Mediterraneo, Derlicious, Marina Cool Bar, Pizza Hut, KFC

Μediterraneo (με πρωτότυπο σκηνικό και μενού που υπογράφει ο διάσημος σεφ Δημήτρης Σκαρμούτσος) καθώς και το Derlicious, με σουβλάκι και ελληνικό γύρο. Τέλος στο κέντρο της Μαρίνας θα ανοίξει το Marina Cool Bar, με δροσιτικές απολαύσεις Yogen Fruz, ολόφρεσκους χυμούς και smoothies. Οι εργασίες στον χώρο της Μαρίνας Λεμεσού για την ολοκλήρωση των επτά νέων εστιατορίων και χώρων αναψυχής της PHC Franchised Restaurants Public Ltd βρίσκονται στο αποκορύφωμά τους με στόχο τη λειτουργία τους, το συντομότερο. Η PHC φιλοδοξεί να κερδίσει το στοιχείο στον τομέα της γαστρονομίας στη Μαρίνα Λεμεσού, η οποία πρόκειται να προσελκύσει το ενδιαφέρον των επισκεπτών, αποτελώντας χώρο χαλάρωσης και γευστικών απολαύσεων. Ιδιαίτερα θετικά θεωρείται η ποικιλία εστιατορίων, από την οποία το κοινό μπορεί να επιλέξει εκείνο που κρίνει κατάλληλο για να περάσει ευχάριστα τον ελεύθερό του χρόνο. Σημαντικό είναι ο νέος αέρας στο «στολίδι» της Λεμεσού να φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα για τον όμιλο, αφήνοντας, την ίδια ώρα, ικανοποιημένους τους επισκέπτες. Τα επίσημα εγκαινία και η ώρα της αποκάλυψης για τη Μαρίνα Λεμεσού θα πραγματοποιηθούν στις 19 Ιουνίου, στις 7 το απόγευμα, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη.

Πλέον, ο αγοραστής έχει το δικαίωμα να αλλάξει γνώμη σχετικά με ένα προϊόν το οποίο έχει αγοράσει ηλεκτρονικά από οποιοδήποτε μέρος της Ε.Ε. και μπορεί να πάρει πίσω τα χρήματά του εντός 14 ημερών, καταβάλλοντας μόνο το κόστος αποστολής του αγαθού.

Ασπίδα για τους καταναλωτές η Ευρωπαϊκή Ένωση

Σε νέα δεδομένα καλούνται να προσαρμοστούν οι επιχειρήσεις οι προσαυξήσεις για ηλεκτρονικές πληρωμές πιστωτικών καρτών, καθώς οι έμποροι θα επιτρέπεται να χρεώνουν τους καταναλωτές μόνο αυτό που τους κοστίζει πραγματικά. Οι επιχειρήσεις είναι ενήμερες ήδη εδώ και δύο χρόνια για την εφαρμογή της οδηγίας, ενώ έχουν δοθεί κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική εφαρμογή της. Επομένως, δεν θα δοθεί οποιαδήποτε μεταβατική περίοδος χάριτος, ούτε θα υπάρξει δικαιολογία τη μη εφαρμογή. Η διαφύλαξη των δικαιωμάτων των καταναλωτών κρίνεται απαραίτητη, ιδιαίτερα τη δεδομένη οικονομική συγκυρία, που το κοινό σκέφτεται περισσότερο από τα προηγούμενα χρόνια ποια προ-

νίου και έπειτα, απαγορεύονται οι προσαυξήσεις για ηλεκτρονικές πληρωμές πιστωτικών καρτών, καθώς οι έμποροι θα επιτρέπεται να χρεώνουν τους καταναλωτές μόνο αυτό που τους κοστίζει πραγματικά. Οι επιχειρήσεις είναι ενήμερες ήδη εδώ και δύο χρόνια για την εφαρμογή της οδηγίας, ενώ έχουν δοθεί κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική εφαρμογή της. Επομένως, δεν θα δοθεί οποιαδήποτε μεταβατική περίοδος χάριτος, ούτε θα υπάρξει δικαιολογία τη μη εφαρμογή. Η διαφύλαξη των δικαιωμάτων των καταναλωτών κρίνεται απαραίτητη, ιδιαίτερα τη δεδομένη οικονομική συγκυρία, που το κοινό σκέφτεται περισσότερο από τα προηγούμενα χρόνια ποια προ-

ρές πρέπει να αξίζουν τα χρήματά τους. Βέβαια, το θλιβερό είναι ότι οι ίδιοι οι καταναλωτές, κυρίως στην Κύπρο, αγνοούν τα δικαιώματά τους. Μόλις το πενήντο 9% γνωρίζει τι δικαιούται, ενώ αρκετοί είναι αυτοί που διακρίνουν ή αμελούν να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

Ως εκ τούτου, πολλά από τα παράπονα μένουν απλώς στα λόγια, με αποτέλεσμα τα προβλήματα να παραμένουν άλυτα. Για να βελτιωθεί η κατάσταση, δεν αρκεί μόνο η Ευρωπαϊκή Ένωση που στοχεύει στο να λειτουργεί ως ασπίδα για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων, αλλά χρειάζεται γνώση, ενημέρωση και αλλαγή νοοτροπίας από τους ίδιους τους καταναλωτές.

ΜΑΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Η τρίπλα της MTN στην επικοινωνία

Νέα δεδομένα στον χώρο της τηλεπικοινωνίας σκοπεύει να φέρει η MTN και να αναμετρηθεί στα ίσα με τους ανταγωνιστές της. Με το νέο τρίπλο συμβόλαιο, η εταιρεία, εκτός από τα κινητά, επενδύει ταυτόχρονα και στη σταθερή τηλεφωνία, αλλά και στο διαδίκτυο, καθώς οι άλλοι πάροχοι προσφέρουν ήδη ολοκληρωμένα πακέτα επικοινωνίας.

Η υπηρεσία προσφέρεται τόσο σε υφιστάμενους όσο σε νέους συνδρομητές, οι οποίοι μπορούν να δημιουργήσουν το δικό τους πλάνο συμβολαίου επιλέγοντας είτε έκπτωση σε συσκευή (κινητό τηλέφωνο) μέχρι 200 ευρώ, είτε μειωμένο μηνιαίο πάγιο στην κινητή τηλεφωνία. Στα θετικά σημειώνεται το ότι τα συμβόλαια αρχίζουν από αρκετά χαμηλό κόστος, στα 39 ευρώ μηνιαίως, και επεκτείνονται αναλόγως των αναγκών και των απαιτήσεων. Κινητό, σταθερό και ίντερνετ με μέχρι και 25% έκπτωση στο MTN Unlimited Telephony & Internet που θα επιλέξει ο συνδρομητής, παραμένοντας στο δίκτυο της εταιρείας και προσθέτοντας σταθερή τηλεφωνία και ίντερνετ ή μεταφέροντας τον αριθμό του στο νέο πρόγραμμα συμβολαίου. Πλέον, ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος εισέρχεται στη μάχη της σταθερής τηλεφωνίας και του διαδικτύου, επιδιώκοντας να εμπλουτίσει την γκάμα των πελατών του και να ανταγωνιστεί τις υπόλοιπες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, οι οποίες ήδη παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες. Το νέο επείκτημα της MTN θα παρουσιαστεί την Πέμπτη, 5 Ιουνίου, οπότε αναμένεται να κατατεθεί μία διαφορετική πρόταση για τους συνδρομητές που αναζητούν ολοκληρωμένη και σίγουρη επικοινωνία.

TET-A-TET

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Ο τέως Βασιλιάς των Ελλήνων Κωνσταντίνος σε μια σπάνια και αποκαλυπτική συνέντευξη

**ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΙΟΥΝΙΟΥ
10μ.μ.**

PLK1
www.cybc.com.cy

Ευχαριστίες:

Andreotti KIA
LOUIS CRUISES Kalimeri! We say it. You live it.
ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Χορηγός εκπομπής:
ALPHA BANK

Καιρός για Cytanet και στο εξοχικό!

Επωφελέσου μέχρι και 48% φθηνότερη συνδρομή και ένα μήνα δωρεάν.
Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Δωρεάν σύνδεση μέχρι 15 Ιουνίου

www.cyta.com.cy/telephony-internet 8000 80 80 @cytacyprus cytainfo+ App Store Google play

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά **cytanet**

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

Το κόστος της μη λύσης του Κυπριακού

Το κυπριακό πρόβλημα μαστιγώνει την οικονομία και την κοινωνία της Κύπρου τουλάχιστον από το 1963, όταν η τουρκική ανταρσία έφερε σε τέλος της προσπάθεια συμβίωσης των δύο πιο μεγάλων κοινοτήτων του νησιού. Τα προβλήματα που προκάλεσαν διαχρονικά οι διαμάχες και η διαίρεση του νησιού είναι πολύ σοβαρές και μπορούν να παρομοιαστούν με ένα παγόβουνο, το φανερό μέρος του παγόβουνο, τα άμεσα οικονομικά κόστη, σχετίζονται με την απώλεια ανθρώπινων ζωών, την απαγόρευση χρησιμοποίησης γης και κεφαλαίου, τα υψηλά αμυντικά έξοδα και τον ακριβότερο δανεισμό λόγω της πολιτικής αβεβαιότητας.

Όμως το μεγάλο κώλυμα για την κοινωνία είναι τα έμμεσα εμπόδια που προκαλεί μια σύρραξη που δεν έχει λυθεί. Αυτά οι πλείστοι Κύπριοι τα έχουν συνθίσει σε τέτοιο σημείο ώστε, όπως και στο παγόβουνο, ο μεγαλύτερος όγκος δεν είναι φανερός. Τα επαναλαμβανόμενα εμπό-

ρικά οφέλη του ανοίγματος της τουρκικής αγοράς των 74 εκατομμυρίων στους Ελληνοκύπριους και της αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 500 εκατομμυρίων στους Τουρκοκύπριους, θα φέρουν πολλαπλά οφέλη για τους Κύπριους εμπόρους και καταναλωτές. Οι οικονομίες κλίμακας που θα προκύψουν σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (π.χ. στην ηλεκτροδότηση και στα αποχετευτικά έργα) είναι σημαντικές και θα μπορεί ο πελάτης να απολαμβάνει καλύτερες υπηρεσίες σε καλύτερες τιμές.

Η Φιόνα Μούλλεν, ο Μουσταφά Μπεσίμ και ο γράφων αποφασίσαμε να εξετάσουμε τα πιθανά οφέλη μιας λύσης του Κυπριακού που θα αφήσει τους Κύπριους να παραμείνουν τους περιορισμούς που προκαλεί η άλυτη διαμάχη. Το αποτέλεσμα ήταν η έρευνα «Cyprus Peace Dividend Revisited», που δημοσίευσε την Πέμπτη το PRIO Cyprus Centre. Μπορείτε να μάθετε περισσότερα

Το κόστος της συνεχόμενης διαίρεσης είναι μεγαλύτερο από ό,τι νομίζουμε.

και να αποκτήσετε ηλεκτρονικό αντίγραφο από την ιστοσελίδα του οργανισμού.

Η έρευνα υιοθετεί ως υπόθεση εργασίας ότι η λύση τίθεται σε ισχύ το 2016 (έτος 10) και ότι η ενωμένη Κύπρος θα βασίζεται στη διζωνική, δικονομική ομοσπονδία με πολιτική ισοτιμία, όπως περιγράφεται στην κοινή διακήρυξη του περασμένου Φεβρουαρίου. Συνεπώς, η υπόθεση εργασίας των συγγραφέων είναι ότι η ενωμένη Κύπρος θα έχει λειτουργικό σύστημα, ωστόσο με νέες προκλήσεις. Αυτές οι προκλήσεις επίσης καταγράφονται σε ξεχωριστό κεφάλαιο μέσα στην έρευνα, καθώς και τα προτεινόμενα μέτρα που πρέ-

πει να ληφθούν για να διασφαλιστούν μια οικονομικά βιώσιμη λύση.

Η οικονομική επίδραση της ειρήνης εξετάζεται στη μελέτη μας με δύο τρόπους: μία προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω, βασισμένη στη συνολική παραγωγικότητα όλων των συντελεστών της παραγωγής και υπολογισμό του δείκτη συνολικής παραγωγικότητας (Total Factor Productivity, TFP), ενός δείκτη μακροπρόθεσμων προοπτικών ανάπτυξης. Για καλύτερη κατανόηση των τομεακών αλλαγών εφαρμόσαμε και μία επιπρόσθετη μέθοδο υπολογισμού του μερίσματος μιας πιθανής ειρήνης, με μία προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω, βασισμένη στις προβλέψεις κατά τομέα. Τα τελικά αποτελέσματα, τα οποία βγαίνουν από τον γεωμετρικό μέσο αυτών των δύο ανεξάρτητων προσεγγίσεων, ενσωματώνουν πληροφορίες όχι μόνο από συνάδελφους οικονομολόγους αλλά και από ηγετικές φυσιογνωμίες του επιχειρηματικού κόσμου και από τις δύο κοινότητες,

οι οποίοι εξέτασαν τα προκαταρκτικά αποτελέσματα κατά τη διάρκεια συνεδρίου που διοργάνωσε το PRIO Cyprus Centre στις Βρυξέλλες τον περασμένο Μάρτιο.

Συνοψίζοντας τα πιο σημαντικά ευρήματα, μία λύση στο κυπριακό ζήτημα μπορεί να αυξήσει σταδιακά τα κατά κεφαλήν εισοδήματα μέχρι περίπου 12.000 ευρώ περισσότερα από ό,τι είναι σήμερα. Αυτό θα μεγεθύνει την οικονομία κατά περίπου 18,9 (σε σταθερές τιμές του 2012) δισ. ευρώ και θα προσθέσει επιπρόσθετα στο υφιστάμενο ένα μέσο όρο ανάπτυξης του ΑΕΠ κατά 2,8% κάθε χρόνο για την επόμενη 20ετία. Αυτά τα ωφέληματα δεν θα πραγματοποιούν άμεσα, αλλά θα είναι σταδιακά ωφέληματα που προκύπτουν από την ομαλοποίηση των σχέσεων των δύο κοινοτήτων και της ευρύτερης περιοχής. Επιπλέον, αυτές οι εξελίξεις σχεδόν θα εξαλείψουν την ανισοκατανομή εισοδημάτων ανάμεσα στις δύο κοινότητες.

Αυτό είναι σημαντικό για το μέλλον των πολιτών της Κύπρου. Θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να υπάρχει απόσβεση του κυβερνητικού και ιδιωτικού χρέους χωρίς την αύξηση των εισοδημάτων (ΑΕΠ) που μπορεί να φέρει μία λύση του Κυπριακού. Μια σωστή λύση του Κυπριακού θα βοηθήσει στη μείωση της υψηλής ανεργίας και μπορεί ακόμα να σταθεροποιήσει το τραπεζικό σύστημα μέσα από την αύξηση της αξίας γης και ακινήτων. Η ένεση 18,9 δισ. ευρώ στην οικονομία θα μειώσει το υψηλό δημόσιο χρέος και θα αντισταθμίσει, σε μεγάλο βαθμό, το όποιο κόστος της λύσης. Επιπρόσθετα, η εξαίρεση των ανισοτήτων μεταξύ των δύο κοινοτήτων θα έχει επίσης μακροπρόθεσμα πολιτικά πλεονεκτήματα, μέσω της υποστήριξης μιας λειτουργικής ομοσπονδίας.

Ο κ. Αλέξανδρος Αποστολίδης είναι λέκτορας οικονομικής ιστορίας, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Υφεση 1% στις ΗΠΑ το πρώτο τρίμηνο

Κύρια αιτία η βαρυχειμωνιά, όμως η ζήτηση και η αγορά εργασίας δείχνουν άμεση ανάκαμψη

Η **αμερικανική** οικονομία συρρικνώθηκε με ρυθμό 1% το α' τρίμηνο, σύμφωνα με τη επί τη χείρω αναθεώρηση της αρχικής εκτίμησης που ήταν ανάπτυξη 0,1%. Ωστόσο, η πλειοψηφία των οικονομικών αναλυτών θεωρεί ότι η πρώτη συρρίκνωση του αμερικανικού ΑΕΠ εδώ και τρία χρόνια είναι προσωρινή και ότι το δεύτερο τρίμηνο η ανάπτυξη θα είναι κοντά στο 4%.

Η μείωση του ΑΕΠ κατά 1% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2013 αποτελεί τη χειρότερη επίδοση της αμερικανικής οικονομίας από το

Η **αμερικανική** οικονομία σημείωσε στο πρώτο τρίμηνο του έτους τη χειρότερη επίδοση από το 2011. Ωστόσο, στο δεύτερο τρίμηνο αναμένεται ανάπτυξη 4%.

2011 και αποδίδεται κυρίως στον πολύ βαρύ χειμώνα που με τη σειρά του οδήγησε σε μείωση της παραγωγής και σε μεγέθυνση του εμπορικού ελλείμματος. Σύμφωνα με τους αναλυτές, πρόκειται για προσωρινά φαινόμενα που σχετίζονται με τον καιρό και συνεπώς δεν θα έχουν διάρκεια. Ειδικότερα, τ' αποθέματα των εταιρειών αναμένεται ότι θα αυξηθούν και συνεπώς θα ενισχύσει η παραγωγή το β' τρίμηνο. «Η προοπτική δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, αλλά τα πράγματα είναι καλύτερα απ' όσα νομίζουμε. Εξασκολούμεμε να προβλέψουμε ισχυρή ανάπτυξη για το 2014», λέει στο Reuters ο κ. Κρις

Ράπκι, επικεφαλής οικονομολόγος της τράπεζας Tokyo-Mitsubishi UFJ με έδρα τη Νέα Υόρκη. Η αρχική εκτίμηση της κυβέρνησης ήταν ότι η οικονομία αναπτύχθηκε κατά 0,1% το α' τρίμηνο, ωστόσο δεν είναι σπάνιες οι μεγάλες αναθεωρήσεις των πρώτων εκτιμήσεων διότι αυτές γίνονται χωρίς η κυβέρνηση να διαθέτει πλήρη στοιχεία. Οι οικονομολόγοι υπολογίζουν ότι ο βαρύς χειμώνας αφαιρέσε 1,5% από το αμερικανικό ΑΕΠ το

α' τρίμηνο. Από τον Δεκέμβριο μέχρι και τον Φεβρουάριο οι βόρειες και ανατολικές Πολιτείες των ΗΠΑ δέχτηκαν πολύ μεγαλύτερο όγκο χιονιού από το συνθησιμένο, γεγονός που έκλεισε μέσα στα σπίτια τους πολλούς Αμερικανούς και δυσωπεί τις παραγωγή, καθώς τα εργοστάσια είχαν προβλήματα με την προμήθεια πρώτων υλών. Αρνητική επίπτωση είχε επίσης η συρρίκνωση των επιχειρηματικών δαπανών για εμπορικά ακίνητα.

Η πρόβλεψη των οικονομολόγων ότι η αμερικανική οικονομία θα επανέλθει σε υγιείς ρυθμούς ανάπτυξης το υπόλοιπο του έτους ενισχύεται από τα θετικά στοιχεία για την απασχόληση που επίσης δημοσιεύτηκαν.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, οι νέες αιτήσεις για καταβολή επιδόματος ανεργίας μειώθηκαν την περασμένη εβδομάδα κατά 27 χιλιάδες και ανήλθαν σε 300 χιλιάδες. Ο μέσος

όρος τεσσάρων εβδομάδων για τις νέες αιτήσεις για καταβολή επιδόματος ανεργίας, μέτρο που αποδίδει καλύτερα τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας, μειώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2007.

«Αυτό ταιριάζει με τη γενικότερη εικόνα περί σταθερής βελτίωσης των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά εργασίας. Αυτό είναι το βασικό στοιχείο που θα ενισχύσει την οικονομία», εξηγεί στο Reuters ο κ. Αντονι Καριδάκας, επικεφαλής οικονομικός αναλυτής στην Miller Tabak της Νέας Υόρκης. Επιπλέον, τα συμβόλαια για αγορά μετακινούμενων κατοικιών αυξήθηκαν τον Απρίλιο για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, σημάδι που είναι θετικό για την αγορά ακινήτων. Αν συνδυάσει κανείς αυτά τα στοιχεία με τα θετικά στοιχεία από τη μεταποίηση και την απασχόληση, εξηγείται η αισιοδοξία των οικονομικών αναλυτών σχετικά με την πορεία της αμερικανικής οικονομίας το β' τρίμηνο του 2014.

Βέβαια υπάρχουν και ορισμένοι οικονομολόγοι που εμφανίζονται λιγότερο αισιόδοχοι. «Το μόνο ερώτημα είναι ποια θα είναι η τελική ζήτηση, η οποία αυξάνεται με αργό ρυθμό», επομπαίνει στο Bloomberg ο κ. Μαρκ Βίτνερ, υψηλόβαθμος οικονομολόγος της τράπεζας Wells Fargo με έδρα τη Σάφροτ. Είναι αλήθεια ότι κατά διαστήματα η ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας φαίνεται να κερκίνοβατεί. Η αύξηση της απασχόλησης δεν είναι ισχυρή, η ανεργία μειώνεται κυρίως εξαιτίας της εξόδου εργαζομένων από την αγορά εργασίας λόγω συνταξιοδότησης, ενώ η αναιμική αύξηση μισθών έχει περιορίσει την κατανάλωση.

Συμφωνία πέτυχε η Αργεντινή για το χρέος

Ανοίγει ο δρόμος για την επιστροφή της Αργεντινής στις διεθνείς αγορές μετά τον διακανονισμό που οριστικό κατέληξε η χώρα με τη Λέσχη των Παρισίων για την αποπληρωμή του χρέους της ύψους 9,7 δισ. δολαρίων σε χρονοδιάγραμμα πέντε ετών.

Μετά μαραθώνιες διαπραγματεύσεις, ο Αργεντινός υπουργός Οικονομίας, Αζέλ Κισίλοφ, συναινεσε σε μια άμεση καταβολή ύψους 650 εκατ. δολαρίων, μια δόση ύψους 500 εκατ. δολαρίων τον Μάιο του επόμενου έτους και στη συνέχεια την πλήρη αποπληρωμή των υπόλοιπων χρεών μέχρι το 2019.

Οι δύο πλευρές συμφώνησαν, άλλωστε, στο ύψος του ποσού που επίσης αποτελούσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων, καθώς το 2012 το χρέος της Αργεντινής σε κράτη της Λέσχης των Παρισίων ανερχόταν σε 6,5 δισ. δολάρια αλλά είχε εκτιναχθεί με τους τόκους και τις προσαυξήσεις.

Η Λέσχη μειώνει, επίσης, το επιτόκιο που χρεώνει στην Αργεντινή από το 7% στο 3% αν η αποπληρωμή του χρέους γίνει επιτυχώς μέσα σε πέντε χρόνια, ενώ αν παραταθεί το χρονοδιάγραμμα στα επτά χρόνια, το επιτόκιο θα φτάσει στο 3,8%. Πρόκειται για ένα «σημαντικό θετικό συμβάν σε ό,τι αφορά την εμπιστοσύνη στη φερεγγυότητα της Αργεντινής» σχολίασε σχετικά ο Σεργκέι Ντεργιάκτσεφ, που εποπτεύει χρέος των αναδυόμενων αγορών ύψους περίπου 10 δισ. δολαρίων στην Union Investment Privatfonds στη Φρανκφούρτη.

Αισιόδοξο μήνυμα από τις αγορές για την πορεία της ιταλικής οικονομίας

Με ιστορικά χαμηλά επιτόκια δανείστηκε η Ιταλία σε δημοπρασία 5ετών και 10ετών ομολόγων, ωφελούμενη από την προσδοκία των αγορών ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα παρέμβει δυναμικά για την αποτροπή του αποπληθωριστικού κινδύνου στην Ευρωζώνη αλλά και τη σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού στο εσωτερικό της χώρας, μετά τις ευρωεκλογές.

Πτωχικά κινήθηκαν, επίσης, οι αποδόσεις των ιταλικών κρατικών ομολόγων στη δευτερογενή αγορά, αφού η μεγάλη νίκη του κεντροαριστερού κόμματος του Ιταλού πρωθυπουργού, Ματέο Ρέντσι, στις ευρωεκλογές ενισχύει τη δυναμική της κυβέρνησης για την προώθηση μεταρρυθμίσεων. Την αναγκαιότητα των μεταρρυθμίσεων αυτών τόνισε ο πρόεδρος της ιταλικής Ένωσης Βιομηχάνων,

Τζόρτζιο Σκουίντσι. Σε ομιλία του στη Ρώμη είπε πως θα πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για να στηριχθεί η δραστηριότητα στη χώρα, εκφράζοντας την ανησυχία πως η οικονομία δεν θα επανέλθει ούτε φέτος σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Το κλίμα, ωστόσο, παρέμεινε θετικό στους επενδυτικούς κύκλους. Το ιταλικό Δημόσιο άντλησε συνολικά 7,5 δισ. ευρώ, πετυχαίνοντας το ανώτατο όριο που είχε θέσει το υπουργείο Οικονομικών. Πούλησε 10ετές ομόλογο με λήξη τον Σεπτέμβριο του 2014, δανειζόμενο 3 δισ. ευρώ με επιτόκιο 3,01%, το χαμηλότερο από την υιοθέτηση του ευρώ αντί του 3,22% στην προηγούμενη δημοπρασία του Απριλίου. Η ζήτηση ήταν 1,3 φορές μεγαλύτερη της προσφοράς. Παράλληλα, το υπουργείο Οικονομικών της Ιταλίας πούλησε 5ετές ομόλογο

Με ιστορικά χαμηλά επιτόκια δανείστηκε η Ιταλία

Η νίκη του κόμματος του Ματέο Ρέντσι στις ευρωεκλογές, και το γενικότερο θετικό κλίμα που επικρατεί στις αγορές κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης καλλιέργει περαιτέρω το ενδιαφέρον στους επενδυτικούς κύκλους

2,75 δισ. ευρώ με επιτόκιο 1,62%, ένα ακόμη ιστορικό χαμηλό επίπεδο, και χρεόγραφο κυμαινόμενου επιτοκίου 1,75 δισ. ευρώ με λήξη τον Νοέμβριο του 2019. Τα ιστορικά χαμηλά επιτόκια που επιτεύχθηκαν στη δημοπρασία αντανακλούν το γενικότερο θετικό κλίμα που επικρατεί στις αγορές κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης μετά την έξοδο της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας από το μνημόνιο σε συνδυασμό με τις δηλώσεις του προέδρου της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, πως είναι έτοιμος να λάβει πακέτο προληπτικών μέτρων ώστε να μην παγιδευτούν οι οικονομίες της Ευρωζώνης στον αποπληθωρισμό. Στη δευτερογενή αγορά ομολόγων, οι αποδόσεις των 10ετών και 5ετών ιταλικών ομολόγων κινήθηκαν στο 2,96% και 1,69%, αντίστοιχα. Στα 30ετή γαλλικά ομόλογα, οι αποδόσεις κατρακύλησαν στο χαμηλό

15ετίας και η μέση απόδοση στα ελληνικά, ιρλανδικά, ιταλικά, πορτογαλικά και ισπανικά ομόλογα μειώθηκε στο 2,13%, το χαμηλότερο επίπεδο από την υιοθέτηση του ευρώ.

Παρόλα αυτά ο κίνδυνος του αποπληθωρισμού είναι υπαρκτός. Η σταθερή πτώση του πληθωρισμού κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα του 2% που είναι ο στόχος της ΕΚΤ γεννά φόβους για περαιτέρω πτώση των τιμών λόγω της επιμονής των νοικοκυριών να μην καταναλώνουν και των επιχειρήσεων να μην επενδύουν. Η οικονομία της Ευρωζώνης βρίσκεται σε κρίσιμο στάδιο, δεδομένου ότι ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν χαμηλότερος του αναμενόμενου το πρώτο τρίμηνο, με την οικονομική δραστηριότητα να συρρικνώνεται στην Ιταλία.

Βρετανία, Γαλλία και Γερμανία οι μαγνήτες επενδύσεων

Το 2013 ήταν μια καλή χρονιά για την Ευρώπη όσον αφορά τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ), οι οποίες αυξήθηκαν κατά 25% και πλέον η Ευρώπη προσελκύει το 20% των επενδύσεων παγκοσμίως ύψους 223 δισ. ευρώ. Ωστόσο η ζημιά που προκάλεσε η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση είναι μεγάλη, αφού το 2002 η Ευρώπη προσείλκε το 50% των επενδύσεων, ενώ οι 166 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας που δημιου-

Συνολικά οι άμεσες ξένες επενδύσεις στη Γηραιά Ηπειρο ανήλθαν σε 223 δισ. ευρώ το 2013.

γήθηκαν το 2013 είναι κατά 15% λιγότερες από το προ κρίσης επίπεδο, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της εταιρείας συμβούλων Ernst & Young.

Ενώ το 2013 οι ανεπτυγμένες οικονομίες προσείλκυσαν μόλις το 39% των ΑΞΕ σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ευρώπη (εξαιρουμένης της Ρωσίας) κατάφερε να αυξήσει το μερίδιό της περισσότερο από 25%, ενώ η αύξηση ήταν ακόμα υψηλότερη στην Ε.Ε. (38%), και να καταλάβει τη δεύτερη θέση. Ακόμη καλύτερο είναι το γεγονός ότι σε παγκόσμιο επίπεδο το 45% των διευθυνόντων συμβούλων των εταιρειών που πήραν μέρος στην έρευνα της Ε.Υ. θεωρούν ότι η Ευρώπη είναι ο ελκυστικότερος προ-

ορισμός παγκοσμίως (για πρώτη φορά από το 2009), ενώ τη δεύτερη θέση καταλαμβάνει η Κίνα (44%). Περισσότερες από τις μισές Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (αριθμός έργων) στην Ευρώπη έγιναν σε τρεις χώρες, τη Βρετανία, τη Γερμανία και τη Γαλλία. Οι μεσαίου μεγέθους οικονομίες, όπως η ισπανική, η βελγική, η ολλανδική και η ιρλανδική, κατάφεραν να εξασφαλίσουν το 18% των νέων έργων και το 17% των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν χάρη σε επενδύσεις. Αντιθέτως, οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (περιλαμβανομένης της Ρωσίας και της Τουρκίας) είδαν το ποσοστό των ΑΞΕ που κέρδισαν το 2013 να μειώνεται κατά 5% σε σχέση με το 2012. Σε επίπεδο χωρών πιο ελκυστικός προορισμός της Δυτικής Ευρώπης παρέμεινε και το 2013 η Γερμανία (40% των ερωτηθέντων) και ακολουθεί η Βρετανία (22%) και η Γαλλία (11%), η οποία όμως έχασε έξι μονάδες από το 2013. Ένα πρόβλημα που θα πρέπει να αντιμετωπίσουν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ΑΞΕ στην Ευρώπη προέρχεται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι ΗΠΑ παραμένουν ο μεγαλύτερος ξένος επενδυτής στην Ευρώπη (1.027 έργα που δημιούργησαν 38.718 θέσεις εργασίας), ωστόσο θετική έκπληξη είναι η αύξηση των έργων από τις χώρες BRIC (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα) που το 2013 έφτασαν τον αριθμό ρεκόρ των 313 έργων που δημιούργησαν 16.900 θέσεις εργασίας.

Το βασικό ερώτημα για κάθε ευ-

Ανέκαμψαν το 2013 οι άμεσες ξένες επενδύσεις...

...με την Ευρώπη να αυξάνει το μερίδιό της...

(% παγκοσμίως)

Χώρα	2013
Αναπτυσσόμενη Ασία	28
Ευρώπη	20
Λατινική Αμερική και Καραϊβική	20
Βόρειος Αμερική	15
Αφρική	4
Μεταβατικές οικονομίες	9
Άλλοι	4

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΥΠΟΨΗ ΤΟΥΣ ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΟΤΑΝ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

- 1 Σταθερότητα και διαφάνεια πολιτικού, νομικού και κανονιστικού πλαισίου
- 2 Εσωτερική αγορά χώρας ή περιοχής
- 3 Δυναμική αύξηση παραγωγικότητας για εταιρεία τους
- 4 Εργατικό κόστος
- 5 Υποδομές μεταφορών και logistics
- 6 Επίπεδο εργατικού δυναμικού
- 7 Κοινωνική σταθερότητα
- 8 Εταιρική φερόλογία
- 9 Υποδομές τηλεπικοινωνιών
- 10 Ευελιξία εργατικής νομοθεσίας

ΠΗΓΗ: UNCTAD

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ρωπαϊκή χώρα, αλλά και συνολικά για την Ευρωπαϊκή Ένωση που προσπαθεί να ξεπεράσει τις συνέπειες της κρίσης, είναι ποια στοιχεία προσελκύουν τους επενδυτές. Οι απαντήσεις που δίνουν οι επενδυτές αλάνθουν με τα χρόνια, ωστόσο δύο στοιχεία καταλαμβάνουν συνήθως τις πρώτες θέσεις: η ύπαρξη ισχυρού κράτους δικαίου, η οποία διασφαλίζει την ασφάλεια των επενδύσεων και το μέγεθος της αγοράς. Γι' αυτό και το 43% των συμμετεχόντων στην έρευνα της Ε.Υ. για το 2013 απάντησε

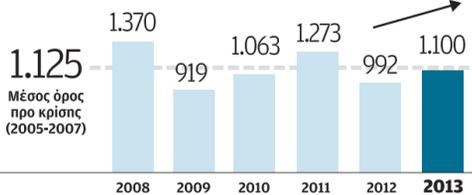
ότι η σταθερότητα και η διαφάνεια του πολιτικού, νομικού και κανονιστικού πλαισίου αποτελεί το πρώτο κριτήριο όταν επιλέγουν τοποθεσία για την επένδυσή τους. Δεύτερο σημαντικό κριτήριο είναι το μέγεθος της εσωτερικής αγοράς της χώρας ή της περιοχής όπου θα γίνει η επένδυση. Επίσης, οι επενδυτές ζητούν από την Ε.Ε. εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας, περιορισμό της γραφειοκρατίας και ενίσχυση της ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, ώστε να μην αναγκάζονται να αντιμετωπίσουν

τελείως διαφορετικά κανονιστικά πλαίσια.

Τέλος, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται έντονη μετακίνηση των επενδυτών από τη βιομηχανία προς τις υπηρεσίες και το 2013 οι ΑΞΕ αυξήθηκαν ιδιαίτερα στους τομείς της επιστημονικής έρευνας (+96%), της φαρμακοβιομηχανίας (+58%) και του λογισμικού (+27%). Εν κατακλείδι, μπορεί το 2013 να αποδείχτηκε σημείο καμπής για την Ευρώπη, ωστόσο έχουμε ακόμη πολύ δρόμο μπροστά μας.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

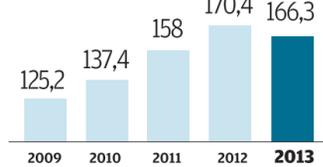
ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

...αλλά τα κέρδη για την απασχόληση να είναι περιορισμένα...

ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

(σε χιλιάδες)

Η έκθεση των ευρωπαϊκών τραπεζών στην κρίση στην Ουκρανία

Μια ακριβής ανατροπή του επενδυτικού κλίματος είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος που θα μπορούσε να αλλάξει τις ισορροπίες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρωζώνης, προειδοποιεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Στο πλαίσιο της τελευταίας έκθεσης για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ευρωζώνη εστιάζει, μεταξύ άλλων, στην ουκρανική κρίση και τις επιπτώσεις σε αυστριακές, ολλανδικές, γαλλικές, ιταλικές, γερμανικές και ελληνικές τράπεζες. Ωστόσο η ΕΚΤ θεωρεί πως οι κίνδυνοι για μια αποσταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ευρωζώνη παραμένουν χαμηλοί. Απαραίτητο είναι να ολοκληρωθούν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για να απομακρυνθεί κάθε ίχνος σκεπτικισμού για τον κλάδο, ενώ η διαδικασία της απομόλυνσης των τραπεζών θα πρέπει να μην περιορίζει την προσφορά πίστωσης στην πραγματική οικονομία.

Η ΕΚΤ τονίζει, σε έκθεση 169 σελίδων, πως υπάρχουν συγκεκριμένες τράπεζες σε κράτη-μέλη της Ευρωζώνης που είναι εκτεθειμένες σε μια επιδείνωση της ουκρανικής κρίσης λόγω της παρουσίας τους είτε στην Ουκρανία είτε στη Ρωσία. Αυτή η «έκθεση των τραπεζών, σε γενικές γραμμές, εντοπίζεται στον ιδιωτικό τομέα εκτός του χρηματοοικονομικού κλάδου, ενώ οι απαιτήσεις απέναντι στον τραπεζικό και τον δημόσιο τομέα είναι σχετικά χαμηλές», αναφέρει η ΕΚΤ. Παρ' όλα αυτά, η επίδραση της ουκρανικής κρίσης στην Ευρωζώνη επί του παρόντος είναι αμελητέα.

στη χώρα του γιατί

Η εκπομπή συνεχίζει για έβδομη χρονιά την επιτυχημένη πορεία της απαντώντας στα **ΓΙΑΤΙ** των παιδιών.

Κείμενα: Γιαννούλα Κλεάνθους, Χρήστος Γρηγοριάδης, Πέτρος Κονόμου
Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία: Βούλα Αντωνίου

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ 3.50μ.μ.
Σε επανάληψη κάθε Κυριακή 12.05 μετά το μεσημέρι

PLK2
www.cybc.com.cy

ΥΠΑΙΘΡΟΣ

Θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή

Το πρόγραμμα **καταρτίζεται** σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Παρουσίαση: Ελπίδα Ιακωβίδου
Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία: Πέτρος Κίτος
Εποπτεία παραγωγής: Σάββας Αριστοδήμου

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ 12.30 ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΣΤΟ **PLK1**
www.cybc.com.cy

YouRock: Πρώτα οι δεξιότητες, μετά η εμπειρία

Το «εργαλείο» κοινωνικής δικτύωσης για την απασχολησιμότητα των νέων βραβεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Ενα νέο δίκτυο κοινωνικής δικτύωσης, που παρουσιάζει η «Κ», έρχεται να ενισχύσει την απασχολησιμότητα των νέων της Ευρώπης, να τους βοηθήσει να παρουσιάσουν τις δεξιότητές τους και, βάσει αυτών, να δημιουργήσουν online το επαγγελματικό προφίλ τους και να γίνουν ελκυστικοί στους εργοδότες. Κυρίως, όμως, έρχεται να καλύψει το χάσμα όπως το παρουσιάζουν

είται σε συνεργασία με φορείς, οργανισμούς και εταιρείες του κλάδου των ΤΠΕ από όλη την Ευρώπη, με στόχο την επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος. Δημιουργήθηκε για να απαντήσει σε δύο καιρία προβλήματα που σχετίζονται με την ανεργία των νέων και την οικονομική κρίση της Ευρώπης. Δηλαδή, ενώ το 94% των Ευρωπαίων κάτω των 25 ετών επισκέπτεται καθημερινά το internet, ωστόσο μόνο το 17% χρησιμοποιούν το LinkedIn –που είναι το μεγαλύτερο site για θέματα καριέρας και επαγγελματικής δικτύωσης– «γιατί πιστεύουν ότι δεν είναι σχεδιασμένο για τις ανάγκες τους και ότι δεν διαθέτουν τις αντίστοιχες δεξιότητες και την κατάλληλη εργασιακή εμπειρία». Με άλλα λόγια δηλαδή, το παράδοξο που αντιμετωπίζουν οι νέοι σήμερα είναι «πώς να βρω δουλειά, αφού δεν έχω εργασιακή εμπειρία, αλλά και το αντίστροφο: πώς να αποκτήσω εργασιακή εμπειρία, αφού δεν μου δίνουν δουλειά».

Ωστόσο «εμείς στο YouRock δεν πιστεύουμε ότι οι νέοι έχουν ελλείψη επαγγελματικών δεξιοτήτων. Αντιθέτως, οι νέοι έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες αλλά πολλές φορές, δεν τις γνωρίζουν είτε δεν μπορούν να τις παρουσιάσουν κατάλληλα σε έναν εργοδότη. Πιστεύουμε επίσης ότι διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες Πληροφορικής και μπορούν εύκολα να καλύψουν τις κενές θέσεις εργασίας του κλάδου, αν οι εργοδότες μάθουν πώς μπορούν να τους βρουν». Είναι η απάντηση και το σκεπτικό για τη δημιουργία του δικτύου, η οποία δίνει επίσης απάντηση στο ρητορικό ερώτημα «γιατί το επόμενο μεγάλο δικτυακό γεγονός να μην προκύψει στην Ευρώπη» που έθεσε η αντιπρόεδρος

Στιγμιότυπο από την έναρξη του YouRock.jobs στο Βερολίνο. Στο μέσον της φωτογραφίας από τα δεξιά διακρίνεται ο Ιαν Κλίφορντ, ιδρυτής του YouRock.jobs, ενώ στη μέση αριστερά διακρίνεται ο πρώην Γερμανός Ολυμπιονίκης Κριστιαν Σενκ.

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Νίλι Κρόες, όταν συμμετείχε στις εργασίες του Συνεδρίου «ICT2013» στο Βιλνίους, κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Προεδρίας της Λιθουανίας τον Νοέμβριο 2013, εκεί όπου έγινε και η αρχική ανάπτυξη του site του YouRock.

Στη διοικητική ομάδα του YouRock.jobs, από την Ελλάδα συμμετέχει ο κ. Μανόλης Λαμπόβας, στέλεχος του Ελληνικού Δικτύου Επαγγελματιών Πληροφορικής (www.hepis.gr), ο οποίος διαθέτει μεγάλη εμπειρία σε προγράμματα που ενισχύουν τη νεανική απασχολησιμότητα. Όπως είναι γνωστό, έχει συντονίσει με μεγάλη επιτυχία προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Microsoft Getbusy.gr, όπως και Microsoft Unlimited Potential, μέσα από τα οποία χιλιάδες νέοι επωφεληθήκαν με την απόκτηση των δεξιοτήτων του αύριο.

Το LinkedIn θεωρείται από σημαντικό ποσοστό νέων ως μη ευέλκτικο και ότι δεν αποτελεί το κατάλληλο μέρος για να εκφραστούν επαγγελματικά, γιατί προβάλλει κατά προτεραιότητα την επαγγελματική εμπειρία και τα qualifications και δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους. «Το YouRock καλύπτει αυτό το χάσμα γιατί παρουσιάζει ένα online εργαλείο, το οποίο ενισχύει την απασχολησιμότητά τους όχι μέσα από την εργασιακή εμπειρία τους, αλλά βοηθώντας τους να δημιουργήσουν ένα δυναμικό προφίλ» λέει στην «Κ» ο κ. Λαμπόβας. Και μας εξηγεί ότι είναι διαθέσιμο σε 14 διαφορετικές γλώσσες –και στην ελληνική– και τα προφίλ των νέων είναι διαθέσιμα σε καθεμιά από αυτές τις γλώσσες. «Για παράδειγμα, συμπληρώνω το προφίλ μου στα ελληνικά και μπορεί να το δει

ένας Ισπανός στη γλώσσα του. Υποστηρίζει δηλαδή σε μεγάλο βαθμό την κινητικότητα και το cross border recruitment. Επιπλέον, βοηθά τους νέους να ανακαλύψουν τις δεξιότητες που κρύβονται στις καθημερινές εργασίες τους. Για παράδειγμα, αν κάποιος είναι αρχικός σε μια ποσοφαιρική ομάδα, αυτό αναδεικνύει ότι είναι καλός στην οργάνωση είτε στη λήψη αποφάσεων. Αν κάποιος πουλάει προϊόντα μέσω e-bay, αυτό αναδεικνύει τη δεξιότητά του να επηρεάζει διαφημιακό υλικό συμπληρώνει ο κ. Λαμπόβας.

Επαγγελματικό προφίλ

Στόχος του YouRock είναι ως το 2015 να βοηθήσει ένα εκατομμύριο νέους από όλη την Ευρώπη να κτίσουν το επαγγελματικό προφίλ που θα τους κάνει ανταγωνιστικούς στην αγορά εργασίας. Η αρχική ανάπτυξη του χρηματοδοτήθηκε από τον πάροχο διαδικτύου Liberty Global και, πέρα από την ένταξη του στον Μεγάλο Συνασπισμό για την ψηφιακή απασχόληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υποστηρίζεται από το Telecentre Europe –ένα δίκτυο που συνδέει 30.000 τεχνολογικές κοινότητες από όλη την Ευρώπη και βοηθά τους ανθρώπους να ενισχύσουν το επαγγελματικό προφίλ τους και να αποκτήσουν τις κατάλληλες ψηφιακές δεξιότητες. Επιπλέον, διοργανώνει κάθε χρόνο την πανευρωπαϊκή καμπάνια Get Online Week (www.getonlineweek.eu).

Το YouRock, με ιδιαίτερη εστίαση στη διευκόλυνση των εργοδοτών χρηστών του, έχει εκδώσει μίλι οδηγό για εργοδότες, ενώ με τη γραφική απεικόνιση των δεξιοτήτων των νέων διευκολύνει την πλοήγηση στο δίκτυο και την καθιστά αποτελεσματική.

Στόχος του YouRock είναι ως το 2015 να βοηθήσει ένα εκατομμύριο νέους από όλη την Ευρώπη να χτίσουν το επαγγελματικό προφίλ που θα τους κάνει ανταγωνιστικούς στην αγορά εργασίας.

οι έρευνες, σύμφωνα με τις οποίες ένα μικρό μόνο ποσοστό των νέων χρησιμοποιούν το LinkedIn και ακόμη λιγότεροι προτίθενται να δημιουργήσουν λογαριασμό. Είναι το δίκτυο YouRock που ιδρύθηκε από τον Ιαν Κλίφορντ και «βγήκε στον αέρα» τον Μάρτιο 2014 (www.Yourock.jobs και http://yourock.jobs/el).

Δύο καιρία προβλήματα

Το δίκτυο υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εντάχθηκε στην πρωτοβουλία «Μεγάλος Συνασπισμός για την Ψηφιακή Απασχόληση», που υλοποι-

Βραβείο ευρωπαϊκής κοινωνικής καινοτομίας

Το YouRock είναι ένας από τους δέκα φιναλίστ για το Social Innovation Prize της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διακρίθηκαν μεταξύ 1.250 υποψηφίων. Σε επικοινωνία της «Κ» με τον ιδρυτή του YouRock, τον κ. Ιαν Κλίφορντ, μας είπε: «Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος που το YouRock είναι ένας από τους νικητές/φιναλίστ του Ευρωπαϊκού Βραβείου Κοινωνικής Καινοτομίας. Το YouRock βοηθάει τους νέους να προσδιορίζουν τις δεξιότητες που ήδη έχουν, να τις παρουσιάσουν κατάλληλα στους μελλοντικούς εργοδότες τους, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας. Η διάκριση αυτή αποτελεί μια θαυμάσια επιβράβευση των προσπαθειών μας, καθώς και αναγνώριση της καινοτομίας που εισάγει το YouRock Jobs. Στην πράξη όμως το βραβείο αυτό θα αλλάξει τις ευκαιρίες και τις ζωές των νέων ανθρώπων στην Ελλάδα αλλά και σε όλη την Ευρώπη».

Σε νέα «έκδοση» το εργασιακό άγχος

Τα μοντέλα του στρες που πλήττει τους υπαλλήλους

Η **εξοικειωσή** μας με το φαινόμενο της συμβίωσης «άγχους και εργασίας» έχει φτάσει σε σημείο, όχι μόνο να μη μας ξαφνιάζει η αναφορά του, αλλά να γνωρίζουμε και σε ποιο «μοντέλο εργασιακού άγχους» θα κατατάξουμε το βλαβερό αυτό φαινόμενο. Για το οποίο, όπως λένε οι ειδικοί, το μεγαλύτερο ποσοστό ευθύνες το φέρει ο ανθρώπινος παράγοντας και η συμπεριφορά. Είναι φανερό ότι ύστερα από τη μακροχρόνια παρατήρηση του εργασιακού στρες, πολύ λίγα φαίνεται να παραμένουν ακόμη άγνωστα. Οι ερευνητές ανάλογα με τις αιτίες που το προκαλούν, έχουν ήδη καταχωρίσει το εργασιακό στρες σε διάφορα «μοντέλα». Όπως, το στρες που προκαλείται από τη σχέση ανάμεσα στην προσπάθεια που καταβάλλει ο εργαζόμενος και στην αναγνώριση είτε στην ανταμοιβή του γι' αυτήν. Επίσης, ανάμεσα στις απαιτήσεις που θέτει η εργασία και στην εμβέλεια του ελέγχου που διαθέτει ο εργαζόμενος.

Μια από τις κατηγορίες, στις οποίες διαχωρίζεται το άγχος εν ώρα εργασίας, είναι το στρες που προκαλείται από τη σχέση ανάμεσα στην προσπάθεια που καταβάλλει ο εργαζόμενος και στην αναγνώριση είτε στην ανταμοιβή του γι' αυτήν.

Αισθήματα συμπάθειας και αντιπάθειας

Υπάρχει ακόμη το στρες που δημιουργείται όταν ο εργαζόμενος πρέπει να κρύβει τα αισθήματα συμπάθειας είτε αντιπάθειας που του προκαλεί η εκτέλεση της εργασίας του. Όπως επίσης το στρες που πλήττει τους εργαζόμενους, ανάλογα με την τάξη στην οποία ανήκουν –μορφωτικά και ιεραρχικά. Η δεύτερη μάλιστα έχει και τα περισσότερα θύματα όπως διαπιστώνεται. Άγχος προκαλεί και η αναδιοργάνωση της εργασίας, όταν δεν ευνοεί τον εργαζόμενο και επαυξάνει τον χρόνο και τον φόρτο της εργασίας του. Στο «μοντέλο» αυτό, ιδιαι-

τέρως πλήττονται οι γυναίκες, οι οποίες, παράλληλα, επωμίζονται το μεγαλύτερο μέρος των οικγενειακών υποχρεώσεων, ενώ τους άνδρες τους ωθεί σε υπερβολική απασχόληση. Σημαντικό στοιχείο είναι η διαπίστωση ότι το εργασιακό στρες πλήττει με την ίδια ένταση τους νέους εργαζόμενους όσο και τους ηλικιωμένους εκείνους, που βρίσκονται κοντά σε μίαν αβέβαιη συνταξιοδότηση. Το στοιχείο αυτό έχει προκύψει από ερευνητικό πρόγραμμα στον ασφαλιστικό τομέα. Κλειδί στη μείωση της έντασης του άγχους των εργαζομένων θεωρείται η νοοτροπία και η συμ-

περιφορά των μάντζερ. Ενα σύμπερασμα, που προκύπτει ύστερα από το εξής πείραμα που έγινε σε επιχείρηση. Σε ορισμένους μάντζερ έγινε ειδική κατάρτιση ψυχολογίας για τον αποδοτικό συνδυασμό των ικανοτήτων των εργαζομένων.

Ψυχολογική κατάρτιση

Η κατάρτισή τους αυτή ήταν αρκετές ώρες την εβδομάδα και για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους. Ενα έτος αργότερα, οι αιματολογικές μετρήσεις στους εργαζόμενους των τμημάτων που οι μάντζερ είχαν υποβληθεί στην εν λόγω ψυχολογική κατάρτιση, έδειξαν σημαντική μείωση της ορμόνης που ευθύνεται για το άγχος. Αντίθετα, οι μετρήσεις στους άλλους εργαζόμενους έδειξαν σημαντική αύξηση αυτής της ορμόνης, κάτι που στους νέους συνέπιπτε και με την έναρξη της εργασιακής ζωής τους.

Πολλές φορές ο εργαζόμενος πρέπει να κρύβει τα αισθήματα συμπάθειας είτε αντιπάθειας που του προκαλεί η εκτέλεση της εργασίας του.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΛΥΣΗ / ΤΟΥ PAUL KRUGMAN / THE NEW YORK TIMES

Η κρυφή επιτυχία της Ευρώπης

Συμμετείχα σε φόρουμ υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, του οποίου το πραγματικό θέμα, ανεξαρτήτως του τι έγραφε το πρόγραμμά του, ήταν η καταστροφική νομισματική σύγκυση ως αποτέλεσμα της πρόωρης υιοθέτησης του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος. Αυτό που κάνει πιο θλιβερή την ιστορία είναι ότι τα χρηματοπιστωτικά και τα μακροοικονομικά προβλήματα της Ευρώπης έχουν επισκιάσει την αξιοσημείωτη αλλά μη διαφημιζόμενη μακροπρόθεσμη επιτυχία της σε ένα πεδίο όπου συνήθως υστερούσε: τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ορίστε; Δεν το έχετε ακούσει; Λοιπόν, δεν είναι τόσο παράξενο.

Οι ευρωπαϊκές οικονομίες και η Γαλλία ειδικότερα έχουν πολύ κακή δημοσιότητα στις ΗΠΑ. Η πολιτική συζήτησή μας κυριαρχείται από το αντίστροφο σύνδρομο του Ρομπέν των Δασών. Κυριαρχείται από την

αντίληψη ότι η οικονομική επιτυχία εξαρτάται από το να εξευμενίσουμε τους πλούσιους, οι οποίοι δεν θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας εάν υποστούν βαριά φορολόγηση, και από το να συμπεριφέρουμε άσχημα στους απλούς εργαζομένους, οι οποίοι δεν πρόκειται να δεχθούν μια δουλειά εκτός εάν δεν έχουν άλλη εναλλακτική. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η Ευρώπη με τον υψηλό της φόρο και το γενναίο δώρο προνοιακό της σύστημα τα κάνει όλα λάθος. Συνεπώς το οικονομικό της σύστημα πρέπει να καταρρεύσει και πολλά δημοσιεύματα στον αμερικανικό Τύπο απλώς ασχολούνται με την προωινιζόμενη κατάρρευση, την οποία εμφανίζουν ως δεδομένη.

Οι Γάλλοι από 25 έως 54 ετών έχουν περισσότερες πιθανότητες να βρουν δουλειά από τους συνομηλίκους τους στις ΗΠΑ. Δεν συμβαίνει πάντα το ίδιο. Στη δεκαετία

του 1990 η Ευρώπη όντως είχε σοβαρότατο πρόβλημα με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και το φαινόμενο απέκτησε το αξιωματικό όνομα «ευρωσκληρότητα». Φαινόταν προφανές ποιο ήταν το πρόβλημα: το δίκτυο κοινωνικών ασφαλείας της Ευρώπης, το οποίο, σύμφωνα με τον Ρεπουμπλικανό βουλευτή Πολ Ράιαν, καθιστάται τροχοπέδη που υπονομεύει την ανάπτυξη πρωτοβουλίας και εκτρέφει την εξάρτηση.

Υστερα, όμως, συνέβη κάτι αστείο: η Ευρώπη άρχισε να τα παγώνει καλύτερα, ενώ η Αμερική χειρότερα. Το ποσοστό απασχόλησης για τη βασική παραγωγική ηλικία των εργαζομένων (25-54 ετών) στη Γαλλία υπερσκέλιζε εκείνο των ΗΠΑ στα πρώτα χρόνια της προεδρίας Τζορτζ Μπους. Τώρα η διαφορά στα ποσοστά απασχόλησης είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη στα τέλη του '90, με κερδισμένη τη Γαλλία.

P.O.Box 25288
Nicosia 1308
Tel. 22778475
Limassol
Tel. 25343556
www.cima.ac.cy

Vacancies

PART-TIME LECTURERS / EVENINGS

NICOSIA / LIMASSOL

- Business Economics
- Organisational Behaviour
- Strategic Management
- Digital Marketing
- Public Relations

PHD/DBA required

► Please send your CV at recruitment@cima.ac.cy

1978 - 2014 36 Years of Excellence

Ενδιαφέρον από Gazprom για επενδύσεις

Σχεδιάζεται η δυναμική επέκταση της χρήσης του φυσικού αερίου στον κλάδο των μεταφορών

Μεταφορές με χαμηλότερο κόστος σε ποσοστό 50% έναντι της βενζίνης και 30% έναντι του πετρελαίου κίνησης, υπόσχεται η παγκόσμια βιομηχανία φυσικού αερίου, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής, δυναμικής επέκτασης στον κλάδο των μεταφορών που στοχεύει στην υποκατάσταση μεριδίων από τη χρήση της ηλεκτροπαραγωγής λόγω ύφεσης. Ένας αριθμός 370 ανώτατων στελεχών των πιο διακεκριμένων εταιρειών σε παγκόσμιο επίπεδο βρέθηκαν στην Αθήνα για να συμμετάσχουν στη 17η γενική συνέλευση του European Business Congress (EBC) με θέμα τη χρήση του φυσικού αερίου στον τομέα των μεταφορών. Επικεφαλής και προεδρεύων του συνεδρίου ήταν ο πρόεδρος της διοικούσας επιτροπής της Gazprom κ. Αλεξέι Μίλερ, η ομιλία του οποίου ήταν ενδεικτική της σημασίας που έχει για τον ρωσικό κολοσσό, η χρήση του φυσικού αερίου ως καυσίμου κίνησης. «Η Gazprom είναι μια παγκόσμια επιχείρηση και επιθυμεί να αλλάξει την κατάσταση που επικρατεί στον τομέα των μεταφορών. Έχουμε στενές σχέσεις με δυνατούς παίκτες που κατέχουν ρόλους κλειδιά στον τομέα της αυτοκίνητοβιομηχανίας και σκοπεύουμε να διευρύνουμε το δίκτυο πρατηρίων φυσικού αερίου» είπε ο κ. Μίλερ. Η στρατηγική αυτή της Gazprom αλλά και άλλων παραγωγών φυσικού αερίου, όπως το Κατάρ καθώς και μεγάλων προμηθευτών, όπως η γερμανική EON και η ιταλική ENI, συμπεριλαμβάνει και την αγορά της Ελλάδας, η οποία υστερεί σημαντικά στον τομέα της αεροκίνησης σε σχέση με άλλες χώρες.

Προτεραιότητες

Φορτηγά, πλοία και σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ στα μ

Η στρατηγική της Gazprom αλλά και άλλων παραγωγών φυσικού αερίου, όπως το Κατάρ καθώς και μεγάλων προμηθευτών, όπως η γερμανική EON και η ιταλική ENI, συμπεριλαμβάνει και την αγορά της Ελλάδας.

διασυνδεδεμένα νοσιά που σήμερα λειτουργούν με μαζούτ, είναι η αγορά στην οποία στοχεύουν κατά προτεραιότητα στην Ελλάδα οι παραγωγοί φυσικού αερίου. Η αεροκίνηση στα φορτηγά εμφανίζεται ως πιο ώριμο σχέδιο, ενώ σημαντικά βήματα, γίνονται και στην κατεύθυνση της χρήσης LNG (υγροποιημένου φυσικού αερίου) στην ακτοπλοία. Όπως μάλιστα αποκάλυψε ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕ-

ΚΑ) Γιάννης Μανιάτης στο περιθώριο του συνεδρίου, σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία Ναυτιλίας και Μεταφορών επεξεργάζεται σχέδιο σε αυτή την κατεύθυνση.

Ο ίδιος επιβεβαίωσε τις πληροφορίες για το ενδιαφέρον της Qatar Petroleum για τη δημιουργία υποδομής τροφοδοσίας πλοίων με LNG στον Πειραιά, ενώ μίλησε για γενικότερο ενδιαφέρον παραγωγών φυσικού αερίου στον ίδιο κλάδο,

φωτογραφίζοντας και την Gazprom. Ένα από τα βασικά πάντως προβλήματα για την προώθηση της χρήσης του LNG στα πλοία, είναι το υψηλό κόστος μετατροπής των μηχανών των πλοίων αλλά και το μεγάλο κόστος απόκτησης και χρήσης των ειδικών πλοίων (μικρά LNG Carriers) για τον εφοδιασμό των επιβατικών και εμπορικών πλοίων.

Περίπου 80 χώρες χρησιμοποιούν ως καύσιμο το φυσικό αέριο για να

κινούν περισσότερα από 14,5 εκατ. οχήματα, τα οποία ανεφοδιάζονται σε πάνω από 20.000 πρατήρια. Στην Ελλάδα η χρήση του φυσικού αερίου (με τη μορφή CNG) περιορίζεται σε 600 λεωφορεία στην Αττική και 102 απορριματοφόρα οχήματα Δήμων, καθώς και σε ένα περιορισμένο αριθμό ΙΧΕ και ταξί. Μόλις πρόσφατα καθορίστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές ιδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων φυσικού αερίου, γεγονός που αποτελεί σημαν-

τικό βήμα για τη διεύρυνση της χρήσης του καυσίμου στον τομέα των μεταφορών. Η ΔΕΠΑ αναπτύσσει τη βασική υποδομή για την ανάπτυξη της εν λόγω αγοράς και ήδη έχουν τεθεί σε λειτουργία δύο πρατήρια ανεφοδιασμού οχημάτων με φυσικό αέριο στην Αθήνα και ένα στη Θεσσαλονίκη, ενώ μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία άλλα δέκα σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λάρισα και Βόλο.

Ανοίγοντας τις εργασίες του συνεδρίου του EBC, ο υπουργός ΠΕΚΑ κ. Γιάννης Μανιάτης, υπογράμμισε τον ρόλο της Ελλάδας στην ενεργειακή πολιτική της Ευρώπης με τη συμμετοχή της στην προώθηση έργων υποδομής, όπως ο αγωγός Tap και ο IGB. Επισήμανε επίσης, ότι στην περαιτέρω ανάπτυξη της περιφερειακής αγοράς θα συμβάλει καθοριστικά η υλοποίηση των πλωτών τερματικών σταθμών υγροποιημένου φυσικού αερίου στη Βόρειο Ελλάδα (Aegean LNG στην περιοχή της Καβάλας ή / το INGS στην περιοχή της Αλεξανδρούπολης) καθώς και η αναβάθμιση της Ρεβυθούσας που ήδη ξεκίνησε να υλοποιείται. Ο διευθύνων σύμβουλος της Προμηθέας Gas που φιλοξένησε τους συνέδρους του EBC στην Αθήνα, κ. Δημήτρης Κοπελούζος, τόνισε ότι η συνεδρίαση «αποδεικνύει την εμπιστοσύνη που υπάρχει στη χώρα μας και σηματοδοτεί την ανάπτυξη που θα ξεκινήσει προς όφελος του ελληνικού λαού».

Οι εισηγήσεις ολοκληρώθηκαν με τη βράβευση του κ. Δημήτρη Κοπελούζου από τον κ. Αλεξέι Μίλερ με το δίπλωμα της διάκρισης για την προσωπική του συμβολή στον τομέα της ενέργειας, ενώ ακολούθησε και κατ'ιδίαν συνάντηση των δύο ανδρών.

Η διέλευση του αγωγού South Stream από την Ελλάδα στο επίκεντρο

«Για εμάς η νύμερο ένα αγορά παραμένει η ευρωπαϊκή και η Gazprom επιδιώκει όχι μόνο να διατηρήσει το μερίδιό της στην ευρωπαϊκή αγορά, αλλά και να το διευρύνει».

Με τη δήλωση αυτή ο επικεφαλής της Gazprom Αλεξέι Μίλερ από το βήμα του συνεδρίου του EBC στην Αθήνα, επικείμενη άνοιγμα στις σχέσεις Ρωσίας - Ε.Ε. που δοκιμάζονται από τη ρωσο-ουκρανική κρίση, χωρίς να παραλείψει πάντως ότι υπάρχει και η μεγάλη αγορά της Ασίας. Χαρακτήρισε τη συμφωνία που υπέγραψε πρόσφατα η Gazprom με την Κίνα ως τη μεγαλύτερη παγκοσμίως, με αξία συμβάσεων 400 δισ. δολαρίων. «Τη σημασία της συμφωνίας θα την κα-

ταλάβουμε με την πάροδο του χρόνου και θα επηρεάσει και τις τιμές φυσικού αερίου της Ευρώπης» τόνισε ο κ. Μίλερ, για να συμπληρώσει αμέσως μετά ότι η Ευρώπη αποτελεί τον σημαντικότερο εταίρο της Gazprom.

Ο κ. Μίλερ ανέδειξε με την ομιλία του και τη σημασία των ασφαλών οδευσεων, σημειώνοντας ότι στόχος της Gazprom είναι η βελτίωση των παροχών προς τους πελάτες της μέσω της διαφοροποίησης των διαδρομών. Η αναφορά συνδέθηκε με τον αγωγό South Stream -όχι τυχαία αφού η Ε.Ε. προβάλλει αντιρρήσεις σε μια σειρά από ρυθμιστικά θέματα- για τον οποίο ο κ. Μίλερ τόνισε ότι προχωράει χωρίς καμία απόκλιση προνοδιαγράμμα-

τος και το πρώτο αέριο θα φτάσει στη Βουλγαρία στο τέλος της επόμενης χρονιάς. Σε ό,τι αφορά την Ουκρανία, αν και εξέφρασε την ελπίδα να επιτευχθεί τις επόμενες ημέρες συμφωνία με το Κίεβο, ο κ. Μίλερ επανέλαβε ότι ισχύει το «τελεσίγραφο» της Gazprom προς τη χώρα και ότι από την ερχόμενη Δευτέρα 2 Ιουνίου οι παραδόσεις φυσικού αερίου θα γίνονται μόνο ύστερα από προκαταβολή της αξίας του. Όπως είπε, η ρωσική ενεργειακή εταιρεία έχει αλλάξει την πολιτική πληρωμών προς τη χώρα.

Στο θέμα του αγωγού South Stream αναφέρθηκε στην ομιλία του και ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) Γιάννης Μανιάτης, απευ-

θύνοντας εμμέσως αίτημα στην Gazprom να επανεξετάσει τη διέλευσή του από την Ελλάδα. Ο κ. Μανιάτης, αφού εξήρε την αξιοπιστία της Gazprom στον ασφαλή εφοδιασμό της χώρας με φυσικό αέριο και την πολύ καλή συνεργασία των δύο χωρών, τόνισε ότι αυτή «θα μπορούσε να γίνει ακόμη πιο ισχυρή, με την κατασκευή και του κλάδου του South Stream προς την Ελλάδα, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό μια νέα, μοντέρνα και ασφαλέστερη οδό μεταφοράς του ρωσικού φυσικού αερίου προς την Ελλάδα». Ο κ. Γιάννης Μανιάτης είχε στο περιθώριο του συνεδρίου κατ'ιδίαν συνάντηση με τον επικεφαλής της Gazprom κ. Αλεξέι Μίλερ.

Ο επικεφαλής της Gazprom Αλεξέι Μίλερ τόνισε ότι στόχος της εταιρείας είναι η βελτίωση των παροχών προς τους πελάτες της, μέσω της διαφοροποίησης των διαδρομών.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των INGRID MELANDER και JEAN BAPTISTE VEY / REUTERS

Σε δύσκολη θέση ο κ. Ολάντ

Η μεγάλη ήττα στις ευρωεκλογές θα δυσκολέψει την προσπάθειά του κ. Φρανσουά Ολάντ να μεταρρυθμίσει τη γαλλική οικονομία, ωστόσο η αδυναμία του στο εσωτερικό θα μπορούσε ν' αποδειχτεί διαπραγματευτικό ατού στην προσπάθεια να οικοδομηθεί συμμαχία με σκοπό τη στροφή της Ε.Ε. προς την ανάπτυξη.

Μετά την ήττα στις δημοτικές εκλογές του Μαρτίου ο Γάλλος πρόεδρος όρισε νέο πρωθυπουργό και υποσχέθηκε να επιταχύνει τη μεταρρύθμιση της γαλλικής τοπικής αυτοδιοίκησης, ωστόσο αυτή την εβδομάδα όταν βρέθηκε αντιμέτωπος με την άνοδο της άκρας Δεξιάς, απλώς επανέλαβε την έκκληση η Ευρώπη να επικεντρωθεί στην οικονομική ανάπτυξη και στις επενδύσεις. Γάλλοι αξιωματούχοι υποστηρίζουν ότι η κυβέρνηση θα εφαρμόσει τις διαρθρωτικές με-

ταρρυθμίσεις, θα πετύχει τους στόχους για το έλλειμμα και το κρέος και ταυτόχρονα θα κάνει στροφή προς την ανάπτυξη και την κοινωνική δικαιοσύνη ώστε να αντιμετωπίσει την άνοδο της ακροδεξιάς.

Ορισμένοι ανησυχούν ότι ο κ. Ολάντ δεν θα καταφέρει να τετραγωνίσει τον κύκλο. Πολλοί επιχειρηματίες φοβούνται ότι ο Γάλλος πρόεδρος μπορεί ν' αλλάξει τελείως πολιτική μόλις λίγους μήνες αφότου ανακοίνωσε περικοπές των εργαοδοτικών εισφορών κατά 30 δισ. ευρώ και περικοπές δαπανών ύψους 50δισ. ευρώ. «Υπάρχει ένα συνεχές προς-πίσω, αντιφατικά μηνύματα... Οι επιχειρηματίες ανησυχούν έντονα», λέει ο κ. Πιερ Γκατάζ, επικεφαλής της εθνικής ομοσπονδίας εργοδοτών. «Ακόμη δεν έχουν αντιμετωπίσει κανένα από τα δεινά της γαλλικής οικονομίας: ούτε την ανταγωνιστικότητα ούτε την πο-

Το Παρίσι πρέπει να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις, να μειώσει το έλλειμμα, να πετύχει ανάπτυξη και ταυτόχρονα να αντιμετωπίσει την άνοδο της ακροδεξιάς.

λυπολόγητα», προσθέτει. Για ορισμένους Γάλλους βουλευτές, η αδυναμία της γαλλικής οικονομίας σε συνδυασμό με την άνοδο της ακροδεξιάς αποτελούν πολύ καλό επιχειρήματα ώστε η Ε.Ε. να τηρήσει διαλλακτική στάση απέναντι στη Γαλλία και ν' αλλάξει πολιτική ώστε να υποστηριχθεί αποτελεσματικό-

τερα η ανάπτυξη. «Είτε οι Γερμανοί θα μείνουν άπραγοι και θα παρακολουθούν τη Γαλλία να βυθίζεται περισσότερο, κάτι για το οποίο και αυτοί θα πληρώσουν το τίμημα, είτε θα συνειδητοποιήσουν τι συμβαίνει και τι πρέπει να κάνουν, δηλαδή να είναι περισσότερο ευέλικτοι και να προωθήσουν ενεργητικότερη πολιτική επενδύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο» λέει ο σοσιαλιστής βουλευτής κ. Κριστόφ Καρές. Στην άτυπη σύνοδο κορυφής της προηγούμενης Τρίτης, ο κ. Ολάντ κατηγόρησε ευθέως για την άνοδο των ευρωσκεπτικιστών την προσπάθεια της Ευρωζώνης στη δημοσιονομική λιτότητα και ζήτησε αλλαγή πολιτικής.

Μπορεί ο κ. Ολάντ να ζήτησε αλλαγή πολιτικής από θέση αδυναμίας, η ήττα του είναι ακόμη πιο πικρή αν συγκριθεί με τη νίκη της κ. Μέρκελ και του Ιταλού πρωθυ-

πουργού κ. Ματέο Ρέντσι, ο οποίος επίσης ζητάει στροφή προς την ανάπτυξη, αλλά υποσχετεί και σκληρές μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, σε μια εποχή όπου η ογκούμενη δυσαρέσκεια των ψηφοφόρων με την πολιτική λιτότητας κάνει ακόμη και το Βερολίνο να μιλάει για την ανάγκη να προωθηθεί η απασχόληση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη μέλη ίσως να τηρήσουν διαλλακτικότερη στάση απέναντι στη Γαλλία. Το πρώτο τεστ θα έρθει στις 2 Ιουνίου όταν η Κομισιόν θα αξιολογήσει τη δημοσιονομική πολιτική των κρατών-μέλών και το δεύτερο στις 11 Ιουνίου όταν κατατεθεί ο συμπληρωματικός γαλλικός προϋπολογισμός για το 2014. Αν και η πραγματική δοκιμασία θα έρθει τον επόμενο Οκτώβριο όταν η Κομισιόν θ' αξιολογήσει το προσχέδιο του γαλλικού προϋπολογισμού για το 2015,

Γάλλοι αξιωματούχοι περιμένουν ότι η Επιτροπή θα επαναλάβει την ερχόμενη εβδομάδα τις συστάσεις για άνοιγμα της οικονομίας, περιορισμό της γραφειοκρατίας και απελευθέρωση της αγοράς εργασίας. Έχει σημασία πώς η Κομισιόν θα διατυπώσει τις συστάσεις, ιδίως αφότου πέρσει ο κ. Ολάντ είχε επιτεθεί στην Επιτροπή, κατηγορώντας την ότι προσπαθεί να «υπαγορεύσει» τους όρους μεταρρυθμίσεων του γαλλικού συνταξιοδοτικού συστήματος.

«Οι Γερμανοί θα πρέπει να σπεύσουν να διασώσουν τους Γάλλους και ν' αλλάξουν ολόκληρη την ευρωπαϊκή πολιτική... όμως στη Γερμανία θεωρούμε συμβατή τη δημοσιονομική πειθαρχία και την ανάπτυξη», λέει υψηλόβαθμος Γερμανός αξιωματούχος. «Όλοι εφάρμοσαν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Οι γαλλικές πού είναι;».

Πρωταθλήτρια στις αφίξεις τουριστών η Ελλάδα

Ανάμεσα στους ανταγωνιστικούς προορισμούς τους πρώτους μήνες της φετινής περιόδου

Σπάει όλα τα ρεκόρ σε επίπεδο αφίξεων ξένων τουριστών ο ελληνικός προορισμός τους πρώτους μήνες της φετινής περιόδου, καταγράφοντας πολύ υψηλότερες αφίξεις από τους άμεσα ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Όλα δείχνουν ότι -περιλαμβανομένων και των επισκεπτών με κρουαζιέρα- ο αριθμός των ξένων τουριστών

Οι συνολικές αεροπορικές αφίξεις για το διάστημα Ιανουαρίου - Απριλίου παρουσίασαν αύξηση κατά 21% φθάνοντας σε 1,81 εκατ.

στην Ελλάδα θα κινηθεί κατά τη φετινή σεζόν πολύ υψηλότερα από το περυσινό ρεκόρ των, περίπου, 20 εκατ. αφίξεων. Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας που φέρνει στη δημοσιότητα η «Κ», οι συνολικές αεροπορικές αφίξεις από το εξωτερικό στα αεροδρόμια της χώρας για το διάστημα Ιανουα-

ρίου - Απριλίου παρουσίασαν αύξηση κατά 21% φθάνοντας σε 1,81 εκατ. έναντι 1,5 εκατ. την ίδια περίοδο του 2013. Το μεγαλύτερο μερίδιο της αύξησης προέρχεται από τις αφίξεις στην Αθήνα. Σε ό,τι αφορά τον Απρίλιο η αύξηση των αφίξεων από το εξωτερικό σε όλα τα αεροδρόμια έφθασε σε ποσοστό 33,9%. Επίσης, ομαδία ανάκαμψης δείχνει και η εγχώρια ταξιδιωτική κίνηση, καθώς οι αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού για το τετράμηνο αυξήθηκαν κατά 9,7% φθάνοντας σε 1,42 εκατομμύρια. Σε ό,τι αφορά τον Απρίλιο οι αφίξεις εσωτερικού αυξήθηκαν κατά 29,8%.

Η σταδιακή αποκατάσταση της εικόνας του ελληνικού προορισμού στις ξένες αγορές αποτέλεσε έναν από τους βασικούς λόγους για την επάνοδο σε θετικό πεδίο των βασικών τουριστικών μεγεθών της χώρας. Τα αρνητικά δημοσιεύματα που υπερίσχυαν για τη χώρα το 2012 στα διεθνή Μέσα Ενημέρωσης έδωσαν τη θέση τους, κυρίως, από τα μέσα της περυσινής σεζόν σε σειρά θετικών δημοσιευμάτων με επίκεντρο τον ελληνικό τουρισμό. Θετικά συνέβαλε στην ανοδική πορεία των τουριστικών μεγεθών η θεματική αύξηση των διαθέσιμων αεροπορικών θέσεων για τη χώρα. Παράλληλα, ενισχυτικά

λειτούργησε η διατήρηση των ξενοδοχειακών τιμών σε ανταγωνιστικά επίπεδα -με βάση τα περυσινά συμβόλαια που συμβλήθηκαν με τους tour operators- για τη φετινή σεζόν. Επιπλέον, έχει επανέλθει το ενδιαφέρον ξένων ομίλων για την υλοποίηση τουριστικών επενδύσεων και συνεργασιών στον ελληνικό προορισμό. Μέχρι στιγμής οι κρατήσεις εξελίσσονται ανοδικά σχεδόν απ' όλες τις βασικές αγορές. Μόνο ερώτημα αποτελεί η αγορά της Ρωσίας από την οποία καταγράφηκε ισχυρή αύξηση των αφίξεων τους πρώτους μήνες αλλά για το υπόλοιπο της σεζόν καταγράφεται επιβράδυνση στις κρατήσεις.

Ισπανία. Προς νέο ρεκόρ αφίξεων ξένων επισκεπτών οδεύει και η Ισπανία. Σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Στατιστικών για τον Τουρισμό ΙΕΤ για το τετράμηνο οι αφίξεις ξένων τουριστών αυξήθηκαν κατά 9,2% φθάνοντας σε 15,34 εκατ. Οι αφίξεις αυξήθηκαν από τη Βρετανία (+6,5%), τη Γερμανία (+11,3%) και τη Ρωσία (+5,5%), ενώ μειώθηκαν από την Πορτογαλία (-3%) και την Ιρλανδία (-2,2%). Για τον Απρίλιο οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 13,2%.

Τουρκία. Αυξητικά κινούνται οι αφίξεις και στην Τουρκία σύμφωνα

Αυξήθηκαν οι αφίξεις ξένων τουριστών

(Ιανουάριος - Απρίλιος 2014, ετήσια μεταβολή)

21,8%

(1,82 εκατ. άτομα)

Ελλάδα

ΜΟΝΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ

9,2%

(15,34 εκατ. άτομα)

Ισπανία

5,1%

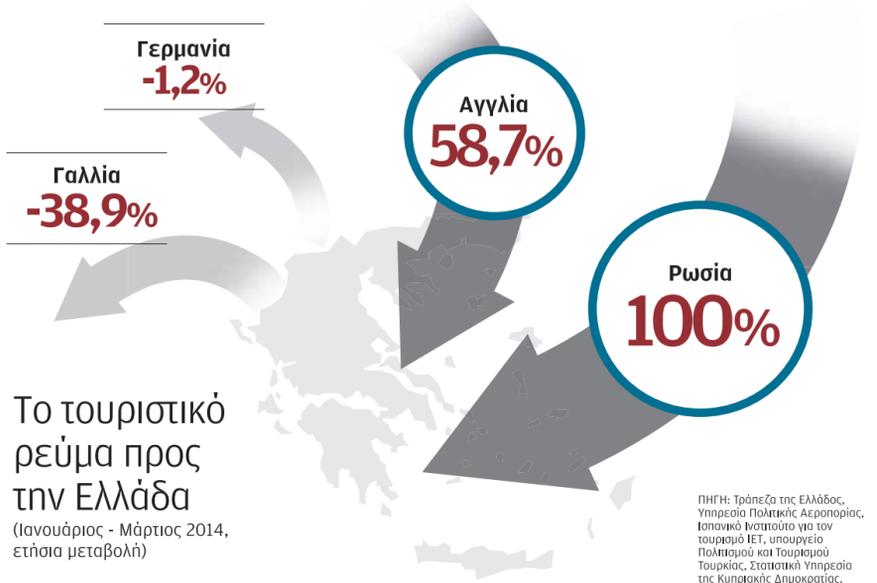
(7 εκατ. άτομα)

Τουρκία

1,4%

(344 χιλιάδες άτομα)

Κύπρος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

με στοιχεία που ανακοίνωσε, προχθές, το υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού της γειτονικής χώρας. Ειδικότερα, για το τετράμηνο οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 5,1% ξεπερνώντας τα 7 εκατ. έναντι 6,65 εκατ. την ίδια περίοδο πέρυσι. Αύξηση παρουσιάζουν οι αφίξεις από τη Βρε-

τανία (+8,9%), τη Ρωσία (+6,9%) και την Ελλάδα (+23,5%) και πτώση από τη Γερμανία (-3,2%) και τη Γαλλία (-0,6%). Για τον Απρίλιο οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 8,2%.

Κύπρος. Οι αφίξεις στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά 1,4% στο τετράμηνο, φθάνοντας σε 344.435 σύμφωνα

με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αύξηση παρουσιάζουν οι αφίξεις από την Αγγλία (+1,2%) και τη Ρωσία (+11,8%) και πτώση από τη Γερμανία (-27,7%) και την Ελλάδα (-3,2%). Για τον Απρίλιο οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 11,4%.

«Οι αποκρατικοποιήσεις θα προχωρήσουν κανονικά»

Σε εξέλιξη οι διαδικασίες για τις ιδιωτικοποιήσεις στην Ελλάδα – Στάση αναμονής για ύδατα

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Παρά την αύξηση των πολιτικών και νομικών επιπλοκών από τις πρόσφατες εκλογές και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι αποκρατικοποιήσεις θα προχωρήσουν.

Αυτό διαμνύεται από την πλευρά της διοίκησης του Ταμείου Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), στον απόηχο των πρόσφατων εκλογικών αναμετρήσεων, αλλά και της απόφασης του ΣτΕ για την ΕΥΔΑΠ. Φυσικά, η μεταβίβαση του 34% των μετοχών της ΕΥΔΑΠ από το ελληνικό Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ θα αναστραφεί, καθώς δεν υπάρχει άλλο ένδικο μέσο που μπορεί να ασκηθεί από την πλευρά των θυγομένων κατά της απόφασης του ανωτάτου διοικητικού δικαστηρίου της χώρας. Σημειώνεται ότι η απόφαση του ΣτΕ στρέφεται κατά της δεύτερης μεταβίβασης μετοχών της ΕΥΔΑΠ κυριότητας ελληνικού Δημοσίου προς στο ΤΑΙΠΕΔ, που συντελέστηκε τον Απρίλιο του 2012. Η πρώτη μεταβίβαση αφο-

Το νέο χρονοδιάγραμμα αποκρατικοποιήσεων

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ

	ΕΝΑΡΞΗ	ΠΡΟΣΦΟΡΑ
		Χρόνος υποβολής δεσμευτικής
Ιπποδrom. στοίχιση	1ο τρίμ. '13	2ο τρίμ. '14
ΕΥΑΘ	1ο τρίμ. '13	2ο τρίμ. '14
Περιφ. αεροδρόμια	1ο τρίμ. '13	3ο τρίμ. '14
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	2ο τρίμ. '13	3ο τρίμ. '14
ΕΕΣΣΤΥ	2ο τρίμ. '13	3ο τρίμ. '14
ΟΛΠ	1ο τρίμ. '14	4ο τρίμ. '14
Αφάντου (Ρόδος)*	1ο τρίμ. '14	2ο τρίμ. '14
ΟΛΘ	2ο τρίμ. '14	1ο τρίμ. '15

* Τρίτη διαδικασία αποκρατικοποίησης καθώς οι δύο κρήνες άγονες λόγω απουσίας ενδιαφέροντος

ΠΗΓΗ: Ε.Ε.

ρούσε στο 27% των μετοχών και είχε συντελεστεί το 2011, αμέσως μετά την ίδρυση του ΤΑΙΠΕΔ.

Τα στελέχη του ΤΑΙΠΕΔ σημειώνουν ότι η απόφαση του ΣτΕ πρέ-

ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΝ

	ΕΝΑΡΞΗ	ΠΡΟΣΦΟΡΑ
		Χρόνος υποβολής δεσμευτικής
ΔΑΑ	2ο τρίμ. '14	1ο τρίμ. '15
ΑΔΜΗΕ	2ο τρίμ. '14	4ο τρίμ. '14
Ψηφιακό Μέρισμα	2ο τρίμ. '14	1ο τρίμ. '15
Εγνατία Οδός	2ο τρίμ. '14	2ο τρίμ. '15
Μεγάλα περιφ. λιμάνια	3ο τρίμ. '14	2ο τρίμ. '15

Δεν υπάρχει ακόμη προγραμματισμός για τις αποκρατικοποιήσεις των ΕΛΠΕ, ΕΥΔΑΠ, Κοιτάσματος Ν. Καβάλας και ΕΛΤΑ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πει να αποκωδικοποιηθεί από τις νομικές υπηρεσίες του Ταμείου, κάτι το οποίο δεν έχει συμβεί ακόμη. Σημειώνουν δε την πολυπλοκότητα της, δεδομένου ότι η απόφαση

του ΣτΕ στρεφόταν κατά της μεταβίβασης του 34%, αλλά στην ίδια γινόταν λόγος για πλειοψηφικό μερίδιο (51%). Από τη σχετική απόφαση του ΣτΕ, εκτός από την απο-

κρατικοποίηση της ΕΥΔΑΠ, επηρεάζεται η αποκρατικοποίηση της ΔΕΗ.

Αντίθετα, δεν επηρεάζονται οι αποκρατικοποιήσεις των λιμανιών που βρίσκονται σε εξέλιξη, ΟΛΠ και ΟΛΘ, και οι οποίες συνεχίζονται απρόσκοπτα. Επίσης δεν επηρεάζεται η αποκρατικοποίηση του ελληνικού, για την οποία επίσης το ΣτΕ απέρριψε προσφυγές περιοίκων και δήμων της περιοχής. Τέλος, δεν επηρεάζονται οι αποκρατικοποιήσεις των πρώην επιχειρήσεων του ομίλου ΟΣΕ (ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΕΣΣΤΥ), των αεροδρομίων και φυσικά του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ). Μάλιστα, η διοίκηση του Ταμείου άμεσα αναμένεται να καλέσει την καναδική εταιρεία PSP που είναι συμμετοχος στον ΔΑΑ «Ελ. Βενιζέλος» να της γνωστοποιήσει τα σχέδια για την περαιτέρω αξιοποίηση του ΔΑΑ. Το Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων προτίθεται να προχωρήσει σε διεθνή διαγωνισμό για την πώληση μετοχών της επιχείρησης, με τους υποψήφιους επενδυτές να έχουν δύο επιλογές. Η πρώτη αφορά στην πώ-

ληση των μετοχών χωρίς παράταση της διάρκειας στη σύμβαση παραχώρησης και η δεύτερη με παράταση της διάρκειας της σύμβασης παραχώρησης. Σημειώνεται ότι η υφιστάμενη σύμβαση παραχώρησης λήγει το 2026.

Αναμφίβολα το εκλογικό αποτέλεσμα της περασμένης Κυριακής και οι αποφάσεις του ΣτΕ περιπλέκουν την ήδη επιβαρυνμένη διαδικασία των αποκρατικοποιήσεων. Ωστόσο, αυτό θα είναι μόνον συγκυριακό, παραδέχονται οι άνθρωποι του ΤΑΙΠΕΔ. Η πολιτική βούληση, σημειώνουν, να προχωρήσουν οι αποκρατικοποιήσεις παραμένει, όπως διεφάνη και από την υπόθεση του ΟΛΘ. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ ήθελε να παγώσει το θέμα μετά την αρνητική υποδοχή που υπήρξε στην ελληνική Βουλή. Η κυβερνητική και το Συμβούλιο Εμπειρογνομώνων του Ταμείου, ωστόσο, επέμεναν στην προώθηση του διαγωνισμού, δεδομένου ότι αυτό συνιστούσε προαπαιτούμενο για την καταβολή της δόσης των 8,5 δισ. ευρώ.

Πτήσεις τσάρτερ προς δημοφιλείς ελληνικούς προορισμούς από Μολδαβία, Γεωργία, Αρμενία

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Οδεύοντας προς την αιχμή της τουριστικής σεζόν, πληθαίνουν οι πτήσεις προς δημοφιλείς ελληνικούς προορισμούς, ακόμη και από χώρες που μέχρι πρότινος δεν υφίσταντο απευθείας αεροπορικές συνδέσεις.

Για παράδειγμα, στις αρχές Ιουνίου θα πραγματοποιηθεί η πρώτη πτήση τσάρτερ από την πρωτεύουσα της Μολδαβίας, το Κισινάου, στο αεροδρόμιο του Ηρακλείου έπειτα από πρωτοβουλία του κρητικού τουριστικού γραφείου Delanet Travel. Μάλιστα, στις 4 Ιουνίου έχει προγραμματιστεί να γίνει στο Κισινάου παρουσίαση της Κρήτης στους βασικούς ταξιδιωτικούς πράκτορες της Μολδαβίας. Επίσης, για πρώτη φορά την προηγούμενη εβδομάδα αφίχθη πτήση τσάρτερ με 180 επιβάτες από το Λονδίνο

στο αεροδρόμιο Αράξου. Με αφορμή την πτήση, το Επιμελητήριο Αχαΐας ανέφερε ότι θα συνεχίσει τις προσπάθειες ενίσχυσης του τουριστικού τομέα, ειδικά στο πλαίσιο του προγράμματος «Culture and Shopping». Μάλιστα, από την καλοκαιρινή περίοδο του 2015 θα υπάρχουν τρεις αφίξεις πτήσεων την εβδομάδα από την Αγγλία στον αεροδρόμιο Αράξου. Στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, 43 ταξιδιωτικοί πράκτορες από τη Γεωργία και την Αρμενία βρέθηκαν στη Ρόδο και συναντήθηκαν με τη δημοτική αρχή και τουριστικούς επαγγελματίες του Νησιού των Ιπποτών. Η επίσκεψη έγινε με αφορμή της πρώτης πτήσης τσάρτερ από την Τιφλίδα στη Ρόδο, που θα πραγματοποιηθεί στις 17 Ιουλίου, έπειτα από πρωτοβουλία του πρακτορείου ταξιδιών Malandris Travel. Για εκεί-

νη την ημέρα έχει προγραμματισθεί ειδική εκδήλωση υποδοχής των επισκεπτών από τη Διεύθυνση Τουρισμού του δήμου. Θα ακολουθήσει σειρά αφίξεων πτήσεων τσάρτερ, οι οποίες θα μεταφέρουν τουρίστες από τη Γεωργία και την Αρμενία για το υπόλοιπο της περιόδου. Επιπλέον, η τουρκική εταιρεία χαμηλού κόστους Borajet θα συνδέσει αεροπορικά από τις 10 Ιουνίου την Κωνσταντινούπολη με τη Ρόδο.

Στο μεταξύ, η Ελλάδα παραμένει ένας από τους πλέον δημοφιλείς προορισμούς για τους Ρώσους τουρίστες τη φετινή περίοδο, όπως επιβεβαιώθηκε από έρευνα που πραγματοποιήσε ο Oktogo.ru, από τους μεγαλύτερους ρωσικούς διαδικτυακούς τόπους κράτησης δωματιών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας που δημοσιοποιήθηκε σε ρωσικά Μέσα Ενημέρωσης, η Ελ-

λάδα περιλαμβάνεται μέσα στους 10 πιο δημοφιλείς προορισμούς για τους Ρώσους που σκοπεύουν να ταξιδέψουν -ανεξάρτητα από ταξιδιωτικό πρακτορείο- μεταξύ Ιουνίου και Αυγούστου. Στη λίστα περιλαμβάνονται επίσης η Ισπανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Τουρκία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Βρετανία. Η έρευνα έδειξε ότι οι Ρώσοι για τις διακοπές τους σε παραλία στη Βουλγαρία θα διαθέσουν 15 ημέρες στην Τενερίφη και στη Μαγιόρκα 13 ημέρες και σε κάποιο από τα ελληνικά νησιά 12 ημέρες.

Εξάλλου, σύμφωνα με στοιχεία του τουριστικού συνδέσμου του Αζερμπαϊτζάν, ο δεύτερος δημοφιλέστερος τουριστικός προορισμός για τους Αζέρους φέτος το καλοκαίρι είναι η Ελλάδα. Την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Τουρκία και την τρίτη το Μαυροβούνιο.

Η τουρκική εταιρεία χαμηλού κόστους Borajet θα συνδέσει αεροπορικά από τις 10 Ιουνίου την Κωνσταντινούπολη με τη Ρόδο.

Οι εταιρείες αναζητούν προστασία από το «ασανσέρ» στις νομισματικές ισοτιμίες

Οι έντονες διακυμάνσεις της ισοτιμίας κυρίως των νομισμάτων των αναπτυσσόμενων οικονομιών τα περασμένα τριμήνα είχαν αρνητική επίπτωση στις πωλήσεις πολλών εταιρειών, είτε πωλούν σιμιπούν και οδοντόκρεμες, είτε πωλούν αυτοκίνητα Rolls-Royce. Τώρα το πρόβλημά τους είναι πώς και με τι κόστος να προστατευθούν απέναντι στις συναλλαγματικές διακυμάνσεις.

Η έντονη υποχώρηση του ραντ Νοτίου Αφρικής το 2013 και η υποχώρηση των εθνικών νομισμάτων της Αυστραλίας, της Κολομβίας, του Περού κ.α. στοίχισε στη ζυθο-

ες είναι ευάλωτες επειδή έχουν μικρό περιθώριο κέρδους ταυτόχρονα, όμως μπορούν να προσαρμοστούν γρήγορα τις τιμές, αλλά και εταιρείες όπως η Rolls-Royce, η οποία δεσμεύεται από μακροχρόνια συμβόλαια. Μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και την ύφεση σε ΗΠΑ και σε Ε.Ε., πολλές πολυεθνικές στράφηκαν στις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου ν' αντισταθμίσουν τις απώλειες εσόδων στις ανεπτυγμένες αγορές. Ωστόσο, η περυσινή χρονιά ήταν ιδιαίτερα ταραχώδης για τα νομίσματα πολλών αναδυόμενων οικονομιών, καθώς η αλλαγή νομισματικής πολιτικής στις ΗΠΑ προκάλεσε αντιστροφή των ροών κεφαλαίων. Ιδιαίτερα μεγάλο πρόβλημα αντιμετώπισαν οι ευρωπαϊκές εταιρείες εξαιτίας της σημαντικής ανατίμησης του ευρώ και της πίεσης έναντι πολλών άλλων νομισμάτων. Το πρόβλημα της προστασίας έναντι συναλλαγματικών διακυμάνσεων δεν είναι νέο, απλώς οι οικονομικοί διευθυντές των πολυεθνικών είχαν συνθησίου να λαμβάνουν μέτρα προστασίας έναντι διακυμάνσεων στα σημαντικά νομίσματα και μέχρι σήμερα θεωρούσαν ότι είναι ακριβό και μη πρακτικό να κάνουν το ίδιο και για νομίσματα αναδυόμενων οικονομιών. Πολλές φορές οι αναδυόμενες αγορές δεν διαθέτουν μεγάλη και ανεπτυγμένη αγορά παραγωγών, όπου μια εταιρεία μπορεί ν' αγοράσει προστασία έναντι συναλλαγματικών διακυμάνσεων. Επιπλέον, πολλοί επενδυτές θεωρούν τον κίνδυνο της συναλλαγματικής ισοτιμίας εγγενή όταν επενδύουν σε μια εταιρεία που έχει σημαντική έκθεση σε αναπτυσσόμενες αγορές και συνεπώς δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το κόστος προστασίας, διότι σε αυτή την περίπτωση η απόδοση μπορεί να μειωθεί στο επίπεδο που θα είχε μια επένδυση σε ανεπτυγμένη αγορά.

Πολυεθνικές που στράφηκαν στις αναπτυσσόμενες χώρες, μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση, φέτος καταγράφουν σοβαρές μειώσεις στις πωλήσεις τους.

ποια SABMiller περίπου 400 εκατ. δολάρια, όπως ανακοίνωσε η ίδια η εταιρεία την περασμένη εβδομάδα. Για την εταιρεία Mothercare που κατασκευάζει ειδή για παιδιά το βασικό πρόβλημα ήταν η υποτίμηση του ρουβλίου, αλλά και άλλων νομισμάτων, η οποία θα της στοιχίσει αρκετά χρήματα, αφού θα μειωθούν τα εμπορικά δικαιώματα που εισπράττει. Σύμφωνα με ρεπορτάζ των Financial Times, οι δύο προαναφερθείσες εταιρείες δεν είναι οι μόνες που προειδοποιούν τους επενδυτές ότι τα φετινά τους κέρδη θα δεχτούν πλήγμα από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν εταιρείες που κατασκευάζουν προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, όπως οι Unilever και Procter & Gamble, οι οποί-

Υπερχρεωμένες πολλές εξορυκτικές εταιρείες

Δραστηριοποιούνται στην παραγωγή υδρογονανθράκων από σχιστολιθικά πετρώματα στις ΗΠΑ

Σύνολο χρέους α' τριμ. 2014
163,6 δισ. δολ.

Κατέβαλαν σε τόκους ως ποσοστό % των εσόδων τους

Exxon Mobil
Goodrich Petroleum Corp
Quicksilver Resources

0,1%

20%

Forest Oil
27%

8,4 εκατ. βαρέλια την ημέρα η παραγωγή πετρελαίου στις ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της εξορυξης σχιστολιθικών υδρογονανθράκων

Η «σχιστολιθική επανάσταση» κοστίζει ακριβά στις εταιρείες

Η άντληση αποδεικνύεται δαπανηρή και ασύμφορη για τις μικρές πετρελαϊκές

της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Παρά τις προσδοκίες που έχει δημιουργήσει για την ενεργειακή απεξάρτηση της Δύσης η λεγόμενη «σχιστολιθική επανάσταση», όπως αποκαλούν οι φανατικοί υποστηρικτές της την άντληση υδρογονανθράκων από τα σχιστολιθικά πετρώματα των ΗΠΑ, ενδέχεται να προσκρούσει όχι μόνον στις φωνές που διαμαρτύρονται για τον αντίκτυπο της στο περιβάλλον αλλά κυρίως στα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες του κλάδου.

Σχετική έρευνα του Bloomberg φέρει σημαντικό μέρος των εταιρειών του κλάδου να αντιμετωπίζει προβλήματα υπερχρέωσης, αφ' ενός επειδή είναι εξαιρετικά δαπανηρή η μέθοδος της υδραυλικής ρηγμάτωσης με την οποία αποσπώνται οι υδρογονάνθρακες από τα πετρώματα, με αποτέλεσμα να τις εξωθεί να δανειζονται συστηματικά, και αφ' ετέρου επειδή οι πηγές σχιστολιθικών εξαντλούνται πολύ πιο γρήγορα από τις συμβατικές και σχεδόν απότομα, οδηγώντας αιφνιδιαστικά τα έσοδά τους σε συρρίκνωση.

Η άντληση σχιστολιθικών υδρογονανθράκων έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η παραγωγή πετρελαίου στις ΗΠΑ κατά περίπου 18% φθάνοντας στα υψηλότερα επίπεδα από το 1986. Σήμερα φθάνει στα 8,4 εκατ. βαρέλια την ημέρα με αποτέλεσμα οι ΗΠΑ να καλύπτουν από την εγχώρια παραγωγή τους τουλάχιστον το 86% των ενεργειακών τους αναγκών που ανέρχονταν σε περίπου 15,6 εκατ. βαρέλια πετρελαίου την ημέρα. Έτσι, έχει πιστεί

η Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας ότι σε δύο χρόνια οι ΗΠΑ θα έχουν υπερβεί τη Σαουδική Αραβία σε παραγωγή μαύρου χρυσού. Εκεί, άλλωστε, πειστεί το ίδιο το αμερικανικό κράτος να προχωρήσει σε χαλάρωση της απαγόρευσης των εξαγωγών αμερικανικού πετρελαίου που ισχύει από τη δεκαετία του 1970 και την πρώτη πετρελαϊκή κρίση. Ορισμένοι αναλυτές έχουν, έτσι, σπεύσει να προβλέψουν αλλαγή του ενεργειακού χάρτη, με τις πετρελαιοπαραγωγούς

Η αύξηση της παραγωγής πετρελαίου από σχιστολιθικά πετρώματα στις ΗΠΑ είχε δημιουργήσει προσδοκίες για αλλαγή στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη.

χώρες της Μέσης Ανατολής να χάσουν το στρατηγικό βάρος τους και τη Ρωσία να πλήττεται οικονομικά εάν και εφ' όσον οι ΗΠΑ εξάγουν υδρογονάνθρακες τους στη δική της πελατεία, ρίχνοντας, μάλιστα, τις τιμές στη διεθνή αγορά.

Δεν αποκλείεται, όμως, το σενάριο να αποδειχθεί κάπως βιαστικό καθώς τους τελευταίους μήνες ορισμένες εταιρείες του κλάδου, κυρίως οι μικρότερες και εκείνες που έχουν προσφάτως μπει στην αγορά, αναγκάζονται είτε να εγκαταλείψουν τον κλάδο εντελώς είτε να προχωρούν σε αποεπενδύσεις. Οι υπερχρεωμέ-

νες πετρελαϊκές που έχουν εμπλακεί στην πολυδάπανη αυτή διαδικασία φτάνουν να καταβάλλουν το 10% ή ακόμη και πάνω από το 20% των εσόδων τους στους τόκους των δανείων τους. Ενδεικτικά είναι η περίπτωση της Forest Oil, καθώς το πρώτο τρίμηνο του 2014 κατέβαλε για τόκους το 27% των εσόδων της και παρουσίασε απογοητευτικά αποτελέσματα τον Φεβρουάριο, με αποτέλεσμα να προειδοποιήσει πως ενδέχεται να μην αποπληρώσει τα χρέη της είτε να προχωρήσει σε αποεπενδύσεις. Εξίσου αντιπροσωπευτική του προβλήματος είναι η περίπτωση της Zaza Energy Corp που μπήκε στον κλάδο μέσω της κοινοπραξίας της με τη Hess Corp και δραστηριοποιείται στα σχιστολιθικά κοιτάσματα στο Νότιο Τέξας. Το πρώτο τρίμηνο τα έσοδά της ήταν μικρότερα από τους τόκους που κληθήκε να καταβάλει και, σύμφωνα με τους λογιστές της, ενδέχεται να μην επιβιώσει.

Ακόμη και ο κολλοσσός της Royal Dutch Shell, όμως, στο πλαίσιο του προγράμματος αποεπενδύσεων που εφαρμόζει, έχει ανακοινώσει εδώ και μήνες ότι αναθεωρεί τη στρατηγική της σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητές της στην άντληση σχιστολιθικών υδρογονανθράκων καθώς αυτές παρουσιάζουν ζημιές. Από τον Σεπτέμβριο του περασμένου έτους, άλλωστε, έχει ανακοινώσει ότι θα πουλήσει τις εγκαταστάσεις της στις περιοχές Ιγκλ Φοντ και Μισοίπι Λάιμ της ΗΠΑ, όπου δραστηριοποιήθηκε πρόσφατως στην άντληση σχιστολιθικού πετρελαίου.

Η Ρωσία ακολουθεί

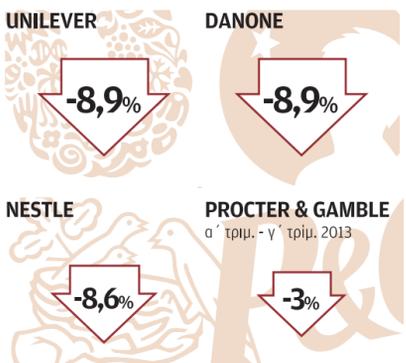
Η επτυχία που έχει σημειώσει στις ΗΠΑ η άντληση εγκλωβισμένων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στα σχιστολιθικά πετρώματα της Νότιας Ντακότα και του Τέξας φαίνεται πως έχει επηρεάσει και τη Ρωσία, η οποία φιλοδοξεί να μιμηθεί το παράδειγμα της Αμερικής. Αυτό προδίδει τουλάχιστον η μία από τις 12 συμφωνίες που υπέγραψε προ ημερών ο ρωσικός ενεργειακός κολλοσσός, η Rosneft. Πρόκειται για συμφωνία με τη βρετανική BP που δίνει τη δυνατότητα στη βρετανική ενεργειακή και μέτοχο της ρωσικής να προχωρήσει σε άντληση των σχιστολιθικών υδρογονανθράκων σε ρωσικά κοιτάσματα. Οι δύο εταιρείες συνήψαν συμβόλαιο αξίας 300 εκατ. δολαρίων που προβλέπει την από κοινού ανάπτυξη και εκμετάλλευση αποθεμάτων σε ρωσική περιοχή κοντά στο Καζακστάν. Στη σχετική κοινοπραξία, το 51% θα ανήκει στη Rosneft και το 49% στην BP. Παράλληλα, η γαλλική ενεργειακή Total συμφώνησε με τη ρωσική Lukoil τη δημιουργία κοινοπραξίας για την ανάπτυξη του κοιτασματος σχιστολιθικών υδρογονανθράκων στη ρωσική περιοχή του Μπαζενόφ.

ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΙΣΟΤΙΜΙΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΕΥΡΩ %

Επίπτωση των συναλλαγματικών διακυμάνσεων στις πωλήσεις των επιχειρήσεων

2013 - α' τριμ. 2014

Παροχή νερού και ρεύματος με δελτίο στη Βενεζουέλα

Φεύγουν οι πολυεθνικές αυτοκινητοβιομηχανίες επειδή δυσκολεύονται να προμηθευτούν δολάρια για ανταλλακτικά

Τον **PIETRO PITTS, CORINA PONS** και **ANATOLY KURMANAEV / BLOOMBERG**

Η κυβέρνηση της Βενεζουέλας ανακοίνωσε ότι επιβάλλει δελτίο στη διανομή ηλεκτρικού ρεύματος στην πολιτεία Ζούλια και δελτίο στη διανομή νερού στην πρωτεύουσα Καρακάς προκειμένου να μειώσει τη ζήτηση για ηλεκτρικό ρεύμα, μία ημέρα αφοτό η Ford σταμάτησε την παραγωγή αυτοκινήτων στον μεγαλύτερο εξαγωγέα πετρελαίου της Λατινικής Αμερικής.

Νωρίτερα από τη Ford, η ιαπωνική Toyota και η ολλανδική CNH Industrial η οποία κατασκευάζει φορτηγά ανέστειλαν την παραγωγή τους στη Βενεζουέλα επειδή δυσκολεύονται να προμηθευτούν δολάρια ώστε να εισάγουν ανταλλακτικά. Οι ελλείψεις αγαθών σημειώνονται ύστερα από τρεις μήνες διαδηλώσεων κατά της κυβέρνησης του προέδρου Νικόλας Μαδούρο, στη διάρκεια των

οποίων έχουν σκοτωθεί τουλάχιστον 41 άνθρωποι. Η κυβέρνηση προχώρησε στην επιβολή δελτίου στο νερό και στο ηλεκτρικό καθώς η ξηρασία έχει στραγγίξει τα αποθέματα νερού. «Πρόκειται για ακόμη μία αναγνώριση ότι η χώρα δεν λειτουργεί»,

Οι οικονομολόγοι κάνουν προβλέψεις για το ΑΕΠ, ενώ η χώρα δεν λειτουργεί, επισομαινούνται αναλυτές.

λέει ο κ. Μάικλ Σέφερ, πρόεδρος της δεξαμενής σκέψης Inter-American Dialogue στην Ουάσινγκτον. «Αν η έλλειψη ηλεκτρικού ρεύματος επεκταθεί και στην υπόλοιπη χώρα, τότε θα μειωθεί σημαντικά η υποστήριξη προς τον Μαδούρο». Προ δύο εβδομάδων η κυβέρνηση της

Η οικονομία της Βενεζουέλας αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 1% το 2014, ενώ τον Φεβρουάριο βρβελόταν ανάπτυξη 0,5%. Τον Ιανουάριο, στην τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία της Λατινικής Αμερικής δεν ήταν διαθέσιμο ένα στα τέσσερα βασικά αγαθά και τον Απρίλιο η δημοτικότητα του προέδρου Ν. Μαδούρο υποχώρησε στο επίπεδο-ρεκόρ του 37%.

Κολομβίας σταμάτησε τις πωλήσεις φυσικού αερίου προς τη Βενεζουέλα ώστε να συγκεντρώσει καύσιμα για την περίοδο ξηρασίας που είναι γνωστή ως El Niño. Η τελευταία κρίση ηλεκτρικού ρεύματος που οφείλεται στο El Niño, το 2009, συνέβαλε στην οικονομική ύφεση της Βενεζουέλας για έξι συναπτά τρίμηνα. Ο κ. Μιγκέλ Λάρα, πρώην πρόεδρος του δικτύου διανομής ηλεκτρικού ρεύματος της Βενεζουέλας, λέει ότι αν δεν αυξηθεί τους επόμενους τέσσερις μήνες η στάθμη του νερού στο υδροηλεκτρικό φράγμα του Γκούρι, υπάρχει κίνδυνος να επαναληφθεί η κρίση του 2009.

Η οικονομία της Βενεζουέλας αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 1% το 2014, σύμφωνα με δημοσκόπηση μεταξύ έντεκα οικονομολόγων, που διενήργησε τον προηγούμενο μήνα το Bloomberg. Μόλις τον Φεβρουάριο προέβλεπαν ανάπτυξη 0,5%. Η κυβέρνηση της Βενεζουέλας ανέστειλε το πανεθνικό εμπόλεμο πρό-

γραμμα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος με δελτίο τον Ιούνιο του 2010, μετά την αύξηση των επενδύσεων στη θερμοηλεκτρική παραγωγή. Το πρόγραμμα μείωσης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας έρχεται μετά την επιβολή δελτίου για το νερό στο Καρακάς, όπου οι κάτοικοι έχουν ν' αντιμετωπίσουν και ελλείψεις άλλων βασικών αγαθών όπως χαρτί τουαλέτας και εμφιαλωμένο νερό. Τον Ιανουάριο στην τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία της Λατινικής Αμερικής δεν ήταν διαθέσιμο ένα στα τέσσερα βασικά αγαθά, η μεγαλύτερη έλλειψη που έχει καταγραφεί ποτέ, ανέφερε η κεντρική τράπεζα. Τον Μάρτιο, σταμάτησε να δημοσιεύει στοιχεία για την έλλειψη αγαθών.

Το ποσοστό δημοτικότητας του προέδρου Ν. Μαδούρο υποχώρησε στο επίπεδο ρεκόρ του 37% τον Απρίλιο, σύμφωνα με δημοσκόπηση της εταιρείας Datanalisis που δημοσίευσε η εφημερίδα El Universal στις 5 Μαΐου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΣΥΝΤΟΜΑ

Γραφειοκρατία και ελλιπής ενημέρωση τροχοπέδη για κατοικίες χαμηλού άνθρακα

Οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που ακολουθούνται είναι χρονοβόρες και αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των ενεργειακών ανακαινίσεων στον οικιακό τομέα, τονίστηκε σε διάλεξη με θέμα «Αντίστροφη μέτρηση για κατοικίες χαμηλού άνθρακα», που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, στην ΟΕΒ. Κατά τη διάρκεια της διάλεξης, επαγγελματίες του χώρου ενημερώθηκαν για το νομοθετικό πλαίσιο που καλύπτει συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακών ανακαινίσεων και συζητήσαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Στόχος της συνάντησης ήταν η ενημέρωση των εγκαταστατών για το νέο Νομοθετικό Πλαίσιο που αφορά τα προσόντα των εγκαταστατών συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και εξοικονόμησης ενέργειας καθώς και τα Κρατικά Σχέδια Χορηγιών για προώθηση των ενεργειακών ανακαινίσεων στην Κύπρο αλλά και των τεχνολογιών ΑΠΕ. Ανάμεσα στους στόχους της ημερίδας ήταν και ο εντοπισμός προβλημάτων αλλά και η εύρεση λύσεων και ευκαιριών για την προώθηση των ενεργειακών ανακαινίσεων σε κατοικίες στην Κύπρο, καθώς και η παρουσίαση «σύγχρονων καινοτόμων χρηματοδοτικών ευκαιριών που εφαρμόζονται με επιτυχία σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε.».

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών, η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου ERACOBUILD - «Αντίστροφη μέτρηση για κατοικίες χαμηλού άνθρακα» που χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας μέσω της Δέσμης 2009-2010 κι έχει συνολική διάρκεια 3 χρόνια, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2015. Στο έργο συμμετέχουν εταίροι από τρεις ευρωπαϊκές χώρες, Severn Wye Energy Agency (Ηνωμένο Βασίλειο) που ηγείται και του έργου, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών.

Εκτός από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, η ελλιπής ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού εντοπίστηκε επίσης να είναι ένα από τα εμπόδια για την προώθηση των ενεργειακών ανακαινίσεων στον οικιακό τομέα.

Με αναβαθμισμένες παραλίες λουομένων φέτος το Λατσί

Ολοκληρώθηκαν στο Λατσί οι εργασίες αποκατάστασης της παραλίας του λιμανιού και τα συνεργεία ξεκίνησαν τις εργασίες για την αποκατάσταση και της δεύτερης παραλίας που είχε διαβρωθεί τον χειμώνα μπροστά από τον κατασκηνωτικό χώρο, σύμφωνα με τον δήμαρχο Πόλεως Χρυσούκας Άγγελο Γεωργίου Οδυσσεώς.

Ο κ. Οδυσσεώς που επιθεώρησε τις εργασίες δήλωσε στο ΚΥΠΕ ότι είναι πολύ ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα. Η παραλία, όπως είπε, είναι πολύ καλύτερη από προηγούμενως αφού μεταφέρθηκε στην ακτή από τη θάλασσα άμμος πολύ καλής ποιότητας. Σύμφωνα με τον δήμαρχο, ήδη η πρώτη παραλία είναι έτοιμη για να υποδεχτεί τους λουόμενους, ενώ σε μερικές εβδομάδες θα παραδοθεί και η δεύτερη παραλία.

ΚΥΠΕ

Σε βαθιά ύφεση ο τομέας των κατασκευών

Αισθητή μείωση 19,5% του ρυθμού ανάπτυξης το 2012 και υποχώρηση για τέταρτη χρονιά

Απογοητευτικά παραμένουν τα στοιχεία για τις κατασκευές, καθώς η ύφεση στον τομέα συνεχίστηκε για τέταρτη χρονιά. Από την ετήσια έκθεση «Στατιστικές Κατασκευών και Στέγασης, 2012», την οποία ανακοίνωσε η Στατιστική Υπηρεσία, προκύπτει ότι η καθίζηση διευρύνεται. Με βάση την προ-

Σε χαμηλά επίπεδα ήταν η απασχόληση στον τομέα, καθώς μειώθηκε από 33.039 άτομα το 2011 σε 28.562 άτομα το 2012, ενώ οι εγγεγραμμένοι άνεργοι ανήλθαν στους 6.177 το 2012, από 4.424 την προηγούμενη χρονιά.

στιθέμενη αξία σε σταθερές τιμές αγοράς 2005, οι προκαταρκτικές εκτιμήσεις για το 2012 δείχνουν μείωση του ρυθμού ανάπτυξης κατά 19,5%, σε σύγκριση με μείωση 9,8% το 2011. Σύμφωνα με την έκθεση, η ακαθάριστη αξία παραγωγής του τομέα των κατασκευών σε τρέχουσες τιμές υποχώρησε το 2012 κατά 20,7% στα 2.250,8 εκατομμύρια ευρώ, σε σύγκριση με 2.836,7 εκατομμύρια ευρώ το 2011. Παράλληλα, ο υποτομέας κατασκευής κτηρίων και έργων πολιτικού μηχανικού μειώθηκε κατά 20,9%, ενώ ο υποτομέας ανάπτυξης γης και οικοδομικών έργων σημείωσε μείωση 19,3%. Από τη συνολική παραγωγή του υποτομέα κατασκευής κτηρίων και έργων πολιτικού μηχανικού, το 31,4%

Κατά το 2012, ο αριθμός των νέων κατοικιών που συμπληρώθηκαν μειώθηκε κατά 27,8% στις 6.565 οικιστικές μονάδες σε σύγκριση με 9.091 το 2011.

αφορούσε νέα κτήρια για οικιστικούς σκοπούς, το 21,6% νέα μη οικιστικά κτήρια (γραφεία, καταστήματα, ξενοδοχεία, εργοστάσια, κ.λπ.) και το 26,4% νέα έργα υποδομής (δρόμους και γεφυρές, δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, γραμμές τηλεπικοινωνιών και ηλεκτροδότησης κ.λπ.), ενώ το υπόλοιπο 20,6% αφορούσε επισκευές, επιδιορθώσεις και άλλα.

Πτωτικά κινήθηκε και η προστιθέμενη αξία του τομέα των κατασκευών, υποχωρώντας κατά 19,5% σε περίοδο ενός έτους, μιας και σε τρέχουσες τιμές αγοράς, εκτιμάται ότι κυμάνθηκε στα 1.032 εκατ. ευρώ το 2012 έναντι 1.281,8 εκατ. το 2011. Σε χαμηλά επίπεδα ήταν η απασχόληση στον τομέα, καθώς μει-

ώθηκε από 33.039 άτομα το 2011 σε 28.562 άτομα το 2012, αποτελώντας το 7,8% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού. Την ίδια ώρα, αυξητικά ήταν τα ποσοστά ανεργίας, καθώς οι εγγεγραμμένοι άνεργοι ανήλθαν στους 6.177 το 2012, από 4.424 το 2011. Το εργατικό κόστος κατά το 2012 συνέχισε την ανοδική του πορεία, παρουσιάζοντας αύξηση 1,2% σε σύγκριση με 2,5% το 2011 και 3,5% το 2010. Άνοδο παρουσίασε και ο δείκτης τιμών κατασκευαστικών υλικών, ο οποίος αυξήθηκε κατά 0,2% σε σχέση με 4,1% το 2011. Η μεταβολή των τιμών στον δείκτη οφείλεται στις αυξήσεις που σημειώθηκαν στις τιμές του ασφαλτικού σκυροδέματος (13,4%), των πλαστικών

σωλήνων (13,3%), της ασφάλτου οδοστρωσίας (8,4%), των ειδών υγιεινής και κουζίνας από ανοξείδωτο χάλυβα (8,3%) και των τούβλων (5,5%). Μειώσεις εμφανίστηκαν στις τιμές των ερμαρίων και πάγκων (8,8%), του μείγματος σκυρών και άμμου για οδόστρωμα (7,6%), της θραυστής άμμου για σκυροδέμα (6,6%) και των θραυστών σκύρων (5,0%). Για τις οικίες, το κόστος κατασκευής κατά τετραγωνικό μέτρο, εξαιρουμένης της αξίας της γης, ανήλθε στα 988,1 ευρώ το 2012, σε σύγκριση με 943,1 ευρώ το 2011, ενώ για τα διαμερίσματα το κόστος αυξήθηκε στα 831,9 ευρώ από 830 ευρώ αντίστοιχα.

Κατά το 2012, ο αριθμός των νέων κατοικιών που συμπληρώθηκαν μειώθηκε κατά 27,8% στις 6.565 οικιστικές μονάδες σε σύγκριση με 9.091 το προηγούμενο έτος. Κατά επαρχία, ο αριθμός των νέων κατοικιών διαμορφώθηκε ως εξής: Λευκωσία 2.534, Αμμόχωστος 325, Λάρνακα 1.273, Λεμεσός 1.548 και Πάφος 885. Από τις συγκεκριμένες κατοικίες, οι 3.982 ανεγέρθηκαν σε αστικές περιοχές, ενώ οι υπόλοιπες 2.583 σε αγροτικές, ενώ ο μέσος αριθμός δωματίων κατά μονάδα παρέμεινε σταθερός σε σχέση με το 2011, στο 5,2.

Με βάση την έκθεση την οποία παρουσιάζει η Στατιστική Υπηρεσία, το εμβαδόν κατά οικιστική μονάδα που συμπληρώθηκε το 2012 ανέρχεται κατά μέσο όρο στα 234 τετραγωνικά μέτρα για τις οικίες και 128 τετραγωνικά μέτρα για τα διαμερίσματα, σε σύγκριση με 239 και 131 αντίστοιχα το 2011. Παράλληλα, το οικιστικό απόθεμα στο τέλος του 2012 έφτασε τις 430.000 οικιστικές μονάδες, εκ των οποίων το 62,5% ήταν στις αστικές περιοχές.

Θλιβερή προτιά για την ελληνική αγορά ακινήτων

Οδεύει στην κορυφή της λίστας με τις πιο υποτιμημένες αγορές κατοικίας

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Τη δεύτερη πιο υποτιμημένη αγορά κατοικίας μετά την Ιαπωνία, σε σύνολο 27 χωρών, διαθέτει η Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία σχετικής έρευνας της εταιρείας συμβούλων ακινήτων Knight Frank, στην οποία εξετάζεται η πορεία της παγκόσμιας αγοράς κατοικίας, μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση που προκάλεσε η κατάρρευση της Lehman Brothers. Μάλιστα, με δεδομένο ότι οι τιμές των κατοικιών στην Ελλάδα συνεχίζουν να υποχωρούν, είναι σαφές ότι σύντομα η ελληνική κτηματαγορά θα κατακτήσει την... κορυφή της σχετικής λίστας. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία

της Knight Frank, ο δείκτης τιμών κατοικιών σε σχέση με τα εισοδήματα εξακολουθεί να είναι υψηλότερος από τον διαχρονικό μέσο όρο του, δείγμα ότι υπάρχει περαιτέρω περιθώριο υποχώρησης των τιμών.

Στον αντιποδο, ο δείκτης τιμών/ενοικίων είναι περίπου 20% χαμηλότερος από τον διαχρονικό μέσο όρο του, στοιχείο που αποτελεί σαφές δείγμα υποτίμησης της αγοράς. Σύμφωνα με την εικόνα αυτή, η ελληνική αγορά κατοικίας είναι σήμερα η δεύτερη πιο ελκυστική (τουλάχιστον από πλευράς αποτίμησης των ακινήτων) μετά εκείνη της Ιαπωνίας. Σύμφωνα με την Knight Frank, πέραν της Ελλάδος, υποτιμημένη αγορά θεω-

ρείται επίσης εκείνη της Γερμανίας, όπως και της Ιρλανδίας. Ωστόσο, οι τιμές στις εν λόγω χώρες κινούνται πλέον ανοδικά, κάτι που σημαίνει ότι σύντομα θα βρεθεί νέα ισορροπία. Στον αντιποδο, χώρες όπως η Πορτογαλία και η Ισπανία, όπου οι τιμές των κατοικιών εξακολουθούν να υποχωρούν, σύντομα θα αξιολογηθούν ως υποτιμημένες.

Με βάση τα σχετικά στοιχεία, η αγορά κατοικίας της Νορβηγίας και ακολούθως του Βελγίου είναι σήμερα οι πλέον «επικίνδυνες» για τη δημιουργία φαινομένου «φούσκας», καθώς οι αξίες των κατοικιών θεωρούνται υπερτιμημένες. Συνολικά 15 από τις 27 χώρες που εξετάζονται βρίσκονται σήμερα πάνω από τον διαχρονικό

μέσο όρο τους σε ό,τι αφορά τις αξίες των ακινήτων τους, ενώ το 2008, πριν από το ξέσπασμα της παγκόσμιας κρίσης, υπερτιμημένες θεωρούνταν 20 χώρες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι τιμές των κατοικιών στην Ελλάδα αυξήθηκαν συνολικά κατά 170% από το 1997 έως και το τέλος του 2013, σύμφωνα με τα στοιχεία της επίσημης μελέτης της Διεύθυνσης Τρέχουσας Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank, την οποία επιμελήθηκε ο δρ Πλάτων Μονοκρούσος.

Το μέγεθος αυτό είναι ενδεικτικό της «φούσκας» που δημιουργήθηκε στην ελληνική αγορά κατοικίας, με τις γνωστές συνέπειες στην πορεία...

Αναθερμαίνεται η στεγαστική αγορά στην Ισπανία

Σταθεροποίηση στην αγορά ακινήτων

Οι εγκρίσεις νέων στεγαστικών δανείων στην Ισπανία αυξήθηκαν τον Μάρτιο για πρώτη φορά ύστερα από τέσσερα χρόνια, σημάδι ότι η αγορά ακινήτων σταθεροποιείται μετά το σκάσιμο της «φούσκας» το 2008, η οποία βύθισε την ισπανική οικονομία στη μεγαλύτερη κρίση της νεότερης ιστορίας της.

Ο αριθμός των στεγαστικών δανείων που εγκρίθηκαν αυξήθηκε τον Μάρτιο κατά 2% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Η αξία των εγκριθέντων δανείων ανήλθε

κατά 16%, αύξηση που καταγράφεται για πρώτη φορά από το 2007, σύμφωνα με τα στοιχεία της ισπανικής στατιστικής υπηρεσίας. Παράλληλα, η αξία των κατοικιών στην Ισπανία υποχώρησε το α' τρίμηνο κατά 3,5% σε ετήσια βάση, υποχώρηση που είναι η μικρότερη για περισσότερο από τρία χρόνια. Νωρίτερα τον Μάιο η ένωση Ισπανών συμβολαιογράφων είχε ανακοινώσει ότι οι πωλήσεις κατοικιών αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 45% το α' τρίμηνο.

www.pwc.com.cy

Για να κατακτήσεις
το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

pwc

αλφάμεγα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

αλφάμεγα

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

Σύγχρονη τέχνη σε μεσαιωνικές εκκλησίες

Η δρ Νάτια Αναξαγόρου μιλάει στην «Κ» για την έκθεση «Μη μου άπτου» όπου σύγχρονα έργα εκτίθενται σε μεσαιωνικές εκκλησίες

Συνέντευξη στον
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Μία πρωτότυπη, πρωτοποριακή και ιδιαίτερη για την Κύπρο εικαστική δράση παρουσιάζεται εδώ και μερικές ημέρες υπό τον τίτλο: «Μη μου άπτου. Βυζαντινές αναλογίες στη σύγχρονη κυπριακή τέχνη». Πρόκειται για ένα εικαστικό εγχείρημα που διοργανώνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με την υποστήριξη της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού και του κοινοτικού συμβουλίου Πελενδρίου υπό την επιμέλεια της ιστορικού τέχνης δρος Νάτιας Αναξαγόρου.

Η έκθεση ξεχωρίζει πρώτον για το γεγονός ότι πραγματοποιείται σε εκκλησιαστικούς χώρους μέσα στους οποίους εκτίθενται έργα σύγχρονης τέχνης 17 Κυπρίων δημιουργών και κατά δεύτερον συμβάλλει στην ευρύτερη προ-

σπάθεια της πολιτιστικής αποκέντρωσης από τα αστικά κέντρα. Μέχρι και τις 8 Ιουνίου, η έκθεση θα φιλοξενηθεί στις δύο μεσαιωνικές εκκλησίες της Παναγίας Καθολικής και του Τιμίου Σταυρού η οποία περιλαμβάνεται στη λίστα της ΟΥΝΕΣΚΟ με τα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, στο Πελένδρι. Η επιμελήτρια της έκθεσης δρ Νάτια Αναξαγόρου δήλωσε στην «Κ» πως η ιδέα για την έκθεση γεννήθηκε πριν από τρία περίπου χρόνια όταν η ίδια επισκέφτηκε εκκλησίες σε χωριά της Λεμεσού με στόχο να δει κάτω από ένα καινούργιο πρίσμα τις εικόνες που διασώζουν έτσι ώστε να ζητήσει κάποιες απ' αυτές για δανεισμό για την έκθεση «Maniera Cypria: Λεμεσός, Μυθιστορία και Μνήμη», που διοργάνωσε τότε. Το συναρπαστικό αυτό ταξίδι την έφερε ξανά στην εκκλησία της Παναγίας Καθολικής στο Πελένδρι, με την εκπληκτική γκάμα εικόνων από τον 12ο έως τον 17ο αιώνα. Στη συνέχεια ανηφόρισε, όπως αφηγήθηκε, μέχρι την εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, όπου μαγεύτηκε από τις τοιχογραφίες, ειδικά αυτές που βρίσκονται στον κυρίως ναό και που απεικονίζουν τον Βίο της Θεοτόκου με ένα μοναδικό υφολογικό εκλεκτικισμό, που σμίγει την παλαιολογία παράδοση με δυτικές και σταυροφορικές επιδράσεις από τα εικονογραφημένα αρμενικά χειρόγραφα. «Βλέποντας τις τοιχογραφημένες σκηνές του 14ου αιώνα που ξετυλίγονταν μπροστά μου, όπως αυτήν του Ασπασμού, με τις κροφορούσες Θεοτόκο και Ελισάβετ, να ενγκαλιζούνται και να αγάλλονται για την επικείμενη μητρότητά τους, με τα έμβρυα ορατά στην κοιλιά τους και αυτό του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου να υποκλίνεται και να χαιρετά το έμβρυο του Χριστού, το μυαλό μου ανέτρεξε αμέσως στο φωτιστεφανωμένο γλυπτικό «Έμβρυο» που μου εντυπώθηκε στο εργαστήριο του Άγγελου Μακρίδη αλλά και στον ζωγραφικό «Ασπασμό» των δύο αγίων μορφών που είχα προσέξει στο σπίτι του Στας Παράσκου στην Κάτω Πάφο». Παρατηρώντας εικόνες και τοιχογραφίες, η μνήμη της αναδιπλώνει συνειρμικά μια διαδοχή παραστάσεων σε σύγχρονα έργα τέχνης: η Βρεφοκρατούσα Παναγία των Κοινών στο εικονοστάσι της Παναγίας Καθολικής μου θύμισε την «Παναγία του Λιοπετρίου», τη χωρική Κύπρια βρεφοκρατούσα, του Γε-

info

Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι την Κυριακή 8 Ιουνίου στις εκκλησίες της Παναγίας Καθολικής και του Τιμίου Σταυρού στο Πελένδρι. Ώρες λειτουργίας καθημερινά 10:00 - 18:00. Για πληροφορίες σχετικά με ειδικές ξεναγήσεις στο Πελένδρι, τηλ. 97778799.

ωργίου Πολ. Γεωργίου, στην Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης και ακολούθησε μια ακατάπαυστη αλληλουχία διασύνδεσης. Πέραν όμως των υφιστάμενων έργων, δέκα από τους δεκαεπτά συμμετέχοντες καλλιτέχνες δημιούργησαν καινούργια έργα ειδικά για την έκθεση, τα οποία πρωτοπαρουσίασαν εντός των εκκλησιών, με έμπνευση τα ειλπάρια και τις επιγραφές, τα Σεραφείμ, τα πορτραίτα δωρητών, τα στασίδια, τα ρομβοειδή μοτίβα στα τέμπλα και άλλα στοιχεία.

Η αντιμετώπιση από την Εκκλησία «Δεν γνωρίζω ποια είναι η εν γένει αντιμετώπιση της Εκκλησίας της Κύπρου αλλά μπορώ να σας πω γι' αυτήν του μητροπολίτη Λεμεσού κ. Αθανασίου, δεδομένου ότι οι εκκλησίες του Πελενδρίου εντάσσονται στην επισκοπική περιφέρεια Λεμεσού» εξηγεί η κ. Αναξαγόρου. «Όταν τον συνάντησα για το θέμα αυτό αντιμετώπισα ένα ανοικτό πνεύμα και μια θεώρηση των πραγμάτων διαλεκτική που οδήγησε στην άμεση και απρόσκοπτη παραχώρηση των ιερών χώρων για το εικαστικό αυτό συμβάν. Ο μητροπολίτης Λεμεσού μου είπε πως τον ενδιέφερε ιδιαίτερα αφενός να δοθεί η ευκαιρία στο κοινό να δει τη συνέχιση του βυζαντινού πνεύματος στη σύγχρονη τέχνη της Κύπρου και αφετέρου να επιτευχθεί μέσα από τις επισκέψεις

αυτές στις εκκλησίες του Πελενδρίου η εξοικείωση με τις αριστουργηματικές τοιχογραφίες, παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς στον Τιμό Σταυρό και τις θαυμαστές εικόνες στην Παναγία Καθολική, μία από τις λίγες εκκλησίες της επαρχίας Λεμεσού που διασώζουν το αρχικό τους εικονοστάσι, του 1500 περίπου».

Έκδοση παράλληλα με την έκθεση

Η έκδοση «Μη μου άπτου: Βυζαντινές αναλογίες στη σύγχρονη κυπριακή τέχνη» των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κυκλοφορεί παράλληλα με την ομώνυμη έκθεση. Συγγραφέας του βιβλίου είναι η δρ. Νάτια Αναξαγόρου που έχει και την επιμέλεια της έκθεσης. Το βιβλίο που είναι διγλωσσό (ελληνικά/αγγλικά) περιλαμβάνει μία σύντομη εισαγωγή στη σχέση Βυζαντίου και Μοντερνισμού καθώς και αναλυτικά κείμενα στην ελληνική και αγγλική για τα έργα που περιλαμβάνονται στην έκθεση, για τις βυζαντι-

νές αναλογίες που το καθένα απ' αυτά περιέχει και για τη συνομιλία που αναπτύσσεται με τις τοιχογραφίες, τις εικόνες και την όλη εκκλησιαστική ατμόσφαιρα, τόσο θεματικά όσο και υφολογικά. Η έκδοση έχει διαστάσεις 17x24 εκ., περιλαμβάνει στις 116 σελίδες της πλούσιο οπτικό υλικό, με επίπονη φωτογράφιση των έργων εντός των δύο εκκλησιών και φέρει στο εξώφυλλό της την πρόσφατη δημιουργία του Άγγελου Μακρίδη «Πιστοί-Προσκυνητές» του 2014. Διατίθεται κατά τη διάρκεια της έκθεσης στην ειδική τιμή των €10.

“

«Βυζαντινοί και σύγχρονοι καλλιτέχνες που περιλαμβάνονται στο εικαστικό αυτό συμβάν αναπαριστούν την υπέρβαση, εξαυλώνοντας την απτή, προσφεύγοντας σε μία μεταφυσική πραγματικότητα».

«Μη μου άπτου, ούπω γαρ αναβέβηκα προς τον πατέρα μου»

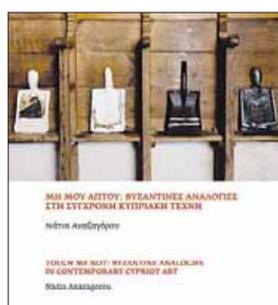
Ο τίτλος «Μη μου άπτου», όπως εξηγεί η κ. Αναξαγόρου, προέρχεται από τη γνωστή σκηνή όπου ο Χριστός μετά την Ανάστασή του εμφανίζεται ως οπτασία στη Μαρία Μαγδαληνή, η οποία τείνει το χέρι για να τον αγγίξει και αυτός την αποτρέπει λέγοντάς της «μη μου άπτου, ούπω γαρ αναβέβηκα προς τον πατέρα μου» όπως καταγράφεται στο Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο.

Η σκηνή αυτή που απεικονίζεται σε τοιχογραφία του 14ου αιώνα στον Τιμό Σταυρό και σε εικόνα του 1500

στο εικονοστάσι της Παναγίας Καθολικής παρέχει μια νοηματική σύλληψη απολύτως αρμόζουσα και συνάδουσα με την ανάλυση των αναλογιών της απτότητας και της απουσίας της που φέρνουν τη βυζαντινή τέχνη και αυτήν του Μοντερνισμού τόσο κοντά. Όπως στο Βυζάντιο έτσι και στον Μοντερνισμό δημιουργείται ένας εικαστικός χώρος, που δεν ανακαλεί οποιαδήποτε άλλη αίσθηση πλνν της όρασης. Με τον αποκλεισμό της απτότητας, το βάθος και η προοπτική εξαφανίζονται, το

φως και η σκιά τυποποιούνται σε επίπεδα σχήματα ενώ η γλυπτική πρακτική τείνει προς ένα ανάγλυφο αντί τρισδιάστατο αποτέλεσμα.

Η δρ Αναξαγόρου, παράλληλα εξηγεί ότι «η επιλογή των ιστορικών αυτών ναών με τη μακραινών παράδοση έγινε όχι για να αναδειχθούν οι σύγχρονες δημιουργίες αλλά για να αναδειχθεί ειδικά η συσχέτισή τους με το βυζαντινό κληροδότημα που αυτές διασώζουν σε εξαιρετές τοιχογραφίες και εικόνες και να καταδειχθεί ακριβώς το πώς το Βυζάντιο

ως πεμπουσία, συνειδητά η ασυνειδητά, ζει και διέπει την τέχνη του σήμερα». Οι εκκλησίες, όπως ανέλυσε η κ. Αναξαγόρου μέσα από αυτό το εικαστικό εγχείρημα δεν αντιμετωπίζονται ως χώροι εκθεσιακοί, δεν χρησιμοποιείται επιπρόσθετος φωτισμός πέραν του κατασκευαστικού φωτός των αναμμένων κεριών και του αμυδρού φυσικού φωτός που εισρέει από τα παράθυρα των εκκλησιών, ενώ τα έργα που κατατίθενται ως σεμνά και διακριτικά αναθήματα στην πρώτη πηγή έμ-

πνευσης, σμίγουν συχνά και γίνονται ένα με τον χώρο έτσι που πρέπει ο επισκέπτης να τα ανακαλύψει. Τέλος, στην ερώτηση πού συναντά τελικά σήμερα και μέσα από την έκθεση η βυζαντινή τέχνη τη σύγχρονη η δρ. Αναξαγόρου ανέφερε συνοπτικά ότι: «Τόσο οι Βυζαντινοί όσο και οι σύγχρονοι καλλιτέχνες που περιλαμβάνονται στο εικαστικό αυτό συμβάν αναπαριστούν την υπέρβαση, εξαυλώνοντας την απτή και προσφεύγοντας σε μια μεταφυσική πραγματικότητα».

Αιζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

1.6-7.6.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εικόνες card postal

Νοσταλγικό ταξίδι σε περασμένες δεκαετίες επικειρεί να μας ταξιδέψει με την πρώτη ατομική της έκθεση η Δέσποινα Χρυσάνθου. Τα έργα αυτά είναι καμωμένα σε στιπλόχαρτο με μικτές τεχνικές μα κυρίως ακουαρέλα. Είναι έργα ακνά, ρευστά, πολλές φορές επιτηδευμένα κρυμμένα κάτω από διάφανο χαρτί, δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο το αίσθημα στον θεατή να ψάξει πιο βαθειά, πιο προσεκτικά για να δει τι απεικονίζει πιο μέσα. Εγκαίνια Τρίτη 3 Ιουνίου, γκαλερί Αποκάλυψη Λευκωσίας στις 8:00 μ.μ. Πληρ. 22300150.

ΘΕΑΤΡΟ

«Η πεταλούδα» ταξιδεύει στη Λεμεσό

Η **Δεύτερη** Σκηνή του Θεάτρου «ΣΚΑΛΑ», αφού ολοκλήρωσε με μεγάλη επιτυχία τις παραστάσεις της σε Λάρνακα και Λευκωσία με το συγκλονιστικό έργο «Sommerfugl» («Πεταλούδα») της νέας Κύπριας συγγραφέως Δέσποινας Πυρκεττή σε σκηνοθεσία Μόνικας Μελέκη, θα δώσει μία μόνο παράσταση για το θεατρόφιλο κοινό της Λεμεσού. Το έργο πραγματεύεται τους όρους και τα όρια της μητρικής αγάπης, το δικαίωμα μιας γυναίκας να είναι ευτυχισμένη, αλλά και την απεγνωσμένη προσπάθεια μιας νέας να ανακτήσει τα προνόμια που της αφαιρέθηκαν. Πέμπτη 5 Ιουνίου, Θέατρο Ριάλτο Λεμεσός στις 20:30 μ.μ. Πληρ. 7777745.

«Ανακαλώ στο Sommerfugl, φωνές γυναικών που κάποια στιγμή φύσηξε ο άνεμος και τις έφερε στη ζωή μου», σημειώνει η συγγραφέας του έργου.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

Fondation Beyeler

www.fondationbeyeler.ch

«Γκέρχαρντ Ρίχτερ: Εικόνες/Σειρές». Στη διάρκεια της 60χρονης σταδιοδρομίας του, ο Γερμανός ζωγράφος Γκέρχαρντ Ρίχτερ (γεν. 1932) δημιούργησε ένα έργο με μεγάλο εύρος και ποικιλία, τόσο από την άποψη του ύφους και της θεματολογίας όσο και των τεχνικών που έχει χρησιμοποιήσει. Η έκθεση προσφέρει ένα οδοιπορικό στο σύνολο της δημιουργικής πορείας του, παρουσιάζοντας παραστατικές προσωπογραφίες (με το χαρακτηριστικό για τον Ρίχτερ στιλ του φωτογραφικού πορτρέτου), αφαιρετικούς πίνακες (εδώ ο πίνακας «Μπακ-3»), τοπία και πιστές αναπαραστάσεις έργων αναγεννησιακών ζωγράφων. Παρουσιάζονται επίσης έργα που ο Ρίχτερ δημιούργησε ως σειρές, κύκλους και «δωμάτια», σε διαφορετικές περιόδους, εξερευνώντας ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο ρεπερτόριο σχημάτων και χρωμάτων. Εως τις 7 Σεπτεμβρίου.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ

ΜΠΙΕΝΑΛΕ

Bucarest Biennial

www.bucharestbiennale.org

Η **φετινή** Μπιενάλε στο Βουκουρέστι φιλοξενείται σε διάφορους χώρους στην πόλη και εστιάζει στο θέμα του φόβου. Συμμετέχουν καλλιτέχνες από διάφορες χώρες, ανάμεσά τους πολλοί σημαντικοί νέοι δημιουργοί από την Ανατολική Ευρώπη, όπως ο Γκάμπριελ Στοιγιάν (το έργο του «Ειρήνη», ένα ταρχειμένο ποίλι με κλαδί ελιάς στο ράμφος του, εκτίθεται στο Ρουμανικό Αγροτικό Μουσείο), η Μαριλένα Πρέντα-Σανκ, ο Ματέι Αρνάουτου και ο Γιάνος Σουγκάρ (εδώ το έργο του «Ξεπλύνετε τα βρόμικα λεφτά σας με την τέχνη μου», 2008). Στη διάρκεια της Μπιενάλε έχει διοργανωθεί μια σειρά παράλληλων εκδηλώσεων: ανεξάρτητες εκθέσεις σε γκαλερί (ανάμεσά τους η έκθεση «Στο δωμάτιο θα μπει ένας αετός» με έργα των Γκέοργκ Μπάτσελις και Τόμας Σούτες), εκθέσεις σε υπαίθριους χώρους, ένα συμπόσιο για την τέχνη στην ψηφιακή εποχή και μια συζήτηση στο Εθνικό Πανεπιστήμιο Τεχνών με θέμα «Η γραμμική του φόβου». Εως τις 24 Ιουλίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ

Lincoln Center Theatre

www.lct.org

«Act One». Γόνος μιας φτωχικής οικογένειας μεταναστών στο Μπρονξ, ο Μος Χαρτ ονειρευόταν από μικρός να εισχωρήσει κάποτε στον λαμπρό, μαγικό κόσμο της σόου μπίτζες. Από τότε που εγκαταλείπει το σχολείο μέχρι τη μέρα που καταφέρνει να γίνει διάσημος, η αυτοβιογραφία του με τίτλο «Act One» («Πρώτη πράξη») αφηγείται τη δημιουργία ενός θρύλου του Μπρόντγουεϊ. Το βιβλίο αυτό του 1959 διασκευάστηκε τώρα για τη θεατρική σκηνή από τον συγγραφέα και σκηνοθέτη Τζέιμς Λαπίν, και παρουσιάζεται από έναν θίασο 22 ηθοποιών που παίζουν 40 ρόλους. Πρωταγωνιστεί ο γνωστός μας από την τηλεοπτική σειρά «Ντετέκτιβ Μονκ» Τόνι Σολόμπ, ο οποίος ερμηνεύει τρεις ρόλους (τον Μος Χαρτ ως μεσήλικα, τον πατέρα του, αλλά και τον μέντορα και συνεργάτη του, τον φημισμένο κωμικό Τζορτζ Κάουφμαν), ενώ ο Σαντίνο Φοντάνα παίζει τον Μος σε νεαρή ηλικία. Οι κριτικές για την παράσταση είναι ενθουσιαστικές, και έχει κερδίσει πέντε υποψηφιότητες για βραβεία Τόνι.

ΧΟΡΟΣ

17ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού

Το **φετινό** φεστιβάλ παρουσιάζει μία πλούσια συμμετοχή 10 χωρών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται χώρες με μακρά παράδοση στο σύγχρονο χορό που συμμετέχουν σταθερά στη διοργάνωση, αλλά και χώρες που για πολλά χρόνια δεν συμμετείχαν όπως το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι συμμετοχές, τόσο αριθμητικά αλλά και προπάντων ποιοτικά, προδιαγράφουν ένα πολύ ενδιαφέρον φεστιβάλ. Εννιά παραστάσεις στο Ριάλτο στη Λεμεσό και πέντε στο Παλάς στη Λευκωσία, συνθέτουν το φετινό πρόγραμμα. Την ευθύνη της διοργάνωσης έχουν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Θέατρο Ριάλτο, με τη συνεργασία των Πρεσβειών των χωρών που συμμετέχουν. Από τη Δευτέρα 2 μέχρι την Κυριακή 29 Ιουνίου. Εισιτήρια 5 ευρώ για κάθε παράσταση και 20 για ολόκληρο το φεστιβάλ. Δωρεάν μεταφορά με λεωφορείο από Λευκωσία για παραστάσεις Ριάλτο, οι οποίες δεν θα παρουσιαστούν στη Λευκωσία. Αναχώρηση από το Hilton στις 7:15 μ.μ. (τηλ. 99618225). Ελεύθερη είσοδος για μαθητές, φοιτητές, επαγγελματίες χορού. Όλες οι παραστάσεις αρχίζουν στις 8:30 μ.μ. Για το Ριάλτο πληροφορίες 7777745 και Παλάς 22410181. Το πρόγραμμα του φεστιβάλ στο www.rialto.com.cy.

Το φεστιβάλ ανοίγει με τα έργα δύο γνωστών Κύπριων χορογράφων, τα οποία ξεχώρισαν στην Πλατφόρμα Σύγχρονου Χορού τον περασμένο Μάρτιο.

ΠΟΙΗΣΗ

«Το ημιτελές ποίημα»

Η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου παρουσιάζει την καινούρια ποιητική συλλογή του Γιώργου Μολέσκου «Το ημιτελές ποίημα», (Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα 2014). Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι λογοτέχνες Μυρτώ Αζίνα και Αιμίλιος Σολωμός. Θα χαιρετίσουν ο Παύλος Παρασκευάς και ο Ανδρέας Χατζηθωμάς και θα ακολουθήσει απαγγελία ποιημάτων από τον δημιουργό τους. Την Τετάρτη, 4 Ιουνίου στις 8:00 μ.μ., στο ισόγειο του κτηρίου των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, Οδός Ιφιγενείας, αρ. 27, Λευκωσία.

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Πάμε Ξανά» με τη Νατάσσα Μποφίλιου

Μετά από τις επιτυχημένες εμφανίσεις της, σε Λεμεσό και Λευκωσία, η Νατάσσα Μποφίλιου επιστρέφει ξανά στην Κύπρο παρουσιάζοντας τη νέα της παράσταση με τίτλο «Πάμε Ξανά», στην καλοκαιρινή έκδοσή της. Συνδυάζει τα ολοκαίνουργια και ήδη αγαπημένα τραγούδια της πρόσφατης συνεργασίας της με το σημαντικό συνθέτη Στάμο Σέμση, με τα τραγούδια του προσωπικού ρεπερτορίου της που την έχουν αναδείξει σε μία από τις πιο δημοφιλείς ερμηνεύτριες της γενιάς της. Κυριακή 1 Ιουνίου στο Αρχαίο Θέατρο Κουρίου Λεμεσός στις 9:00 μ.μ. Πληρ. 22388322.

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πάνος και οι πανηγυριτζήδες

Έψαχνα τις τελευταίες μέρες να βρω στην εντόμια ειδησιογραφία κάτι για τον Panos Panay, τον Κύπριο που εντάχθηκε στη Microsoft το 2004 και μέσα σε 10 χρόνια έγινε υπεύθυνος για το hardware Division της και επικεφαλής του Surface Computing. Τιποτα, -μέχρι αυτή την ώρα που γράφω- μία εβδομάδα μετά τις 20 Μαΐου, που ο Πάνος Παναγιώτης παρουσίασε στο παγκόσμιο, τη νέα μορφή της ταμπλέτας της Microsoft, το «Surface Pro 3», ως υπεύθυνος της ομάδας σχεδιασμού της.

Μία καινοτόμο ελαφριά συσκευή, που φιλοδοξεί να συγκεντρώσει τη λειτουργικότητα των tablet, laptop και PC σε ένα πακέτο 12 ιντσών. Ένας Κύπριος παρουσίασε στην παγκόσμια κοινότητα την απάντηση της Microsoft στα iPad της Apple και στα smartphones των Samsung - Google, έχοντας δίπλα του τον νέο διευθύνοντα σύμβουλο (CEO) της εταιρείας, Σάτια Ναντέλα, και εμείς εδώ ούτε πήραμε χαμπάρι να γράψουμε μία γραμμική είδηση... Είχαμε ευφροκλογές με «μηνύματα»... Σιγά τα ωά!

Βαρέθηκα να ακούω κάθε φορά τα ίδια. Σε όλες τις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις «παίρνουν μηνύματα», τα επεξεργάζονται και μετά τα πετάνε στον κάλαθο, προφανώς για να έχουν χώρο για τα επόμενα «μηνύματα». Το μήνυμα του Παναγιώτη το πήρε κανένας; Ότι μόνο με μελέτη, έρευνα, νέες ιδέες και στόχους επιτεξίμους, μπαίνεις στο παζάρι;

Αλλιώς, απλώς κλωθογυρίζεις γύρω απ' τον ομφαλό σου, αναπαράγοντας αποκαυτωτικά τις βασικές αιτίες της καταστροφής σου. Είναι τόσο δύσκολο να γίνει αντιληπτό ότι εάν δεν αποκτήσουμε παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που χρειάζονται άλλοι να αγοράσουν, και σε υψηλότερη χρηματική αξία από αυτά που μας πουλάνε, θα τρώμε εσαεί τις σάρκες μας;

Βαρέθηκα να ακούω για δικαιουσύννη και αξιοκρατία, και την ίδια ώρα να καταστρατηγείται η εργατική νομοθεσία τόσο από εργοδότες, που απολύουν εργαζόμενους για να προσλαμβάνουν πιο φθηνούς και ανασφάλιστους, όσο και

από την πλειοψηφία της Βουλής: Όπως π.χ. με μία παράγραφο 60 λέξεων που «κόπηκε» μέσα στον νόμο περί προϋπολογισμού του ΡΙΚ και διαγράφει κάθε υφιστάμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία που προστατεύει τα δικαιώματα των αορίστου χρόνου υπαλλήλων του! Όλοι αυτοί που τόσες μέρες σε τηλεοράσεις, ραδιοφώνων και εφημερίδες υπερασπιζόταν τις αξίες της Ευρώπης, νομοθετούν εναντίον της και ως εξουσία εφαρμόζουν στην πράξη το ρητό των οπισθοδρομικών: «η πολλή Ευρώπη κάνει κακό!» Γιατί ενώ η ευρωπαϊκή δικαιοσύνη φτιάχτηκε για να εφαρμόζεται η αξιοκρατία, εδώ, για άλλη μία φορά, προτιμάται η αυθαιρεσία και η μετεροκρατία.

Κατά τα άλλα ο επικεφαλής του ΟΟΣΑ Ανχελ Γκουρία δήλωσε προχθές στη γερμανική εφημερίδα «Die Welt» ότι «η καλή κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Γερμανία είναι το αποτέλεσμα 15 ετών επίπονης εργασίας. Οι χώρες υπό κρίση απέχουν πολύ από αυτό. Πρέπει ακόμη να σταθεροποιήσουν την οι-

νομία τους. Στα δημοσιονομικά το έχουν επιτύχει, τώρα πρέπει να βάλουν σε τάξη την οικονομία και αυτό σημαίνει κυρίως μείωση της ανεργίας, κυρίως της νεανικής, η οποία αποτελεί τεράστιο βάρος για τις κοινωνίες. As είμαστε ρεαλιστές: αυτές οι χώρες έχουν ακόμη μακρύ δρόμο μπροστά τους... Κι εσείς αναμένετε την «ανάπτυξη» που όλο έρχεται... Καλά κρασιά!

Και όταν, ενώ καταριέσαι την «εγκληματική νοοτροπία της ανομίας και της διαπλοκής που μας έφερε την καταστροφή», βάζεις σε κάποια κέντρα αποφάσεων ανθρώπους που έκαναν «καριέρα» με αυτή τη νοοτροπία, ο δρόμος δεν θα είναι μόνο μακρύς. Αδιέξοδος με γκρεμό θα είναι!

Η ισχυρότερη παιδεία για αλλαγή νοοτροπίας είναι οι άνθρωποι πρότυπα, οι εφαρμοστές δικαιοσύνης, οι προσωπικότητες που δίνουν λύσεις σε προβλήματα, οι εγκέφαλοι που διευκολύνουν τη ζωή και δημιουργούν βιώσιμη ανάπτυξη. Πού είναι λοιπόν οι Παναγιώτες της Κύπρου;

Η ζωή ένα ταξίδι σε φωτογραφίες

Η φωτογράφος Χριστίνα Δράκου, παρουσιάζει την καινούργια της δουλειά με εικόνες από ολόκληρο τον κόσμο

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η φρόση πως η ζωή είναι ένα όμορφο ταξίδι γεμάτο εικόνες δεν είναι και τόσο απλοϊκή όσο φανταζόμαστε, αν αναλογιστούμε πως κάθε δευτερόλεπτο, κάθε στιγμή τα μάτια μας αποτυπώνουν στο μυαλό μας εκατομμύρια οπτικές, χρώματα, συναισθήματα, εικόνες. Μία φωτογραφία για τον θεατή είναι μία απεικόνιση της σύλληψης του φωτογράφου, μία από εκείνες τις εκατομμύρια οπτικές που συλλαμβάνει το μάτι κάθε ανθρώπου αλλά και του καλλιτέχνη. Κατ' επέκταση μία φωτογραφία, είναι μία στιγμή-μια απεικόνιση μιας πραγματικότητας, ένα κλικ από τα εκατομμύρια των στιγμών που απαθανατίζονται, παγώνουν και παραμένουν αυτούσια στον χρόνο.

Οι απεικονίσεις ενός φωτογράφου από ταξίδια μας μεταφέρουν σε εκείνες τις στιγμές, αφήνοντας το δικό μας μυαλό να φτιάξει την επέκτασή τους, τη δική μας ιστορία. Η φωτογράφος Χριστίνα Δράκου παρουσιάζει αυτή την εβδομάδα την καινούργια της δουλειά που τιτλοφορείται «Η ζωή είναι ταξίδι» όπου αποτυπώνεται αυτή ακριβώς η φιλοσοφική προέκταση της τέχνης της φωτογραφίας, επιτρέποντας στον θεατή να ταξιδέψει μέσα από τις εικόνες που έφερε μαζί της από τα ταξίδια της σε ολόκληρο τον κόσμο, από τη μακρινή Παταγονία μέχρι την άγνωστη Βιρμανία, φτιάχνοντας τη δική του πραγματικότητα. Η φωτογράφος Χριστίνα Δράκου γεννήθηκε στη Λεμεσό, σπούδασε οι-

Από την παγωμένη μακρινή Παταγονία.

Μια στιγμή ενός βαρκάρη στην Halong Bay του Βιετνάμ όπου η φωτογράφος έζησε για 6 μήνες.

κονομικά στη Νίκαια της Γαλλίας και τουριστικά στο Παρίσι. Έχει ταξιδέψει σε περισσότερες από εξήντα χώρες στον κόσμο και έχει εργαστεί στη Βόρειο Αμερική και στη Βραζιλία. Φωτογραφίες της έχουν παρουσιαστεί σε εκθέσεις της F.I.A.P. (Διεθνής Ομοσπονδία Καλλιτεχνικής Φωτογραφίας) και σε χώρες όπως η Αυστρία, Σλοβακία, Αυστραλία, Γιουγκοσλαβία, Βραζιλία, Κροατία, Γαλλία, Ιταλία, Σκωτία και Κίνα. Για τη συμβολή της στη φωτογραφία, της απονεμήθηκε ο τίτλος του Εξαιρετικού Φωτογράφου EFAP από τη Διεθνή Ομοσπονδία Καλλιτεχνικής Φωτογραφίας. Επίσης, έχει λάβει μέρος σε διαγωνισμούς όπως στον Πανελλήνιο διαγωνισμό φωτογραφίας και τη φινλανδική Μπιενάλε, και έχει διακριθεί με επαίνους.

Στην Κύπρο, η Χριστίνα Δράκου λαμβάνει μέρος σε διάφορες ομαδικές εκθέσεις, όπως και διαγωνισμούς φωτογραφίας που διοργανώνει η Φωτογραφική Εταιρεία Κύπρου. Το 2000, κέρδισε την πρώτη εύφημο μνεία στον Παγκύπριο Διαγωνισμό Φωτογραφίας. Το 2003, της απονέμεται Ξανά διάκριση στον

Το μαγευτικό Machu Picchu.

ίδιο διαγωνισμό με δύο ξεχωριστές φωτογραφίες σε ασπρόμαυρη και έγχρωμη εκτύπωση. Φωτογραφίες με καφενεία από προηγούμενη δουλειά της Χριστίνας έχουν εκδοθεί στο ένθετο, συνοδευτικό του δίσκου της Νένας Βενετσάνου «Καφέ Γκρέκο» που κυκλοφόρησε το 2003

στην Αθήνα. Από το 2001 μέχρι το 2014, έχει παρουσιάσει το έργο της σε δεκαπέντε ατομικές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό (Αθήνα, Βρυξέλλες, Κωνσταντινούπολη, Μπολόνια), επίσης φωτογραφίες της Χριστίνας βρίσκονται σε προσωπικές συλλογές σε πολλές χώ-

info

Η έκθεση θα παρουσιαστεί την Πέμπτη 12 Ιουνίου στις 7:30 μ.μ. στο Κέντρο Φωτογραφίας 6x6 στη Λεμεσό. Τα εγκαίνια θα τελέσει ο Δήμαρχος Λεμεσού Ανδρέας Χρίστου. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις 20 Ιουνίου. Όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις θα διατεθούν στο ίδρυμα «Σ' αγαπώ» για τα παιδιά, με σκοπό τη στήριξη του προγράμματος «Ελεύθερα χέρια» στη Λεμεσό. Πληρ. 25354810.

ρες του κόσμου. Για την επικείμενη έκθεσή της «Η ζωή είναι ταξίδι» η καλλιτέχνης αναφέρει: «Όπως κάθε μορφή τέχνης, η φωτογραφία δημιουργεί τη δική της πραγματικότητα. Καθλώνει την ένταση της στιγμής με μια μοναδική αμεσότητα, ζωντάνια και αυθόρμησιό. Περιδιαβαίνοντας τον κόσμο, αυτή τη φορά φωτογράφησα τη φύση και το μεγαλείο της σε διάφορες γωνίες του πλανήτη. Από την Παταγονία μέχρι το Περού, από τον Καναδά μέχρι τη Βιρμανία, την Ινδία και τη Μέση Ανατολή. Όλα μπορούν να συμβούν σε ένα ταξίδι, ακόμη και τίποτα».

“
Περιδιαβαίνοντας τον κόσμο, αυτή τη φορά φωτογράφησα τη φύση και το μεγαλείο της σε διάφορες γωνίες του πλανήτη από την Παταγονία μέχρι και την Ινδία.

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

must

Αντιλιακό κρέμα
NIVEA SUN
CAROTENE
SUN LOTION 200 ml

Για βαθύ ομοιόμορφο μαύρισμα που διαρκεί. Με εξτρα καροτίνη

Από €8.75 μόνο €2 επιπλέον

ΤΙΜΗ €3.50 ΜΕ ΔΑΡΩ €5.50

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ Ποίηση για μια πόλη

ΒΑΚΗΣ ΛΟΪΖΙΔΗΣ
Göteborg
Εκδ. οίκος **Orpenheim, Σουηδία 2014**

Η νέα ποιητική συλλογή του Βάκη Λοϊζίδη τιτλοφορείται «Göteborg», κυκλοφόρησε από τον σουηδικό εκδοτικό οίκο Orpenheim και περιλαμβάνει ποιήματα σε δύο γλώσσες, στην ελληνική και στη σουηδική. Τα ποιήματα μεταφράστηκαν στα σουηδικά από τη Sonja Tamme και η επιμέλεια των μεταφράσεων έγινε από τον γνωστό Σουηδό συγγραφέα και μεταφραστή Jan Henrik Swan.

Ο ποιητής Βάκης Λοϊζίδης επισκέπτεται συχνά τη πόλη Γκέτεμποργκ στη Σουηδία, τόπο καταγωγής της συζύγου του. Συνήθως μένει στα βορειανατολικά προάστια όπου κατοικούν πολλοί μετανάστες. Η ιστορία της πόλης, οι άνθρωποι της, η συνύπαρξη διαφορετικών πολιτισμών, η ξεχωριστή διαύγεια του βορεινού φωτός και η στενή σχέση των ανθρώπων με τη φύση αποτελούν πηγή έμπνευσης για τα ποιήματά του. Ιστορικές μορφές της πόλης Γκέτεμποργκ που δίνουν το παρών τους στη καθημερινότητα της πόλης μέσα από μνημεία

αφιερωμένα σε αυτές, αποτελούν την αφετηρία για ένα ποιητικό διάλογο. Με ερεθίσματα από την καθημερινότητα της πόλης ο Λοϊζίδης συνθέτει το πρόσωπο του Γκέτεμποργκ έχοντας επίγνωση ότι ίσως τελικά να παραμείνει ένα ξένος για την πόλη. Τα ποιήματά του έχουν αναφορές σε έργα Σουηδών λογοτεχνών όπως ο Στιγκ Ντάγκερμαν, το έργο του οποίου

εκτιμά ιδιαίτερα. Ο Βάκης Λοϊζίδης γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1965. Έχει εκδώσει 8 ποιητικές συλλογές: «Ποίηση και Κολάζ» 1995, «Χειροποίητα Μπχανής» 1999, «Κινητά Μνημεία» 2002, «Σε ώρα αιχμής» εκδ. Γαβριηλίδης 2005, «Κλαράκι σπάζει» εκδ. Γαβριηλίδης 2007, «Τα στοιχειώδη» εκδ. Γαβριηλίδης 2009, «Ο άγγελος και ο γλύπτης» εκδ. Μανδραγόρας 2011, «Göteborg», εκδ. Orpenheim 2014. Επιμελήθηκε την Ανθολογία Σύγχρονου Κυπριακής Ποίησης «Η Κύπρος μετά το '90» εκδ. Μανδραγόρας 2011. Παρουσίασε τις εικαστικές του δημιουργίες σε τρεις ατομικές εκθέσεις. Ποιήματα και κριτικά κείμενά του έχουν δημοσιευτεί σε λογοτεχνικά περιοδικά στην Κύπρο και την Ελλάδα και είναι μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων και της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου.

Info: Η παρουσίαση του βιβλίου θα γίνει την Πέμπτη 5 Ιουνίου στις 7:00 μ.μ. στο Σολώνειο Κέντρο Βιβλίου, Λευκωσία. Για το βιβλίο θα μιλήσει ο Τάκης Χατζηδημητρίου. Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα της προέβειας της Σουηδίας. Πληρ. 22666799.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ Abyssinian Baptist Church

Ο Ντίτριχ Μπονκέφερ (1906-1945) θα επισκεφτεί για πρώτη φορά την Αμερική τον Σεπτέμβριο του 1930 και θα μείνει εκεί ένα πλήρες ακαδημαϊκό έτος, μέχρι τον Ιούνιο του 1931. Η χρονιά έχει σημασία: Great Depression, το Μεγάλο Κραχ. Θα φοιτήσει ως υπότροφος στο Union Theological Seminary της Νέας Υόρκης. Το Σεμινάριο ιδρύθηκε από πρεσβυτεριανούς, εκατό χρόνια πριν φτάσει εκεί ο νεαρός λουθηρανός, αλλά από τις αρχές του εικοστού αιώνα είχε αποβάλει τον στενά πρεσβυτεριανό χαρακτήρα του και είχε γίνει ουσιαστικά μια προτεσταντική θεολογική σχολή, πόλος έλξης για τους φιλελεύθερους όλων των προτεσταντικών κοινοτήτων. Στο Union Theological Seminary θα κάνει καινούργιους φίλους, θα παρακολουθήσει σπουδαιούς θεολόγους, όπως ο Ράινολντ Νίμπορ (Reinhold Niebuhr).

Θρεμμένος με τη μεγάλη γερμανική θεολογική παράδοση, ο Μπονκέφερ βρίσκεται στον χριστιανισμό της Αμερικής θεολογικά φτωχό και αφελλά, μια προοδευτική ηθικολογία, που κάνει λόγο για τα πάντα εκτός από το ευαγγέλιο του Χριστού. Παραταύτα όλοι οι βιογράφοι του δέχονται, σύμφωνα άλλωστε με ομολογία του ίδιου, ότι η χρονιά αυτή στην Αμερική έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην κατοπινή θεολογική πορεία του, δόλοιο μάλιστα υπό την έννοια της αρνητικής εμπειρίας. Ας σημειώσουμε με την ευκαιρία ότι η τελευταία βιογραφία του από τον Charles Marsh, Strange Glory. A Life of Dietrich Bonhoeffer (Alfred Knopf 2014) ιστορεί καλύτερα από κάθε άλλη έως τώρα την αμερικανική εμπειρία του (σ. 101-135).

Ο, τι δεν πρόσφερε στον Μπονκέφερ το Σεμινάριο, του το πρόσφερε η Abyssinian Baptist Church του Χάρλεμ, στην οποία τον πρωτοπήγε ο μαύρος συμφοιτητής και φίλος του Φρανκ Φίσερ – συνοδοιπόρος αργότερα του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Η κοινότητα ιδρύθηκε το 1808 – ο σημερινός ναός χτίστηκε το 1923 – από Αιθίοπες μετανάστες και ναυτικούς που έφυγαν από τη First Baptist Church της Νέας Υόρκης, επειδή δεν δέχονταν να καθορίζεται η θέση που θα κάθονταν οι πιστοί μέσα στον ναό με κριτήρια φυλετικά. Ο Μπονκέφερ συνδέθηκε στενά μαζί της: εκκλησιαζόταν σχεδόν πάντα εκεί, κάθε Κυριακή έκανε κατηχητικά,

Η Αβησσυνιακή Εκκλησία των Βαπτιστών στο Χάρλεμ.

Εκεί ο Μπονκέφερ θα δει το Ευαγγέλιο να συνδέεται με τη συγκεκριμένη κοινωνική πραγματικότητα και ζωή των ανθρώπων που το άκουγαν.

συντόνιζε μια γυναικεία ομάδα μελέτης της Βίβλου, βοηθούσε μια μέρα την εβδομάδα στο σχολείο της ενορίας. Πήγαινε στα σπίτια των ενοριτών που τον καλούσαν. Μια Κυριακή μάλιστα έκανε αυτό το κήρυγμα, αλλά το κείμενό του δυστυχώς χάθηκε. Μόνο εδώ, στις εκκλησίες των Νέγρων (η λέξη επιτρεπόταν τότε), ήταν δυνατό, θεωρούσε ο Μπονκέφερ, «να ακούσει κανείς κάποιον να μιλάει, με χριστιανική σημασία, για αμαρτία και χάρη και για αγάπη του Θεού και έσχατη ελπίδα». Δεν ξέρω τι κήρυγμα άκουσε ο Μπονκέφερ από τον συναρπαστικό ρήτορα Αδάμ Κλέιτον Πάουελ τον πρεσβύτερο (Adam Clayton Powell, Sr., 1865-1953), τον πάστορα που έκανε την ενορία αυτή τη μεγαλύ-

τερη μαύρη ενορία του κόσμου, δεν είμαι ωστόσο βέβαιος ότι θα έλεγε το ίδιο ακούγοντας το σημερινό κήρυγμα – αλλά αυτό είναι άλλη συζήτηση. Εκείνο πάντως που κυριώς τον ενθουσίασε στη μαύρη ενορία ήταν, εκτός από το ισχυρό αίθνημα κοινότητας, η εκδηλωτική ζωντανία της, η θέρμη της πίστης και κυριώς η εκρηκτική χαρά της. Την Κυριακή που κήρυξε έζησε κάτι που ασφαλώς δεν είχε ζήσει ποτέ του παρελθόν ούτε επρόκειτο βεβαίως να ξαναζήσει στο μέλλον: το εκκλησίασμα δεν άκουγε παθητικά αλλά φώναζε κάθε τόσο «αμήν», «αλληλουία», «Yes, Yes!» (ό.π., σ. 118). Όπως ακριβώς γίνεται μέχρι σήμερα στις μαύρες ενορίες του Χάρλεμ.

Στην Αβησσυνιακή Εκκλησία ο Μπονκέφερ δεν θα βρει υψηλή θεολογία, αλλά θα δει το Ευαγγέλιο να συνδέεται με τη συγκεκριμένη κοινωνική πραγματικότητα και ζωή των ανθρώπων που το άκουγαν. Αυτό θα τον οδηγήσει σιγά σιγά να συνδεθεί και εκείνος με την πραγματικότητα και να θέσει το μόνο αξίο λόγου ερώτημα της χριστιανικής θεολογίας: ποιος είναι ο Χριστός για μας, για τον καθέναν από μας, σήμερα. Την οφειλή από αυτή την επαφή με τους κατατρεγμένους μαύρους χριστιανούς της Αμερικής θα την συνοψίσει με τον καλύτερο τρόπο ο ίδιος: μετακίνηση «από τη φρασσεολογία στην πραγματικότητα».

Η Αβησσυνιακή Εκκλησία των Βαπτιστών στο Χάρλεμ δεν είναι ασφαλώς το πρώτο μέρος που έχει να επισκεφτεί κανείς μόλις πατήσει το πόδι του στη Νέα Υόρκη, αν και έχει συμπεριληφθεί στους τουριστικούς οδηγούς και οι τουρίστες συρρέουν, προς άγναν μιας ακόμη εξωτικής εμπειρίας, όσο και αν φροντίζουν οι υπεύθυνοι της ενορίας να τους δυσκολεύουν. Κάποιοι λίγοι δεν θα πήγαιναν ποτέ, αν δεν ήταν η αμερικανική ενορία του Μπονκέφερ. Οι πόλεις είναι πρώτα κι αρχή η ζωή των ζωντανών ανθρώπων, ο τρόπος που ζουν, κινούνται, χειρονομούν, τρώνε, παρτζόνται, διασκεδάζουν, λατρεύουν τον Θεό. Είναι όμως αεχώριστα και οι σκιές όσων έζησαν και περπάτησαν κάποτε σε αυτές. Στις μεγάλες πόλεις τούτες οι σκιές είναι αναρίθμητες και διαλέγεις ποιες από αυτές να συναντήσεις.

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

- 1. Τα εγκλήματα που συγκλόνισαν την Ελλάδα, του Πάνου Σόμπολου (Πατάκης).** Μερικά από τα εγκλήματα που χαρακτήθηκαν για πάντα στις μνήμες όλων, από τον άνθρωπο που πρωτοπήγε στον τόπο του εγκλήματος.
- 2. Ελλάς: Νέοι προσανατολισμοί σε στιγμές κρίσης, του Βασιλείου Μαρκεζίνη (Σιδέρης).** Ένα βιβλίο που προκαλεί και προβληματίζει.
- 3. Το σάρατο ρήγμα, του Αρίστου Δοξιάδη (Ικαρός).** Πώς λειτουργεί η ελληνική οικονομία στην πράξη; Σε τι διαφέρει από άλλες δυτικές οικονομίες;
- 4. Η απεργία των ψηφοφόρων, του Οκτάβ Μιρμπό (Άγρα).** Ένα μικρό δοκίμιο, με χιούμορ και ανατρεπτική διάθεση.
- 5. Δημόσιος καιρός, της Κικής Δημουλά (Ικαρός).** Η νέα ποιητική συλλογή της ακαδημαϊκού.
- 6. Δηλώστε έξυπνα, 2014, του Χρήστου Δ. Μελά (Σταμούλη).** Ένα βιβλίο που κυκλοφορεί για 10η χρονιά και εξηγεί τις παγίδες στη φορολογική δήλωση.
- 7. 90 χρόνια ΑΕΚ, η ιστορία της ΑΕΚ (Λιβάνης).** Η διαδρομή, τα πρόσωπα και οι μεγάλες στιγμές μιας ιστορικής ομάδας.
- 8. Γνωρίστε τα ελληνικά super foods, των Κ. Ξένου, Αστ. Σταματάκη (Διότρα).** Οι αξίες και τα οφέλη των ελληνικών υπερτροφών.
- 9. 65 ερωτήσεις, 65 απαντήσεις, των Ντάμιαν Μίλετ & Ερικ Τουσαίνι (Αλεξάνδρεια).** Ερωταπαντήσεις για το πώς οδηγήθηκαν στο αδιέξοδο του χρέους.
- 10. Πώς λειτουργεί ο κόσμος, του Νόαμ Τσόμσκι (Κέδρος).** Επιμελημένες ομιλίες και συνεντεύξεις του Αμερικανού στοχαστή.

Λογοτεχνία

- 1. Τα πέντε κλειδιά, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Το νέο βιβλίο της Λένας Μαντά έχει μυστήριο, απαγωγές και δράση.
- 2. Νίκη, του Χρήστου Χωμενίδη (Πατάκης).** Μια ελληνική οικογένεια στη διάρκεια του 20ού αιώνα, ένα μυθιστόρημα που αφορμάται από την οικογένεια του συγγραφέα.
- 3. Η ανακώρση, του Νίκου Θέμελη (Μεταίχμιο).** Το κύκνειο άσμα του αγαπητού συγγραφέα, μας μεταφέρει στην περίοδο της Επανάστασης του 1821 αλλά και στο σήμερα.
- 4. Το μαγεμένο ποτάμι, της Γιώτας Γουβέλη (Διότρα).** Όλα ξεκίνησαν από την άφιξη τριών ξένων κοντά στις όχθες του Λάδωνα...
- 5. Αστυνομία, του Τζο Νέσμπο (Μεταίχμιο).** Τι συμβαίνει όταν εκείνοι που οφείλουν να προστατεύσουν τον πολίτη σπκύνουν τα χέρια;
- 6. Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο, της Αλκς Ζέη (Μεταίχμιο).** Ένα αυτοβιογραφικό κείμενο, ζωντανό, τρυφερό, εκμυστηρευτικό.
- 7. Η κότα που ονειρευόταν να πετάξει, της Sun-mi Hwang (Διότρα).** Μια αλληγορία για τη ζωή γραμμένη μ' έναν ξεχωριστό τρόπο.
- 8. Σκηνές από τον βίο του Ματίας Αλμοσινό, του Ισίδωρου Ζουργού (Πατάκης).** Ένα βιβλίο για την ιστορία της Ιατρικής και της Ευρώπης, ένα χρονικό της νοσταλγίας του Θεού και της συνάντησης των θρησκειών.

Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Παπασωτηρίου».

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

Όλα ξεκίνησαν από την άφιξη τριών ξένων κοντά στις όχθες του Λάδωνα...

Ένα μικρό δοκίμιο, με χιούμορ και ανατρεπτική διάθεση.

Η διαδρομή, τα πρόσωπα και οι μεγάλες στιγμές μιας ιστορικής ομάδας.

Οι αξίες και τα οφέλη των ελληνικών υπερτροφών.

Το νέο βιβλίο της Λένας Μαντά έχει μυστήριο, απαγωγές και δράση.

Ένα αστυνομικό μυθιστόρημα που αφορμάται από την οικογένεια του συγγραφέα.

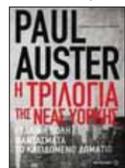
ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΧΜΕΤ ΑΛΤΑΝ
Το τελευταίο παιχνίδι μετ. Θάνος Ζαράγκας εκδ. Ψυχογιός, σελ. 400

Ένας συγγραφέας εγκαθίσταται σε έναν ειδυλλιακό τόπο που παρά την ομορφιά του, είναι ηφαιστειακό που κοκλάζει. Οι δύο πλουσιότερες οικογένειες μάχονται να αποκτήσουν τον έλεγχό της. Θα τα καταφέρει όποια κατορθώσει να αποκτήσει την κυριότητα του λόφου, στην κορυφή του οποίου είναι χτισμένη μια εκκλησία μ' έναν θησαυρό. Οι κάτοικοι συνωμοτούν, ποθούν, φοβούνται και δεν διστάζουν να σκοτώσουν. Πρόκειται για μια ιστορία μυστηρίου όπου από την πρώτη σελίδα ο αναγνώστης δεν αναζητεί τον δράστη, αλλά το θύμα.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
RAUL AUSTER
Η τριλογία της Νέας Υόρκης μετ. Σταυρούλα Αργυροπούλου εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 432

Ο τόμος περιλαμβάνει τη «Γυάλινη πόλη», τη «Φαντάσματα» και «Το κλειδωμένο δωμάτιο», τρεις ιστορίες που διαπλέκονται αριστοτεχνικά αναμεταξύ τους. Η αναζήτηση στοιχείων σε κάθε μία από έναν ντετέκτιβ οδηγεί σε εξαιρετικές συμπώσεις, που ανάγουν τελικά την απλή παρακολούθηση ενός «υπόπτου» σε σπουδή της ανθρώπινης συνθήκης. Σύμφωνα με τη βρετανική εφημερίδα Observer, πρόκειται για ένα βιβλίο-σταθμό στη νεότερη αμερικανική λογοτεχνία.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
MARTIN CRUZ SMITH
Τατιάνα μετ. Γιάννης Σπανδρινός εκδ. Bell, σελ. 336

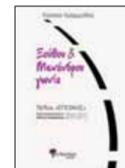
Η στρόμητη ρεπόρτερ Τατιάνα πέφτει από τον έκτο όροφο μιας πολυκατοικίας, την ίδια εβδομάδα που ένα από τα μεγάλα αφεντικά της μαφίας, ο Γκριγκορένκο, πεθαίνει με μια σφαίρα στο κεφάλι. Κανείς άλλος δεν συνδέει τα γεγονότα, εκτός από τον επιθεωρητή Αρκάντι Ρένκο. Τα στοιχεία τον οδηγούν στο Καλίνινγκραντ, την άλλοτε πόλη-κρησφύγετο του Ψυχρού Πολέμου. Σε ένα σουρεαλιστικό τοπίο όπου οι αμύλοφοι αλλάζουν συνεχώς σχήμα, βρίσκεται νεκρός ένας διερμηνέας και το σημειωματάριο του γραμμένο σε κώδικα.

ΠΟΙΗΣΗ
ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ
Τα ποιήματα επιμ. Χριστίνα Ντουριά εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας, σελ. 98

Η ποιήτρια έχει από καιρό περάσει στην περιοχή του λογοτεχνικού μύθου: είναι το σύμβολο της πρόωρα χαμένης ομορφιάς και του μοιραίου έρωτα, της σπαταλημένης νεότητας και της αυθεντικής ποιητικής κατάθεσης. Στην παρούσα έκδοση συγκεντρώνονται για πρώτη φορά όλα τα ευρισκόμενα ποιήματά της, δημοσιευμένα ή χειρόγραφα, και πλαισιώνονται με φιλολογικά σχόλια. Η μελέτη «Μαρία Πολυδούρη ή «ρόδα του αίματος»», που περιλαμβάνεται στο επίμετρο του τόμου, αναδεικνύει τους βασικούς άξονες του έργου της.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ
ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ
Ξούθου και Μενάνδρου γωνία εκδ. Μανδραγόρας, σελ. 328

Ο τόμος περιλαμβάνει κείμενα που συντάχθηκαν από τον Φεβρουάριο του 2010 ως τον Δεκέμβριο του 2013 και δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα «Εποχή». Πρόκειται για σχόλια πάνω στη χειρότερη, σύμφωνα με τον συγγραφέα, περίοδο της σύγχρονης Ιστορίας μας καθ' όσον παραπαιεί ανάμεσα στην κοινωνική αποσάθρωση, τον πολιτικό αμοραλισμό και την έξαρση των φασιστικών φαινομένων. Περιλαμβάνει επίσης ασεβή, αυτοσαρκαστικά σχόλια πάνω στις αριστερές κομματικές υποδομές, που φαίνεται πως εννοχλούν.

Χιούμορ διά χειρός Μίλαν Κούντερα

Η «Κ» προδημοσιεύει απόσπασμα από το νέο μυθιστόρημα του Τσέκου συγγραφέα σε μετάφραση του Γιάννη Η. Χάρη

Του ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΑΙΝΗ

«**Το χιούμορ:** η θεία αστραπή που αποκαλύπτει τον κόσμο στην ηθική αμφισβησία του και τον άνθρωπο στη βαθιά αναρμοδιότητά του να κρίνει τους άλλους: το χιούμορ: η μέθη της σχετικότητας των ανθρωπίνων πραγμάτων: η παράξενη απόλαυση που πηγάζει από τη βεβαιότητα ότι δεν υπάρχει βεβαιότητα». Αυτά έγραφε ο Μίλαν Κούντερα στην έξοχη σειρά δοκιμίων του «Προδομένες διαθήκες», που κυκλοφόρησαν από την Εστία το 1995 σε μετάφραση του (μόνημου πλέον) μεταφραστή του, του Γιάννη Η. Χάρη. Κατά τη φετινή σεζόν, έχουμε ήδη ένα σπουδαίο εκδοτικό γεγονός: την έκδοση στα ελληνικά ενός νέου μυθιστορηματος του Μίλαν Κούντερα, πάντοτε από την Εστία και υπό τη μεταφρα-

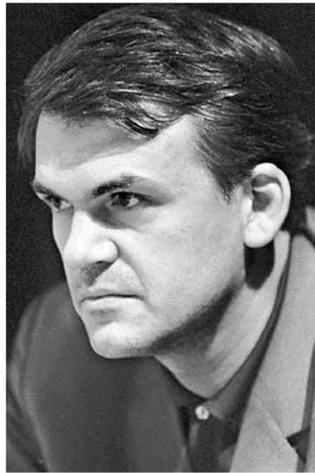
σημα, την «Αγνοία», ο Κούντερα επανέρχεται με ένα καινούργιο, που συνοψίζει θαυμαστά ολόκληρο τον μυθιστορηματικό του κόσμο, σε μια γιγάντια, ανατρεπτική φάρσα. Στον Κήπο του Λουξεμβούργου, με φόντο τα αγάλματα βασιλισσών και καλλιτεχνών μιας παλιάς Γαλλίας, σημερινά πρόσωπα ζουν ή αφιγούνται τις μεγάλες-μικρές ιστορίες τους, πραγματικές και φανταστικές, σε μια περίτεχνα ενορχηστρωμένη φούγκα όπου η μία εποχή περνάει και χάνεται μέσα στην άλλη: η κατά Μίλαν Αποκάλυψη, με το γνωστό, δαιμονικό του χιούμορ και τον πικρό σαρκασμό, που αποδραματοποιεί το ανθρώπινο δράμα». Η «Κ» σήμερα προδημοσιεύει ενδεικτικό απόσπασμα από το νέο αυτό μυθιστόρημα. Είναι το κεφάλαιο που φέρει τον τίτλο «Οι είκοσι τέσσερις πέρδικες». Προκύπτει αρκετά νωρίς στο βιβλίο, λίγες σελίδες αφότου με άφραστη πυκνότητα, λεπτή ειρωνεία και ένα χιούμορ που υποφώσκει διαρκώς, ο Κούντερα μας παρουσιάζει τα βασικά πρόσωπα του μυθιστορηματος. Ο λεπτός ερωτισμός της εναρκτήριας σκηνής όπου ο Αλαίν παρατηρεί «τα νεαρά κορίτσια, που έδειχναν όλα τον γυμνό αφαλό τους ανάμεσα στο χαμπλοκάβαλο παντελόνι και το πολύ κοντό μπλουζάκι», με τις φιλοσοφικού τύπου διερωτήσεις για το ποια είναι η ιδεατή οδός της εκπλήρωσης του πόθου από άνδρα σε άνδρα, το κασομέρι του Ραμόν στον Κήπο του Λουξεμβούργου και η γεμάτη αγωνία επίσκεψη του Ντ' Αρντελό στον ογκολόγο, οδηγούν με απολαυστικό τρόπο στο σπίτι του Σαρλ, όπου και βρίσκεται ένα βιβλίο: τα Απομνημονεύματα του Νικίτα Χρουστσόφ. Εκεί, περιλαμβάνεται το επεισόδιο με τις είκοσι τέσσερις πέρδικες: όπου ο Στάλιν τραντάζεται από τα γέλια – όμως κανένας άλλος δεν γελάει!

Ο ίδιος ο Κούντερα έχει γράψει πως το «να φωτίζεις τα σοβαρότερα προβλήματα και ταυτόχρονα να μη γράφεις ούτε μία σοβαρή φράση, να γοπετεύσας από την πραγματικότητα του σημερινού κόσμου και ταυτόχρονα να αποφεύγεις κάθε ρεαλισμό».

Όπως μας είπε ο Γιάννης Η. Χάρης όταν τον ρωτήσαμε σχετικά, «δεκατρία χρόνια από το τελευταίο του μυθιστό-

Οι είκοσι τέσσερις πέρδικες

Ο Στάλιν, έπειτα από την ατέλειωτη, κοπιαστική μέρα του, συνήθιζε να μένει λίγο ακόμα με τους συνεργάτες του και

Ο Μίλαν Κούντερα, σε νεαρή ηλικία έχει ασχοληθεί πολλές φορές στα βιβλία του με τον εφιάλη και τη μαύρη κωμωδία του ολοκληρωτισμού.

να χαλαρώνει, λέγοντάς τους σύντομες ιστορίες απ' τη ζωή του. Αυτήν λόγου χάριν:

Μια μέρα αποφασίζει να πάει για κυνήγι. Βάζει ένα παλιό παλτό με κουκούλα, βάζει τα σκι του, παίρνει ένα μακρύ ντουφέκι και κάνει δεκατρία χιλιόμετρα με τα πόδια. Τότε βλέπει μπροστά του, κουρνιασμένες πάνω σ' ένα δέντρο, πέρδικες. Στέκεται και τις μετράει. Είκοσι τέσσερις. Αλλά τι γκίνια! Είχε πάρει μαζί του μόνο δώδεκα φυσίγγια! Ρίχνει, σκοτώνει τις δώδεκα, έπειτα γυρίζει, ξανακάνει τα δεκατρία χιλιόμετρα ως το σπίτι του, και παίρνει άλλα δώδεκα φυσίγγια. Διανύει και πάλι τα δεκατρία χιλιόμετρα και ξαναβρίσκεται μπροστά στις πέρδικες, που είναι κουρνιασμένες ακόμα στο ίδιο δέντρο. Και τελικά τις σκοτώνει όλες... «Σ' άρεσε;» ρωτάει ο Σαρλ τον Κάλιμπαν, που γελάει: «Αν μου την έλεγε αυτή την ιστορία ο ίδιος ο Στάλιν, θα

τον χειροκροτούσα! Αλλά εσύ πού τη βρήκες;». «Ο κύριός μας μου έφερε δώρο αυτό εδώ το βιβλίο, τα Απομνημονεύματα του Χρουστσόφ, που βγήκε στη Γαλλία πριν από πολλά χρόνια. Ο Χρουστσόφ αναφέρει την ιστορία με τις πέρδικες, όπως την έλεγε ο Στάλιν στη μικρή τους συντροφιά. Αλλά, απ' ό,τι γράφει ο Χρουστσόφ, κανένας δεν αντέδρασε όπως εσύ. Κανένας δεν γέλασε. Ολοι ανεξαιρέτως έβρισκαν παράλογα αυτά που τους είχε διηγηθεί ο Στάλιν και είχαν απίδοσει με τα ψέματά του. Παρ' όλα αυτά σόπαιναν, και μόνο ο Χρουστσόφ βρήκε το θάρρος να πει στον Στάλιν αυτό που σκεφτόταν. Ακου!» Ο Σαρλ άνοιξε το βιβλίο και του διάβασε αργά και φωναχτά: «“Τι; Εννοείς πραγματικά πως οι πέρδικες δεν είχαν πετάξει απ' το κλαδί τους;”, λέει ο Χρουστσόφ.» “Απολύτως” απαντάει ο Στάλιν, “είχαν μείνει κουρνιασμένες στο ίδιο σημείο.”» Αλλά έχει συνέχεια η ιστορία, γιατί πρέπει να ξέρεις πως, όταν τελειώναν τη δουλειά τους, πήγαιναν όλοι στα λουτρά, μια μεγάλη αίθουσα που χρυσίμεινε και για τουαλέτες. Φαντάσου. Στον έναν τοίχο απέναντι τοίχο νιπτήρες. Ουρητήρια σε σχήμα κοχυλιού, κεραμικά, όλα χρωματιστά, διακοσμημένα με μοτίβα από λουλούδια. Κάθε μέλος της συντροφιάς του Στάλιν είχε το δικό του ουρητήριο, που το είχε φτιάξει και το είχε υπογράψει διαφορετικός καλλιτέχνης. Μόνο ο Στάλιν δεν είχε ουρητήριο.»

«Και πού κατούραγε ο Στάλιν;»

«Σε μια ξεχωριστή τουαλέτα, απ' την άλλη πλευρά του κτιρίου: κι αφού κατούραγε μόνος, ποτέ με τους συνεργάτες του, αυτοί οι κύριοι, στις δικές τους τουαλέτες, έμεναν θεσπέσια μόνοι και αποτολμούσαν να πουν επιτέλους φωναχτά όλα αυτά που υποχρεώνονταν να καταπνίζουν μπροστά στον αρχηγό. Και ιδίως τη μέρα που ο Στάλιν τους είπε την ιστορία με τις είκοσι τέσσερις πέρδικες. Σου διαβάζω πάλι Χρουστσόφ: “...καθώς πλέναμε τα χέρια μας, στα λουτρά, φτύναμε

από περιφρόνηση. Έλεγε ψέματα! Έλεγε ψέματα! Κανένας μας δεν είχε την παραμικρή αμφιβολία.”» «Και ποιος ήταν αυτός ο Χρουστσόφ;» «Λίγα χρόνια μετά τον θάνατο του Στάλιν έγινε ο ανώτατος άρχοντας της σοβιετικής αυτοκρατορίας.»

Ο Κάλιμπαν σώπασε λίγο και είπε: «Το μόνο που μου φαίνεται απίστευτο σ' όλη αυτή την ιστορία είναι που κανένας δεν κατάλαβε πως ο Στάλιν έκανε πλάκα.»

«Φυσικά», είπε ο Σαρλ, κι άφησε το βιβλίο στο τραπέζι: «Γιατί κανένας γύρω του δεν πήξερε πια τι εστί πλάκα. Και έτσι, κατ' εμέ, μια νέα μεγάλη περίοδος της Ιστορίας προαναγγέλλει τον ερχομό της.» «Με καταγοπεύουν αυτοί οι σύντροφοι του Στάλιν», συνέχισε ο Σαρλ. «Τους φαντάζομαι να κάνουν την επανάστασή τους μέσα στις τουαλέτες! Την περιμέναν πώς και πώς αυτή την ωραία στιγμή, που θα μπορούσαν επιτέλους να πουν φωναχτά τα όσα σκέφτονταν. Υπήρχε όμως κάτι που δεν το υποψιάζονταν: ο Στάλιν τους παρατηρούσε και περίμενε αυτήν τη στιγμή με την ίδια ανυπομονασία! Η στιγμή που όλη η παρέα του θα έφευγε για τις τουαλέτες ήταν μια απόλαυση και για κείνον! Ξαν να τον βλέπω! Διασχίζει έναν μεγάλο διάδρομο σιγά σιγά, στις μύτες των ποδιών, κι έπειτα κολλάει τ' αφτί του στην πόρτα έξω απ' τις τουαλέτες και ακούει. Οι ήρωες του πολιτισμού ουρλιάζουν, χτυπάνε κάτω τα πόδια τους, τον καταριούνται, κι αυτός τους ακούει και γελάει. «Έλεγε ψέματα! Έλεγε ψέματα!» ωρύεται ο Χρουστσόφ, η φωνή του αντίζει, και ο Στάλιν, με τ' αφτί κολλημένο στην πόρτα, α, σαν να τον βλέπω, σαν να τον βλέπω, ο Στάλιν απολαμβάνει την ηθική ανανάκτηση του συντρόφου του, ξεσπάει σε τρελά γέλια και δεν προσπαθεί καν να συγκρατήσει την ένταση του γέλιου του, γιατί αυτοί που είναι στις τουαλέτες, έτσι που ωρύονται κι αυτοί σαν τρέλοι, δεν μπορούν να τον ακούσουν, μέσα στον σματά που κάνουν».

Na φωτίζεις τα σοβαρότερα προβλήματα και ταυτόχρονα να μη γράφεις ούτε μία σοβαρή φράση, να γοπετεύσας από την πραγματικότητα του σημερινού κόσμου και ταυτόχρονα να αποφεύγεις κάθε ρεαλισμό.

στική φροντίδα του έγκυρου Γιάννη Χάρη. Τίτλος του, «Η γιορτή της ασημαντότητας».

Ο ίδιος ο Κούντερα έχει γράψει πως το «να φωτίζεις τα σοβαρότερα προβλήματα και ταυτόχρονα να μη γράφεις ούτε μία σοβαρή φράση, να γοπετεύσας από την πραγματικότητα του σημερινού κόσμου και ταυτόχρονα να αποφεύγεις κάθε ρεαλισμό, αυτό είναι η “Γιορτή της ασημαντότητας”».

Όπως μας είπε ο Γιάννης Η. Χάρης όταν τον ρωτήσαμε σχετικά, «δεκατρία χρόνια από το τελευταίο του μυθιστό-

#madwalkcy

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ
GREGORY MORFI
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΛΟΥΚΙΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

SPECIAL RUNWAY PROJECT BY
TOPSHOP

ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ
5 STARS
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

CYPRUS
MAD
WALK
BY GLISS

THE FASHION MUSIC PROJECT

YELLOW CARPET BY

12 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

JEWELLERY & WATCHES BY

MAKEUP BY

TABLETS BY

HEALTHY BARS BY

DRINKS BY

Διατίθενται περιορισμένος αριθμός εισιτηρίων για 20 ευρώ
Για πληροφορίες και πώληση εισιτηρίων παρακαλώ επικοινωνήστε στο 22472472
από τις 9.00 μέχρι τις 18.00 καθημερινά εκτός Σαββατοκύριακα

ΠΑΡΑΓΩΓΗ must MAGAZINE
ΟΡΓΑΝΩΣΗ BEYOND ENTERTAINMENT

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ: 19.5.2014 - 25.5.2014

Ένας μικρόκοσμος στις «Πατάτες»

Η δύσκολη σεζόν της σατιρικής εκπομπής του ΡΙΚ που αποδεικνύει πως αντέχει

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Φέτος δεν ήταν η χρονιά τους. Η σατιρική εκπομπή του κρατικού καναλιού αν και πέρασε από σαράντα κύματα κατάφερε να σταθεί στα πόδια της και να φτάσει αξιοπρεπώς στο τέλος ακόμη μιας τηλεοπτικής σεζόν, όχι όμως της καλύτερης της. Αν και τα προηγούμενα τρία χρόνια κατάφερε να εκτοξευτεί στους πίνακες τηλεθέας φέτος δεν μπόρεσε και κρατήθηκε στα χαμηλά.

Η χρονιά ξεκίνησε με πολλές απώλειες από τις «Πατάτες» με πρώτη εκείνη του Λώρη Λοϊζίδα ο οποίος είχε εκφράσει την επιθυμία να κλεί-

Κυριότερος λόγος που το τηλεοπτικό κοινό έστρεψε φέτος την πλάτη στις «Πατάτες» δεν ήταν η απουσία του Λώρη Λοϊζίδα αλλά ο ντόρος της απουσίας του.

σε τον κύκλο της συνεργασίας του με την παραγωγή και να αφοσιωθεί σε άλλες, νέες επαγγελματικές δραστηριότητες. Από την άλλη όμως η εκπομπή αρχές Σεπτεμβρίου μερικές μόνο ημέρες πριν από την πρεμιέρα της δύο από τους κυριότερους συνεργάτες της οι ηθοποιοί Μάριος Δημητρίου και Μανόλης Αναστασίου αφήνουν ολόκληρη την παραγωγή ξεκρέμαστη και αποχωρούν από τις «Πατάτες» επικαλούμενοι προσωπικούς λόγους. Το γεγονός, όπως ήταν αναμενόμενο έριξε το ηθικό της ομάδας, η οποία με την πείρα μιας σχεδόν δεκαετίας ανασυγκροτήθηκε, ανανεώνοντας το καστ της με δύο καινούργια πρόσωπα, τον Μιχάλη Σοφοκλέους και τον Πέτρο Τίγρη. Οι «Πατάτες» φέτος δέχθηκαν ένα άδικο πόλεμο που οφειλόταν κυρίως στην αποχώρηση του Λώρη Λοϊζίδα. Η αγάπη του τηλεοπτικού κοινού για τον συγκεκριμένο ηθοποιό είναι

Η αποκάλυψη φέτος στις «Πατάτες» ήταν τελικά ο Λούκας Κωνσταντίνου και οι εμφανίσεις του ως Ομήρου, Αναστασιάδης και Φανιέρου.

τεράστια και ένα μεγάλο μέρος της επιτυχίας της εκπομπής οφειλόταν και στο συγκεκριμένο μέλος της παραγωγής. Οι «Πατάτες» όμως δεν ήταν ποτέ ο Λώρη Λοϊζίδης αλλά ούτε ο Λώρης Λοϊζίδης οι «Πατάτες». Η συγκεκριμένη εκπομπή αν πέτυχε κάτι όλα αυτά τα χρόνια παρουσίας της στην τηλεόραση είναι να μην ταυτιστεί από πρόσωπα. Οι «Πατάτες» δεν υπήρξαν προσωποκεντρικές αλλά το αποτέλεσμα που έδιναν ήταν συνολικό και είναι εμφανές ότι στην ομάδα υπάρχει το πνεύμα της ομαδικότητας με στυλοβάτες δύο ανθρώπους που εργάζονται αθόρυβα αυτά τα εννιά χρόνια για το φαινόμενο «Πατάτες αντιναχτές», οι σκηνοθέτες Άκης Ορφανίδης και Αλεξία Μουταφίδου. Κυριότερος λόγος που το τηλεοπτικό κοινό έστρεψε φέτος την πλάτη στις «Πατάτες» δεν ήταν η απουσία του Λώρη Λοϊζίδα αλλά ο ντόρος της απουσίας του. Αν και με μερικές αδυναμίες η σατιρική εκπομπή κατέφερε φέτος να γίνει πιο διεισδυτική με τη σάτιρά της, αναπαριστώντας την καθημερινότητα μας μέσα από ένα δικό της καρτουניστικό μικρόκοσμο καταφέροντας να ασκήσει την καλύτερη κριτική στα πράγματα. Ο πρόεδρος Αναστασιάδης, η Ζέτα, ο Χάσιος, ο Αβέρωφ, ο Συλικιώτης, ο Τορναρίτης και η αποκάλυψη της χρονιάς ο τηλεοπτικός Ομήρου δρουν σε μια μικρογραφία της πραγματικότητας τραβηγμένη με το χέρι της σάτιρας και μας πετάνε στα μούτρα τις αλήθειες, κάνοντάς μας να σκάμε στα γέλια. Αλήθεια, αυτό που προκαλούν μέσα από την πολιτική τους σάτιρα οι «Πατάτες» σε πρώτη ανάγνωση είναι το γέλιο αλλά σε μια δεύτερη, όταν το εξανασκεφτείς, η αλήθεια που βγάζουν προς τα έξω για το κακό μας χάλι το μόνο που μπορεί να μας προκαλέσει είναι κλάματα. Μέσα στη μικρογραφία της πραγματικότητας που έχουν φτιάξει φέτος οι «Πατάτες», με τους ήρωες τους να ξεφεύγουν από τα ανθρώπινα πλαίσια και να γίνονται καρτούν, όπως ο Ομήρου και η Ζέτα κυρίως, κατάφεραν να κερδίσουν το αρχικά χαμένο στοίχημα και χωρίς τον Λώρη.

1	OTHERS	20,4%
2	ANT1	17,8%
3	ΣΙΓΜΑ	17,7%
4	MEGA	15,9%
5	PIK1	14,2%
6	OTHER CY	9,7%
7	PIK2	1,9%
8	ΔΤ	1,6%
9	CY PAV	0,7%

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ένα κανάλιο των CytaVision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAV: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYCINEMA, CYTASPORTS, NRG.
PHIG: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

«Τετ-α-τετ»

Ο τέως Βασιλιάς των Ελλήνων, Κωνσταντίνος Β΄, είναι ο φιλοξενούμενος της εκπομπής του ΡΙΚ1 «Τετ-α-τετ», που θα μεταδοθεί τη Δευτέρα 2 Ιουνίου 2014, στις 10:00 το βράδυ. Ο τέως Βασιλιάς διηγείται στον Τάσο Τρύφωνος την πολυτάραχη ζωή του και δίνει τη δική του μαρτυρία για σημαντικά γεγονότα της σύγχρονης ελληνικής και κυπριακής ιστορίας.

«Dr. Cook»

Δίπλα στον Γιάννη Λουκάκο βρισκονται τρεις μαθητευόμενοι σεφ. Το βασικό υλικό αυτού του μαθητικού κατέφερε φέτος να γίνει η ερχόμενη Κυριακή στις 11:00 το πρωί είναι το χοιρινό. Ο Dr. Cook μάς εξηγεί ότι πρόκειται για κρέας πλούσιο σε λίπος που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε σε πολλές παρασκευές. Στην κουζίνα του «Dr. Cook», ο σεφ με τη βοήθεια των μαθητών του, ετοιμάζει χοιρινή πανσέτα με σάλτσα μέλι-μουστάρδα και μαγειρευτό λάχανο και χοιρινό λαϊμό με φασόλια, λουκάνικα και αποξηραμένα σικά. Το γλυκό της ημέρας είναι ψημένη τάρτα λεμονιού.

«Πρόσωπα»

Με νέα ώρα μετάδοσης, στις 22:15 έρχεται στο Mega την Τρίτη 3 Ιουνίου η επόμενη προβολή της εκπομπής του Mega «Πρόσωπα». Θέμα της εκπομπής θα είναι η βία στα γήπεδα με τις μαρτυρίες ανθρώπων που τη βίωσαν και διηγούνται τις εμπειρίες τους στους δημοσιογράφους Κατερίνα Αγαππού και Στέλιο Γεωργίου.

PIK1 ΘΗΛ.: 22862000

- 21.30 Χαμένο μέλλον
- 07.30 Θεία λειτουργία
- 10.30 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Επεισόδια 360-380.
- 12.15 Η ύπαιθρος Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
- 12.45 Κύπρος ένα ταξίδι Ένα οδοιπορικό και μια περιδιάβαση στην Κύπρο.
- 13.15 Είμαστε εδώ Νεανική εκπομπή.
- 14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 14.15 Σάββατο κι απόβραδο - (Ε)
- 15.45 Τετ-Α-Τετ - (Ε)
- 17.00 Η παροικία μας Μια εκπομπή με πρωταγωνιστές τους απόδημους Κυπρίους.
- 17.30 Αμύνεσθαι περί πατρός
- 18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.15 Πατάτες 9 - (Ε) Σατιρική εκπομπή.
- 18.50 Χωρίς αποσκευές Ταξιδιωτική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασίου.
- 19.20 Κυπριώτικο σκετς - (Ε) «Η προίκα». Μέρος Β΄.
- 20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.30 Χαμένο μέλλον (Lost future) Ταινία δράσης και περιπέτειας, με τους Σαμ Κλάφλιν, Έλενορ Τόμλινσον, κ.ά.
- 23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 23.15 Πατάτες 9 - (Ε)
- 23.45 Η παροικία μας - (Ε)
- 00.15 Τετ-Α-Τετ - (Ε)
- 00.25 Χωρίς αποσκευές - (Ε)
- 03.00 Πατάτες 9 - (Ε)
- 04.00 Κύπρος ένα ταξίδι - (Ε)

PIK2 ΘΗΛ.: 22862000

- 17.30 Παγκόσμιο Κύπελλο 2014
- 07.00 MAD Music
- 09.00 Παιδική ζώνη α. Το κόκκινο λειωφορείο β. Τόμας το τρενάκι γ. Ποκόγιο δ. Μπομπ ο μάστορας ε. Μπάρνι στ. Κλίφορντ ζ. The big Cartoonie show η. Τα τρελά Καρτούν θ. Στη χώρα του γιγί - Γιατί TV - (Ε)
- 13.10 Παιδική ζώνη - (Ε)
- 16.30 Μεραμπελιώτικη συμμάδα Ντοκιμαντέρ.
- 17.00 Μεθυσμένοι αθλητισμός - (Ε) Εβδομαδιαία εκπομπή με όλα όσα αφορούν το μηχανοκίνητο αθλητισμό τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
- 17.30 Πορεία προς το Παγκόσμιο Κύπελλο του 2014 (Αγγλία - Αυστραλία)
- 18.00 Η Κύπρος κοντά σας - (Ε) Μια ζωντανή γέφυρα επικοινωνίας με του όπου γης Κύπριους συμπατριώτες μας.
- 19.00 MAD Music
- 20.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στην αγγλική)
- 20.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στην τουρκική)
- 21.00 Ταξί - (Ε) (La Tassista) Κοινωνική παλική σειρά. Επεισ. 20/4
- 22.40 Ταξίδι στο χρόνο Κοινωνική εκπομπή, με την Αγγέλα Νικηφόρου
- 23.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
- 00.00 ΓΙΟΥΡΝΟΝΙΟΥΣ

MEGA ΘΗΛ.: 22477777

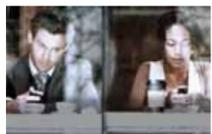
- 21.15 Your Song
- 07.00 Θεία λειτουργία
- 10.00 Μουσική και χωριό - (Ε)
- 11.00 Dr. Cook Εκπομπή μαγειρικής με τον Γιάννη Λουκάκο. Επεισόδιο 280.
- 12.00 Εραστής δυτικών προσώπων - (Ε) Ελληνική σειρά
- 12.40 Χωρίς συνταγή Με τον Δημήτρη Σκαρμούτσο.
- 13.00 Μουσικό κουτί Live special - (Ε)
- 13.00 Μουσικό τηλεπαιχνίδι
- 15.10 Πού σου νέφρω special... - (Ε) Κυπριακό τηλεπαιχνίδι με τους Όλγα Παταμίτου, Βαγγέλη Ευαγγέλου.
- 16.00 Επτά θανάσιμες πεθερές - (Ε)
- 18.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.30 Κάτω Παράλι - (Ε) Ελληνική σειρά με τους Τάσο Χαλικιά, Βίκυ Σταυροπούλου, κ.ά.
- 19.30 Είσοι το ταίρι μου - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.15 Your Song - Live Talent show, με τον Ανδρέα Μικρούτσικο.
- 01.00 Ξένη ταινία
- 02.30 Αριστοτέλης ο Αριστός - (Ε)
- 03.20 Τηλεμπόρα - (Ε) Ελληνική σειρά, με τους Αποστόλο Γκλέτσο, Θεοφάνη Παπαθωμά, κ.ά.
- 04.20 Όλα τα καλά της μοίρας μου - (Ε)
- 05.00 Οι αυθαίρετοι - (Ε)

ANT1 ΘΗΛ.: 22200200

- 21.15 Your Face Sounds Familiar
- 06.20 Πρωινή ενημέρωση Ενημερωτική εκπομπή.
- 07.00 Τα φιλοράκια - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.00 Οι Μεν και οι Δεν - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.30 Max Magilica
- 09.00 Άκρως οικογενειακών - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 10.30 Λίτσα.com - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 11.20 Γάμος με τα όλα του - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 13.00 Music and more Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 14.00 Εκείνες κι εγώ - (Ε)
- 14.50 Βαλς με 12 θεούς - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 17.00 Μπρούσκο - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 17.55 Τα νέα του ANT1 σε 10'
- 18.10 Συνέχεια της σειράς
- 19.30 Wanted
- 20.20 Τα νέα του ANT1
- 21.15 Your Face Sounds Familiar (B΄ κύκλος) Ζωντανό show με τη Μαρία Μπεκατώρου.
- 00.15 Τίτλοι ειδήσεων
- 00.20 Αθλητικές ειδήσεις
- 00.30 Grey's Anatomy, VI Ξένη σειρά. Επεισόδιο 110. «Blink»
- 01.20 Πόσο γλυκό με σκοτώνεις - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 02.10 Ο γηπευτής - (Ε)
- 03.00 Τα νέα του ANT1 - (Ε)
- 04.00 Οι χωριώτες - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 04.40 Η αγάπη είναι light - (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛ.: 22580100

- 21.20 My last day without you
- 06.25 Βουράτς γετόνοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 07.15 Ζωή ποδήλατο - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 08.10 Παιδική ταινία
- 09.30 UEFA Champions League Magazine
- 10.00 Μες στην καλή χαρά Ψυχαγωγική εκπομπή με την Κατερ. Καραβάτου.
- 14.00 The Social Media Show - (Ε)
- 14.40 7 ουρανοί και σύννεφα αλήτες - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 15.30 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 16.10 The cooking - (Ε)
- 16.45 Άκου τι είπαν - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Χρήστο Φερεντίνο.
- 17.30 Τι θα φάμε σήμερα μαμά; - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής.
- 18.30 Τομές στα γεγονότα
- 18.35 Πάμε πακέτο - (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
- 20.20 Τομές στα γεγονότα
- 21.20 My last day without you Δραματική κωμωδία, με τους Νικόλ Μπιξέρι, Κεν Ντάνκεν, κ.ά.
- 23.00 Rules of engagement Ξένη σειρά, με τους Πάτρικ Γουάρπερον, Όλιβερ Χάντσον, κ.ά. (Πρεμιέρα).
- 23.35 Οι ιστορίες του αστυνόμου Μπέκα - (Ε)
- 00.25 Γεγονότα σε τίτλους
- 00.30 Μες στην καλή χαρά - (Ε)
- 03.30 Ελένη - (Ε)

MAD ΘΗΛ.: 22472472

- 17.30 Fashion Music Project
- 02.00 Insomnia Mixer
- 06.00 Wake Up... Hits
- 08.00 Breakfast
- 11.00 Greeks Only Mixer
- 12.00 MAD Greekz Top 10
- 13.00 Greeks Only Mixer
- 14.00 Breaking MAD
- 15.00 Zone M
- 17.00 Mixer
- 17.30 Fashion Music Project
- 18.00 Λάικ στα ελληνικά
- 19.00 Hits Non Stop
- 21.00 OK @ Night
- 22.00 Nu School Old Schoo
- 23.00 Zone M
- CAPITAL ΘΗΛ.: 25577577
- 21.00 Heartbreakers
- 06.55 Το σίριαλ - (Ε)
- 07.30 Κουζίνα με άποψη - (Ε)
- 08.00 Star stories - (Ε)
- 08.30 Η πόλη αλλιώς - (Ε)
- 09.00 Παιδική ζώνη
- 12.00 Κηποτεχνία - (Ε)
- 13.45 Τα κοπέλια - (Ε)
- 14.30 Τηλεαγορά
- 16.35 Η Λουίζα και η παρέα της 10,5 - (Δράμα).
- 18.30 Πέστα στην Θέκλα
- 20.00 Εσμεράλδα - (Ε)
- 21.00 Heartbreakers
- 23.25 The Hitcher II: I've been waiting
- 01.05 Spirit of the Us Open (Ε)
- 04.10 Death train

TV PLUS ΘΗΛ.: 22600600

- 21.15 Leon: The Professional
- 08.05 Παιδική ζώνη
- 14.00 Φ+M Live - (Best of)
- 14.30 Επίκαιρα - (Ε)
- 16.00 Τηλεαγορά
- 17.00 Μεταξύ μας
- 18.00 The Fresh Prince of Bell Air
- 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.00 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ στη showbiz
- 19.30 Οι απέναντοι Ελληνική ταινία.
- 20.55 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.15 Leon: The Professional Ταινία δράσης.
- 23.10 Up at the villa
- 01.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)
- 02.05 MiLa - (Ε)
- 03.30 Φ+M Live - (Ε)
- LTV ΘΗΛ.: 22357272
- 21.00 Cleanskin
- 08.00 The King's speech
- 10.00 Persy Jackson & the Olympians: The Lightning thief
- 12.00 ooth fairy
- 14.00 The curse of the Jade Scorpion
- 16.00 Savior
- 18.00 Braveheart
- 21.00 Cleanskin
- 23.00 The conspirator
- 01.05 Ζώνη ενηλίκων
- 04.10 Heart like a wheel
- 06.15 The Majestic

EXTRA

- 07.15 Extra Kids 11.05 Extra μαγειρική 12.00 Ελληνική ταινία
- 14.00 Ταξίδι ζωής 16.00 Το πάρτι της ζωής σου 16.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική) 17.00 Ελληνική ταινία 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 19.30 Ελληνική ταινία 21.00 7 μέρες Κύπρος 22.30 Ελληνική ταινία 23.55 Ξένη ταινία 01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- NOVACINEMA 1
- 05.45 Cine News 06.35 Signs 08.20 Ice Age: Continental Drift 09.50 Cine News 10.30 People Like Us 12.25 American Girl: McKenna Shoots For The Stars 14.00 Gardens Of Stone 15.50 Hannah's Law 17.20 Satisfaction 17.50 Cine News 18.30 Bhopal: A Prayer For Rain 20.15 The First Time 22.00 Red 2 00.05 The Heat 02.05 Hannibal
- NOVSPORTS 1
- 07.00 Αργεντ. Πρωτ. Τίγκρε-Εστοουδιάντες (Ε) 09.00 ΑΕΚ-Παναθηναϊκός (Ε) 11.00 Διεθνές Meeting Στίβου IAAF (Ε) 13.30 Στιγμ. Blancpain Endurance Silverstone (Ε) 14.30 TODAY 15.00 Legend Stories - 2004:2014: Δε σταματώ να τραγουδώ ποτέ! 16.30 FIFA Futbol Mundial (Ε) 17.00 Ορεινή Ποδηλασία ABSA Cape Epic (Ε) 19.00 Novasports 3x3 - Φίλιππος Συρίγος - Tournament (Live) 20.30 Ο Δρόμος προς το Ρίο (Ε) 21.00 Ενόργανη Γυμν. FIG World Challenge Cup - Anadia/Πορτογαλία
- LTV SPORTS 1
- 07.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 09.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 11.00 Αγώνες αυτοκινήτου (Ε) 14.15 Κυνήγι (Ε) 15.45 Ιπποδρομίες (Live) 21.00 Πόκερ 23.00 2012 Reebok CrossFit Games (Ε) 23.30 Spirit of the Us Open (Ε) 00.00 Αγώνες αυτοκινήτου (Ε)

Αντεπίθεση από Microsoft

Στόχος της να δώσει τέλος στην παντοκρατορία της Apple και της Google

Και άλλοι παίκτες

Το Windows Phone δεν είναι η μόνη πλατφόρμα που θέλει να παίξει τον ρόλο ενός τρίτου δημοφιλοῦς λειτουργικού συστήματος για smartphone, καθώς ανάλογες φιλοδοξίες έχουν και οι δημιουργοί των Firefox OS και Tizen. Τα δύο λειτουργικά βασίζονται στο Linux, το «ανοικτό» και ελεύθερο λογισμικό που χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια στους υπολογιστές, και έχουν κάνει τα πρώτα βήματά τους στην αγορά. Ετσι, το Firefox OS του μη κερδοσκοπικού ιδρύματος Mozilla Foundation έχει εμφανισθεί ήδη σε εμπορικά μοντέλα όπως το One Touch Fire της Alcatel, το οποίο έφερε στη χώρα μας η Cosmote. Από την άλλη πλευρά, το Tizen έκανε ντεμπούτο στα «έξυπνα» ρολόγια Gear 2 και Gear Neo της Samsung, αφού η κορεατική εταιρεία είναι

από τους βασικούς υποστηρικτές του. Το Mozilla Foundation κυκλοφόρησε στις αρχές Μαΐου μια νέα έκδοση του λειτουργικού, το Firefox OS 1.3, η οποία εγκαινιάζει την υποστήριξη συσκευών με δύο κάρτες SIM, αυξάνει την ταχύτητα στο «άνοιγμα» εφαρμογών και βελτιώνει την επίδοση της φωτογραφικής μηχανής. Παράλληλα, το μη κερδοσκοπικό ίδρυμα έχει ανακοινώσει ότι ετοιμάζει ήδη το Firefox OS 2.0, μια ακόμη σημαντικότερη βελτίωση της πλατφόρμας, που αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί στα τέλη του καλοκαιριού. Όσον αφορά το Tizen, η Samsung δεν έχει προς το παρόν αποκαλύψει τα σχέδιά της, ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα της Wall Street Journal, η κορεατική εταιρεία ετοιμάζεται να κυκλοφορήσει το πρώτο συμβατό «έξυπνο» κινητό τον Ιούνιο στη Ρωσία και την Ινδία.

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

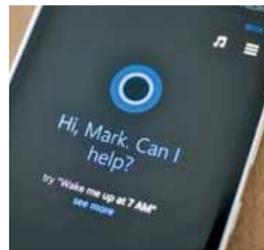
Η βελτιωμένη εμπειρία χρήσης και η κυκλοφορία ακόμη πιο εξελιγμένων συσκευών για όλα τα «βαλάντια» είναι τα δύο «όπλα» που θα αξιοποιήσει η Microsoft, στην «αντεπίθεση» που σχεδιάζει στον χώρο των smartphone. Την ώρα που το μερίδιο των λειτουργικών της Apple και της Google άγγιξε παγκοσμίως το 95,7% στο τελευταίο τρίμηνο του 2013, σύμφωνα με την εταιρεία μελετών IDC, στόχος της Microsoft είναι να δώσει τέλος στην παντοκρατορία των δύο κολοσσών.

Γι' αυτό τον σκοπό, μέσω της νέας έκδοσης Windows Phone 8.1, από τις αρχές του καλοκαιριού θα προσφέρει αναβαθμισμένες

Μέσω της νέας έκδοσης Windows Phone 8.1 θα προσφέρει αναβαθμισμένες λειτουργίες σε όσους έχουν κινητό, αλλά και σε όσους πρόκειται να αγοράσουν.

λειτουργίες τόσο σε όσους έχουν ήδη συσκευή με το λειτουργικό της Windows Phone 8, όσο και σε εκείνους που θα αποφασίσουν να αγοράσουν. Ειδικά οι τελευταίοι, μάλιστα, μέσα σε λίγους μήνες θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα σε αρκετά καινούργια smartphone, από όλες τις οικονομικές κατηγορίες. Επιπλέον, τα μοντέλα αυτά δεν θα προέρχονται μόνο από τη Nokia, θυγατρική πλέον της αμερικανικής εταιρείας, αλλά από 16 ακόμη κατασκευαστές.

Κατασχευαστές των Windows Phone 8.1 θα αρχίσει σταδιακά από τις 24 Ιουνίου, ημερομηνία που ξεκινά και η επίσημη υποστήριξη της καινούργιας έκδοσης από την εταιρεία. Συμβατή με όλα τα υπάρχοντα μοντέλα με

Windows Phone 8, η αναβάθμιση παρουσιάστηκε στις αρχές Απριλίου, ενώ η καινοτομία της που προσέδωσε τη μεγαλύτερη προσοχή είναι ο «ψηφιακός βοηθός» Cortana, ο οποίος θα καταλαβαίνει φωνητικές εντολές και θα ανταποκρίνεται σε αυτές, με βάση τις προηγούμενες προτιμήσεις του χρήστη. Παρόλο που σε πρώτη φάση το Cortana θα είναι διαθέσιμο μόνο στις ΗΠΑ και μόνο στα αγγλικά, ειδησεογραφικά πρακτορεία όπως το Associated Press εκτιμούν πως, ακόμη κι έτσι, το «οικουσύστημα» της Microsoft κλίνει σε μεγάλο βαθμό το χάσμα που τη χωρίζει σήμερα από τις πλατφόρμες των Apple και Google. Αν και επισήμως ο «ψηφιακός βοηθός» δεν θα καταφθάσει με την αναβάθμιση στα τηλέφωνα των χρηστών στην Ελλάδα, στην πραγματικότητα τα Windows Ph-

Το μεγάλο «όπλο» της Microsoft, είναι η νέα έκδοση Windows Phone 8.1, η οποία θα υπάρχει στα κινητά πολλών κατασκευαστών.

one 8.1 φέρνουν πολλές ακόμη αλλαγές, που τα κάνουν πιο «φιλικά» στη χρήση. Από τις πιο σημαντικές, το Κέντρο Ενεργειών, ένα μενού που θα προβάλλεται με τη σάρωση από το πάνω μέρος της οθόνης και θα περιλαμβάνει ειδοποιήσεις από εφαρμογές και κοινωνικά δίκτυα, δίνοντας επίσης τη δυνατότητα για γρήγορη πρόσβαση σε βασικές λειτουργίες του τηλεφώνου.

Παράλληλα, η νέα έκδοση θα υποστηρίξει κινητά με δύο κάρτες SIM, θα δίνει περισσότερες επιλογές για παραμετροποίηση της αρχικής οθόνης και θα κάνει πιο εύκολη την αποθήκευση των εφαρμογών και των αρχείων multimedia στην κάρτα microSD για όσα μοντέλα έχουν αντίστοιχη υποδοχή. Επίσης, θα ενσωματώνει ένα βελτιωμένο πληκτρολόγιο και λειτουργίες που επεκτείνουν τη διάρκεια «αυθής» της μπαταρίας. Τέλος, θα περιλαμβάνει μια καινούργια έκδοση του Internet Explorer, καινούργιες λειτουργίες στη λήψη φωτογραφιών, και μεγαλύτερη ευελιξία στη χρήση δικτύων Wi-Fi.

Εξίσου σημαντικό είναι ότι τα Windows Phone 8.1 θα υποστη-

ρίζουν μεγαλύτερη γκάμα hardware – ξεκινώντας από οθόνες υψηλής ευκρίνειας και επεξεργαστές τελευταίας γενιάς, και φθάνοντας σε τσιπ με μικρή επεξεργαστική ισχύ και μικρές μνήμες RAM. Ετσι, ανοίγουν τον δρόμο τόσο για κορυφαία smartphone με υψηλές ταχύτητες και προηγμένα χαρακτηριστικά, όσο και για προσιτές συσκευές.

Αυτή η αλλαγή στρατηγικής διέψευσε τις εκτιμήσεις αναλυτών, οι οποίοι προέβλεπαν πως μετά την εξαγορά της Nokia η εταιρεία θα κατασκεύαζε αποκλειστικά η ίδια τις επόμενες συσκευές με το λειτουργικό της. Αντίθετα, μέχρι αυτή τη στιγμή, έχει έρθει σε συμφωνία με κατασκευαστές που θα αναπτύξουν μοντέλα με τα Windows Phone 8.1 – ανάμεσά τους και «πικρά» ονόματα, όπως η Samsung, η LG, η Lenovo, η HTC, η ZTE και η Huawei. Μάλιστα, με βάση διαρροές στο ίντερνετ, η LG έχει ήδη στα σκαριά ένα μοντέλο με το καινούργιο λειτουργικό. Πάντως, η πρώτη συσκευή που θα καταφθάσει στην αγορά με προεγκατεστημένα τα Windows Phone 8.1 είναι το Lumia 630 της Nokia.

GADGETS

HUAWEI

«Εξυπνο» και στις φωτογραφίες

Από αυτό τον μήνα και στα 399 ευρώ θα είναι διαθέσιμο στη χώρα μας το Ascend P7 της Huawei, το νέο «έξυπνο» κινητό της κινεζικής εταιρείας που υπόσχεται καλές φωτογραφικές επιδόσεις, αφού είναι εξοπλισμένο με δύο κάμερες ανάλυσης 8 και 13 Megapixel. Έχοντας πάχος 6,5 χιλιοστά, το Ascend P7 είναι από τα λεπτότερα 4G smartphone της αγοράς.

TOSHIBA

Φορητοί με ήχο ενισχυμένο

Η νέα σειρά φορητών υπολογιστών Satellite C της Toshiba υποσχεται ενισχυμένο ήχο χωρίς στις τεχνολογίες DTS Sound, αλλά και δυνατότητες διασύνδεσης που καλύπτουν τις ανάγκες του μέσου χρήστη, καθώς έρχεται με θύρες USB 2.0 και 3.0, υποδοχή HDMI και συσκευή ανάγνωσης καρτών μνήμης. Όλα τα μοντέλα διατίθενται με επεξεργαστές AMD ή Intel Core i5 τέταρτης «γενιάς», σκληρό δίσκο έως 1 TB και μνήμη RAM έως 16 GB.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικόπεδο τεμάχιο, στην Αλάμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 τηλ. 99622427

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσια επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και κλιματισμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τ.μ., 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται οροφωδιαμέρισμα στο Καϊμακλί. Αποτέλει από τρία υπνοδωμάτια εν suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς επίπλη. Τηλέφωνο 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπήνωρος στην Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Πε-

ρισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται retiré 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματισμό σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητήσιμη). Ιάκωβος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομηχ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακκιά. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλείται οικόπεδο τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα, μεταξύ Παλαίου και Νέου δρόμου Νότιας-Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τ.μ στην περιοχή Columbia-Γερμασόγεια. Εφάπτεται πεζοδρομίου και μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητήσιμη). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoldou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμί, 580 τ.μ.

με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑ/ΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαριά. Ολικό εμβαδό 5.686 με Σ.Δ 20%. Τηλ : 96885030 ιδιοκτήτης.

Πωλείται σε νεόκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δάλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζοδρόμο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασήμι, γραμμικό και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

Πωλείται αμάξι Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 αλόγα, αρ. εγγραφής KJV, περασμένο MOT, σύστημα τριτόνι, leather, με αρκετά extra. Τιμή 5.800 ευρώ. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πωλείται περίπτερο money gram dvd club. Πωλείται επικερδής επιχείρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενσωματωμένο dvd club και τερμάτιο περίπτερο. Επίσης στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάστημα αθλητικών παπουτσιών. Πλοίσιο stock. Πωλείται λόγω άλλων ασχολιών των ιδιοκτών. Τηλ. 99843498.

Πωλείται επικερδής επιχείρηση (Πάρκο Καφεστατόριο) με όλο τον εξοπλισμό, λόγω άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Υπαίθρια παιχνιδούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γάμων, βαφτίσεων κ.α). Τηλ: 99843498.

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα σε αναπαλαιωμένα κτίρια εντός των τοιχών της Λευκωσίας πλησίον «ΟΧΙ» με 3 ή 4 υπνοδωμάτια μεγάλο καθιστικό, κουζίνα, μπάνιο και shower. Τα κτήρια είναι από Κυπριακή πέτρα και μερικά από τα πατώματα είναι από κυπριακά πλακάκια, με ηλεκτρικούς συσσωρευτές, βεράντες και χώρο στάθμευσης. Για πληροφορίες στα τηλ. 99931747, 99630354.

Ανακοίνωση

- Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία για παιδιά, εφήβους, ενήλικες, ζευγάρια και οικογένειες.
- Πρόγραμμα Προσωπικής Ανάπτυξης και Αυτογνωσίας για ενήλικες.
- Πρόγραμμα «Ένα Ταξίδι στον Κόσμο των Συναισθημάτων και της Γνώσης» για παιδιά και εφήβους.

Γαβριέλλα Φιλίππου,
Ψυχοθεραπεύτρια-Σύμβουλος,
Εκπαιδύτρια
Τηλ.: 99342225, www.gp-cec.com

Ενοικιάζεται:

Ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου καθιστικού κουζίνας και μεγάλης βεράντας εξοπλισμένο με κλιματισμό ζεστό - κρύο και όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Διαθέτει στεγασμένο parking. Ευρίσκεται σε καινούργια πολυκατοικία στην Αγλαντζιά κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ιδανικό για φοιτητές / νεαρά ζευγάρια.

Τηλ. 99699132

Η Εταιρεία Α. Μ. & Μ Educational services ζητά συνεργάτες - καθηγητές όλων των μαθημάτων για το Επιμορφωτικό της κέντρο στη Λευκωσία.

Τηλ. 97661008

Rent for your wedding. Info 99626987, Angelos

ΕΞΕΥΠΝΑ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ALPHA ΕΥΕΛΙΞΙΑ

Alpha Προθεσμιακές Καταθέσεις

Η νέα σειρά προθεσμιακών καταθέσεων **Alpha Ευελιξία** συνδυάζει ελκυστικές αποδόσεις και τη δυνατότητα πρόσβασης στα χρήματά σας.

Τα Alpha Ευελιξία σας δίνει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσετε έως και δύο αναλήψεις χωρίς καμία επιβάρυνση, συνολικού ύψους έως 20% του αρχικού κεφαλαίου, οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμήσετε κατά τη διάρκεια της κατάθεσης.

Η νέα προθεσμιακή κατάθεση προσφέρεται με επιλογή διάρκειας 6 ή 12 μηνών, ελάχιστο αρχικό ποσό €10.000 και καταβολή τόκων στη λήξη.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε ένα από τα Καταστήματα της Alpha Bank ή το www.alphabank.com.cy.

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να αποσύρει ή να τροποποιήσει τα προϊόντα ανά πάσα στιγμή.

Η προθεσμιακή κατάθεση
που προνοεί για τις
απρόβλεπτες ανάγκες σας!

Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας

800 ALPHA

(2 5 7 4 2)

ALPHA BANK

Μία Τράπεζα...όλες οι επιλογές

☎ 22888888, 🖱 www.alphabank.com.cy